

STICK
TO IT

robert
ludlum

IKAROW PODSJETNIK

DRUGI DIO

ULTRA MAKSIMALNA SIGURNOST
NEMA PREPREKA
NASTAVI

Sredstva su nađena! Kao u drevnim vedskim spisima, bog vatre je stigao kao glasnik ljudima. Pokazao mi se i ja njemu. Omanski je dosje sada potpun. Sve! I ja sam dobio sve kroz pristup i prođor i sve sam mu dao. On je izuzetan čovjek, kao što realistički vjerujem da sam ja, a njegova se odanost mjeri s mojom.

S potpunim dosjeom koji je u cijelosti unesen, ovaj je dnevnik završen. Drugi će otpočeti.

16

Jedna godina kasnije. Nedjelja, 20. augusta, 20,30 h.

Jedna po jedna, poput mirnih, ljupkih kočija, pet limuzina se zaustavilo, dovezavši svoje vlasnike ispred mramornih stepenica koje su vodile do ulaza sa stupovima na imanju na obali Cheasepeake Baya. Dolasci nisu bili u pravilnim razmacima tako da promatrači ili znatiželjnici na autoputu ili na ulicama bogatog sela na istočnoj obali Marylanda nisu imali razloga da pomisle kako je iskrсло nešto hitno. To je bilo još jedno nenaglašeno društveno okupljanje veoma bogatih, redovan prizor u ovoj enklavi nosilaca finansijske moći.

Veoma bogati su bili velikodušni spram svog vangradskog okoliša, pa su zbog njih bili bogatiji i stanovnici tog gradića. Mrvice s njihovih stolova često su im bile nagradom: tu su bile vojske onih koji su pomagali u kućama i vrtovima, vojske srodnika s dobrim plaćama koje nikad nisu izazivale riječ pritužbe vlasnika sve dok su imanja uredno održavana za njihov povratak iz Londona, Pariza ili Gstaada. A za one koji su pripadali gornjoj skali zanimanja, ponekad bi se našao koristan burzovni savjet uz prijateljsku čašicu u komercijalnim, starinski uređenim tavernama u centru mjesta. Bankari, trgovci i Žitelji koji su osjećali stalno strahopoštovanje spram tih superbogatuna, voljeli su te svoje zemljoposjednike; čuvali su privatnost tih muškaraca i žena sa, moglo bi se reći, mirnom čvrstinom. A čuvanje njihove privatnosti značilo je savijanje zakona tu i тамо, što je bila mala cijena, a u stanovitom je smislu takvo ponašanje bilo i moralno kad se čovjek sjeti kako pokućarci ogovaranja i skandaloznih novina iskriviljavaju sve izvan svake proporcije samo da bi prodali svoje novine i časopise. Običan čovjek na ulici mogao bi se napiti kao zvijer, ili se čak i do krvi potući sa ženom ili susjedom, ili čak biti sudionikom saobraćajne nesreće, a nitko ne bi snimio njegove groteskne fotografije pa ih prilijepio kao palačinke preko cijelih stranica tabloida. Zašto su bogate izdvojili za mračno čitanje ljudima koji nemaju ni jutu njihovih talenata? Bogati jesu drugačiji. Oni osiguravaju posao i velikodušno daju za dobrotvorne svrhe; često čine život barem malčice lakšim onima s kojim su došli u dodir, pa zašto bi ih trebalo progoniti?

To je bila logika gradića i njegovih žitelja. Mjesna je policija jedva nešto više trošila držeći bugačice čistima ili čišćima nego inače; i to je vodilo harmoničnim odnosima. Ali je policija nekako više dobijala. Tako je dobro čuvan niz tajni u toj privilegiranoj enklavi gdje se nalazila nepokretna imovina u Cheasepeake Bayu.

Ali tajnovitost je relativna. Tajna jednog čovjeka je šala drugoga; stanoviti vladini dokumenti označeni kao »klasificirani«, kao tajna, često su se pojavljivali u javnom tisku; a seksualni apetiti istaknutog člana vlade bili su povjerljivi utoliko ukoliko bi to saznala njegova žena, kao što su i njeni u odnosu na njega. »Prekriži mi srce i nadaj se da ćeš umrijeti« jest obećanje u anglo-saksonskim zemljama koje daju djeca svih uzrasta koja ne uspiju održati riječ, ali kad je u pitanju vrlo neobična smrt krug tajnovitosti mora biti neprodoran. Kao što je bilo ove noći kad je pet limuzina prošlo kroz selo Cynwid Hollow na putu za Cheasepeake Bay.

U ogromnoj kući, u krilu koje je bilo najbliže vodi, biblioteka visokog stropa bila je ukrašena na muški način. Prevladavali su koža i polirano drvo, dok su katedralski prozori omogućavali pogled na izvajane površine osvijetljene reflektorima; dva i po metra visoke police oblikovale su impozantan zid znanja gdje god je to prostor dopuštao. Naslonjač od mekane smeđe kože, dugonoge svjetiljke na svakom mjestu, a uz njih prozori; široki stol od

trešnjeva drveta nalazio se na kraju sobe, a iza njega stolica okretaljka od crne kože. Upotpunjavajući tipične aspekte takve sobe bio je veliki okrugli stol u sredini, sastajalište za sastanke koje je najbolje držati u sigurnosti pokrajine.

S tim predmetima i ambijentom, međutim, običan izgled je završio, a neobično, ako ne i čudno, postalo je očito. Na ploči stola, ispred svakog mjesta, bila je svjetiljka od mjedi, čije je svjetlo bilo usmjereno na žutu pravničku bilježnicu koja je bila dijelom inscenacije. Kao da su mali, oštiri krugovi svjetla olakšavali onima za stolom da prikuju koncentraciju na zabilješke koje bilježe, bez svraćanja pozornosti na potpuno osvijetljena lica — i oči — onih pored njih ili nasuprot njih. Jer u prostoriji nije bilo drugih svjetala; lica su ulazila i izlazila iz sjena, izražaji su bili uočljivi ali ne za dugo ispitivanje. U zapadnom dijelu biblioteke, pridodata ispuštenju na gornjem dijelu zida iznad polica s knjigama, nalazila se duga crna cijev koja bi, dobivši elektronsku komandu, strelovito spustila srebrni ekran, koji se spuštao napola do parketa, kao što je bilo sada. Ekran je bio u korist drugog neobičnog dijela opreme, neobičnog zbog svog stalnog mjesta.

Ugrađena u istočni zid iza i iznad stola, i elektronski pomicana tako da je se moglo vidjeti, kao sada, bila je konzola audiovizualnih komponenata, koji su uključivali projektore za istodobnu i snimljenu televiziju, film, fotografске slajdove i snimanje glasa. Zahvaljujući tehnologiji periskopiranog diska na krovu kojim se upravljalo daljinskim upravljačem, vrlo složena jedinica mogla je hvatati satelitske i kratkovalne transmisije s cijele zemaljske kugle. U sadašnjem trenutku, malo crveno svjetlo sjalo je na četvrtoj lateralni; karusel fotografskih slajdova bio je umetnut i spreman za prikazivanje.

Svi su ti uređaji zacijelo bili neobični za takvu biblioteku, čak i za bogate, jer je njihovo uključivanje automatski podsjećalo na drugi ambijent — onaj strategijske sobe daleko od Bijele kuće ili Pentagona, ih sterilnih prostorija Agencije za nacionalnu sigurnost. Trebalo je pritisnuti dugme, i svijet, prošli i sadašnji, izložen je pomnom ispitivanju, a sudovi su donošeni u izoliranom chiaroscuro¹.

Ali u najudaljenijem kutu te izuzetne prostorije bio je čudni anakronizam. Stojeci na osami metar i po udaljen od zida oivičena knjigama stajala je stara franklinova peć², čiji se dimnjak peo do stropa. Pored nje je bilo metalno vedro puno ugljena. Bilo je osobito čudno da se peć žarila unatoč mirnom zujanju centralnog uređaja za kondicioniranje zraka, koji je morao biti u pogonu zbog tople, vlažne noći u zaljevu Cheasepeake.

Ta je peć, međutim, bila nužna za sastanak koji će otpočeti na obali Cynwid Hollovaa. Sve što se zapiše mora biti spaljeno, i bilježnice također, jer ništa što bude rečeno između tih ljudi ne smije biti priopćeno vanjskom svijetu. To je tradicija uzrokovanu međunarodnom nuždom. Vlade mogu pasti, privrede se mogu nadimati i rušiti na njihovim riječima; o njihovim odlukama ovisi hoće li počeci ratova biti ubrzani ili će biti izbjegnuti. Oni su bili nasljednici najmoćnije tih organizacije u slobodnom svijetu.

Bilo ih je petero. I bili su ljudi.

— Predsjednik će biti izabran velikom većinom za dvije godine od ovog studenog³ — rekao je sjedokosi muškarac orlovskog aristokratskog lica na čelu stola za konferencije.

— Da bismo to ustvrdili jedva da su nam potrebne naše projekcije. On ima zemlju u rukama i, ukoliko ne bude katastrofalnih grešaka, koje će njegovi mudriji savjetnici spriječiti, nema ništa što bilo tko može učiniti oko toga, uključujući i nas.

¹ Jednobojna slika samo svijetlih i tamnih tonova (tal.) (*op. prev.*)

² Velika peć donekle kuglastog oblika na drva i ugljen, koju je konstruirao Benjamin Franklin (1706-90) (*op. prev.*)

³ Ova je knjiga tiskana u originalu 1988. godine, rukopis je završen 1987, a izbori su održani 1988. (*op. prev.*)

— Prema tome, moramo se pripremiti za neizbjegno i imati našeg čovjeka na mjestu.

— Čudan izraz, »naš čovjek« — komentirao je kimajući vitki muškarac stariji možda koju godinu od sedamdesete, upalih obraza i velikih blagih očiju. — Morat ćemo brzo krenuti. Pa ipak, sve bi se moglo izmijeniti. Predsjednik je tako šarmantna osoba, tako privlačan, tako želi biti voljen — baš voljen, zamišljam.

— Tako plitak — upadne mu u riječ crnac širokih ramena, srednjih godina, mirno, bez mržnje u glasu; njegovo besprijekorno odijelo šivano kod krojača odavalо je ukus i bogatstvo.

— Ja nemam ništa protiv njega osobno, jer su njegovi nagoni pošteni; on je častan čovjek, možda i dobar čovjek. To je ono što ljudi vide i vjerojatno su u pravu. Ne, nije riječ o njemu. Riječ je o onim bastardima iza njega — tako daleko iza da on najvjerojatnije i ne zna da oni postoje osim kao pomagači u predizbornoj kampanji.

Ne znam — dodao je četvrti član za stolom, zaobljeni muškarac srednjih godina s kerubinskim licem i nestrpljivim očima čovjeka od nauke ispod nesmiriva čupa crvene kose; jakna od tweeda s našivenom kožom na laktovima označavala ga je kao akademičara. — Kladit ću se na deset od svojih patenata da će doći do nekakvog dubokog krivog preračunavanja prije nego završi njegov prvi termin u *Kući*.

— Izgubio bi — dodao je peti član za stolom, starija žena srebrne kose, elegantno odjevena u crnu svilenu haljinu s minimumom nakita. Njen kultivirani glas bio je išaran onim tragovima infleksije i kadence koji se često opisuju kao srednjeatlantski. — Ne zato što ga vi potcenjujete, što i činite, već stoga što će on i oni iza njega konsolidirati svoj rastući konsenzus sve dok ne bude politički nepobjediv. Retorika će biti iskošena, ali neće biti nikakvih dubokih odluka sve dok mu opoziciju gotovo ne liše glasa. Drugim riječima, oni čuvaju svoje velike topove za drugi termin.

— Onda se slažeš s Jacobom da moramo brzo krenuti — rekao je bjelokosi Samuel Winters, kimnuvši čovjeku mršava lica, sebi zdesna, Jacobu Mandelu.

— Dakako da se slažem i ja, Sam — odgovorila mu je Margaret Lovvell, koja je ovlaš poravnala kosu, a zatim se naglo nagnula, držeći laktove čvrsto na stolu, obujmivši ruke. Bio je to nagli muški pokret osobe koja je bila naglašeno ženske prirode, ali to nije opazio nitko za stolom. Njen je um bio žarišna točka. — Govoreći realno, nisam sigurna da možemo krenuti dovoljno brzo — dodala je tiho. — Možda ćemo morati razmotriti žešći pristup.

— *Ne, Peg* — tiho uzvikne Eric Sundstrom, crvenokosi učeni čovjek, Lowellu slijeva. Sve mora biti potpuno normalno, kako je primjereno jednoj optimističkoj administraciji koja dugovanja pretvara u potraživanja. To *mora* biti naš pristup. Svako skretanje od principa prirodnog razvoja — a priroda je nepredvidiva — izazvalo bi nedopustive uzbune. Taj loše informirani konsenzus koji si spomenula okupio bi ih oko ideje, jer bi ih uspalili Gidovi bastardi. Imah bismo policijsku državu.

Gideon Logan je kimnuo velikom crnom glavom u znak slaganja, dok mu je osmijeh namreškao usne. — Oh, oni bi gacah oko logorskih vatri, pritegli sve ljude koji dobro misle i zaprljah stražnjicu političkog tijela. — Zastao je i pogledao na ženu preko stola. — Nema prečaca, Margaret. Eric je u tome u pravu.

— Ja nisam govorila o melodrami — ustrajala je Lowel. — Nikakvih pucnjeva iz puške u Dallasu ili poremećene djece zbrkane glave. Mislila sam samo na vrijeme. *Imamo* li vremena?

— Ako ga točno upotrijebimo, imamo — rekao je Jacob Mandel.

— Ključni je faktor kandidat.

— Onda se vratimo njemu — začu se glas bjelokosog Samuela Wintersa. — Kao što vi znate, naš kolega g. Varak je završio svoje istraživanje i uvjeren je da je izišao s našim čovjekom. Ne želim vam dosađivati s njegovim mnogim eliminacijama osim što će reći da ćemo ih, ako između sebe ne postignemo potpunu suglasnost, ispitati jednu po jednu. On je prostudirao naše smjernice — prednosti koje tražimo i mane koje Želimo izbjeci; u suštini, talenti za koje se zalažemo, moraju biti u tom čovjeku. Po mom sudu, on je iskopao jednog sjajnog, mada sasvim neočekivanog, vjerojatnika, dakle, moguću osobu. Ja neću govoriti u ime našeg prijatelja — on sam to vrlo dobro čini — ali bih bio nemaran kad ne bih naveo da je on na našim brojnim sastancima pokazao spram nas istu odanost koju je njegov ujak, Anton Varak, iskazivao, kako čujemo, našim prethodnicima prije petnaest godina. — Winters je zastao, a njegove prodorne sive oči stadoše se zaustavljati na svakoj osobi za stolom.

— Možda je potreban Evropljanin lišen svojih sloboda da nas razumije, da razumije razloge našeg postojanja. Mi smo nasljednici Invera Brassa, kojeg su uskrсли u smrti oni koji su došli prije nas. I nas je trebalo da odaberu ti ljudi da su njihovi zastupnici zaključili da se naši životi nastavljaju na način koji su zamislili. Kad su sva kome od nas dala zapečaćene omotnice, svatko od nas je shvatio. Nije bilo drugih prednosti koje smo tražili od društva u kojem živimo, nikakvih koristi ili položaja koje smo poželjeli izvan onih koje već imamo. Zahvaljujući sposobnostima koje smo imali, pripomognuti usudom, ih nasljedstvom, ih tuđom nesrećom, dostigli smo slobodu koja je podijeljena nekolicini u ovom strašnom uznemirenom svijetu. Ali s tom slobodom dolazi odgovornost i mi je prihvaćamo, kao što su to činili naši prethodnici prije dosta godina. Ona je u tome da upotrebljavamo svoje resurse da bismo ovu zemlju učinili boljom, uz nadu da ćemo u tom procesu i svijet učiniti boljim. — Winters se leđima vratio na naslon; dlanove je okrenuo gore, zatresao glavom, glas mu je oklijevao, čak je bio ispitivački. — Bog znade da nas nitko nije izabrao, nitko nas nije posvetio u ime božanske milosti, a zacijelo s nebesa nisu prasnule munje objavivši neku ohmijijsku poruku, ali mi činimo što činimo zato jer to možemo činiti. A činimo to jer vjerujemo u naš zajednički bestrasni sud.

— Nemoj tako obrambenim tonom, Sam — blagim glasom ga je prekinula Margaret Lowell. — Možda jesmo privilegirani, ah smo i drugačiji. Mi ne predstavljamo nijednu pojedinačnu boju spektra.

— Nisam siguran kako da to shvatim, Margaret — rekao je Gideon Logan, čije su se obrve nabrale u lažnom iznenadenju dok su se ostali članovi Inver Brassa smijali.

— Dragi Gideon — odgovori mu Lowellova. — Nisam ni zamijetila. Palm Beach u ovo doba godine? Ti si sasvim nagorio od sunca.

— Netko je morao voditi brigu o vašim vrtovima, madame.

— Ako si to radio, ja sam bez sumnje beskućnica.

— Zamislivo, da. Konzorcij puertorikanskih obitelji je unajmio imanje, madame, zapravo je riječ o njihovojo komuni. — Tihi smijeh se talasao preko stola.

— Žao mi je, Samuel, našoj lakoumnosti nema mjesta.

— Naprotiv — sada će Jacob Mandel. — To je znak zdravlja i perspektive. Ako se ikad odmaknemo od smijeha, osobito oko naših slabosti, mi ovdje nemamo posla... Ako mi oprostite, starci u evropskim pogromima su podučavah tu lekciju. Nazivah su je jednim od principa preživljavanja.

— Imali su pravo, dakako — suglasio se Sundstrom, koji se još cerekao. — To postavlja udaljenost, ma kako bila kratka, između ljudi i njihovih teškoća. Ah, možemo li se vratiti kandidatu? Ja sam sasvim očaran. Sam kaže da je to sjajan izbor, ah potpuno *neočekij-*

van. Bio sam sklon drugačije misliti, a obzirom na — kao što je Peg rekla — vremenski faktor. Mislila sam da je on netko u krilima, na političkim krilima Pegaza, ako hoćete.

— Ja jednog dana zaista moram pročitati jednu od njegovih knjiga — reče Mandel. — On zvuči kao rabin ali ga ja ne razumijem.

— Nemoj ni pokušavati — sada će Winters, smiješći se Sundstromu ljubazno.

— Kandidat — ponovi Sundstrom. — Da li sam dobro shvatio da je Varak pripremio prezentaciju?

— Sa svojom uobičajenom pažnjom spram pojedinosti — odgovori Winters, pomaknuvši glavu ulijevo, pokazujući na sjajno crveno svjetlo na zidnoj konzoli iza sebe. — Usput je iskopao neke vrlo izuzetne informacije u vezi s događajima koji su se zbili prije godinu dana, gotovo na današnji dan.

— *Oman?* — upita Sundstrom, žmirkajući iznad svjetla svoje svjetiljke od mjedi. — Prošlog su tjedna održane memorijalne službe u više od desetak gradova.

— Neka g. Varak objasni — rekao je sjedokosi historičar dok je pritisnuo dugme utisnuto u površinu stola. Niski ton šumila ispunio je prostoriju; za nekoliko sekundi su se otvorila vrata biblioteke i krupni plavokosi muškarac, kasnih tridesetih, ušao je u zasjenjeno svjetlo i stao u okviru. Na sebi je imao smeđe ljetno odijelo i tamnocrvenu kravatu; široka ramena kao da su mu rastezala tkaninu jakne. — Mi smo spremni, gospodine Varak. Molim vas udite.

— Hvala, sir. — Miloš Varak je zatvorio vrata; zatvorio je prigušeno svjetlo u hodniku iza vrata i krenuo prema kraju prostorije. Stojeći ispred spuštenog srebrnog ekrana, uljudno je kimnuo, pozdravlјajući članove Inver Brassa. Sjaj svjetiljki od mjedi koji se odražavao s blistavog stola, plavio mu je lice, naglašavajući istaknute jagodice i široko čelo ispod pune glave uredno počešljane ravne plave kose. Kapci su mu bih nodređeno nakošeni, odavajući slavensko porijeklo s utjecajem plemena istočne Evrope; oči iza njih bile su mirne, znalačke i nekako hladne. — Mogu li reći da mi je drago što vas opet sve vidim? — rekao je; engleski mu je bio precizan, u glasu praški akcent.

— Drago nam je što vas vidim, Miloše — sada će Jacob Mandel, izgovorivši ime s točnim češkim izgovorom. Slijedili su i drugi sa sličnim riječima.

— Svima sam rekao o vašem napretku — rekao je Winters, dodajući prijazno: — Onako kako vjerujete da bi vaš napredak morao biti. Prije nego otkrijete identitet čovjeka o kome ćete nam govoriti, da li biste ukratko iznijeli linije vodilje.

— Svakako, sir. — Varakov je pogled tumarao po prostoriji dok je prikupljao misli. — Za početak, vaš bi čovjek trebao biti fizički privlačan ali ne »zgodan« ili ženskast. Netko tko zadovoljava maksimalne zahtjeve vaših kreatora imagea — sve što je slabije od toga značilo bi previše prepreka za vrijeme koje imamo. Prema tome, muškarac kojega muškarci identificiraju s muškim vrlinama ovog društva, a žene ga nalaze dopadljivim. Dalje, mora se doimati kao, kako vi kažete, »svoj čovjek«, koji je iznad mogućnosti da ga kupe specijalni interesi i s prošlošću koja podupire taj sud. Naš čovjek, dakle, mora imati dopadljive osobne kvalitete koje ga mogu otisnuti pod politički reflektor kroz ubrzano pojavljivanje u javnosti. Lik istinske ili projicirane toplove i tihog humora, s dokumentiranim hrabrim djelima u prošlosti, ali ništa što bi mogao iskoristiti da nadsvjeti Predsjednika.

— Njegovi ljudi to ne bi prihvatali — rekao je Eric Sundstrom.

— U svakom slučaju, neće imati izbora, sir — odgovorio mu je Varak, blago uvjerljivim glasom. — Manipulacija će biti izvršena u četiri stadija. Unutar tri mjeseca naš bazično anonimni čovjek će brzo postati vidljiv; unutar šest mjeseci će biti srazmjerno dobro

poznat, a krajem godine imat će kvocijent prepoznavanja koji se može mjeriti s liderima Senata i Predstavničkog doma, u istim demografskim cjelinama. To možemo smatrati fazama od jedan do tri. Četvrta faza, nekoliko mjeseci prije konvencija, rezultirat će njegovim pojavljivanjem na naslovnim stranicama *Timea* i *Newsweeka* i pohvalnim uvodnicima u glavnim dnevnicama i na mrežama. Sve se to može garantirati prikladnim financiranjem na zahtijevanim područjima. — Varak je zastao, a onda nastavio. — Garantirati, da, s pravim kandidatom, a ja vjerujem da smo ga našli.

Članovi Inver Brassa su zurili u češkog koordinatora s blagim iznenađenjem, a zatim su oprezno pogledali jedan u drugoga.

— Tko je on? — upita Mandel.

— Mogu li vam ga pokazati? — upita Varak, govoreći s poštovanjem ali ne odgovorivši na pitanje dok je iz džepa uezao daljinski upravljač i odstupio od platna. — Moguće je da će ga neki od vas prepoznati, pa ću povući svoju primjedbu o njegovoј anonimnosti.

Blijesak svjetla nagrnu s konzole i lice Evana Kendricka ispunji platno. Slika je bila u boji, naglašavajući Kendrickovu tamnu boju koju mu je podarilo često druženje sa suncem i kratku oštru bradu i čuperke svijetlosmede kose koja mu se spuštalala preko ušiju i vrata. Žmirkao je na suncu, gledajući preko vode, a izraz lica mu je bio istodobno i pažljiv i zabrinut.

— Izgleda poput hipija — primijetila je Margaret LoweH,

— Okolnosti bi mogle objasniti vašu primjedbu — odgovori joj Varak. — Fotografija je snimljena prošlog tjedna, četvrtog tjedna godišnjeg putovanja koje poduzima niz brzace Stjenjaka. Ide sam, bez društva ili vodica. — Čeh je nastavio s prikazivanjem slajdova, držeći svakog nekoliko sekundi. Fotografije su pokazivale Kendricka u raznim prizorima vožnje brzacima. U nekoliko je zgora balansirao svojim čamcem od PVC—a¹ i naginjao se između naglo izronulih opasno oštrih stijena, okružen škropcima vode i vodene prašine divljeg brzaka, sav u pjeni.

— Pričekajte trenutak! — viknuo je Samuel Winters, gledajući kroz naočari s okvirom od kornjačevine. — Zadržite tu sliku — nastavio je, proučavajući fotografiju. — Ništa mi o ovome niste rekli. On ide okukom prema logoru—bazi ispod Lavljeg vodopada.

— Točno, sir.

— Onda znači da je prošao kroz gornje brzake klase pet.

— Da, sir.

— Bez *vodiča*?

— Da.

— On je lud! Prije nekoliko desetljeća vozio sam se tim vodama s *dvojicom* vodiča i bio preplašen do smrti. Zašto to radi?

— On to radi godinama — čim se vratio u Sjedinjene Države.

— Vratio? — Jacob Mandel se nagnuo naprijed.

— Do prije pet godina bio je građevinski inženjer i poduzetnik. Svoje je djelovanje usmjerio na istočno Sredozemlje i Perzijski zaljev. Taj je dio svijeta tako daleko od planine i rijeka koliko se samo može zamisliti. Ja mislim da je našao stanovito olakšanje s promjenom pejzaža. Proveo bi tjedan ili nešto duže u poslu, a onda bi se zaputio na sjeverozapad.

— Sam, kažete — rekao je Eric Sundstrom.

¹ Skr. od polivinil klorid, sintetički termoplastični materijal (*op. prev.*)

— Ne u tim danima, sir. Često bi sa sobom vodio i kompanjonku.

— Onda je očito da nije homoseksualac — primjetila je jedina članica Inve Brassa.

— Nisam to mislio ni reći.

— Niti ste što spomenuli o ženi ili obitelji, što je po mojem mišljenju važno razmatranje. Jednostavno ste rekli da sada putuje sam, a putovanja su očito odmori.

— Nije oženjen, madame.

— To bi mogao biti problem — umetnu Sundstrom.

— Ne baš, sir. Imamo dvije godine da brinemo o toj situaciji, a uzimajući u obzir faktor vjerojatnoće, brak u izbornoj godini imao bi stanovitu privlačnost.

— Trenutak, molim. — Mandel je namjestio svoje naočale s čeličnim okvirom. — Kažete da je radio na Sredozemlju prije pet godina.

— Onda je bio u proizvodnji. Prodao je kompaniju i napustio Bliski istok.

— Zašto je to učinio?

— Dogodio se tragičan događaj koji je uzeo živote gotovo svih njegovih namještenika i cijelih njihovih obitelji. Gubitak je duboko djelovao na njega.

— Je li on bio odgovoran? — nastavi burzovni mešetar.

— Ni najmanje. Optužena je druga firma zbog upotrebe lošeg materijala.

— Je li on na bilo koji način profitirao od te tragedije? — upitao je Mandel, čije su blage oči odjednom otvrdele.

— Obratno, sir, ja sam to temeljito istražio. Kompaniju je prodao za manje od polovine njene tržišne cijene. Čak su i pravni zastupnici konglomerata koji je kupio njegovu firmu bili zapanjeni. Ovlastili su ih da mu plate tri puta višu cijenu.

Oči Invera Brassa vratile su se velikom ekranu i fotografiji muškarca u čamcu.

— Tko je ovo snimio? — upita Logan.

— Ja sam, sir — odgovori mu Varak. — Pratio sam ga. On me nije primijetio.

Slajdovi su se nizali, ah odjednom nasta nagla promjena. »Vjerojatnik« više nije bio u pohabanoj odjeći za brzake, niti u radnoj ili terenskoj odjeći. Sada je bio fotografiran glatko izbrijan, podšišane i očešljane kose, odjeven u tamno poslovno odijelo; hodao je poznatom ulicom u Washingtonu, s attaché kovčežićem u ruci.

— Ja ga *znam!* — sada će Sundstrom, koji je prstima desne ruke pritisnuo sljepoočice.

— Znam *lice*, a postoji i priča iza tog lica, ali ne znam o čemu se radi.

— Ne priča o kojoj ču vam ja govoriti, gospodine.

— U redu, Miloše. — Glas Margaret Lowell bio je nepopustljiv. — Dovoljno je dovoljno. Dovraga, tko je on?

— Preziva se Kendrick. Evan Kendrick. On je predstavnik Devetog okružja Kolorada.

— *Kongresmen?* — uskliknu Jacob Mandel dok je fotografija Evana Kendricka na stepeništu Capitola ostala na platnu. — Nikad nisam čuo za nj, a mislio sam da znam gotovo svakoga tamo. Po imenu, dakako, ne osobno.

— On je srazmjerno nov, sir, a njegov izbor nije bio baš široko pokriven medijima. On se natjecao na Predsjednikovoj partijskoj liniji jer je u tom okružju opozicija nepostojeća —

pobjediti na prvim, osnovnim izborima isto je što i dobiti na izborima. Ja to spominjem zato jer se ne čini da je kongresmen u suglasju s brojnim političkim stavovima Bijele kuće. Na zborovima birača prije izbora izbjegavao je nacionalna pitanja.

— Gdje je Deveto okružje? — upita Sundstrom.

— Jugozapadno od Telluridea, blizu granice s Utahom — odgovorio je Jacob Mandel, a onda stresao ramenima kao da se opravdava što je to znao. — Bile su neke rudarske dionice, vrlo spekulativne, koje smo pogledali prije nekoliko godina. Ali taj čovjek na platnu *nije* kongresmen s kojim smo se tada sastali i koji nas je prilično očajnički nastojao privoljeti da kupimo preostale dionice.

— Jeste li ih kupili, sir? — upita ga Varak.

— Ne, nismo — odgovorio mu je Mandel. — Iskreno rečeno, spekulacije su nadmašivale uračunate rizike slobodnog kapitala.

— Pobojali ste se moguće prevare?

— Nismo imali dokaza, Miloše. Jednostavno smo se povukli.

— Ali je kongresni predstavnik tog okružja činio sve što je mogao da vas nagovori.

— Tako je bilo.

— To je razlog zbog kojega je sada Evan Kendrick kongresmen.

— O?

— Eric — javio se Gideon Logan, okrenuvši veliku glavu prema akademskom izumitelju svemirske tehnologije. — Rekao si da ga znaš, da mu barem znaš lice.

— Znam, *uvjeren* sam da znam. Sada kad nam je Varak rekao tko je on, mislim da sam se susreo s njim na jednom od onih neprekidnih koktelskih okupljanja u Washingtonu ih Georgetownu, i jasno se sjećam da je netko rekao kako je iza tog čovjeka vražja priča... To je bilo *to*. Nikad nisam čuo za tu priču; to je bila samo tvrdnja.

— Ali je Miloš rekao da priča koju ti imaš na pameti svakako nije ona o kojoj će nam on govoriti — rekla je Margaret Lowell. — Je li tako? — dodala je, gledajući u Varaka.

— Da, madame. Primjedba koju je čuo profesor Sundstrom nesumnjivo se ticala prirode Kendrickova izbora. On je u ljutnji doslovce kupio izbor, pokopavši svog oponenta pod lavinom oglasa u lokalnim medijima i nizom skupih okupljanja, koja su više bila javni cirkusi nego političke skupštine. Kad se njegov suparnik požalio sa povredu izbornih zakona, rečeno je da se Kendrick suočio s njim sa svojim pravnim zastupnicima — ne radi rasprave o predizbornoj kampanji već, umjesto toga, o oponentovom djelovanju u uredu kongresmena. Žalbe su odmah prestale i Kendrick je lako pobijedio.

— Čovjek bi mogao reći da on stavlja svoj novac tamo gdje osjeća ogorčenje — mirno primijeti Winters. — Međutim, vi, gospodine Varak, imate informaciju o njemu koja mnogo više očarava, a budući da sam je čuo, ponovit ću što sam ranije rekao. Ona je izvanredna. Molim vas nastavite.

— Da, sir. — Čeh je pritisnuo daljinski upravljač i pojavila se slijedeća fotografija na platnu, prizor histerične gomile koja trči uskom ulicom, sa zgradama očito islamskog karaktera, pored trgovina s natpisima na arapskom.

— *Oman* — rekao je Eric Sundstrom, bacivši pogled na Wintersa. — Prije godinu dana.

Slajdovi su brzo slijedili jedan za drugim, opisujući prizore strašne zbrke, komešanja i krvoproljeće. Gledali su izrešetane leševe, izrupsice zidove, razbijena vrata ambasade i redove preplašenih talaca koji kleče iza rešetkastih ograda na vrhu zgrade; bilo je fotografija mladih ljudi koji vičući mašu oružjem, snimljenih iz blizine, s razjapljениm ustima, široko otvorenih očiju. Odjednom se niz tih slajdova zaustavio, a pažnja Inver Brassa bila je naglo prikovana za slajd koji, činilo se, nije bio u vezi s prethodnima. Pokazivao je visokog, tamnoputog muškarca u dugim bijelim haljama, s glavom pokrivenom ghotrom; lice mu je bilo u profilu; izlazio je iz hotela; zatim je ekran podijeljen u dva, a druga je fotografija prikazivala istog čovjeka kako trči preko arapskog bazara ispred fontane. Fotografije su ostale na platnu; Miloš Varak je razbio zbumenu tišinu.

— Taj čovjek je Evan Kendrick — rekao je jednostavno.

Zbumenost se razvila u zapanjenost. Osim Samuela Wintersa, drugi su se nagnuli naprijed, izvan sjaja svjetiljki na stolu, da bi bolje vidjeli povećanu figuru na platnu. Varak je nastavio.

— Te je fotografije snimio oficir CIA—e, koji je radio na slučaju, a ima podobnost Četiri—Nula¹. Imao je zadatak da Kendricka drži pod nadzorom gdje god je to moguće. Izvrsno je obavila svoj zadatak.

— *Ona?* — Margaret Lowell je nabrala obrve u znaku odobravanja.

— Ona je specijalist za Bliski istok. Otac joj je Egipćanin, a majka Američanka iz Kalifornije. Tečno govori arapski i Agencija je uvelike koristi u tamošnjim kriznim situacijama.

— Tamošnjim? — sada će Mandel, zabezeknut. — Što je on radio *tamo*?

— Samo trenutak — rekao je Logan, čije su tamne oči svrdle Varakove. — Zaustavite me ako se varam, mladiću, ali ako se dobro sjećam, prošle je godine bio članak u *Washington Postu*, u kome je pisalo da je jedan nepoznati Amerikanac posredovao u Muskatu u ono vrijeme. Mnogi su ljudi mislili da je to mogao biti Teksašanin Ross Perot², ali se novinski iskaz o tome više nije pojavio. Izbacili su ga.

— Vi se ne varate, sir. Amerikanac je bio Evan Kendrick, a zbog pritiska iz Bijele kuće tema je ubijena, kako se to kaže.

— Zašto? On je iz toga mogao stvoriti strahovitu političku kilo—metražu — ako je njegov doprinos doveo do nagodbe.

— Njegov je doprinos *bio* nagodba.

— Onda ja zacijelo ne razumijem — tiho je primijetio Logan gledajući u Samuela Wintersa.

— Nitko ne razumije — rekao je historičar. — Nema objašnjenja, samo zakopani dosje u arhivu koji je Miloš uspio dobiti. Osim tog dokumenta, nema ničega, nigdje ni traga koji bi upućivao na vezu između Kendricka i događaja u Muskatu.

— A *nema* objašnjenja? — upita Gideon Logan obraćajući se Varaku.

— Nijednog prihvatljivog, sir, a ja sam bio na izvoru.

— Bijela kuća? — upita Mandel.

— Ne, čovjek koji je morao znati za njegovo regrutiranje, onaj koji vodi živčani centar ovdje u Washingtonu. Zove se Frank Swann.

¹ U zamršenoj skali podobnosti američke obavještajne službe, pet nula je maksimalna podobnost za rad u obavještajnoj struci (*op. prev.*)

² Ime je izmišljeno (*op. prev.*)

— Kako ste pronašli *njega*?

— Ja nisam, sir. Kendrick je to učinio.

— Ali kako ste pronašli *Kendricka*? — tjerala je Margaret Lowell.

— Poput gospodina Logana i ja sam se sjetio tog članka o Amerikancu u Muskatu, koji su mediji odjednom odbacili. Zbog razloga koje doista ne znam objasniti odlučio sam da tome uđem u trag —vjerljivo misleći da bi se to moglo ticati nekoga na visokom mjestu, nekoga o kome bi trebalo da porazgovaramo, ako u toj priči ima i zrnca istine. — Varak je zastao, a lagani, nekarakteristični osmijeh mu namreška usnice. — Oni koji žele biti sigurni najčešće se spotaknu o najočitije mjere sigurnosti. U ovom slučaju, to je bila evidencija ulaska u zgradu State Departmenta. Poslije ubojstava prije nekoliko godina, svi posjetioci bez iznimke moraju se potpisati kad ulaze i kad izlaze, prolazeći kroz metalne detektore. Među tisućama koji su to učinili za vrijeme krize s taocima bilo je neočekivano ime svježe izabranog kongresmena iz Colorada koji je došao posjetiti gospodina Swanna. Nijedno mi ime nije ništa značilo, dakako, ali su naši kompjuteri bili bolje informirani.

— G. Swan je bio najistaknutiji stručnjak State Departmenta za jugozapadnu Aziju, a kongresmen je bio čovjek koji je svoje bogatstvo zaradio u Emiratima, Bahrainu i Saudijskoj Arabiji. U uzbuni oko krize netko je propustio ukloniti Kendrickovo ime iz knjige posjetilaca.

— I tako ste otišli posjetiti toga Swanna — rekao je Mandel, skinuvši svoje naočari s čeličnim okvirom.

— Tako je, sir.

— Što vam je rekao?

— Rekao mi je da se sasvim varam. Da su odbili Kendrickovu ponudu da pomogne jer nije imao što doprinijeti. Dodao je da je Kendrick bio samo jedan od tuceta ljudi — ljudi koji su radili u Arapskim emiratima — koji su slično ponudili.

— Ali mu vi niste vjerovali — reče Margaret Lowell.

— Za to sam imao vrlo dobar razlog. Kongresmen Kendrick nije potpisao izlazak nakon svoje posjete State Departmentu tog poslijepodneva. Bila je srijeda, 11. kolovoza, a nigdje mu nema imena u popisu posjetilaca koji su otišli iz zgrade. Očito je izišao na osnovu specijalnog utanačenja, što normalno znači početak pokrivanja, obično vrlo dubokog.

— Heroj Omana otkriven — rekao je blago Gideon Logan, zureći u lik na platnu. — Moj bože, kakva poduzetnost.

— Hrabar čovjek — kazala je gospođa Lowell — koji je riskirao život za dvije stotine Amerikanaca koje nije poznavao, a nije tražio ništa za sebe...

— A mogao je imati što je htio — dovrši Sundstrom. — Zajedno sve u politici!.

— Kažite nam sve što ste saznali o Evanu Kendricku, ako možete, gospodine Varak — rekao je Winters dok su on i ostali posegli za svojim žutim bilježnicama s crtovljem.

— Prije nego to učinim — odgovorio je Čeh, blago oklijevajućim glasom — moram vam reći da sam prošlog tjedna odletio u Colorado i naišao na situaciju koju sada ne mogu sasvim objasniti. Treba da to odmah kažem. Jedan stariji muškarac živi u Kendrickovoj kući na prilazu Mesa Verde. Saznao sam da se zove Emmanuel Weinglass, da je arhitekt s dvostrukim državljanstvom, u Izraelu i Sjedinjenim Državama, te da je prije više mjeseci prošao veći kirurški zahvat. Od tada se oporavlja kao kongresmenov gost.

— U čemu je značenje? — zanimalo je Erića Sundstroma.

— Ne znam da li ga uopće ima, ali su tri činjenice vrijedne pažnje. Prvo, koliko sam god mogao pobliže saznati, taj se Weingrass pojavio od nikuda, ubrzo nakon Kendrickova povratka iz Omana. Drugo, očito je da među njima postoji bliski odnosi, i treće — što donekle uzneniruje — starčev identitet i njegova prisutnost u Mesa Verde su strogo čuvana, ali slabo držana tajna. Sam Weingrass je tu grešnik; da li zbog godina ili po prirodi, on je vrlo društven i stoga popularan među radnicima, osobito među Hispanicima.¹

— To ne mora biti negativno — rekao je Logan, nasmiješivši se.

— Mogao je biti dijelom omanske operacije — ponudi Margaret Lovvell. — A ni to nije negativno.

— Jedva — suglasio se Jacob Mandel.

Sundstrom je opet progovorio. — On mora da ima znatan utjecaj na Kendricka — rekao je, pišući po papiru — Što ti o tome kažeš, Miloše?

— Uzeo bih da je tako. Moja je jedina namjera bila da vam kažem kad nešto *ja* ne znam.

— Ja bih rekao da je on aktiva — izjavio je Samuel Winters. — S bilo koje točke. Nastavite, gospodine Varak.

— Da, sir. Znajući da ništa ne smijem propustiti u ovoj prostoriji, pripremio sam kongresmenov dosje za projekciju sa slajdovima. — Čeh je pritisnuo daljinski upravljač i dvije fotografije prorušenog Kendricka, na ulicama Muskata punim nasilja, zamijenila je otipkana stranica, velikih slova, s trostrukim razmakom između redova. — Svaki slajd — nastavio je Varak — predstavlja prosječno četvrtinu normalne stranice; svi su negativi, razumljivo, uništeni u laboratoriju ispod nas. Učinio sam sve što sam mogao da kandidata što potpunije prostudiram, ali sam možda propustio pojedinosti koje bi neke od vas mogle zanimati. Molim vas da ne okljevate da me pitate o njima. Ja ću vas gledati, a kad svaki od vas kimne kad je prestao čitati i bilježiti, ja ću znati da je vrijeme da pustim drugi slajd... Idući sat ili nešto duže, ono što ćete vidjeti bit će život kongresmena Evana Kendricka — od rođenja do prošlog tjedna.

Sa svakim slajdom Eric Sundstrom bio je prvi koji je kimnuo. Margaret Lowell i Jacob Mandel su se takmičili za čast da budu posljednji, ali su oni gotovo dvostruko više bilježili od Gideona Logana. Govornik, Samuel Winters, gotovo i nije ništa bilježio; bio je uvjeren.

Poslije tri sata i četiri minute, Miloš Varak je ugasio projektor. Dva sata i sedam minuta poslije tog trenutka s pitanjima je završeno i Varak je napustio prostoriju.

— Da parafraziramo našeg prijatelja izvan konteksta — rekao je Winters. Klimanje svakog od vas znači suglasnost. Zatresite glavom — to je negativno. Počet ćemo s Jacobom.

Polako, zamišljeno, jedan po jedan član Inver Brassa kimnuo je glavom označivši pristanak.

— Znači da smo se dogovorili — nastavi Winters. — Kongresmen Evan Kendrick bit će slijedeći potpredsjednik Sjedinjenih Država. Postat će predsjednikom jedanaest mjeseci nakon izbora sadašnjeg. Kodno ime je Ikar, koje treba uzeti kao upozorenje, kao svesrdnu molitvu da neće, kao što su to učinili mnogi od njegovih prethodnika, pokušati letjeti preblizu suncu i srušiti se u more. I neka se bog smiluje našim dušama.

¹ Osoba meksičkog, španjolskog, latinoameričkog porijekla (*op. prev.*)

17

Kongresmen Kendrick iz Devetog kongresnog okružja Colorada sjedio je za stolom u svom uredu i gledao u sekretaricu koja je čavrljala o prioritetnoj pošti, podsjetnicima Predstavničkog doma,

O pozicionim papirima prije pretresa i o društvenim događajima kojima on *mora* prisustvovati, usprkos mišljenju svog glavnog pomoćnika. Usne su joj se otvarale i zatvarale brzinom mitraljeske vatre, a nazalni zvuci koje su propuštale nisu bili mnogo niži po broju decibela.

— *Eto*, kongresmenu, to je raspored za tjedan dana.

— To je doista nešto, Annie. Ali zar ne možeš jednostavno poslati isto pismo svima upućujući ih da sam dobio društvenu bolest i ne želim zaraziti nikoga od njih?

— Evane, *prestani* s tim! — uzviknula je Ann Mulcahy O'Reilly, vašingtonska veteranka srednjih godina. — Ti si se ovdje olupio, a ja to neću! Znaš li što govore na Hillu? Kažu da ti nije stalo do posla, da trošiš svežnjeve novca samo da bi se susreo s djevojkama koje su bogate poput tebe.

— Vjeruješ li u to, Annie?

— Kako dovraga mogu? Nikad ne *ideš* bilo kamo, nikad ništa ne *radiš*. Zahvalila bih svim svecima da te ulove gola u Reflecting Poolu¹ s najvećom radodajkom u Washingtonu. Tada bih znala da nešto *radiš*.

— Možda ne želim ništa raditi.

— Prokletstvo, trebalo bi da radiš! Otipkala sam tvoje pozicije odgovarajući na tuce pitanja i one su u svjetlosnim godinama bolje od osamdeset posto ovdašnjih clownova, ali nitko ne obraća pažnju.

— Zakopali su ih jer nisu popularni, Annie; ja nisam popularan. Ne žele me ni u jednom kampu. Nekolicina koja me opaža na objema stranama stavila je toliko etiketa na mene da su se sami odvojili. Ne mogu me kategorizirati, pa me pokapaju, što nije naročito teško jer se ja ne žalim.

— Bogu je znano da se *ja* ne slažem s tobom toliko puta, ali ja znam što je um na poslu, čim vidim... Zaboravi to, kongresmenu. Koji su tvoji odgovori?

— Kasnije. Je li Manny nazvao?

— Dvaput sam ga skinula. Htjela sam konačno održati sastanak s tobom.

Kendrick se nagnuo naprijed; svijetloplave oči su mu bile ledene, na granici ljutnje. — Nemoj to više nikad učiniti, Annie. Za mene nema ništa važnije od tog čovjeka u Coloradu.

— Da, sir. — O'Reilly je spustila pogled.

— Oprosti — brzo će Evan — to nije bilo potrebno. Ti pokušavaš raditi svoj posao, a ja nisam od velike koristi. Oprosti.

¹ Intimno kupalište s ogledalom na stropu za osobe slobodnijeg ponašanja (*op. prev.*)

— Nemoj se ispričavati. Ja znam što si prošao s gospodinom Weingrassom i što ti on znači — koliko sam mu puta odnosila tvoje poslove u bolnicu? Ja nemam prava da se upličem. S druge strane, ja pokušavam raditi svoj posao, a ti nisi uvijek šef koji je na Hillu najskloniji suradnji.

— Postoje drugi brežuljci¹ na kojima bih rado bio...

— Svjesna sam toga, pa ćemo prekrižiti društvene funkcije; ionako bi sebi učinio više štete nego koristi. — Ann O'Reilly je ustala i stavila fascikl s papirima na Kendrickov stol. — Ali mislim da bi trebalo da pogledaš prijedlog svog senatorskog kolege iz Colorada. Mislim da on želi otkresati vrh planine i staviti rezervoar. U ovom gradu, to obično znači jezero iza kojeg slijede stambene višekatnice.

— Taj prozirni kurvin sin — rekao je Evan i otvorio fascikl.

— Također ću za vas telefonom pozvati gospodina Weingrassa.

— I dalje *gospodin* Weingrass? — upita Evan, okrećući stranice. — Ti nećeš popustiti? Čuo sam ga desetke puta kako ti kaže da ga zoveš Manny.

— O, tu i tamo to činim, ali nije lako.

— Zašto? Zato što viče?

— Božje mi majke, ne. Na to se ne možeš uvrijediti, ako si u braku s dvotaletnim irskim detektivom.

— Dvotaletni?... — Kendrick podignu pogled.

— Jedan stari bostonski izraz, ali, ne, nije to zbog vike.

— Što je, onda?

— Čudan humor koji ponavlja. Stalno mi govori, osobito kad ga oslovim imenom. »Dijete«, kaže, »ja mislim da mi ovdje imamo vodviljski akt. Nazvat ćemo ga Manny's Irish Annie, što kažeš na to?« A ja kažem »ništa osobito, Manny«, a on kaže, »ostavi mog prijatelja, životinju, i pobegni sa mnom. On će razumjeti moju neumrlu strast«, a ja mu kažem da T.T.² pajkan ne razumije svoju.

— Nemoj reći svome mužu — savjetovao joj je Kendrick, cerekajući se.

— O, ali ja sam mu rekla. Sve što je *on* rekao svelo se na to da će on kupiti avionske karte. Dakako, on i Weingrass su se nalokali nekoliko puta..

— Nalokali? Ja nisam znao ni da su se upoznali.

— Moja greška — moje neumrlo žaljenje. To je bilo kad si odletio u Denver prije otprilike osam mjeseci...

— Sjećam se. Državna konferencija, a Manny je još bio u bolnici. Zamolio sam te da ga posjetiš i da mu odneseš pariški *Tribune*.

— Povela sam Paddyja sa sobom za vrijeme večernjih sati za posjete. Ja nisam navalni igrač, ali čak ni ja ne hodam tim ulicama po noći, a pajkan T.T. mora biti za nešto dobar.

— Što se dogodilo?

¹ Misli na brežuljke u Coloradu, a ne na (Capitol) Hill (*hill* je brežuljak na engl.) (*op. prev.*)

² Izraz *T.T.* je uglavnom određivao osobu koja ne piće (*engl. teetotaller*, onaj koji piće samo čaj), a u bostonском slangu su to produžili u *twotoilet*, rugalicu što znači dva toaleta, tj. dva zahoda. Međutim, u najnovije vrijeme, opet u Bostonu, taj izraz, skraćen ili produžen, znači i *čudaka, bizarna čovjeka*, osobu koja se (smiješnom) originalnošću odvaja od mase. (*op. prev.*)

— Složili su se kao krpa i zakrpa. Jedne večeri tog tjedna morala sam dugo raditi, pa je Paddy inzistirao da sam ode u bolnicu.

Evan je polako tresao glavom. — Žao mi je, Annie. Nisam imao ni pojma. Nisam želio upetljavati tebe i tvoga muža u moj privatni život. A Manny mi nije ništa rekao.

— Vjerljivo boce s listerinom.¹

— Što?

— Ista boja kao svijetli scotch. Sad ću mu telefonirati.

Emanuel Weingrass se oslonio na liticu na vrhu brežuljka koji je pripadao Kendrickovu imanju od trideset jutara u podnožju planina. Kockastu košulju kratkih rukava raskopčao je do pasa, sunčajući se i udišući čisti zrak južnog Stjenjaka. Pogledao je prsa, na brazgotine od operacije, pa se na trenutak upitao treba li da vjeruje u Boga ili u Evana Kendricka. Doktori su mu rekli — mjesecima nakon operacije i za vrijeme brojnih postoperativnih pregleda — da su odrezali prljave male stanice koje su mu jele život. Čist je, proglašili su. Proglasili to čovjeku koji je, na ovaj dan, na ovoj litici, tvrdio da ima osamdeset godina, dok je sunce udaralo na njegovo slabašno tijelo. Slabašno ili neslabašno, ali se kretao bolje, govorio bolje — praktički više nije kašljao. Ali su mu nedostajale cigarete »gauloise« i cigare »monte cristo«, u kojima je toliko uživao.

Pogledao je na svoju njegovateljicu u sjeni obližnjeg drveta blizu uvijek prisutnog golf carta.² Bila je jedna od žena koje su bile s njim dvadeset četiri sata dnevno, pratile ga posvuda.

— Divan dan, zar ne? — oglasio se.

— Jednostavno — krasan — glasio je odgovor.

— Što kažete na to da se svučemo i doista uživamo u ovom danu? Njegovateljičin se izraz nije promijenio ni za trenutak. Njen odgovor bio je miran, jasan, čak blag. — Gospodine Weingrass, ja sam ovdje da pazim na vas, a ne da vam izazovem srčani napad.

— Nije loše. Nije nikako loše.

Začu se šum radiotelefona na golf cartu; žena je otišla do carta i izvukla telefon iz udubljenja. Nakon kratkog razgovora koji je pratio tihi smijeh, okrenula se Manny. — Kongresmen vas zove, gospodine Weingrass.

— Vi se tako ne smijete dok razgovarate s kongresmenom — rekao je Manny, odgurnuvši se od litice. — Na pet ćete dobiti dvadeset³ ako to nije Annie Glocamorra⁴ koja priča laži o meni.

— Upitala me jesam li vas već zadavila. — Paziteljica je uručila telefon Weingrassu.

— Annie, ova žena je *letch*!⁵

— Nastojimo biti na usluzi — rekao je Evan Kendrick.

¹ Listerine je trgovачki naziv nekog antiseptika (*op. prev.*)

² Malo motomo vozilo za prijevoz dvojice putnika i njihove golf opreme (*op. prev.*)

³ Ako stavi na peticu dobit će četiri puta više — iz rječnika američke djece (*op. prev.*)

⁴ Na Sardiniji je *Glocamorra* žena koja izmišlja laži o svakome, a postoji i narodni igrokaz *Anna Glocamorra* (*op. prev.*)

⁵ *Pohotljiva žena, pohotljivka*, od lechery, nezadrživa i promiskuitetna seksualnost (fon. *leč*) (*op. prev.*)

— Dječače, ta tvoja djevojka vraši brzo napušta telefon.

— Unaprijed upozoren, unaprijed naoružan, Manny. Ti si zvao. O čemu se radi?

— Je li ti još ostalo para?

— Ne mogu potrošiti kamatu. Svakako. Zašto?

— Ti znaš dodatak koji smo izgradili na zapadnoj verandi tako da imaš pogled?

— Dakako.

— Igrao sam se s nekim crtežima. Mislim da bi trebalo da imaš terasu na vrhu. Dvije čelične grede bi nosile težinu; možda i treća ako hoćeš staklenu parnu kupelj pored zida.

— Staklenu?... Hej, to zvuči strašno. Nastavi.

— Dobro. Imam instalatere koji stižu ujutru. Ali kad to bude gotovo, *tada* se vraćam u Pariz.

— Što god ti kažeš, Manny. Međutim, rekao si da ćeš načiniti neke planove za ljetnu kućicu, dolje pored potoka, tamo gdje se sastaju.

— Ti si rekao da ne želiš hodati tako daleko.

— Promijenio sam mišljenje. To bi bilo dobro mjesto da se čovjek povuče i razmišlja.

— To isključuje vlasnika ovog imanja.

— Ti si pravo srce. Vraćam se idućeg tjedna na nekoliko dana.

— Ne mogu dočekati — rekao je Weingrass, podigavši glas i gledajući u njegovateljicu. — Kad dođeš ovamo, skini s mene ove teškodišuće seksualne manjakinje!

Bilo je nešto iza 22 sata kad je Miloš Varak hodao napuštenim hodnikom u Uredskoj zgradi Predstavničkog doma. Pustili su ga na temelju ranijeg utanačenja, kao kasnog večernjeg posjetioca kongresmenu Arvinu Partridgeu iz Alabame. Varak je došao do teških drvenih vrata s mjedenom pločicom u sredini izrezbarene ploče i pokucao. Za nekoliko sekundi, vrata mu je otvorio vitki muškarac u ranim dvadesetim godinama života, čije su oči uz nemireno gledale iza naočala s okvirom od kornjačevine. Tko god to bio, to nije grubi, lukavi predsjednik Partidgeove »bande«, istražnog odbora koji je odlučio saznati zašto vojska dobija tako malo za tako mnogo para. Ono što su tek počeli otkrivati, dakako, bila je rijeka korupcije s toliko pritoka da nije bilo dovoljno izvidnika u kanuima koji bi ih osvajali ili im pratili tok.

— Ja sam ovdje da razgovaram s kongresmenom Partridgeom — rekao je Varak.

— Da li ste?... — nespretno je započeo kongresni službenik. — Hoću reći, kad ste dolje ugledali stražare...

— Ako me pitate jesu li me ili nisu provjerili zbog vatrene oružja — dakako da jesu, a trebalo bi da to znate. Telefonirali su vam iz *Sigurnosti*. Kongresmen, molim vas. On me čeka.

— Svakako, sir. U uredu je. Ovuda, sir. — Nervozni pomoćnik je poveo Miloša do drugih velikih vrata. Mladić je pokucao. — Kongresmenu...

— Kaži mu da uđe! — naredio je glasni južnjački glas iznutra. — A ti ostani tamo i preuzmi telefonske pozive. Nije me briga je li to *govornik*¹ ili Predsjednik, mene ovdje nema!

— Uđite — rekao je pomoćnik, otvorivši vrata.

¹ Govornik (*Speaker*) Predstavničkog doma, što je funkcija predsjedavajućeg (*op. prev.*)

Miloš je ušao u veliku ukrašenu prostoriju s nizom fotografija na stolu, po zidovima i drugim stolovima, a sve su ovako ili onako svjedočile o Partridgeovu utjecaju, patriotizmu i moći. Sam on, koji je stajao pored prozora sa zavjesom, nije bio tako impresivan kao što se činilo na fotografijama. Bio je nizak i pretežak, nabreklog ljutitog lica i prorijeđene kose.

— 'a ne znam što ti prodaješ, Plavokosi — rekao je kongresmen, koji je Milošu prilazio kao ljutiti golub — ali ak' je to ono što 'a mislim da je, ja će te skinuti dolje tako brzo da ćeš poželjeti da 'maš padobran.

— Ja ništa ne prodajem, sir, ja samo nešto poklanjam. Zapravo, nešto od znatne vrijednosti.

— *Govno!* Ti hoćeš neku vrst jebenog prikrivanja, a ja to ne dam!

— Moji klijenti ne traže nikakvo prikrivanje, a ni ja ga zacijelo ne tražim. Ali pretpostavljam, kongresmenu, vi biste to mogli.

— *Drek!* Slušao sam te preko telefona — ti si nešto *čuo*, netko je spomenuo droge i bit će bolje da *slušam*. Mi smo ovdje čisti, čisti kao potok u 'Bami¹! A sada želim znati tko te poslao, koji je lopov u kojoj lopovskoj upravi pomislio da bi mogao mene prestrašiti s takvim *smećem*?

— Ja mislim da vi ne želite, sir, da se ta vrst »smeća« objelodani. Informacija je razarajuća.

— *Informacija?* Riječi! Podmetanja! Govorkanja, ogovaranja!

— Nema govorkanja, nema ogovaranja — rekao je Miloš Varak, posegnuvši u gornji unutrašnji džep jakne. — Samo fotografije. — Čeh iz Inver Brassa bacio je bijelu omotnicu na stol.

— *Što?* — Partridge je odmah ispružio ruku prema omotnici; sjeo je i razderao joj vrh; izvlačio je fotografije jednu po jednu i držao ih ispod stolne svjetiljke zelene školjke. Oči mu se rastvorile dok mu je lice dobilo bijelu boju, a zatim se zakrvavilo od bijesa. Ono što je video bilo je iznad svega što je mogao zamisliti. Bili su to razni dvolisti, trolisti i četverolisti, djelomično ili sasvim nagih mladih ljudi, koji su upotrebljavali slamke s kojima su uzimali bijeli prašak istresen na stolovima; na brzinu snimljeni i nerazgovjetni snimci štrcaljki, pilula i boca s pivom i whiskyem; napokon, jasne fotografije nekoliko parova koji vode ljubav.

— Kamere su ovih dana u raznim veličinama — rekao je Varak. Mikrotehnologija ih je stvorila tako malene kao što su dugmad na jakni ili košulji...

— O, Isuse *Kristel* — viknuo je Partridge u agoniji. — To je moja kuća u Arlingtonu! A to je...

— ...kuća kongresmena Bookbindera u Silver Springsu, kao i kuće trojice drugih članova vašeg odbora. Vaš vas rad predugo zadržava u Washingtonu.

— Tko je to snimio? — upita Partridge jedva čujnim glasom.

— Neću vam odgovoriti na to, osim što vam dajem riječ da je ta osoba tisućama milja daleko, bez negativa i bez izgleda da se vrati u ovu zemlju. Moglo bi se reći da je to student političkih nauka koji je ovdje bio u okviru programa sveučilišne razmjene.

— Toliko smo postigli, a sad je sve to u prokletoj kanalizaciji. O, Bože!

— *Zašto* kongresmenu? — iskreno se zanimal Varak. — Ti mladi ljudi nisu odbor. Niti su to vaši pravni zastupnici, ili računovode, ili čak stariji pomoćnici. To su djeca koja su

¹ Amer. skraćenica za Alabama (*op. prev.*)

strahovito pogriješila u snažnoj okolini najmoćnijeg glavnog grada na svijetu. Otarasite ih se; kažite im da su im životi i karijere uništene, ukoliko ne potraže pomoći i izidu na pravi put, ali nemojte zaustavljati vaš odbor.

— Više nam nitko neće vjerovati — rekao je Partridge, buljeći ravno ispred sebe kao da govori zidu. — Pokvareni smo poput onih za kojima tragamo. Mi smo hipokrite.

— Nitko to ne mora znati...

— *Govna!* — prasnuo je kongresmen iz Alabame; dograbio je telefon i pritisnuo dugme, držeći ga tako i nakon što mu je odgovoreno. — Dodi *ovamo!* — vrissnuo je. Mladi je pomoćnik ušao u sobu kad je Partridge ustao iza stola. — Ti *kurvin* sine iz pomodne škole! Tražio sam da mi kažeš istinu! *Lagao* si!

— Ne, *nisam!* — viknuo je mladić, orošenih očiju iza naočara s okvirom od kornjačevine. — Pitao si me što se dogada — što se dogada — a ja sam ti rekao *ništa* — ništa se ne događa. Nekolicinu nas su uhapsili prije tri, četiri tjedna i *svi* smo se prepali! Okay, bili smo budale, glupaci, svi smo se oko toga suglasili, ali nismo povrijedili nikoga osim sebe! Napustili smo cijelu scenu i mnogo više od toga, ali ti i tvoje balonje ovdje to niste ni opazili. Tvoj šmrkljivi personal nas tjera kao mazge da radimo osamdeset sati tjedno, onda nas nazivaju glupom djecom dok robu koju smo im dali upotrebljavaju da bi se s njom pojavili pred kamerama. Dakle, ti nisi ni primjetio da si ovdje dobio cijeli razred iz dječjeg vrtića. Svi su drugi napustili posao, a ti nisi ni *opazio!* Ja sam jedini koji je ostao jer ja *nisam* mogao izići.

— Sad si izišao.

— Jesam. Tu si prokleti u pravu! — viknuo je mladić; izjurio je kroz vrata i zalupio ih za sobom.

— Tko je *taj?* — upita Varak.

— Arvin Partridge, junior — mirno je odgovorio kongresmen i sjeo, s očima na vratima. — On je student prava treće godine u Virginiji. To su sve bili studenti prava, a mi smo im znojili stražnjice dan i noć za sitnicu i malo hvale. Ali smo im i nešto pružali, a oni su izdali povjerenje koje smo imali u njih.

— Žao mi je.

— To nije tvoj problem — odreže sada Partridge. — U redu, momče od smeća — nastavi oporo. — Što želiš od mene da bih ovaj odbor održao na okupu? Rekao si nikakvo prikrivanje, ali pretpostavljam da postoji više tuceta načina da se to ne kaže tako. Ja moram izvagati pluseve i minuse, je li tako?

— Nema negativnih za vas, sir — rekao je Varak, uzevši nekoliko presavijenih papira. Onda ih je otvorio i stavio na stol ispred kongresmena. Obuhvaćali su sažetak, a u gornjem desnom uglu prve stranice bila je mala fotografija, kao za isprave. — Moj klijent želi ovoga čovjeka u vašem odboru...

— Imate *nešto* na njemu! — provali iz Partridgija.

— Apsolutno ništa kompromitirajuće; kad su takve stvari u pitanju, on je izvan prigovora. Da ponovim, moji klijenti ne traže nikakvo pokrivanje, nikakvu iznudu, nikakve zakonske prijedloge koje bi vaš odbor uputio u postupak, niti traži blokiranje nekih zakonskih prijedloga. Ovaj čovjek ne poznaje moje klijente, niti ga oni osobno znaju, niti on ima pojma o našem večerašnjem sastanku.

— Onda, zašto *hoćete* da bude sa mnom?

— Zato jer moji klijenti misle da će on biti izvrstan dodatak vašem odboru.

— Jedan čovjek sam ne može prokleti ništa, vi to znate, zar ne?

— Zaciјelo.

— Ako je on umetnut da bi izvukao informacije, moram naglasiti da smo mi osigurani protiv takvih curenja. — Partridge je bacio pogled na fotografije ispod svjetiljke sa zelenom školjkom; okrenuo ih je i s njima pljusnuo po stolu. — Barem je tako bilo.

Varak se sagnuo i uzeo fotografije. — Učinite to, kongresmenu. Stavite ga u odbor. Ili, kao što ste rekli, sve će u kanalizaciju. Kad on bude u stolici, ovo će vam biti vraćeno s negativima. Učinite to.

Partridgeove su oči bile prikovane na snimke u rukama plavokosog muškarca. — Baš se i dogodilo da postoji prazno mjesto. Bookbinder je jučer podnio ostavku — osobni problemi.

— Znam — rekao je Miloš Varak.

Partridge je pogledao na sažetak ispred sebe. — Evan Kendrick, Coloradov Deveti — čitao je. — Jedva sam čuo za njega, a ono što sam čuo ne izaziva čireve. On je nitko, bogati nitko.

— To će se promijeniti, sir — rekao je Varak, okrenuvši se i zaputivši prema vratima.

— Kongresmenu, *kongresmenu!* — vikao je glavni pomoćnik Evana Kendricka, istračavši iz ureda i potrčavši hodnikom Doma da uhvati svog pretpostavljenog.

— Što je? — upita Evan i povuče ruku s dugmeta pored lifta. Zbunjeno je gledao u mladog čovjeka koji je došao bez daha i zapravo se klizajući zaustavio pred njim. — Nije nalik tebi da podižeš glas iznad vrlo povjerljivog šapata, Phile. Je li Coloradova *devetka* pokopana pod blatom s klizišta?

— Možda je netom iskopana ispod blata pod kojim je dugo bila. S vašeg gledišta, hoću reći.

— Kaži?

— Kongresmen *Partridge*, Partridge iz *Alabame!* On želi raditi s vama.

— Što raditi?

— Da budete u njegovu odboru!

— Što?

— To je veliki korak naprijed, sir.

— To je ušljiv korak natrag — nije se složio Kendrick. — Članovi njegova odbora su svakog drugog tjedna u večernjim vijestima, oni su »fila« za nedjeljna jutra, kada naše najnovije kongresne komete nisu pri ruci. To je posljednje što želim.

— Oprostite mi, kongresmenu, ali to je prvo što biste trebali poduzeti — rekao mu je pomoćnik, smirivši se, s očima uprtim u Evana.

— Zašto?

Mladi čovjek po imenu Phil dotaknuo je Kendrickovu ruku, vodeći ga nastranu od gomile koja se okupljala pred liftom. — Rekli ste mi da ćete podnijeti ostavku nakon izbora i ja to prihvaćam. Ali ste mi također rekli da želite da se čuje vaš glas prilikom imenovanja vašeg nasljednika.

— To mi je namjera. — Evan je kimnuo, slažući se. — Borio sam se protiv one ušljive mašinerije i želim je zadržati postrani.

— Vi nećete imati apsolutno nikakva utjecaja na to, ako odbijete Partridgea.

— Zašto ne?

— Zato što vas on uistinu *hoće*.

— *Zašto?*

— Nisam siguran, siguran sam samo u to da on ništa ne čini bez razloga. Možda želi proširiti svoj utjecaj na zapad, izgraditi bazu za svoje osobno napredovanje — tko zna? Ali on nadzire vraški broj državnih delegacija, a ako ga uvrijedite govoreći mu »ne, hvala, drugaru«, on će to smatrati nabusitošcu, pa će vas podrezati, i ovdje i kod kuće.

Kendrick je uzdahnuo, nabravši obrve. — Držim da svoja usta mogu uvijek držati zatvorena.

Prošao je treći tjedan kako je kongresmen Arvin Partridge imenovao Evana Kendricka u Partridgeov odbor; sasvim neočekivano imenovanje koje nije ushitilo nikoga u Washingtonu, osim Annu Mulcahy O'Reilly. Općenito razmišljanje, koje je popratilo predsjednikov postupak, svodilo se na to da stari profesionalac želi svjetla pozornice na sebi, ne na drugim članovima njegova odbora. Ako je ta pretpostavka točna, Partrigde nije mogao načiniti bolji izbor. Predstavnik koloradskog Devetog okružja rijetko bi rekao išta drugo za vrijeme tjednih televizijskih saslušanja osim riječi »ja prelazim, gospodine predsjedniče«, kad bi bio red na njemu da ispituje svjedočke. Zapravo, najduža izjava koju je izrekao za vrijeme svog kratkog članstva u odboru bio je njegov odgovor na predsjednikovu dobrodošlicu; odgovor je trajao dvadeset tri sekunde. Tiho je izrazio iznenađenje što je počašćen ovim izborom i nadu da će opravdati povjerenje koje predsjednik ima u njega.

Međutim, u utorak četvrtog tjedna dogodilo se najabnormalnije. Bilo je jutro prvo saslušanja tog tjedna pred televizijskim kamerama, a zanimanje je bilo više nego obično jer je glavni svjedok bio predstavnik pentagonskog Ureda za nabavke. Čovjek je izgledao mladalački, mada pročelav, a bio je pukovnik koji je sebi stvorio ime u logistici, potpuno predani vojnik nepokolebljivih uvjerenja. Bio je pametan, brz i blagoslovljen trpkom dosjetljivošću, i mnogi nisu mogli dočekati sukob između pukovnika Roberta Barrisha i jednako pametnog, jednako brzog i, zacijelo, jednako trpkog predsjednika Partridgeova odbora.

Međutim, ono što je tog jutra bilo abnormalno bila je odsutnost kongresmena Arvina Partridgea iz Alabame. Predsjednik se nije pojavio ni nakon bezbroj telefonskih poziva ni nakon što se četa pomoćnika razletjela po gradu tražeći ga posvuda. On je jednostavno isčezao.

Ali se kongresni odbori ne okreću samo oko svojih predsjednika, osobito ne kad je u pitanju televizija, pa je postupak nastavljen pod vodstvom neobjasnivo mamurnog kongresmena iz Sjeverne Dakote, neobjasnivo, jer se znalo da taj čovjek ne pije. Smatrali su ga blagim, neporočnim svećenikom Evandželja, koji je uzimao k srcu biblijska opominjanja da mačeve pretvori u plugove. Osim toga, bio je sirovo meso za lava kakav je bio pukovnik Robert Barrish.

— I da okončam svoju izjavu pred ovom *civilnom* inkvizicijom, ja kategorički tvrdim da govorim za snažno, *slobodno* društvo u smrtnoj borbi sa silama zla koje bi nas rasparale u komadiće na prvi znak slabosti s naše strane. Da li naše ruke treba da budu okovane zbog nevažnih akademskih postupaka koji jedva da su u ikakvoj vezi sa *statusom quo ante* naših neprijatelja?

— Ako vas razumijem — rekao je privremeni predsjednik, mutnih očiju — dopustite mi da vas uvjerim da nitko ovdje ne dovodi u pitanje vašu predanost našoj nacionalnoj obrani.

— Nadao bih se da je tako, sir.

— Ja ne mislim...

— *Stanite*, vojniče — začu se glas Evana Kendricka na kraju stola.

— Oprostite?

— Rekao sam da pričekate trenutak, ako vam je po volji?

— Moj čin je pukovnik u vojsci Sjedinjenih Država, pa očekujem da mi se tako obraćaju — oficir će razdraženo.

Evan je oštro pogledao u svjedoka, na trenutak zaboravivši mikrofone. — Ja će vam se obratiti onako kako mi se sviđa, vi nabusiti bastarde. — Kamere su se zatresle, elektronski »blip¹ signali su posvuda ispunili audio, ali je bilo prekasno za isključenje. — ...Ukoliko vi niste osobno promijenili Ustav, za koji sumnjam da ste ga ikad pročitali — nastavio je Kendrick, proučavajući papire ispred sebe i tiho se cerekajući. — Inkvizicija, moje dupe.

— Ja *zamjeram* vašem ponašanju...

— Mnogo poreznih obveznika zamjera vašem ponašanju — podvikne Evan, gledajući u podatke o Barrishovoј službi i sjećajući se riječi koje mu je rekao Frank Swann prije nešto više od godine dana. — Dopustite mi da vas upitam, *pukovniče*, jeste li ikad ispalili iz oružja?

— Ja sam *vojnik*!

— To smo obojica ustvrdili, zar ne? Ja znam da ste vi vojnik; mi inkvizitorski civili plaćamo vaše plaće — ukoliko niste unajmili uniformu. — Kongresna prostorija se zatalasala tihim smijehom. — Ja sam vas upitao da li ste ikad ispalili iz oružja.

— Bezbrijan. A vi?

— Nekoliko, ne bezbroj, a nikad u uniformi.

— Onda mislim da je pitanje zatvoreno.

— Ne sasvim. Jeste li ikad upotrijebili oružje s ciljem da ubijete drugo ljudsko biće čija je namjera bila da vas ubije?

Nitko nije propustio opaziti tišinu koja je nastala. Svi su registrirali tih odgovor. — Ja nisam bio u borbi, ako na to mislite.

— Ali ste malo prije rekli da ste bili u *smrtnoj* borbi, i tako dalje, i tako dalje, što je svakoga ovdje prisutnog a i vanjsku publiku navelo na pomisao da ste neka vrst suvremenog Davya Crocketta koji drži tvrđavu kod Alamo, ili narednik York, ili možda jedan Indiana Jones². Ali, sve je to krivo, zar ne, pukovniče? Vi ste računovođa koji pokušava opravdati krađu milijuna — možda milijardi — novca poreznih obveznika, pod crvenom, bijelom i plavom zastavom superpatriotizma.

— Vi, sin...! Kako se *usuđujete*... — Zdrmusane kamere i »blipovi« opet zakasniše dok je pukovnik ustao i šakom tukao po stolu.

— Rad se *prekida!* — viknuo je iscrpljeni predsjednik. — Prekida se, *prokletstvo!*

¹ Kratki upozoravajući signali visokog tona koje proizvodi elektronski aparat (*op. prev.*)

² Legendarne ličnosti američke povijesti i folklora David Crockett (1786-1836) bio je američki graničar, političar i vojnik; narednik York istakao se u borbi protiv britanske vojske za vrijeme američkog rata za otcjepljenje, ali je drugi narednik York bio američki vojnik i heroj u prvom svjetskom ratu; Indiana Jones je legendarna mjera američke pravdotjubivosti (*op. prev.*)

U zatamnjenoj kontrolnoj sobi jednog od vašingtonskih mrežnih studija, sjedokosi urednik vijesti stajao je u kutu gledajući u kongresni monitor. Kao što su ga diljem Amerike vidjeli da to radi bezbroj puta, on je stisnuo usnice u mislima, a onda se okrenuo pomoćniku pored sebe.

— Ja hoću tog kongresmena — ma tko bio da bio — u mojoj emisiji iduće nedjelje.

Uznemirena žena u Chevy Chaseu vikala je u telefon. — Kažem ti, majko, nikad ga nisam takvog vidjela u životu! Hoću reći da je sigurno bio *pajan*. Hvala Bogu i tom poštenom strancu koji ga je dovezao kući! Rekao je da ga je našao izvan restorana u Washingtonu, te da je jedva bio kadar hodati — možeš li to sebi predstaviti? Jedva u stanju *hodati!* Prepoznao ga je i, kao dobar kršćanin, mislio je da će biti najbolje da ga makne s ulice. Ono što je sasvim umobilno, majko, jest to da sam mislila kako on nije nikad ni dotakao alkohola. *Dakle*, očito je da sam se *varala*. Pitam se koliko još *drugih* tajni ima moj predani svećenik! Jutros je rekao da se ne može *sjetiti* ničega — sasvim *ničega*, rekao je... O, moj slatki *Isuse! Majko*, upravo je prošao kroz prednja vrata... *Mama*, on povraća po tepihu!

— Gdje sam dovragna *ja?* — prošaptao je Arvin Partridge, stariji, tresući glavom i nastojeći usredotočiti pogled na skromnu zavjesu prozora u sobi motela. — U nekom štakorskom gnijezdu?

— To nije daleko od istine — rekao je plavokosi muškarac, približavajući se krevetu. — Jedino što glodavci koji posjećuju ovo mjesto ne ostaju duže od satadv.

— *Ti!* — vrisnuo je predstavnik Alabame, zureći u Čeha. — Što si mi *učinio?*

— Ne vama, već za vas — odgovori mu Varak. — Na sreću bio sam u mogućnosti da vas iščupam iz moguće zbumujuće situacije.

— *Što?* — Partridge se uspravio pa prebacio noge preko kreveta; iako se još nije orijentirao shvatio je da je potpuno obučen. — Gdje? Kako?

— Jedan od mojih klijenata je večerao u Carriage Houseu u Georgetownu, kad ste se vi sastali s kongresmenom iz Sjeverne Dakote. Kad su počele neprijatnosti, pozvao me. I opet, na sreću, ja stanujem na tom području, pa sam mogao stići na vrijeme. Usput, vi ovdje niste registrirani.

— Čekajte *trenutak!* — vikao je Partridge. — *Govna!* Sastanak između njega i mene bio je stupica! Njegov ured dobija telefonsku poruku da se *ja* želim s njim sastati zbog važnog posla u okviru odbora, a *moj* ured dobija isti poziv. Kako nam je ujutro imao doći onaj pentagonski kurac, Barrish, obojica smo pomislili da je bolje da se prije toga vidimo. Ja njega pitam što se događa a on mene pita *isto!*

— Ja ne bih znao ništa o tome, sir.

— *Svinjsko govno!*... Kakva neugodnost?

— Previše ste si dopustili!

— *Zečje govno!* Uzeo sam jedan jebeni martini a nebeski padre je uzeo limunadu!

— Ako je to istina, obojica imate čudnu fiziologiju. Vi ste pali preko stola, a svećenik je pokušao piti sol.

Predsjednik Partridgeova odbora je buljio u Čeha. — Finns — rekao je mirno. — Obojici ste nam usuli Mickey Finns!¹

¹ *Mickey Finn* je u američkom slangu piće u kojemu je droga od koje će pilac izgubiti svijest, a obično se oblikuje od kombinacije kloralnog hidrata i alkohola. Može biti otrovno. Skraćenica *Mickey* (slang nepoznata porijekla) (*op. prev.*)

— Prije sinoć ja nisam nikad stupio nogom u taj restaurant!

— Osim toga ste i lažov, vraški iskusan lažov!.. Dobri *Kriste*, koliko je sati? — Partridge je trgnuo rukom da pogleda na sat; Varak ga je prekinuo.

— Saslušanje je završeno.

— *Govno!*

— Svećenik nije bio baš strašno djelotvoran, ali je vaš novi imenovanik izazvao neizbrisiv utisak, sir. Uvjeren sam da ćete dijelove njegova nastupa imati prilike gledati u večernjim novostima, mada će stanovite riječi, dakako, biti izbrisane.

— O, moj *Bože* — šaptao je kongresmen samom sebi. Pogledao je u Čeha iz Inver Brassa. — Što su rekli o meni? O tome zašto nisam tamo?

— Vaš je ured izdao saopćenje koje je savršeno prihvatljivo. Bili ste u ribarskom čamcu na istočnoj obali Marylanda. Motor se pokvario i morali ste spustiti sidro milju daleko od marine. Sve je rečeno s pojedinostima, pa nema nikakvih problema.

— Moj je ured izdao takvo saopćenje? Po čijem ovlaštenju?

— Vašeg sina. To je mladić koji je izuzetno sklon opruštanju. Čeka vas vani u vašim kolima.

Crvenokosi prodavač u prodajnoj dvorani »saaba« sjao je od prijatnog iznenađenja potpisujući papire i brojeći deset dolarskih novčanica po sto dolara. — Mi ćemo kola pripremiti i prirediti ih za vas do tri sata danas poslije podne.

— To je lijepo — rekao je kupac koji je sa svoje strane potpisao ugovor o kreditiranoj kupnji, za koju je isplatio prvu ratu. U ugovoru je naveo i svoje zanimanje — barmen, sada zaposlen u Carriage Houseu, u Georgetownu.

18

— *Nulti sat, gospodine Kendrick* — rekao je pukovnik Robert Barrish, smijući se ugodno u kameru, s glasom koji je bio duša razuma. — Moramo biti spremni za to, a s unaprednom eskalacijom guramo ga sve dalje i dalje.

— Ili, obrnuto, prepunjavamo arsenale sve do točke kad jedan krivi račun može izazvati prasak cijele planete.

— Oh, molim vas — s visine ga je opomenuo oficir. — Takva linija racionalizacije je već odavno postala modus non operandi. Mi smo profesionalci.

— Mislite naša strana?

— Dakako da mislim na našu stranu.

— Što je s neprijateljem? Zar oni nisu također profesionalci?

— Ako pokušavate lateralizirati tehnološku predanost naših neprijatelja s našom, ja mislim da ćete ustanoviti da ste o tome isto takvo krivo informirani, kao i o djelotvornosti koštanja-kontrole našeg sistema.

— Ja uzimam da to znači da oni nisu tako dobri kao mi.

— Oštouman sud, kongresmenu. Osim superiornosti naše moralne predanosti — predanosti Bogu — visoko-tehnološka obuka naših oružanih snaga je najbolja na planeti. Ako mi oprostite ja ovdje moram reći da sam kao dio velikog tima neobično ponosan na naše sjajne momke i djevojke.

— Sveta nado, i ja sam — rekao je Evan, s manjim osmijehom na usnama. — Ali, onda, ja ovdje moram reći, pukovniče, da sam izgubio vašu liniju umovanja ili je to bila unapredna eskalacija? Mislio sam da je vaš komentar o profesionalizmu bio odgovor na moju primjedbu o mogućnosti krivog računanja sa svim tim punim arsenalima.

— Bio je. Vidite, gospodine Kendrick, ono što vam ja pokušavam strpljivo objasniti jest činjenica da je naš personal koji radi s oružjem zatvoren u priručnicima procedure koji eliminiraju pogrešku u računu. Mi smo zbiljski *sigurni od propusta*.

— Mi možda jesmo — suglasio se Evan. — Ali što je s drugim prijanom? Vi ste rekli — ja *mislim* da ste rekli — da on nije tako mudar, da nema lateralizacije, što god to značilo. Recimo da *on* pogriješi u računu? Onda, što?

— On više ne bi imao mogućnosti da ponovno pogriješi. S minimalnim gubitkom za nas, mi bismo uzeli...

— Stanite, *vojniče!* — Kendrickov je glas odjednom postao oštar, a riječi su gotovo bile naredba. — Natrag! »S minimalnim gubitkom za nas...« Što to znači?

— Uvjeren sam da ste svjesni da ja nemam slobodu raspravljati o takvim stvarima.

— Ja mislim da ste vi znatno pametniji. Da li »minimalni gubitak« znači samo Los Angeles, ili New York, ili možda Albuquerque, ili St. Louis? Budući da svi plaćamo za taj kišobran minimalnog gubitka, zašto nam ne kažete kakvo nam se vrijeme sprema?

— Ako vi mislite da će ja ugroziti nacionalnu sigurnost na mrežnoj televiziji... dakle, kongresmenu, meni je iskreno žao što to moram reći, ali ja mislim da vi nemate nikakva prava da predstavljate američki narod.

— Cijelu količinu, ha? To nisam nikad ni mislio. Meni je rečeno da je ovaj program između vas i mene — da sam vas ja uvrijedio na televiziji i da vi imate pravo da mi odgovorite u istoj areni. Zato sam ovdje. Zato odgovorite, pukovniče. Nemojte se nabacivati pentagonskim parolama na mene; ja imam previše poštovanja za naše oružane snage da bih vam dopustio da se samo tako izvučete.

— Ako pod »parolama« kritizirate nesebične rukovodioce našeg obrambenog establishmента¹ — ljudе odanosti i časti koji, iznad svega, žele našu zemlju održati jakom — onda vas ja žalim.

— Ho, skinite se s toga. Ja nisam ovdje baš predugo, ali među nekolicinom prijatelja koje sam stekao ima i viših oficira u Arlingtonu, koji se vjerojatno trznu kad vi izvučete svoj modus non operandis. Ono što ja pokušavam *strpljivo* vama objasniti, pukovniče, jest da vi nemate bianco ček, ne više nego ga imam ja ili moј susjed u ulici. Mi živimo s realnostima...

— Onda mi dopustite da *objasnim* realnosti! — provali iz Barrisha.

— Dopustite mi da *završim* — sada će Evan smijući se.

— Gospodo, *gospodo* — rekao je poznati urednik vijesti.

— Ja ne bacam nikakvu sumnju na vašu *predanost*, pukovniče — prekine Kendrick.

— Vi radite svoj posao i zaštićujete svoj teren, ja to razumijem. — Evan je uzeo neki papir.

— Ali kad ste rekli na saslušanju — ja sam to zapisao — »neznatne akademske kreditne procedure«, pitao sam se što to znači. Jeste li vi uistinu iznad polaganja računa? Ako vi to tako mislite, kažite to Joeu Smithu², dolje u ulici, koji pokušava uravnotežiti obiteljske račune.

— Taj isti Joe Smith će pasti na *koljena* kad mu svane da mi osiguravamo njegovo preživljavanje!

— Mislim da sam čuo mnogo gundanja tamo u Arlingtonu, pukovniče. Joe Smith ne mora pasti na koljena ni pred kim. Ne ovdje.

— Vi uzimate moju primjedbu izvan konteksta! Vi znadete sasvim *dobro* što sam mislio, kongresmenu Partridge!

— Ne, pukovniče, to je drugi momak. Ja sam zamjenik kojeg su poslali kao lijevog braniča.

— *Lijevi* je zacijelo desni!

— To je interesantna tvrdnja. Mogu li vas citirati?

— Ja *znam* o vama — sada će Barrish zlosutno, prijeteti. — Nemojte mi vi govoriti o momku u ulici, gradeći se da ste vi kao svatko drugi. — Barrish je zastao, a onda, kao da se više ne može savladavati, viknu više nego glasno: — Vi čak niste *oženjeni*!

— To je najtočnija tvrdnja koju ste ovdje iznijeli. Ne, nisam, ali ako me vi pozivate na sastanak, bit će bolje da porazgovaram sa svojom djevojkicom.

Nema igre. Pentagonov veliki top je ispalio unazad, a opekomina od baruta pojavile su mu se na cijelom licu, na nacionalnoj televiziji.

— Tko je on, dovraga? — upita g. Joseph Smith, iz ulice Cedar, broj 70, u Clintonu, New Jersey.

¹ Ušančena struktura vlasti na bilo kom području (*op. prev.*)

² *Joe Smith* je ime i prezime običnog, svakodnevnog, nevažnog i neutjecajnog Amerikanca s ulice, najprosječnijeg demografskog elementa (*op. prev.*)

— Ne znam — odgovori mu gdja Smith, koja je sjedila ispred televizora, pored svog muža. — Nekako je dražestan, zar ne.

— Ja ne znam ništa o dražesti, ali on je upravo izgrdio jednog od onih glupih oficirskih tipova koji su me u 'Namu'¹ utapali u lijepa govna. On mi je drugar.

— Dobar je — rekao je Eric Sundstrom iz Inver Brassa; ustao je i ugasio televizor u svom stanu s pogledom na njujorški Gramercy Park. Isprazio je čašu montracheta² i pogledao na Margaretu Lowell i Gideona Logana, koji su sjedili u naslonjačima preko sobe.
— Ima brz mozak i ostaje ledeno hladan. Ja znam tu kobru Barrisha; ne voli ništa više nego da potegne krv pod reflektorom javnosti. Kendrick ga je zakopao u njegova govna.

— Naš je čovjek i nekako dražestan — dodala je gospođa Lowell.

— Što?

— Dakle, privlačan je, Eric. Teško da je to mana.

— On je duhovit — rekao je Logan. — A to je određena aktiva. Ima sposobnost i prisutnost da se brzo pomiče s ozbiljnog na zabavno, a to nije mali talenat. Tako se ponašao i za vrijeme saslušavanja; to nije slučajno. Kennedv je imao isti dar; on je posvuda video humorističke ironije. Ljudi to vole... Pa ipak, mislim da vidim sivi oblak *u daljini*.

— Što to? — začudi se Sundstrom.

— Nije lako nadzirati čovjeka s tako brzim percepcijama.

— Ako je on pravi čovjek — sada će Margaret Lovvell — a imamo sve razloge da tako mislimo, to neće biti važno, Gideone.

— Uzmimo da nije. Uzmimo da ima nešto o čemu mi ne znamo. *Mi* ćemo njega lansirati, ne politički proces.

Daleko gore u Manhattanu, između Pete i Madison avenije, u gradskoj kući od smedeg kamena³, visokoj šest katova, sjedokosi Samuel Winters sjedio je nasuprot svom prijatelju Jacobu Mandelu. Bili su u velikoj Wintersovoj radnoj prostoriji na vrhu zgrade. Nekoliko skupocjenih goblena visilo je na raznim prostorima zida, između polica za knjige, a namještaj je također budio divljenje. Soba je doista bila ugodna. Bila je upotrebljavana; bila je topla, majstorska djela prošlosti bila su tu da služe, a ne samo da budu gledana. Upotrijebivši daljinski upravljač, aristokratski povjesničar je ugasio televizor.

— Dakle? — upita Winters.

— Želim promisliti na trenutak, Samuel. — Mandelove su oči lutale po radnoj sobi. — Ti si sve ovo imao otkad si rođen — rekao je burzovni meštar, iznoseći tvrdnju o kojoj se nije imalo što razglabati. — Pa ipak si uvijek tako teško radio.

— Izabrao sam područje gdje posjedovanje novca mnogo olakšava život — odgovorio mu je Winters. — Pokadšto bih se osjećao kao da sam kriv zbog toga. Uvijek sam mogao ići gdje sam htio, imati pristup u arhive koji drugi nisu imali, studirati koliko sam htio. Kakav sam god dao doprinos sve je to ništa u usporedbi sa zadovoljstvom koje sam imao. Moja žena je tako govorila. — Historičar je pogledao portret ljupke, tamnokose žene odjevene u stilu četrdesetih godina; slika je visila iza stola, između dvaju velikih prozora s pogledom na Sedamdeset treću ulicu.

¹ Amer. skraćenica za Vijetnam (*op. prev.*)

² Francusko suho bijelo vino čija je loza presađena u Kaliforniju (*op. prev.*)

³ Američki crvenosmeđi pješčenjak bogat željezom koji se upotrebljava u građevinarstvu. Kuće aristokratskog tipa gradene još do 30-ih godina ovog stoljeća (*op. prev.*)

— On bi mogao biti opasan — rekao je Mandel, odjednom promijenivši temu razgovora, vrativši se na Evana Kendricka. Winters je shvatio; njegov stari prijatelj je govorio, ali je ujedno i razmišljao.

— Na koji način? Sve što smo saznali o njemu — a sumnjam da ima mnogo toga što još treba sazнати — doima se kao da poriče svaku opsjednutost vlašću. Bez toga, gdje je opasnost?

— On je vatreno nezavisan.

— To je samo za dobro. Mogao bi biti dobar predsjednik.

— Pretpostavimo da je saznao o nama? Pretpostavimo da je saznao da je kodno ime Ikar, proizvod Inver Brassa.

— To je nemoguće.

— To nije pitanje. Preskoči nemogućnosti. Intelektualno — a mladić ima intelekta — kakav bi bio njegov odgovor? Sjeti se sada, on je vatreno nezavisan.

Samuel Winters je prinio ruku bradi i stao zuriti u prozor s kojeg se dolje vidi ulica. A onda mu se pogled preselio na portret njegove žene. — Vidim — rekao je, dok su mu nejasne slike iz vlastite prošlosti dolazile u žarište. — Bio bi bijesan. Smatrao bi se dijelom velike korupcije za koju je nepovratno vezan jer je bio manipuliran. Bjesnio bi.

— A u bijesu — ustrajao je Mandel — što misliš da bi učinio? Usput, otkrivanje nas bilo bi na dužoj stazi sporedno. To bi bilo poput govorkanja o tome kako je Trilateralna komisija¹ promovirala Jimmy Cartera zato jer je Henry Luce² stavio opskurnog guvernera Georgije na naslovnu stranicu *Timea*. U tim je govorkanjima bilo više istine nego laži, ali nitko nije obraćao pažnju. ...Što bi Kendrick učinio?

Winters je pogledao starog prijatelja, dok su mu se oči raširile. — Moj Bože — rekao je tih. — On bi pobjegao, gnušajući se.

— Da li ti to zvuči poznato, Samuel?

— Bilo je to prije toliko godina... bilo je drugačije...

— Mislim da nije bilo drugačije. Mnogo bolje nego sada, svakako, ne drugačije.

— Ja nisam stupio na položaj.

— Mjesto je bilo tvoje da ga uzmeš. Sjajni, veorna bogati dekan sa sveučilišta Columbia, čiji su savjet tražili predsjednici što su se smjenjivali i čije je pojavljivanje pred odborima Doma i Senata promijenilo nacionalnu politiku... Odredili su te za guvernera New Yorka, doslovce si za sobom povukao cijeli Albany, kad si nekoliko tjedana prije konvencije saznao da je tebi nepoznata politička organizacija orkestrirala tvoju nominaciju i neizbjježni izbor.

— Bio je to potpuni šok. Nikad nisam čuo o tofne ili o njima.

— A ipak si pretpostavio — s pravom ili ne — da će ta tiha mašina očekivati od tebe da radiš kako ona kaže, pa si pobjegao, optužujući cijelu tu šaradu.

— S gadenjem. To je bilo protiv svake moje ideje političkog procesa koje sam ikad zastupao.

¹ Polujavna komisija sastavljena od uglednih ličnosti najrazvijenijih industrijskih zemalja svijeta koja donosi svoje ocjene, sudove, preporuke, ali i vrši pritisak na vlade Zapada u smislu određenog političkog mišljenja. Trilateralna je jer su u njoj ličnosti Amerike, Evrope i Japana, a među njima je jedna od glavnih ličnosti bivši amer. ministar za vanjske poslove Henry Kissinger (*op. prev.*)

² Amer. konzervativac i novinski magnat, nekadašnji vlasnik četiriju dnevnika i tjednika *Time*; umro 1954. godine (*op. prev.*)

— Vatreno nezavisan — ponovio je burzovni mešetar.

— Želiš li reći da bi Kendrick mogao odbiti da preuzme položaj koji mu se prezentira?

— To si ti učinio. Otišao si uvrijedjen do krajnosti.

— Zato što su meni nepoznati ljudi davali ogroditne svote novca, gurajući me na položaj. Zašto? Ako su bili iskrerto zainteresirani za bolju vladu a ne za privatne interese, zašto nisu istupili?

— Zašto mi nismo, Samuel?

Winters je ozbiljno gledao u Mandela, tužnim pogledom. — Zato jer se mi igramo Boga, Jacobe. Moramo, jer mi znamo ono što drugi ne znaju. Mi znamo što će se dogoditi ako ne jnastavimo našim putem. Odjednom narod velike republike nema predsjednika već kralja, cara koji vlada svim državama unije. Ono što¹ oni ne razumiju jest to što je iza kralja. Ti šakali u pozadini mogu biti uklonjeni jedino ako zamijenimo njega. Nema drugog puta.

— Razumijem. Oprezan sam jer sam preplašen.

— Zato moramo biti izvanredno oprezni i uvjčiti se da Evan Kendrick neće nikad čuti za nas. Najjednostavnije rčeno, to je sve.

— Ništa nije jednostavno — usprotivio se MaindeL — On nije budala. Pitat će se zašto sva ta pažnja odjednorjn kiši na njega. Varak će morati biti majstorski scenarist — svaka siekvenca logički, nepromjenljivo vodi drugo.

— I ja sam se pitao — Winters je priznao mekim glasom, opet gledajući u portret svoje pokojne žene. — Jennie bi mi govorila »to je prelagano, Sam. Svi se ostali kilave da dobiju nekoliko redaka u novinama a ti dobijaš cijele uvodnike koji te hvale za ono što uopće nismo sigurni da si učinio«. Zato sam stao postavljati pitanja i ustanovio što se dogodilo, ne tko već *kako*.

— I onda si se udaljio od svega.

— Dakako.

— Zašto? Ja ovo zaista mislim — *zašto*?

— Netom si odgovorio na to, Jacobe. Bilo mi je to odvratno.

— Samuele, je li pravedno reći da tebe nije stegla groznica da *osvojiš* tu stolicu? Groznica, Samuel. Groznica koju nikad nisi osjećao, glad koju nikad nisi osjećao, to mora nekako zgrabiti Kendricka. On treba željeti pobijediti, pobjeda mu mora biti očajnički *potrebna*.

— A ti misliš da to našem Kendricku nedostaje?

— Nekako mislim da je tako. Što sam video na televizijskom ekranu i što sam video prije pet dana za vrijeme saslušanja pred onim odborom, bio je čovjek kojem uopće nije bilo stalo do toga čijim kostima čegrče. Mozak, da; hrabrost, zacijselo; čak i duh i privlačnost — sve što smo se suglasili da mora biti dijelom idealnog kompozita koji smo tražili. Ali sam opazio i crtu svog prijatelja Samuela Wintersa, čovjeka koji je mogao napustiti sistem jer u njemu nije bilo groznice koja bi ga tjerala po nagradu. —

Winters je polako ustao i uputio se prema baru ispod francuske tapiserije na desnom zidu. U tišini je natočio dva pića, jedan bourbon, drugi canadian, oba samo s ledom. Vratio se do stolica gdje su sjedili i uručio bourbon Mandelu. — U redu, Jacobe. Ja mislim da sam sve to sastavio.

— Znao sam da ćeš istodobno točiti piće i razmišljati — rekao je Mandel, nasmiješivši se i podignuvši čašu. — U vaše zdravlje, sir.

— *L'chaim*¹ — odgovori povjesničar.

— Dakle?

— Da, groznica o kojoj govorиш i ta potreba da se osvoji nagrada, sve to treba utočiti u Evana Kendricka. Bez toga nije vjerodostojan a bez njega bi Gideonovi bastardi — oportunisti i fanatici — krenuli u pohod.

— Vjerujem u to.

Winters je ispio gutljaj, dok su mu oči odlutale do Gobelinove tapiserije. — Nisu samo engleski streličari i velšanski dugi noževi porazili Philipa i vitezove kod Crecya. Philip i vitezovi su se ujedno morali boriti, kako je to opisao Saint-Simon trista godina poslije, s dvorom kojeg su iskrvarili »izopačeni buržoaski korupcionaši«.

— Tvoja je erudicija iznad mene, Samuel.

— Kako ćemo tu groznicu *utočiti* u Evana Kendricka? Strašno je važno da to učinimo. Ja to sada vidim sasvim jasno.

— Mislim da treba početi s Milošem Varakom.

Annie Mulcahy O'Reilly je bila izvan sebe. Standardne četiri telefonske linije u kongresmenskom uredu obično su zauzete za pozive u odlasku; ovaj na svoj način poseban kongresmen nije imao mnogo poziva u dolasku. Danas, međutim, ne samo da je bilo drugačije, bilo je *ludo*. U razmaku od dvadeset četiri sata, najmalobrojnija i najnezaposlenija radna snaga na *brežuljku* pretvorila se u najmahnitiju. No, do kongresmena iz Devetog okružja Colorada, naprsto se nije moglo doći.

— Meni je jako, jako žao, gospođo O'Reilly — javio se Arapin, koji je pazio Kendrickovu kuću, a za koga je Annie prepostavljala da je vjerojatno nezaposleni kirurg ili bivši predsjednik nekog sveučilišta. — Kongresmen je rekao da ga neće biti nekoliko dana. Ja nemam pojma gdje je.

Pandemonij u vanjskom uredu je postao nepodnosiv. Annie je lupnula telefonom i potrčala k vratima; otvorila ih je i iznenadila se ugledavši Evana Kendricka i njenog muža kako se guraju kroz gomilu reportera, kongresnih službenika i raznih drugih ljudi koje nije poznавala. — Uđite! — viknula im je.

Cim su se našli u uredu sekretarice, i sa zatvorenim vratima iza sebe, progovorio je g. O'Reilly. — Ja sam njen Paddy² — rekao je bez daha. — Drago mi je što sam vas susreo, kongresmenu.

— Hvala na pomoći, prijatelju — odgovori mu Kendrick, rukujući se i brzo razgledavajući crvenokosog muškarca velikih širokih ramena, s trbuhom koji je bio deset centimetara širi nego je to njegova znatna visina dopuštala; imao je donekle crvenkasto lice koje je držalo par znalačkih, pametnih zelenih očiju. — Drago mi je što smo došli ovamo u isto vrijeme.

— Iskreno rečeno, nismo, sir. Moja luckasta dama mi je telefonirala prije jedan sat, a uspio sam stići za dvadeset ili dvadeset pet minuta. Vidio sam gužvu u hodniku pa sam pomislio da bi se vi mogli pojaviti. Čekao sam na vas.

¹ *U vaše zdravlje* (amer. *jidiš*) (*op. prev.*)

² *Paddy* ili kadšto malim slovom *paddy* je neslužbeno ime za Irca, od popularnog irskog imena *Patrick* (*op. prev.*)

— Dovraga, što da učinimo s ovima? Što se *dogodilo*? — uzvikne Evan.

— *Ti* si bio u Foxleyevoj emisiji — rekla je gospođa O'Reilly. — Mi nismo.

— Bili ste *prokleti* dobri, kongresmenu — reče detektiv. — Nazvalo je nekoliko momaka iz policije i zamolili me da kažem Annie da vam zahvali — rekao sam ti, Annie.

— Prvo, nisam još imala prilike, a drugo, sa svom ovom pometnjom, vjerojatno bih zaboravila. Ali ja mislim, Evane, da bi jedini čisti način da se izvučeš iz svega bio da odes tamo i dadeš neku izjavu.

— Samo trenutak — prekinu je Kendrick, gledajući u Patricka O'Reillya. — Zašto bi mi netko iz policije htio zahvaliti?

— Zbog načina kako si se isprsio pred Barrishom i izduvao ga.

— To sam i mislio, ali što je Barrish njima?

— On je pentangonski razbijač s prijateljima na visokim mjestima. Istodobno i tjerač robova, ako ste proveli nekoliko besanih noći u zasjedi, a umjesto hvale odbace te kao smeće.

— Kakva zasjeđa? Što se dogodilo?

— *Mister* Kendrick — provali iz Annie. — Tamo je *zoo!* Moraš se pokazati, moraš nešto reći.

— Ne. Ja ovo želim čuti. Nastavite, gospodine — mogu li te zvati Patrick ili Pat?

— »Paddy« je pogodnije. — Policajac je pogladio stomak. — Evo, kako me zovu.

— Ja sam Evan. Odbaci »kongresmen« — ja to želim sasvim odbaciti. Molim te, nastavi. Kakve je Barrish imao veze s policijom?

— Dobro, to nije bila jedna od najvećih stvari koja je ikad zabilježena; istini za volju, sama po sebi bila je omanja, ali se nešto moglo skuhati iz toga da smo mogli nastaviti... Momci su ušli u trag mozzarelli¹ za koju se znalo da ispire² gotovinu kroz Miami i jugoistočne točke kao što su Kajmanski otoci. Četvrte noći čekanja u hotelu Mayflower, mislili su da ga imaju. Vidiš, jedan od onih tipova s »bally«³ cipelama pošao je u njegovu sobu u jedan sat ujutro, s velikim kovčežićem. Jedan sat ujutro — što nije baš neko doba dana, točno?

— Ne baš.

— Dobro, ispalo je da »bally« cipele imaju zakonite investicije s mozzarellom, a pentagonški dnevničari su kazivali da je sve do gotovo jedan i trideset bio na sastanku o dobavljanjima, i dalje, da mora uloviti avion za Los Angeles u osam sati ujutro, pa je jedan sat ujutru objašnjen.

— Što je bilo s torbom za spise?

— Nismo je smjeli dotaći. Uslijedilo je strahovito negodovanje i uvrijeđenost, a na sve strane su se nabacivali s državnom sigurnošću. Vidite, netko je telefonirao.

— Ali ne odvjetniku — rekao je Evan. — Umjesto njemu, telefonirano je jednom pukovniku Barrishu iz Pentagona.

¹ Mekani bijeli talijanski sir koji se dobija od zgrušena mlijeka; amer. slang — mafijaš (*op. prev.*)

² Novac dobijen kriminalnom aktivnošću koji se nelegalnim finansijskim operacijama kroz legalne institucije »pere« i zakonito vraća u promet (*op. prev.*)

³ Švicarska marka skupocjenih i često upadljivih, uglavnom muških cipela (*op. prev.*)

— Bingo. Nama su noseve istrljali govnima jer smo posumnjali u motive krasnog, odanog Amerikanca koji nastoji održati snažnima velike SAD. Momci su bili dobro izrešetani.

— Ali vi mislite drugačije. Vi mislite da se u toj sobi dogodilo mnogo više nego su zakonita ulaganja.

— Ako nešto hoda kao patka, govori kao patka i izgleda kao patka, to je obično patka. Ali ne par »balijevih« cipela; on nije bio patka; on je bio ravnorepa lasica čije je ime prekriženo iz našeg *popisa* pataka.

— Hvala, Paddy... U redu, gospođo O'Reilly, što da kažem tamo?

— Mislim da ti sada ničiji savjet ne može pomoći; prepušten si sam sebi. Upamti, ti strvinari su uvjereni da si se razmetljivo ponašao cijelog tjedna — prenoseći pobjednički duh kockanja sa saslušanja pred odborom na Foxleyev show. Da si ispaо budalom, nitko ne bi ni zazviždao, ali nisi. Naprto si tešku kategoriju i učinio je da izgleda kao brzogovoreća ulična ništarija, a to te čini viješcu. Žele znati kamo ćeš sada.

— Onda što predlažeš? Ti znaš kamo ću, Annie. Što da *kažem*?¹ Ann Mulcahy O'Reilly je pogledala u Kendrickove oči. — Što god želiš, kongresmenu. Ali to misli.

— Labudova tužaljka? Moja labudova pjesma, Annie?

— To ćeš samo ti znati kad dođeš tamo.

Galama u vanjskoj kancelariji pomiješala se s naglom erupcijom elektronskih bliješaka i pokretnih, zasljepljujućih reflektora televizijskih ekipa koje su se gurale među publikom sa svojim ubojitim minikamerama. Pitanja su bila izvikivana i nadvikivana. Nekoliko je istaknutijih novinara svih medija nabusito naglašavalo svoje pravo na najbliža, najistaknutija mesta, tako da je kongresmen iz koloradskog Devetog okružja jednostavno prišao stolu svog recepcionera, uklonio bugačicu i telefonsku konzolu, i sjeo na stol. Isprekidano se smješkao, nekoliko je puta podigao obje ruke i odbio govoriti. Postupno se kakofonija smirila, a tu i tamo bi se čuo kriještač glas na koji bi šokirani predstavnik naroda odgovarao šutnjom i pogledom lažnog iznenađenja. Naposljetku je shvaćeno: kongresmen Evan Kendrick ne kani otvoriti usta ukoliko ga svi prisutni neće čuti. Spustila se tišina.

— Veliko vam hvala — rekao je Evan. — Potrebna mi je sva moguća pomoć da smislim što želim reći — prije nego vi kažete što želite reći, što je drugačije jer ste vi to sve već smislili.

— *Kongresmen* Kendrick! — viknuo je nabrušeni televizijski novinar, očigledno uzneniren svojim statusom u drugom redu. — Je li *istina*...

— Čekajte, molim — Evan ga prekinu čvrstim glasom. — Dajte mi vremena, prijatelju. Vi ste navikli na ovo, ja nisam.

— Takvim se niste činili na televiziji, sir! — odgovorio mu je nekadašnji anchorman.⁷

— To je bilo jedan s jednim, kao što ja mislim. Ovo je jedan protiv Koloseuma koji želi ručak za lava. Pustite mi da najprije nešto kažem, okay?

— Dakako, sir.

— Jedan od najuvaženijih članova mog personala — brzo je nastavio Kendrick — objasnio mi je da bih morao dati izjavu. To čovjeka ispunjava nekakvim strahopoštovanjem, kad ti ranije nitko nije zatražio izjavu. Moj vrlo cijenjeni član personala također je pripomenuo da biste vi, ako ne i svi vi, mogli biti pod dojmom da sam ja prošlog tjedna igrao

¹ Na amer. televiziji — voditelj značajne, uglavnom informativne emisije; dosl. *čovjek sidro* (*op. prev.*)

veliku ulogu, da sam se kočoperio, da sam velikopozirao. »Velikopoziranje« ako ja razumijem taj izraz, znači skretati pažnju na sebe izvodeći neku u osnovi melodramatičnu predstavu, sa sadržajem ili bez njega, koja snažno privlači pažnju gomile koja gleda osobu što to glumi. Ako je ta definicija točna, onda ja moram odbiti titulu vekopozera jer ja ne tražim ničije odobravanje. Meni uopće nije stalo do toga.

Trenutačni je šok bio rastjeran kongresmenovim dlanovima u zraku ispred sebe. — Ja sam vrlo iskren oko ovoga, dame i gospodo. Ja ne očekujem da će ovdje biti vrlo dugo...

— Imate li neki *zdravstveni* problem, sir? — uzviknuo je mladi muškarac s kraja sobe.

— Želite li se rvati?... Ne, ja nemam takvog problema o kojem bih znao...

— Ako je tako, na što ste prije mislili? — upita ga uvaženi kolumnist iz *New York Timesa*.

— Polaskan sam što ste ovdje — odgovori mu Evan, prepoznавши ga. — Nisam mogao ni zamisliti da bih bio vrijedan vašeg vremena.

— Ja mislim da jeste, a moje vrijeme nije tako dragocjeno. Odakle dolazite, kongresmenu?

— Nisam siguran, ali da odgovorim na vaše prvo pitanje, nisam siguran da li pripadam ovdje. Što se tiče vašeg drugog pitanja, budući da nisam siguran da li bi trebalo da sam ovdje, ja sam u zavidnom položaju da kažem što želim reći bez obzira na posljedice — političke posljedice, držim.

— To *jest* vijest — rekao je mlađi muškarac pišući u bilježnicu. — Vaša izjava, sir?

— Hvala. Mislim da bih želio završiti sa svim ovim. Poput mnogih ljudi, ja ne volim ono što vidim. Mnogo sam godina bio odsutan iz zemlje, i možda moraš nekamo otići da bi shvatio što imamo — ako ništa drugo, da to usporediš s onim što drugi nemaju. Ne bi trebalo da ovom vladom upravlja oligarhija, ali se meni čini da je imamo. Ja ne mogu prstom pokazati na nju ili na njih, ali su tu, ja to znam. Isto tako i vi. Oni žele eskalirati, uvijek *eskalirati*, uvijek pokazujući na protivnika koji je već sam eskalirao do vrha svojih ekonomskih i tehnoloških ljestvi. Gdje se dovraga zaustavljamo? Gdje se *oni* zaustavljaju? Kad ćemo prestati izazivati košmare našoj djeci jer sve što čuju je prokletno obećanje uništenja? Kad će *njihova* djeca prestati to slušati?... Ili ćemo se samo i dalje uspinjati tim liftom osmišljenim u paklu sve dok se više ne uzmognemo spustiti, što ionako neće značiti neku razliku jer će sve ulice biti u plamenu... Oprostite mi, ja znam da to nije pravedno, ali ja odjednom ne želim više pitanja. Vraćam se u planine. — Evan Kendrick je ustao sa stola i kroz zabezeknutu gomilu se brzo progurao do vrata svoje kancelarije. Otvorio ih je, ubrzao korak i nestao u hodniku.

— On neće u planine — propištao je Patrick Xavier O'Reilly svojoj ženi. — Taj momak ostaje ovdje u ovom gradu.

— O, šššš! — uzviknu Annie, sa suzama u očima. — On se upravo odrezao od cijelog *brežuljka*.

— Možda brežuljka, curo, ali ne od nas. On je na to stavio svoj ne baš previše nježan prst. Oni svi mlate pare a mi smo preplašeni do govna. Gledaj ga, Annie, brini se za nj. On je glas koji želimo čuti.

19

Kendrick je lutao vrućim, omamljujućim ulicama Washingtona, otvorene košulje, s jaknom preko ramena, nemajući pojma kamo se zaputio; samo je nastojao razbistriti glavu stavljajući jednu nogu ispred druge u bescilnjom slijedu. Više nego mu je bilo stalo brojati, zaustavljali su ga stranci kojih su komentari bili prilično podjednako podijeljeni ali su ipak prevagivali u njegovu korist, što je bila činjenica koja mu se nije svidala.

— Obavili ste vraški posao na onom dvostrukogovorećem kurcu, senatore!

— Ja nisam senator, ja sam kongresmen. Hvala vam.

— Što vi mislite tko ste, kongresmenu kakvo-god-vam-je-ime? Nastojali ste zakačiti divnog, odanog Amerikanca kao što je pukovnik Barrish. Prokleti ljevičarski neoženjeni zloduše!

— Mogu li vam prodati malo parfema? Pukovnik ga je kupio.

— *Odvratno!*

— *Hej*, čovječe, ja kopam tvoj MTV!¹ Dobro hodaš i pjevaš u visokom registru. Onaj majkojebac bi poslao svu braću natrag u 'Nam za sirovo meso!

— Mislim da ne bi, vojniče. U njemu nema diskriminacije. Svi smo sirovo meso.

— To što ste bistri ne znači da ste u pravu, sir! A to što je on prevaren — po općem mišljenju svojim vlastitim riječima — ne znači da je u krivu. On je čovjek predan snazi naše države, a vi to očito niste!

— Ja mislim da sam ja predan razumu, *sir*. To ne isključuje snagu naše zemlje, barem se nadam da je tako.

— Nisam video dokaze za to!

— Žao mi je. Tamo su.

On doista više nije htio govoriti; izgubio je volju za govorenjem, a stranci na ulici mu ne pomažu da nađe samoću koja mu je trebala.

Mora razmišljati, mora sam srediti i raščistiti, odlučiti što će učiniti i odlučiti brzo, ako zbog ičeg drugog a ono da odluku ostavi iza sebe. Dužnost u Partridgeovu odboru je prihvatio zbog posebnog razloga: htio je da se čuje njegov glas u izboru čovjeka koji će ga naslijediti u njegovu okružju, a njegov pomoćnik Phil Tobias, ga je uvjerio da će mu prihvaćanje Partridgeova prijedloga garantirati glas. Ali se Evan pitao da li mu je uopće stalo do toga?

Morao je priznati da mu je do određenog stupnja stalo, ali ne zbog ikakvih teritorijalnih zahtjeva. On je u manju političku arenu ušao kao ljutiti čovjek otvorenih očiju. Može li jednostavno zaključati radnju i otići na odmor zato što ga je uzrujala kratkotrajna oluja javnog nastupa? On nije nosio značku moralnosti na svom suvratku, ali je u njemu bilo nešto prirodno gadljivo spram nekoga tko dade obavezu, pa jednostavno odšeta od nje jer mu osobno ne prija. S druge strane, riječima jedne druge ere, on je izbacio nitkove koloradskog Devetog okružja i onemogućio ih. Učinio je što je htio. Što još mogu poželjeti od njega glasači njegova okružja? On ih je probudio; barem tako misli, a pokušavajući to nije štedio ni rijeći ni novac.

¹ Meni se svida tvoj tv nastup! (amer. slang) (*op. prev.*)

Razmišljati. On zaista mora razmisliti. On će vjerojatno držati koloradsko imanje za još neko neodređeno buduće vrijeme; ima četrdeset i jednu godinu; za devetnaest godina imat će šezdeset. Što to dovraga znači?... Znači. On ide natrag u jugozapadnu Aziju, poslu i ljudima s kojima najbolje zna raditi, ali, poput Manya, on neće svoje posljednje godine, ili sa srećom jedno ili dva desetljeća, proživjeti u tom istom okolišu... Manny. Emmanuel Weingrass, genije, utjelovljena oštromost, autokrat, odmetnik, sasvim nemoguć ljudski stvor — pa ipak jedini otac kojeg je znao. On nije ni znao svog oca; taj daleki čovjek je umro gradeći most u Nepalu, kad je on imao jedva osam godina.

— *Hej!* — viknuo je okrugli muškarac koji je upravo izišao kroz mala, s platnenom nebničom nadsvođena vrata bara u Šesnaestoj ulici. — Sad te vidio! Bio si na TV i sjedio na stol! To je onaj program cijeli dan vijesti. *Dosadno!* Ja ne znam što si ti dovraga rek'o ali su neki pizdeki klapali rukama a drugi te nisu ni šljivili. To bio *ti*!

— Mora da se varate — rekao je Kendrick, žureći pločnikom. Dobri bože, pomisli, ljudi iz Cable Newsa¹ su njegovu improviziranu konferenciju za štampu brzo pustili u eter. Ima jedva sat i po da je otisao iz svog ureda; nekome se žurilo. Znao je da Cableu treba stalna fila, ali sa svim tim vijestima koje plutaju oko Washingtona, zašto *njega*?

Vratio se prema hotelu Madison gdje je proveo nedjeljnu večer — proveo je tamo zato jer je imao prisutnost duha da nazove svoju kuću u Virginiji da sazna je li njegovo pojavljivanje na Foxleyevom showu izazvalo bilo kakve prekide kod kuće.

— Jedino ako čovjek zaželi telefonirati, Evane. — Dr. Sabri Hassan mu je odgovorio na arapskom, jeziku kojim su njih dvojica govorili radi pogodnosti a i zbog drugih razloga. — Ne prestaje zvoniti.

— Onda će ostati u gradu. Još ne znam gdje, ali će ti javiti. Poslijepodne je proveo gledajući baseball i pijući whisky. U šest i trideset je okrenuo na vijesti, jednu mrežu za drugom, i samo gledao sebe u kratkim isjećcima iz Foxleyeva showa. Ogaden, okrenuo je dugme na jedan umjetnički kanal koji je prikazivao film o parenju kitova nedaleko obale Tierra del Fuego. Bio je zadivljen, ali je zaspao.

Danas mu je instinkt rekao da zadrži ključ od sobe, pa je kroz Medisonovo predvorje potražao do liftova. Kad je ušao u sobu, skinuo je sve osim rublja i legao na krevet. I, da li je to bio simptom potisnutog ega ili čista znatiželja, uzeo je daljinski upravljač i okrenuo kanal na Cable News. Poslije sedam minuta ugledao je sebe kako izlazi iz ureda.

»Dame i gospodo, netom ste vidjeli jednu od najneobičnijih konferencija za štampu kojoj je ovaj reporter ikad prisustvovao. Ne samo neobična, već neobično jednostrana. Ovaj predstavnik iz Colorada, s prvim terminom u Kongresu, podstakao je pitanja od očito nacionalne vaznosti, ali odbija da mu se postavljaju pitanja u vezi s njegovim zaključcima. On jednostavno odlazi. U njegovu bi se korist moglo reći da on opovrgava »poziranje« jer navodno nije siguran da li namjerava ostati u Washingtonu. Usprkos svemu, njegove su izjave bile izazovne, što je najmanje što mozemo o njima reći.«

Videotraka se odjednom zaustavila a zamijenilo ju je živo lice jedne urednice. — Sada prelazimo u Ministarstvo obrane, gdje, kako smo obaviješteni, jedan od sekretara ima pripremljenu izjavu. Na tebi je, Steve.

Drugo lice, sada tamnokosi reporter, kao s utisnutim crtama lica i s previše zubi, stade zuriti u kameru i prošapće: — Podsekretar Jasper Hefflefinger, kojega uvijek izvuku kad netko napadne Pentagon, utrčao je u pukotinu koju je otvorio kongresmen — *tko?* — Henryk od Wyominga — *što?* — Colorado! Evo podsekretara Hefflefingera.

¹ Kablovski tv program koji emitira gotovo isključivo vijesti (*op. prev.*)

Drugo snažno lice, s podvoljkom i čuperkom srebrne kose koja je zahtijevala pažnju i s glasom kojem bi pozavidjeli najistaknutiji radionajavljavači i spikeri kasnih tridesetih i četrdesetih godina. — Ja *kazem* kongresmenu da mi izražavamo *dobrodošlicu* njegovim komentarima. Mi želimo isto, gospodine. Izbjegavanje katastrofe, snaženje svojevoljnosti i slobode...

Dupe je nastavljalio i nastavljalio, govoreći o svemu a ne kazavši ništa; nijednom nije spomenuo eskalaciju i zadržavanje.

Zašto *menel* viknu Kendrick samome sebi. Zašto *mene?* Dovraga s tim. Sa *svaćim!* Ugasio je televizor, uzeo telefon i pozvao Colorado. — Zdravo, Manny — rekao je, čuvši Weingrassovo odsječeno javljanje.

— *Dječače, ti si nešto!* — riknuo je starac u telefon. — Ipak sam te dobro odgojio i podigao, nakon svega!

— Ostavi to, Manny, ja hoću izaći iz ovog govna.

— Ti hoćeš *štol* Jeli li se vidio na TV?

— Zato želim vani. Zaboravi na staklenu parnu kupelj i na ljetni paviljon uz potoke. To ćemo učiniti kasnije. Hajde da se ti i ja vratimo u Emirate — preko Pariza, prirodno — možda nekoliko mjeseci u Parizu, ako hoćeš, okay?

— *Nije* okay, ti *meshugenah*¹ clowne! Ti imaš nešto reći, *kaži* to! Uvijek sam te učio — bez obzira na to jesmo li izgubili ugovor ili ga dobili — da kažeš ono što misliš da je pravo... Okay, okay, možda smo krparili malo s vremenom, ali smo robu *isporučivali!* I nikad nismo *nikad* naplaćivali za proširenje čak kad smo to mi platili!

— Manny, to nije u nikakvoj svezi² onim što se ovdje događa...

— Itekako je u svezi! Ti nešto gradiš... A govoreći o gradnji, pogodi što, moj goy² dječače?

— Što?

— Započeo sam s parnom kupelji na terasi i dao sam planove za ljetni paviljon pored potoka. *Nitko* ne prekida Emmanuela Weingrassa sve dok njegovi planovi nisu završeni na njegovo zadovoljstvo.

— Manny, ti si *nemoguć!*

— Možda sam to već čuo.

Miloš Varak je hodao pošljunčanom stazom u Rock Creek Parku prema klupi s koje je pucao pogled na klanac kojim su jurili pritoci Potomaca. To je bilo udaljeno, mirno područje, daleko od betonskih pločnika gore, mjesto koje su voljeli ljetni turisti koji su željeli pobjeći od vrućine i uznemirenosti ulica. Kao što je Čeh i očekivao, predsjednik Predstavnicičkog doma već je bio tamo i sjedio na klupi; gusta bijela kosa bila mu je skrivena irskom sportskom kapom, sa štitnikom preko polovine lica; njegovo dugo, pretjerano mršavo tijelo bilo je pokriveno nepotrebnim kišnim ogrtačem, na zažarenoj vlazi kolovoškog poslijepodneva u Washingtonu. Predsjednik nije htio da ga itko primijeti; to nije bila njegova prirodna sklonost. Varak mu je prišao i progovorio.

— Gospodine predsjedniče, počašćen sam što sam vas upoznao, sir.

¹ *Budala, luđak* (hebr.) (*op. prev.*)

² Pogrdni naziv koji Jevreji upotrebljavaju za neJevreje (jidiš slang) (*op. prev.*)

— Kurvin sin, ti si stranac! — Ljutito ali obrambeno; ta mu je posljednja crta očito bila odbojna. — Ako si ti neki komunistički kurir, možeš se odmah spakirati, *Ivane!* Ja se ne natječem za novi termin službe. Ja sam vani, gotov, kaput sa siječnjem, a što se dogodilo prije trideset ili četrdeset godina ne znači ni staro govno! Čitaš li me, *Boris*!

— Vi ste imali izvanrednu karijeru i bili ste pozitivna sila za svoju zemlju, sir — sada također moju zemlju. A što se tiče toga da bih bio Rus ili agent istočnog bloka, ja sam se prošlih deset godina borio protiv jednih i drugih, kako je poznato znatnom broju ljudi u ovoj vladici.

Političar granitna pogleda pomno je gledao u Varaka. — Ne bi imali petlje ili gluposti da mi to kažete ako to niste kadri dokazati — intonirao je oštrim akcentom sa sjevera Nove Engleske. — Pa ipak, vi ste mi *prijetili*!

— Jedino da bih izazvao vašu pažnju, da bih vas uvjerio da se sastanete sa mnjom. Mogu li sjesti?

— Sjedi — rekao je spiker Predstavničkog doma, kao da se obraća psu, očekujući da će ga ovaj poslušati. Varak je tako učinio, održavajući širok prostor između njih. — Što vi znate o događajima koji su se mogli dogoditi ili se možda nisu dogodili u pedesetim godinama!

— Bio je sedamnaesti ožujka 1951., da budem točan — odgovorio je Čeh. — Tog je dana rođeno muško dijete u Bolnici Milosrdne majke u Belfastu; dijete je rodila mlada žena koja je emigrirala u Ameriku nekoliko godina prije toga. Vratila se u Irsku, ali je njen objašnjenje zaista bilo tužno. Umro joj je muž, a shrvana tugom htjela je dijete roditi kod kuće, među obitelji.

Hladnim pogledom i ne pomakнуvši se, predsjednik je rekao:

— Tako?

— Mislim da znate, sir. Tamo nije bilo muža, već je postojao čovjek koji mora da ju je jako volio. Mladi političar kojemu se uzdizala zvijezda, uhvaćen u nesretnom braku iz kojeg nije mogao pobjeći zbog zakona Crkve i slijepo vjere njegovih birača u njih. Godinama je taj čovjek, koji je bio i odvjetnik, slao novac toj ženi i posjećivao nju i dijete u Irskoj koliko je češće mogao... kao američki ujak, dakako...

— Vi možete dokazati tko su bili ti ljudi? — prekinu ga ostarjeli *govornik* Doma, resko. — Ne reklakazala, ili govorkanja, ili identifikacija od strane sumnjivih svjedoka, već pisani dokaz?

— Mogu.

— Čime? Kako?

— Izmenjivali su pisma.

— *Lažac!* — odsječe sedamdesetgodišnjak. — Prije nego je umrla spalila je svako prokleto pismo!

— Bojim se da je spalila sva osim jednog — blago će Varak. — Vjerujem da je imala svaku namjeru da spali i to pismo, ali je smrt došla ranije nego je očekivala. Njen ga je muž našao zakopana ispod nekoliko članaka u stoliću pored njena kreveta. Dakako, on ne zna tko je *E*, niti mu je stalo. On je samo zahvalan što je njegova žena otklonila vašu ponudu i ostala s njim tih prošlih dvadeset godina.

Starac se okrenuo, nagovještaj suza mu je bubrio u očima. — Moja me žena tada ostavila — rekao je jedva čujno. — Naša kćer i sin bili su u koledžu pa više nije bilo razloga da laž tjeramo dalje. Sve se izmijenilo, pogledi su se izmijenili, a ja sam bio siguran kao Kennedy u Bostonu. Čak su i la-di-de u nadbiskupiji držali usta zatvorena. — Bjelokosi govornik Doma je zašutio. — Majko Božja — reče zatim, sada s vidljivim suzama. — Ja sam tu djevojku htio natrag! Ali ona to nije mogla. Pošten čovjek joj je dao dom i našem sinu ime gotovo punih petnaest godina. Nije ga mogla napustiti — čak ni zbog mene. Reći će vam istinu, i ja sam sačuvao njeno posljednje pismo. Oba su pisma bila posljednja koja smo napisali jedno drugome. — »Mi ćemo se sastati na nebu koje slijedi«, napisala mi je. »Ali ne više na ovoj zemlji, dragi.« Kakvo je to bilo *nagvaždanje*? Mogli smo imati život, prokleti *dobar* dio života!

— Ako ja mogu, gospodine, ja mislim da je to bilo izražavanje žene koja vas je voljela, ali koja vas je poštovala kao i sebe i svog sina. Vi ste imali svoju djecu, a objašnjenje iz prošlosti može uništiti budućnost. Vi ste pred sobom imali budućnost, gospodine predsjedniče.

— Ja bih sve to odbacio...

— Nije vam mogla dopustiti da to uradite, isto kao što nije mogla uništiti čovjeka koji je njoj i djetetu dao dom i ime.

Starac je izvukao maramicu i obrisao suze, ali mu se glas naglo promijenio i postao oštar. — Kako vi dovragna znate o svemu ovome?

— Nije bilo teško. Vi ste vođa Predstavnicičkog doma, drugi u liniji za predjedništvo, pa sam htio saznati više o vama. Oprostite mi, ali stariji ljudi govore slobodnije od mladih. Našao sam ih. Saznao sam da je vaša žena, kći bogatog poduzetnika koji je financirao vaše prve kampanje, imala problematičnu reputaciju.

— I prije i poslije, gospodine Bezimeni. Samo sam ja bio posljednji koji je to shvatio.

— Ali vi ste to ustvrdili — čvrsto će Varak. — I u ljutnji i zbumjenosti potražili ste drugo društvo. U to ste vrijeme bili uvjereni da ne možete ništa učiniti u pogledu braka, pa ste potražili zamjensku ugodu.

— Zar se to tako kaže? Tražio sam nekoga tko može biti moj.

— I našli ste je u bolnici gdje ste otišli dati krv za vrijeme kampanje. Ona je bila ovlaštena bolničarka iz Irske, koja je učila radi svog registriranja u Sjedinjenim Državama.

— Kako dovragna...

— Stari ljudi govore.

— Pee Wee Mange cavallo¹ — prošaptao je govornik, čije su oči zasvijetlike, kao da mu je sjećanje donijelo nalet sreće. — On je imao malu talijansku radnju, bar s dobrom sicilijanskom hranom, četiri bloka od bolnice. Tamo me nije nitko začitkivao — mislim da nisu ni znali tko sam. Taj bastard od morskog prasenca — on se sjeća.

— G. Mange cavallo ima sada preko devedeset, ali se uistinu sjeća. Vi biste tamo odlazili sa svojom ljupkom bolničarkom, a on bi zatvorio svoj bar u jedan sat ujutru i ostavio vas same unutra, moleći vas samo da tarantelle iz džuboksa okrećete što je moguće tiše.

— Divna osoba.

¹ Pee Wee na slangu znači otprilike *popišanac*, ali može značiti i *starkelja*. Prezime Mange cavallo ne postoji u Italiji; postoji samo mangiacavallo (*op. prev.*)

— S izvanrednim pamćenjem za svoje godine ali bez, bojim se, kontrole koju je imao kao mlađi čovjek. On se sjeća nadugo — zapravo blebeće — govoreći uz chianti¹ ono što vjerojatno ne bi nikad rekao prije nekoliko godina.

— U svojim godinama ima prava...

— A vi ste mu se *povjerili*, gospodine *govorniče* — prekinu ga Varak.

Govornik Predstavničkog doma je trznuo glavom prema naprijed, a pogled njegovih netrepćućih očiju bio je ljutit i ispitivački. — Što želiš od mene? Sve je to prošlo, sve je prošlost, i ne možeš mi naškoditi. Što ti *hoćeš*?

— Ništa što biste ikad požalili ili se toga sramili, sir.

— Govna nastranu, zašto bih ja pristao na bilo što što ti govorиш?

— Zbog pojedinosti u Irskoj koje niste svjesni.

— Što je to?

— Čuli ste za ubojicu koji sebe naziva Tam O'Shanter, privremeni »krilni komandant« Irske republikanske armije?

— *Svinja!* Mrlja na grbu svakog irskog klana!

— On je vaš sin.

Prošao je tjedan dana i Kendricku je to bio novi dokaz brzog prolaska slave u Washingtonu. Televizijska saslušanja Partridgeova odbora su odgođena na zahtjev Pentagona, koji je izdao dvostruka saopćenja da revidira stanovite financijske »dubinske« podatke, i da izvijesti da je pukovnik Robert Barrish unaprijeđen u brigadnog generala i prekomandiran na otok Guam da vodi brigu o najvitalnijem isturištu slobode.

Ali sva kratka razdoblja euforije moraju naglo okončati, pa je tako bilo, uz privremeno olakšanje koje je osjećao, i s predstavnikom Devetog kongresnog okružja u Coloradu.

— Isuse *Kriste!* — zinuo je Phil Tobias, glavni kongresmenov pomoćnik, držeći ruku preko slušalice. — To je predsjednik Doma, *glavom!* Ne pomoćnik, ne sekretarica, već *on!* — govorio je prespajajući.

— *Kendrick?*

— Da, gospodine predsjedniče?

— Imate li nekoliko minuta viška? — upita čovjek iz Nove Engleske, naglašavajući na tamošnji način.

— Dakle, svakako, gospodine predsjedniče, ako mislite da je to važno.

— Ja ne telefoniram govnoglavom frešmenu² izravno ako ne mislim da je važno.

— Onda se samo mogu ponadati da govnoglavi predsjedavajući Doma ima životno pitanje za raspraviti — odgovori mu Kendrick. — Ako nema, ja ću račun za svaki sat svojih konzultacija podnijeti *njegovoj* državi. Je li to razumljivo, gospodine predsjedniče?

— Sviđa mi se tvoj stil, dječače. Mi smo na različitim stranama, ali mi se sviđa tvoj stil.

— Možda vam se neće dopasti kad dođem u vaš ured.

— To mi se još više sviđa.

¹ Suho crveno ili bijelo vino proizvedeno u području Chiantija u Italiji (*op. prev.*)

² Kongresmen koji je tek izabran ili mu je to prvi rok od četiri godine u Kongresu (*op. prev.*)

Iznenaden, Kendrick je stajao ispred stola zureći u tišini u oči na mršavu licu sjedokosog *govornika* Doma. Stari je Irac izjavio nešto što bi se moglo okrstiti prijedlogom, čak planom, ali je to zapravo bila bomba na Evanovoj stazi povlačenja iz Washingtona.

— Potkomitet za nadzor i ocjenu? — upita Kendrick u tihom gnjevu.

— *Obavještajne službe?*

— To je to — odgovori mu predsjednik, gledajući u papiре.

— Kako se usuđujete? Vi to ne možete *učiniti!*

— Učinjeno je. Vaše je imenovanje objavljenо.

— Bez moje *suglasnosti?*

— Ne treba mi. Ja ne kažem da si imao najtišu plovidbu s vlastitim partijskim vođama — ti nisi najpopularniji tip na tvojoj strani ograde — ali uz malo uvjeravanja, suglasili su se. Ti si neka vrst simbola nezavisne dvopartijsnosti.

— Odbijam imenovanje! Ne želim biti opterećen tajnama koje se tiču nacionalne sigurnosti. Ja ne ostajem u vlasti i to smatram neodrživom situacijom u kojoj sam se našao — u opasnoj situaciji, da kažem jasno.

— Ti javno odbij, a tvoja će te partija isprati do gole kože — javno. Podijelit će ti nekoliko imena, poput bogate greške i neodgovornog tipa, i oživjeti onog magarca kojeg si zakopao svojim novcem. Ovdje nedostaju on i njegova mala mašina. — Predsjednik je zastao i zahihotao. — Oni su kopali za svakim s malim sitnim poklonima kao što je let u privatnim mlažnjacima i boravak u skupocjenim apartmanima od Havaja do juga Francuske, u vlasništvu onih rudniko-vlasničkih momaka. Nisu pravili ama baš nikakve razlike oko toga kojoj stranci pripadaš, samo im je trebalo nekoliko nadopuna zakona — a jebalo im se živo odakle će to doći. Dovraga, kongresmenu, ti odbij pa ćeš nam tako svima učiniti uslugu.

— Vi ste doista govnoglavac, gospodine predsjedniče.

— Ja sam pragmatičan, sine.

— U mojoj prošlosti nema ništa što me kvalificira za takav zadatak. Mogao bih vam navesti imena tridesetorice ili četrdesetorice drugih koji znaju mnogo više nego ja — što nije teško jer ja ne znam ništa. Oni to prate, oni uživaju kad su unutar tog glupog posla — ponavljam, ja mislim da je to *glupi posao!* Pozovite jednog od njih. Njima se nakuplja pljuvačka već pri samoj pomisli na takvu šansu.

— Mi nismo okolo zvrndali tražeći takav apetit, sine — rekao je predsjedavajući funkcijonер Predstavnicičkog doma. — Dobar zdravi skepticizam, poput onog koji si pokazao onom dvostrukom govorećem pukovniku u Foxleyevoj emisiji, to je tiket. Ti ćeš biti pravi doprinos.

— Varate se, gospodine predsjedniče, jer ja nemam što doprinijeti, čak ni najmanju zainteresiranost. Ja nisam zainteresiran za Nadzor.

— Dobro, dakle, moј mladi prijatelju, interesi se mijenjaju s okolnostima, kao u bankama. Neš' se 'desi i kamate se u skladu s tim voze ili gore ili dolje. A neki od nas su bolje upoznati od drugih sa stanovitim *uznemirenim* područjima svijeta — u tom si pogledu svakako kvalificiran. Kao što kaže ona divna knjiga, talenti zakopani u zemlji nikome ne čine koristi ni koliko je vrijedno kravlje govno, ali ako ih dovedeš na svjetlo, oni se rascvatu.

— Ako mislite na vrijeme koje sam proveo u Arapskim Emiratima, molim vas da upamtite da sam bio građevinski inženjer koji se jedino brinuo o poslovima i zaradi.

— Je li to tako?

— Prosječan turist znade više o politici i kulturi tih zemalja nego ja.

— Nalazim da mi je u to teško povjerovati — gotovo sasvim nemoguće, zapravo. Dobio sam kongresni izvještaj o tvojoj prošlosti, mladi prijane, i kažem ti da su mi gotovo otpale čarape čitajući ga. Sad si točno ovdje u Washingtonu, a gradio si aerodrome i vladine zgrade za Arapsku, što nesumnjivo znači da si itekako razgovarao s onim muckamuckovima¹ tamo. Ja govorim o *aerodromima*; to je vojna špijunaža, sinko! Tada sam saznao da govorиш nekoliko arapskih jezika, ne jedan već nekoliko!

— To je jedan jezik, ostalo su obični dijalekti...

— Kažem ti da si dragocjen, a to nije manje od patriotske dužnosti da služiš svojoj zemlji dijeleći ono što znaš s drugim stručnjacima.

— Ja nisam stručnjak!

— Osim toga — nastavi predsjednik, oslonivši se na naslon stolice, zamišljena izraza — s obzirom na okolnosti, tvoju prošlost i sve to, ako odbiješ imenovanje izgledaće k'o da imaš nešto sakrit', kongresmenu. — Predsjednikove su oči odjednom bile u istoj liniji s Evanovim.

Nešto sakriti? On mora sve skrivati! Zašto ga predsjednik tako gleda? Nitko ne zna o Omanu, o Muskatu i Bahrainu. Nitko o tome neće saznati! Takav je bio sporazum.

— Nema se što kriti, ali sve može ispasti van i visiti² — odlučno će Kendrick. — Ne bi učinili uslugu Potkomitetu kad bi postupili na osnovi krivog tumačenja mojih vjerodajnica. Učinite sebi uslugu. Pozovite jednog od drugih.

— Divna knjiga, ta najsvetija od knjiga, ima toliko odgovora, zar ne? — upita predsjednik besciljno, dok mu je pogled opet odlutao. — Mnogi bi mogli biti pozvani, ali je nekolicina odabrana, nije li tako?

— Za ime Božje...

— Baš to bi mogao biti slučaj, mladiću — reče stari Irac, kimajući.

— Samo će vrijeme reći, zar ne? U međuvremenu, kongresno rukovodstvo tvoje partije je odlučilo da budeš izabran. I tako si izabran — ukoliko nešto ne skrivaš, nešto u što bismo morali pogledati... A sada, nestani što brže. Imam posla.

— *Nestani što brže?*

— Odjebi odavde, Kendrick.

¹ *Muckamuck* u žargonu Indijanaca Chinook znači (1) hrana; (2) jesti, ali u najnovijem amer. slangu ta složenica znači *žderonju, budiu, »veliku ribu«* i sl. (*op. prev.*)

² *Let all hang out* (neka sve visi vani) bila je dvosmislena ideologija američkog pokreta 60ih godina »djeca cvijeća«, koja su i od vlasti zahtijevala otvorenost i iskrenost u postupanju (*op. prev.*)

20

Dva kongresna tijela, Senat i Predstavnički dom, imaju nekoliko odbora usporediva programa sa sličnim ili gotovo sličnim imenom. Postoje Senatska izdvajanja i Odbor za izdvajanja Doma, Senatski vanjski odnosi i Vanjski odnosi Doma, Senatski odabrani komitet o obavještajnoj službi i Stalni odabrani komitet za obavještajnu službu Predstavničkog doma, a taj posljednji ima i moćni Pododbor za nadzor i ocjenu. To je istovrsništvo još jedan primjer djelotvornog republičkog sistema uravnoteženosti. Zakonodavna grana vlasti, koja aktivno odražava sadašnje poglede o mnogo širem spektru nacije kao političke cjeline nego je ukopana izvršna vlast ili sudska vlast s doživotno izabranim sucima, mora pregovarati unutar sebe i postići konsenzus u svakom od stotinu pitanja što se nalaze pred dvjema granama u kojima se raspravlja o njima. Usprkos nerijetkim i neoprostivim skretanjima, vox populi se obično čuje i to je za dobro cijele zemlje.

Ali na Capitol Hillu postoje odbori čiji su glasovi prigušeni logikom i potrebom. To su mala vijeća ograničenog broja članova koja se usredotočuju na strategije koje stvaraju razne obavještajne agencije unutar vlade. A možda stoga što su glasovi uglavnom tihi, a članovi tih odbora su dubinski ispitani i provjereni oštrim sigurnosnim procedurama, stanovita aura se spušta na one koji su *odabrani* za odabранe odbore. Oni znaju ono što drugi nisu privilegirani da znaju; oni su drugačiji, zamislivo bolji soj muškaraca i žena. Osim toga, postoji prešutno razumijevanje između Kongresa i medija, kako bi se posljednji obuzdali na područjima koja se tiču tih odbora; kad je senator ili kongresmen imenovan, njegovo imenovanje ne postaje cause célèbre¹. Pa ipak to nije tajnovito; imenovanje je popraćeno osnovnim obrazloženjem, a čin i razlog se jednostavno navode, bez uljepšavanja. U slučaju predstavnika koloradskog Devetog okružja, kongresmena Evana Kendricka, rečeno je da je on građevinski inženjer s velikim iskustvom na Bliskom istoku, osobito u Perzijskom zaljevu. Budući da je malo onih koji znaju malo ili nešto o tom području, a zna se da je kongresmen bio rukovodilac, zaposlen negdje na Sredozemlju prije nekoliko godina, imenovanje je smatrano razboritim i nije poslužilo ni za kakav neobični komentar.

Međutim, urednici, komentatori i političari veoma su svjesni nijansi sve većeg priznanja, jer priznanje prati moć u Okružju Columbia². Postoje komiteti ali postoje i *komiteti*. Osoba imenovana u Indijanske poslove nije u istoj ligi s drugom, upućenom Načinima i sredstvima³ — prvi odbor ulaže minimum truda vodeći brigu o odbačenim ljudima, u osnovi lišenih prava, drugi istražuje metode i postupke plaćanja cjelokupne vlasti kako bi ostala na poslu. Niti je Okolina al pari s Vojskom — budžet prvog odbora stalno i nedozvoljeno smanjuju, dok troškovi za oružje presežu iznad svih obzorja. Dodjeljivanje sredstava je majčino mljekko utjecaja. Pa ipak, jednostavno rečeno, malo odbora na Hillu može se mjeriti s nimbusom, tihom mistikom, koja obavlja one koji su povezani s tajnovitim svijetom obavještajne službe. Kad se sazna za nenadana imenovanja u ta *odabrana* vijeća, oči paze, kolege šapču u toaletnim prostorijama, a mediji uzimaju stav mirno pred kompjuterskim pisačima, mikrofonima i kamerama. Obično ništa ne izlazi od tih priprema pa imena blijede u ugodnom ili neugodnom zaboravu. Ali ne uvijek, a da je Evan Kendrick znao za sve te finoće, možda bi riskirao da lukavog predsjedavajućeg Predsjedničkog doma pošalje dođavola.

¹ Glasoviti pravni slučaj, suđenje, razmirice, proturječe (fran.) (*op. prev.*)

² Savezni okrug u istočnom dijelu SAD, u kojemu se nalazi glavni grad SAD Washington. Skrać. je DC (*op. prev.*)

³ *Ways and Means*: stalni komitet Predstavničkog doma koji nadzire finansijsko zakonodavstvo (*op. prev.*)

Ipak, on toga nije bio svjestan, a ne bi bilo ništa drugačije da je bilo obratno; napredovanje Inver Brassa nije se moglo opozvati.

Bilo je šest sati ujutru, ponedjeljak ujutru; rano sunce se spremalo obuhvatiti brežuljke i brda Virginije, kad se Kendrick, gol, bacio u svoj bazen, nadajući se da će deset ili dvadeset zaveslaja odagnati paučinu koja mu ometa vidik i bolno se širi sljepoočicama. Deset sati prije toga, u Coloradu, popio je previše čašica brandya u društvu s Emmanuelom Weingrassom.

Dok je plivao, svakom dužinom brže od prethodne, mislio je na skorašnju jutarnju konferenciju Nadzora, priznajući da je zadovoljan što je Manny inzistirao da se vrati u glavni grad. Sastanci potkomiteta su ga općinjavali — očaravali ga, ljutili, čudili, ostavljali ga bez riječi, ali, ipak, najviše ga očaravali. Toliko se toga događa u svijetu o čemu nije ništa znao, događaja koji su u prilog ili protiv interesa Sjedinjenih Država. Ali je tek na trećem sastanku shvatio ponavljanu grešku u pristupu svojih kolega svjedocima iz raznih obaveštajnih ustanova. Greška je u tome što su oni tražili propuste u strategijama svjedoka za obavljanje stanovitih operacija, a ono što bi trebalo da ispituju — to su same operacije.

Bilo je razumljivo da će se ljudi koji paradiraju pred Nadzorom zalažati za svoje namjere; bili su to profesionalci iz nasilnog tajnovitog svijeta, koji su se klonili melodrame povezane s tim svijetom. Hladnim profesionalnim izrazima objasnili bi što bi postigli kad bi im bila osigurana sredstva, i zašto je imperativno za nacionalnu sigurnost da se odrede ta sredstva. Češće da, nego *ne* postavljali bi im pitanja: *Možete li vi to uraditi?* Ne, da li je to u redu ili čak ima li smisla.

Ti lapsusi u sudu događali su se dovoljno često da uznemire kongresmena iz Colorada, koji je nakratko bio dijelom tog divljeg, nasilnog svijeta s kojim su svjedoci imali posla. On to nije mogao romantizirati; to je prezirao. Strašan strah koji je bio dijelom te strašne igre uzimanja i gubljenja ljudskih života u sjeni pripadao je nekom mračnom razdoblju gdje je sam život mjeran isključivo prezivljavanjem. Čovjek ne živi u takvoj vrsti svijeta; onaj tko ga mora podnosići čini to sa znojem i šupljim bolom u trbuhi, a Evan je to izdržao, jer je bio naglo suočen s tim svijetom. Pa ipak je znao da taj svijet traje i teče; stanovnici tog svijeta su ga spasili od morskih pasa Katara. Pa ipak, on je na sjednicama koje su slijedile istraživao, postavljajući sve oštira pitanja. Znao je da mu ime tiho, naglašeno, odjekuje u hodnicima Kongresa, Centralne obaveštajne agencije, čak i Bijele kuće. Tko je taj agitator, taj izazivač neprilika i nevolja? Njemu se fućalo; to su bila zakonita pitanja i on će ih postaviti. Tko je dovraga sakrosanktan? Tko je izvan zakona?

Iznad njega je bilo neko komešanje, divlje kretanje i uvaci koje nije razumio u vodi koja mu je udarala u lice. Stao je u pola dužine i stresao glavom. Tu je bio Sabri, ali je to bio Sabri Hassan kakvog je rijetko viđao. Uvijek mirni doktor srednje dobi iz Dubaja bio je izvan sebe; pomamno je nastojao nadzirati svoje ponašanje i riječi, ali je u tome jedva uspijevao.

— Moraš *otićil* — vikao je dok je Evan tresao vodu iz ušiju.

— Što... što?

— Oman! *Muskat!* Stvar je na svim kanalima, na svim stanicama! Postoje čak i fotografije na kojima si odjeven kao jedan od nas — u *Muskatu!* I radio i televizija prekidaju programe da bi objavili najnovije o tome.

— *Isuse Kriste!* — zagrmio je Kendrick, iskočivši iz bazena dok je Sabri bacio ručnik oko njega.

— Reporteri i ostali ti ljudi nesumnjivo će biti ovdje za nekoliko minuta — rekao je Arapin. — Skinuo sam slušalicu s telefona, a Kashi tovari naša kola — oprosti mi, kola koja si nam velikodušno dao...

— Zaboravi na to! — viknuo je Evan, uputivši se prema kući. — Što tvoja žena radi u kolima?

— Stavlja unutra tvoju odjeću, dovoljno za nekoliko dana ako bude potrebno. Tvoj bi automobil mogli prepoznati. Prepostavio sam da ćeš htjeti vremena za razmišljanje.

— Htjeti vremena za planiranje nekoliko ubojstava! — suglasio se Evan, projurivši kroz vrata od vrta do stražnjeg stepeništa, dok ga je dr. Hassan pratio u stopu. — Kako se *dođavola* to dogodilo? *Prokletstvo!*

— Ja se bojim da je to samo početak, moj prijatelju.

— *Što?* — upita Kendrick, utrčavši u veliku glavnu spavaću sobu, koja je bila iznad bazena. Otišao je do komode i na brzinu otvarao ladice, izbacivši čarape, rublje i košulju.

— Stanice pozivaju sve moguće ljude radi njihovog komentara. Svi su vrlo pohvalni, dakako.

— Što drugo mogu *reći?* — upita ga Evan. Navukao je čarape i gaće dok mu je Sabri raskopčao složenu košulju i dao mu je. — Da su svi bili za svoje terorističke drugare u Palestini? — Kendrick je stavio košulju i potrčao do ormara, zgrabivši hlače. Sabrijeva žena, Kashi, pojavila se na vratima.

— *Anahasfa!* — uzviknula je, moleći za oproštaj, pa se okrenula.

— Nije vrijeme za *eltakaled*, Kashi — uzviknuo je kongresmen, govoreći joj da zaboravi na tradiciju. — Kako je s mojom odjećom?

— Možda ti to ne bi odabralo, dragi Evane, ali će te pokriti — odgovorila je zabrinuta žena ljubaznog lica. — Palo mi je na pamet da bi nas mogao nazvati tamo gdje budeš pa ti ja mogu donijeti što ti treba. Mnogi ljudi iz novina znaju mog muža, ali ne znaju mene. Ja nisam nikad u evidenciji.

— Tvoj izbor, ne moj — rekao je Kendrick; obukao je jaknu i vratio se do bureaua po lisnicu, štipaljku s novcem i upaljač. — Hajdemo!

— Ključevi su u kolima, dragi Evane...

— Hvala, Kashi — odvrati Kendrick; izišao je iz sobe i sišao stepeništem sa Sabrijem. — Kaži mi — nastavi Evan dok su prelazili natkrivenim hodnikom do velike garaže. — Koliko imaju od te priče?

— Ja mogu samo usporediti ono što sam čuo s onim što mi je Emmanuel rekao, jer mi ti nisi rekao doslovce ništa.

— Nije to zbog toga što sam nešto htio sakriti od tebe...

— Molim te, Evane — prekinu ga profesor. — Koliko dugo te poznajem? Tebi je neugodno da se hvališ, čak neizravno.

— Hvaliti se, *dovraga!* — uzviknu Kendrick, otvorivši vrata garaže. — Ja sam to *upropastiol* Ja sam bio mrtav čovjek s okrvavljenom svinjom vezanom za moja leđa, kojega su trebali baciti u sprudove Katara! Drugi su to učinili, ne *ja*. Oni su spasili moje dupe koje je previše htjelo.

— Bez tebe oni ne bi ništa učinili...

— Zaboravi to — rekao je Evan, stojeći pored vrata »cadillac«. — Koliko su saznali?

— Po mom mišljenju, vrlo malo. Niti jotu od onog što mi je Emmanuel ispričao, čak odbacujući njegovo prirođeno pretjerivanje. Novinari se grebu za pojedinosti, a očito je da do tih pojedinosti ne mogu doprijeti.

— To mi puno ne govori. Zašto si rekao da je to samo »početak«?

— Zbog čovjeka kojeg su intervjurali, tvog kolege iz Potkomiteta za obavještajni rad Doma, kongresmena koji se zove Mason.

— *Mason?*... — upita Kendrick, namrgodivši se. — On ima veliki profil u Tulsi ili Phoenixu — zaboravio sam gdje — ali je nula. Prije nekoliko tjedana nastao je tiki pokret da ga se ukloni iz Odbora.

— Teško da je to način kako je predstavljen, Evane.

— Uvjeren sam da nije. Što je rekao?

— Da si ti najoštroumniji član komiteta. Ti si onaj sjajni član kojega svi gledaju i slušaju.

— *Govno!* Nešto sam i govorio i upitao nekoliko pitanja, ali nikad toliko, a osim toga, ja mislim da Mason i ja nismo nikad rekli nešto jedan drugome osim »zdravo«! To je *govno*!

— Osim toga, sad je sve to preko cijele zemlje...

Zvuk jednog, pa drugog automobila kojima su zaškripale gume zaustavljući se ispred kuće, razbio je mir garaže.

— Dobri *Kriste!* — prošaptao je Evan. — Strpali su me u kut!

— Ne još — rekao je dr. Hassan. — Kashi zna što mora uraditi. Ona će pustiti prve pridošlice, govoreći hebrejski, usputice, i odvesti ih u solarij. Gradit će se da ih ne razumije i tako će ih zadržati — mada svega nekoliko minuta, dakako. Idi, Evane, kreni putem kroz pašnjak prema jugu, dok ne stigneš do autoputa. Za jedan sat ću telefonsku slušalicu staviti na mjesto. Pozovi nas. Kashi će ti donijeti što god ti je potrebno.

Kendrick je opetovano birao svoj telefonski broj, pritiskujući dugme kad god bi čuo signal zauzetosti linije, sve dok, konačno, nije dobio vezu.

— Kuća kongresmena Kendricka...

— To sam ja, Sabri.

— Uistinu sam iznenaden da si se uspio probiti. Osim toga sam i obradovan jer ću opet moći skinuti slušalicu s aparata.

— Kako ide?

— Kukavno, moj prijatelju. Isto je u tvom uredu i u tvojoj kući u Coloradu. Svi su pod opsadom.

— Kako znaš?

— Ovdje nitko neće da ode, a, poput tebe, Emmanuel nam je konačno uspio telefonirati — s mnogo psovki. On kaže da pokušava već gotovo pola sata...

— Moram s njim porazgovarati desetak minuta. Što je rekao?

— Kuća je okružena, gomila ljudi je posvuda. Čini se da je većina novinara i televizijskih ljudi odletila s Mesa Verde, gdje je većina ostala na aerodromu, jer tri taksija nisu mogla svima udovoljiti.

— Mannu će prsnuti glava.

— U prošlosti sam mnogo puta slušao Emmanuelove tirade, ali nikad slično ovome. Međutim, za vrijeme svog izljeva ipak mi je uspio reći da nazovem gospođu O'Reilly u tvom uredu, jer ona se nije uspjela probiti svojim telefonskim pozivom ovamo.

— Što je Annie rekla?

— Rekla je da neko vrijeme budeš van vidika ali da je — njenim riječima — »za ime Božje« nazoveš.

— Ja tako ne mislim — zamišljeno će Evan. — Što manje zna, to je bolje — barem u ovom trenutku.

— Gdje si ti? — upita ga profesor.

— U motelu izvan Woodbridgea, van Puta devedeset pet. Zove se Tri medvjeda, a ja sam u kućici dvadeset tri. To je posljednja slijeva, najbliža šumi.

— Po tom opisu pretpostavljam da ti trebaju stvari. Hrana, nesumnjivo; ne možeš izići i biti viđen, a nema sobnog servisa u motelu s kućicama.

— Ne, ne hrana. Zaustavio sam se u restoranu, na putu.

— Nitko te nije prepoznao?

— Na televizoru su bili animirani filmovi.

— Onda, što ti je potrebno?

— Pričekaj do kasnih izdanja jutarnjih novina pa pošalji Jima, vrtlara, u Washington, da kupi sve koje može naći.

— Načinit ću mu popis. Onda će ti ih Kashi donijeti.

Sve do trinaest i trideset Sabrijeva žena nije stigla u motel u Woodbridge, Virginia. Evan je otvorio vrata kućice 23 i sa zadovoljstvom ustvrdio da se dovezla u vrtlarevu poluteretnjaku. On nije mislio na trikove, ali je njegovo dvoje prijatelja iz Dubaija znalo da nije mudro voziti se u »mercedesu« pored gomile oko njegove kuće. Dok je Kendrick držao vrata, Kashi se drugi i treći put vratila do vozila, jer je osim hrpe novina iz cijele zemlje donijela i hranu. Bili su to sendviči u plastičnim omotima, mlijeko u malom vedru s ledom, četiri topla jela i boca kanadskog whiskyja.

— Kashi, ja ne kanim ovdje ostati tjedan dana — rekao je Kendrick.

— Ovo je za danas i večeras, dragi Evane. Ti si pod jakim pritiskom i moraš jesti. U kutiji na stolu je pribor za jelo i metalni stalci ispod kojih ćeš staviti »sterno«¹ za grijanje. Tu su i stolnjaci, ubrusi i prostirači za tanjure, ali ako moraš naglo otići, molim te pozovi me da bih došla po pribor za jelo i lanene stvari.

— Hvala ti, Kashi.

— Izgledaš umorno, *yasahbee*. Jesi li se odmarao?

— Ne, gledao sam tu prokletu televiziju, a što više gledam sve sam ljući.

— Ti si uzrujan...

— Kaži mi o tome! — Kendrick pojuri do kreveta i gomile novina.

— *Dragi* Evane — opet će Arapkinja, najodlučnijim glasom koji je Kendrick od nje ikad čuo. Okrenuo se, s nekoliko novina u rukama. — Ti će te članci povrijediti — nastavila je, gledajući svojim tamnim očima u njegove — a da kažem istinu bilo je dijelova koji su uvrijedili Sabriju i mene.

— Razumijem — mirno će Kendrick, pomno je gledajući. — Svi su Arapi teroristi. Uvjerjen sam da je to ovdje i to velikim slovima.

¹ Trg. naziv za stolni grijač za jelo (*op. prev.*)

— Vrlo točno, da.

— Ali to nije ono što si htjela reći.

— Ne. Rekla sam da ćeš biti povrijđen, ali ta riječ nije dovoljno jaka. To će te razjariti, ali molim te, *yasahbee*, ako u bijesu misliš da moraš učiniti nešto drastično, u ime Alaha, najprije pozovi mog muža, ili ako želiš, Emmanuela... Međutim, bez predrasuda, jer ja volim našeg židovskog brata kao što volim tebe, ali mislim da bi moj muž mogao biti donekle sređeniji.

— Na to možeš računati.

Kashi je izišla, a Kendrick se doslovce bacio na novine, okrećući ih na krevetu. Na njihovim naslovnim stranicama, u nizovima, bili su uočljivi naslovi.

The New York Times New York, utorak, 12. oktobra

KONGRESMEN EVAN KENDRICK IZ COLORADA
REČENO DA JE BIO ANGAŽIRAN U OMANSKOJ KRIZI
Nadigrao arapske teroriste, ukazuje tajni memorandum

The Washington Post Washington, D.C., utorak, 12. oktobra

KENDRICK OD COLORADA OTKRIVEN KAO
U.S. TAJNO ORUŽJE U OMANU
Pronašao arapske teroriste § veza

Los Angeles Times Los Angeles, utorak, 12. oktobra

DEKLASFICIRANI¹ DOKUMENTI POKAZUJU KENDRICKA,
PREĐST. COLORADA, KLJUČEM OMANSKOG RJESENJA
Palestinski teroristi imali arapsku podršku — još klasificirano

Chicago Tribune Chicago, utorak, 12. oktobra

KAPITALIST KENDRICK PRESJEKAO LANCE S
TALACA KOJE SU DRŽALI KOMUNISTIČKI TERORISTI
Ubojice Arapi posvuda smućeni zbog otkrića

New York Post New York, utorak, 12. oktobra

EVAN, MENSCH OMANA, NABO ARAPE!
Pokret u Jeruzalemu da ga se učini počasnim
građaninom Izraela! New York zahtijeva paradu!

USA Today Srijeda, 13. oktobra

»KOMANDOS« KENDRICK JE TO UČINIO!
Arapski teroristi hoće njegovu glavu! Mi hoćemo kip!²

Kendrick je stajao nad krevetom, dok mu je pogled brzo prelazio s jednog naslova na drugi; mozak mu je bio lišen svakih misli osim jednog pitanja. *Zašto?* A kako odgovor nije mogao naći, u žarištu mu se postupno pojavilo drugo pitanje. *Tko?*

¹ Dokumenti s kojih je skinuta bilo koja oznaka tajnosti (*op. prev.*)

² Iako su, dakako, svi ovi naslovi izmišljeni, oni su točno u skladu s karakterom i ozbiljnošću spomenutih dnevnika (*op. prev.*)

21

Ako je postojao odgovor na bilo koje od ta dva pitanja, nije ga se moglo naći u novinama. Bile su nakrcane riječima kao što su »autoritativan« i »na visokom mjestu«, čak su spominjani »povjerljivi« izvori, ali je većina odgovarala sa »bez komentara« i »zasad nemamo o tome što reći« ili »događaji o kojima je riječ sada se analiziraju«; sve su to bile okolišavajuće potvrde.

Kovitlac je započeo maksimalno povjerljivi međuodjeljni dokumenat pod zaglavljem State Departmenta. Pojavio se na površini, nepotpisan, iz zakopane arhive, a uzimalo se da ga je proturio službenik ili službenici koji su smatrali da je učinjena velika nepravda prema tom čovjeku, zbog nerazboritih propisa o nacionalnoj sigurnosti i paranoidnog straha od terorističkih odmazdi; ta su dva tumačenja svakako bila na vrhu popisa. Kopije dokumenta su istodobno upućene novinama, novinskim agencijama i mrežama, a sve su stigle na cilj između 5:00 i 6:00, po istočnom dnevnom vremenu. Svaki dokument su pratile tri razne fotografije kongresmena u Muskatu.

To je isplanirano, pomisli Evan. Izabrano je vrijeme da se zapanji nacija, vrijeme kad ljudi ustaju diljem zemlje, a bilteni su ponavljeni tokom dana.

Zašto?

Ono što je bilo izuzetno bile su otkrivene činjenice — izuzetno zbog onoga što su izostavile i zbog onoga čime su paradirale. Bile su iznenađujuće točne, sve do pojedinosti kako su ga avionom doveli u Oman pod dubokim pokrivačem, kako su ga s aerodroma u Muskatu izveli obavještajni agenti koji su mu osigurali arapsku odjeću, čak i mast za tamnjenje kože, kako bi mu izgled uskladili s »područjem operacija«. *Kriste! Područje operacija!*

Bili su to skicirani, često hipotetični detalji o kontaktima koje je imao s ljudima koje je poznavao u prošlosti; imena su bila izrezana — crni prostori na dokumentu, iz očitih razloga. Bilo je i poglavje o njegovu dobrovoljnem interniranju u zatvoru za teroriste, gdje je gotovo izgubio život, ali gdje je saznao imena koja je morao znati da bi ušao u trag ljudima koji su stajali iza palestinskih fanatika u ambasadi, posebno jednog imena — ime je izrezano, crni prostor u dokumentu. On je pronašao tog čovjeka — izrezano, crni prostor — i prisilio ga da razoruža terorističke kadrove koji su okupirali ambasadu u Muskatu. Taj stožerni čovjek je ustrijeljen — podrobnosti izrezane, crno *poglavlje* — a Evan Kendrick, zastupnik koloradskog Devetog okružja, pod zaštitnim pokrivačem vraćen je u Sjedinjene Države.

Pozvani su stručnjaci da pregledaju fotografije. Svaki su snimak izložili spektrografskoj analizi radi utvrđivanja autentičnosti u odnosu na starost negativa i mogućnosti laboratorijskih izmjena. Sve je potvrđeno, čak su izvukli dan i datum na novinama koje je nosio pješak na ulici u Muskatu, zahvaljujući povećanju od 20 puta. Odgovorniji su listovi zamijetili pomanjkanje alternativnih izvora koji bi mogli dati vjerodostojnost činjenicama koje su samo skicirane, ali nitko nije sumnjao u fotografije ili identitet čovjeka na njima.

Manje odgovorni listovi, što je značilo većina onih koji nisu imali sredstva za ekstenzivne financijske istrage, i svi tabloidi, kojima provjera nije nikad bila na pameti i koji su jedva znali napisati riječ »verifikacija«, imali su svoj pseudožurnalistički dan. Uzeli su otkriveni dokument s oznakom vrhunske tajne i upotrijebili ga kao odskočnu dasku za brzace herojskih spekulacija, znajući da će ono što napišu pograbiti njihovi neskeptički čitaoci.

Ono što je nedostajalo u svakoj od tih priča bila je istina, duboke istine koje su sezale daleko iza iznenađujuće točnih otkrića. Nije bilo ni spomena o hrabrom mladom sultanu Omanu, koji je riskirao život i položaj da bi mu pomogao. Ili o Omancima koji su ga čuvali i na aerodromu i u stražnjim ulicama Muskata. Ili o čudnoj i nevjerojatno profesionalnoj ženi koja ga je spasila iz vreve drugog aerodroma, u Bahrainu, gdje su ga gotovo ubili, a koja mu je našla zaklonište i liječnika što mu je vidoao rane. Iznad svega, nije bilo ni riječi o izraelskoj jedinici koju je vodio Mossadov oficir, koji ga je spasio od smrti, koja ga još čini da drhće od užasa.

Umjesto svega toga, zajednička se tema provlačila kroz sve članke: sve što je bilo *arapsko* bilo je obojeno kistom nehumane brutalnosti i terorizma. Sama riječ *Arapin* ili *arapski* bila je sinonim bezobzirnosti i barbarizma, s cijelog je naroda skinut i trag poštenja. Sto se Evan više bavio novinama, to je bio ljući. Odjednom, u nastupu bijesa, sve ih je bacio s kreveta.

Zašto? Tko?

A onda je osjetio šuplju, strašnu bol u prsima. *Ahmat!* O, moj Bože, što je on *učinio*? Hoće ti mladi sultan razumjeti, *moie* li razumjeti? Preskakanjem — šutnjom — američki su mediji osudili cijelu zemlju Oman, ostavljući podmuklim spekulacijama njenu *arapsku* nesposobnost pred licem terorista ili, još gore, njeno *arapsko saučesništvo* u hirovitom, divljačkom ubijanju američkih građana.

On mora telefonirati svom mladom prijatelju, mora mu objasniti da on nema nikakve vlasti ni kontrole nad onim što se dogodilo. Kendrick je sjeo na rub kreveta; zgrabio je slušalicu dok je drugom rukom posegao u džep od hlača da izvuče lisnicu, balansirajući telefonom ispod brade dok je izvlačio kreditnu karticu. Ne sjećajući se slijeda brojeva da bi dobio Muskat, nazvao je *O* zbog telefoniste. Odjednom je ton nestao pa ga je na trenutak obuzela panika; raširenih je očiju pogledavao oko prozora.

- Daaa, dvadeset tri? — čuo se hrapavi muški glas kroz žicu.
- Pokušavao sam nazvati operatora.
- Vi zovete brojeve a dobijate nas ovdje.
- Baš lijepo... Ja moram telefonirati preko mora — promucao je Evan, zbumjen.
- Ne na ovom telefonu, ne možete.
- Na *kreditnu* karticu. Kako mogu dobiti operatora — trošak prebacujem na broj svoje *kreditne* kartice.
- Ja će slušati sve dok ne čujem vaš broj i oni ga uzmu kao realnu stvar, razumijete?

Nije razumio! Nije li to *stupica*? Jesu li mu ušli u trag do jednog neuglednog motela u Woodbridgeu, Virginija? — Ja doista ne mislim da je to prihvatljivo — rekao je otežući. — Ovo je privatni razgovor.

- Ma što ne kažete — odgovori mu glas, podrugljivo. — Onda podite potražiti javni telefon. Ima jedan u restoranu, pet milja niz cestu. Ta-ta¹ guzico, previše sam se zadržao...
- Čekaj, trenutak! U *redu*, ostani na liniji. Ali kad operator prihvati poziv, ja želim tvoj klik, okay?

— Dakle, zapravo, kanio sam nazvati Louellu Parsons.²

¹ U Britaniji *ta-ta* zamjenjuje rečenicu i znači *zbogom, doviđenja* (*op. prev.*)

² Američka kolumnistica koja se bavi tračevima (*op. prev.*)

— Koga?

— Zaboravi, guzico. Ja biram. Ljudi koji ovdje ostaju cijeli dan ili su seksualne nakeze ili se špricaju.

Negdje u dalekim dosezima Perzijskog zaljeva, jedan telefonski operator koji je govorio engleski s arapskim akcentom rekao je da u telefonskoj centrali u Muskatu, nema prefiksa 555. — Nazovite ga, molim vas! — inzistirao je Evan, dodajući plačljiviji »*molim vas*«.

Prošlo je osam zvonjava sve dok nije čuo Ahmatov požurenii glas. — *Iwah?*

— Ovdje je Evan, Ahmate — rekao je Kendrick na engleskom. — Moram razgovarati s tobom...

— *Razgovarati* sa mnjom? — prasnuo je mladi sultan. — Ti imaš jaja da mene nazivaš, *ti, kopile*?

— Znači da znaš? O onome — što govore o meni.

— *Znam?* Jedna od ljepših stvari koja me zadesila kao bogato dijete je da imam tanjure na krovu koji hvataju što god hoću i *dokle* hoću! Ja čak imam i prednost pred tobom, *ya Shaikh*. Jesi li vidio izvještaje odavde i s Bliskog istoka? Od Bahraina do Riyadha, od *Jeruzalema* do *Tel Aviva*?

— Očito nisam. Samo sam video ove...

— Sve je to isto smeće, ta lijepa hrana na kojoj sjediš! Napreduj u Washingtonu, samo se nemoj vraćati ovamo.

— Ali ja se želim vratiti. Ja se vraćam!

— Nemoj, nemoj u ovaj dio svijeta. Mi znamo čitati, i slušamo, i gledamo televiziju. To si ti sve učinio *sam*! Ti si ga *umetnuo* Arapima! Odlazi iz mojih *uspomena*, ti kurvin sine!

— Ahmate!

— *Odlazi*, Evane! Ne bih nikad povjerovao da bi ti to mogao učiniti. Postajete li moćni u Washingtonu nazivajući nas sve životinjama i teroristima? Je li to jedini put?

— Ja to nisam nikad učinio, ja to nikad nisam *rekao*!

— Tvoj svijet jeste! I to lijepo ponavlja i ponavlja, i *opet* ponavlja, sve dok nije prilično jebeno jasno da nas sve želite u lancima! A najnoviji prokleti scenarij je *tvoj*!

— *Nije!* — protestirao je Kendrick, vičući. — *Nije moj!*

— Čitaj svoju štampu. Prati je!

— To je štampa, ne ti i ja!

— *Ti si ti* — još jedno nabusito kopile koje je ispalio iz vaše slijepice, svetlje od tebe judeo-kršćanske hipokrizije — a ja sam *ja*, islamski Arapin. A ti više nećeš pljavati po meni!

— Ja to ne bih nikad, ne bih mogao...

— Ne na moju braću, za čije ste zemlje odlučili da im se ukradu, prisiljavajući cijela sela da napuste svoje domove i svoj rad, i svoje beznačajno male poslove — male i beznačajne, ali njihove generacijama!

— Za ime Krista, Ahmate, zvučiš kao jedan od *njih*.

— Hoćemo se šaliti? — rekao je mladi sultan, u čijim je riječima bilo i ljutnje i sarkazma. — Pod »njih« ja držim da misliš kao na jedno od djece od tih tisuća i tisuća obitelji

koje su pod prijetnjom oružja odveli u logore primjerene svinjama. Za *svinje*, ne obitelji! Ne za majke, očeve i djecu!... Dobri Bože, gospodine sveznajući, istaknuto pravedni *Amerikanče*. Ako ja zvučim kao jedan od njih, dovraga, žao mi je! A reći će ti zbog čega mi je još žao: ovamo sam došao prekasno. Ja danas mnogo više razumijem nego sam jučer razumio.

— Što to dovraga znači.

— Ponavljam. Citaj svoju štampu, prati televiziju, slušaj vaš radio. Hoćete li vi, superiorniji narod, zanuklearizirati sve prljave Arape kako se više ne bi morali petljati s nama? Ili ćete to ostaviti svojim priateljima u Izraelu, koji vam ionako govore što morate učiniti? Vi ćete im jednostavno dati bombe.

— A sada *prestani!* — viknuo je Kendrick. — Ti su Izraelci spasili moj život!

— Prokleti si u pravu da su to učinili, ali ti si bio usputan! Ti si samo bio most do onoga zbog čega su doletjeli ovamo.

— O čemu ti govorиш?

— Mogao bih ti i to reći jer ti to nitko drugi neće reći. Oni za tebe ne bi dali ni govno, gospodin *Heroj*. Ta je jedinica došla ovdje da izvuče jednog čovjeka iz ambasade, Mossadova agenta, stratega visokog položaja koji je pozirao kao naturalizirani Amerikanac pod ugovorom sa State Departmentom.

— Moj Bože — prošaptao je Evan. — Je li to Weingrass znao?

— Ako je znao šutio je. Prisilio ih je da pođu za tobom u Bahrain. *Tako* su ti spasili život. To nije bilo planirano. Njima se živo jebe za bilo koga ili za bilo što osim za sebe. *Židovi!* Baš poput tebe, g. *Heroj*.

— Prokletstvo, *slušaj* me, Ahmate! Ja nisam odgovoran za ono što se ovdje dogodilo, zbog onoga što je ovdje tiskano u novinama, ili zbog onoga što je na televiziji. To je posljednje što sam htio...

— *Govna!* — provali iz mладог sultana Omana. — Ništa nije moglo biti objavljeno bez tebe. Saznao sam ono o čemu nisam imao pojma. Tko su *ti* vaši obavještajci koji trčkaraju mojom zemljom? Tko su ti kontakti do kojih si stigao?

— Mustafa, kao jedan!

— *Ubijen*. Tko te doveo avionom pod plaštom a da nije *mene* informirao? Ja vodim ovo prokleti mjesto; tko ima takvih *prava*? Jesam li ja samo jebena špekula u špekulanju?

— *Ahmate*, ja nisam znao o tome. Samo sam znao da moram tamo stići.

— A ja sam *sporedan*? Zar se u mene nije moglo imati povjerenja... Dakako, ne, ja sam jedan Arapin!

— E sada, to je govno. Tebe su štitili.

— Od čega? Od američko-izraelskog prikrivanja?

— *Prestani*, tako ti svega! Ja nisam ništa znao o Mossadovu agentu u ambasadi dok mi ti netom nisi rekao. Da sam znao rekao bih ti! A kad smo kod toga, moj odjednom mladi fanatiče, ja nisam imao nikakve veze s izbjegličkim logorima ili s obiteljima koje su tjerane u njih pod prijetnjom oružja...

— Svi ste imali! — viknuo je sultan Omana. — Jedan genocid za drugi, ali *mi* nismo imali nikakve veze s drugim! *Aut!*

Linija je zamrla. Dobar čovjek i dobar prijatelj otišao je iz njegova života. Kao i njegovi planovi da se vrati u dio svijeta koji je toliko volio.

Prije nego se pokaže u javnosti, on mora saznati što se dogodilo i tko je učinio da se to dogodi i *zašto!* Negdje mora početi, a to negdje je State Department i čovjek po imenu Frank Swann. Frontalni napad na State bio je, svakako, izvan pitanja. Čim bi se predstavio započele bi uzbune, a kako se njegovo lice neprekidno, do mučnine, ponavlja na televiziji i pola Washingtona ga traži, svaki svoj korak mora pažljivo isplanirati. Prvo neka bude prvo: kako stići do Swanna a da to ne znaju Swann ili njegov ured. Evan se sjećao njegova ureda. Prije godinu dana je ušao u Swannov ured i razgovarao sa sekretaricom, davši joj nekoliko riječi na arapskom kako bi naglasio hitnost svoje posjete. Ona je iščezla u drugoj sobi i deset minuta poslije toga on i Swann su razgovarali u podzemnom kompjuterskom kompleksu. Ta sekretarica nije bila samo djelotvorna već se ponašala i suviše zaštitnički, kao što je očito većina sekretarica u vijugavom Washingtonu. A budući da je ta sekretarica, koja je toliko obuzeta zaštitom svoga šefa, itekako upoznata s činjenicom tko je kongresmen Kendrick, s kojim je razgovarala prije godinu dana, možda bi mogla biti receptivna spram drugog glasa koji također štiti njena šefa. Vrijedno je pokušaja; osim toga, to je bilo jedino čega se mogao sjetiti. Uzeo je slušalicu i nazvao 202, kodni broj za Washington.

— Konzularne operacije, ured direktora Swanna — rekla je sekretarica.

— Zdravo, ovdje je Ralph iz I.D.¹ — poče Kendrick. — Imam neke vijesti za Franka.

— *Tko* je to!

— U redu je, ja sam Frankov prijatelj. Samo sam mu htio reći da bi danas kasno poslije podne mogao biti sazvan međuodjeljni sastanak...

— *Još* jedan? To mu nije potrebno.

— Kakav mu je raspored?

— Prezauzet! Na konferenciji je do četiri sata.

— Dakle, ukoliko ne želi da ga opet stave na žar, bilo bi dobro da skrati dan i rano se odveze kući.

— Odvezе? *On?* On bi se radije spustio padobranom u džunglu Nikaragve, nego se susreo s vašingtonskim prometom.

— Znate na što mislim. Ovdje je pomalo nemirno. Mogli bi ga staviti na ražanj.

— Na njemu je od šest ujutru.

— Pokušavam pomoći drugaru.

— Zapravo, on sada ima zakazano kod doktora — odjednom će sekretarica.

— Ima?

— Sada. Hvala, Ralphe.

— Ja uopće nisam nazvao.

— Dakako, ne, dražićak. Netko je u ID samo provjeravao raspored.

Evan je stajao u gomili čekajući na autobus na uglu Dvadeset prve ulice, odakle je imao čist vidik na ulaz State Departmента. Pošto je razgovarao sa Swannovom sekretaricom, napustio je kućicu i jureći vozio se u Washington, zaustavivši se nakratko kod trgovine u Alexandriji, gdje je kupio tamne naočari, platneni šešir za ribolov sa širokim obodom i jaknu

¹ Skr. od *Intelligence Department*, obavještajno odjeljenje (*op. prev.*)

od mekane tkanine. Bilo je 3:48 poslije podne; ako je sekretarica progurala svoje zaštitničke sklonosti, Frank Swann, zamjenik direktora Konzularnih operacija izići će kroz velika staklena vrata u toku idućih petnaest ili dvadeset minuta.

I izišao je. U 4:03 i u žurbi, skrenuvši nalijevo, stade se udaljavati od stajališta autobusa. Kendrick je pojurio iz gomile i zaputio se za čovjekom iz State Departmenta, ostajući deset metara iza njega; pitao se kojim će se transportnim sredstvima poslužiti Swann, koji ne vozi svoja kola. Ako namjerava ići pješice, Kendrick će ga zaustaviti ispred malog parka ili nekog drugog mesta gdje mogu razgovarati bez ometanja.

Nije nakanio poći pješice; spremao se da uđe u autobus koji vozi istočnom avenijom Virginia. Swann se pridružio nekolicini drugih koji su čekali isto prijevozno sredstvo što je tandrkalno ulicom prema stanici. Evan je požurio do ugla; nije mogao dopustiti direktoru Cons Opa da uđe u taj autobus. Približio se Swannu i dotakao mu rame. — Zdravo, Frank — Kendrick će ugodnim glasom, skinuvši tamne naočari.

— *Vi!* — viknuo je zapanjeni Swann, presenetivši druge putnike kad su se otvorila vrata autobusa.

— Ja — tiho prizna Evan. — Mislim da bi bilo dobro da porazgovaramo.

— Dobri *Kriste!* Vi mora da ste sišli s uma!

— Ako jesam, vi ste me tamo odveli, čak iako ne vozite... Kratki je razgovor stigao samo dotle, jer je odjednom neki čudan glas ispunio ulicu, odjekujući od autobusa. — To je *on!* — zagrmio je neuredan čovjek čudna izgleda, s velikim izbuljenim očima i dugom divljom kosom koja mu je padala preko ušiju i čela. — Vidite! *Gledajte!* To je on! *Komandos Kendrick!* Cijelog dana sam ga gledao na televiziji — ja imam sedam televizora u svom stanu! Ništa se ne događa o čemu ja ne znam! To je *on!*

Prije nego je Evan mogao reagirati čovjek je zgradio šešir s njegove glave. — *Hej!* — viknuo je Kendrick.

— Vidite! Pogledajte! *On!*

— Hajdemo odavde! — viknu Swann.

Stadoše trčati ulicom, a za njima čovjek čudna izgleda, kojemu su široke hlače kloparale vjetrom koji su stvarale. U ruci je držao Evanov šešir i mlatarao je objema rukama.

— On nas prati! — rekao je direktor Cons Opa, bacivši pogled odostraga.

— Ima moj šešir! — nato će Kendrick.

Dva bloka niže, teturava plavokosa žena sa štapom izlazila je iz taksija. — *Tamo!* — viknuo je Swann. — Taksi! — Izbjegavajući promet, potrčali su preko široke avenije. Evan se uspeo kroz najbliža vrata dok je čovjek iz State Departmenta trčao oko kola na drugu stranu; pomogao je starijoj putnici da izide ali je nepažljivo udario nogom u njen štap. Štap je pao na pločnik, a tako i plavokosa dama. — Oprostite, draga — rekao je Swann, uskočivši na stražnje sjedište.

— Hajdemo! — viknuo je Kendrick. — Požurite! Maknimo se odavde!

— Vi clownovi opljačkali ste banku ili tako nešto — rekao je vozač i stavio u brzinu.

— Bit ćeš bogatiji ako samo požuriš — doda Evan.

— Ja žurim, ja žurim. Nemam dozvolu za pilotažu. Moram biti na zemlji, znate što mislim.

Kao jedan, Kendrick i Swann se naglo okrenuše da pogledaju kroz stražnji prozor. Tamo na uglu je čovjek čudnog izgleda s neobuzdanom kosom i vrećastim hlačama nešto pisao na rub novina; Evanov mu je šešir sada bio na glavu. — Ime kompanije i broj taksija — mirno će direktor Cons Opa. — Kamo god pođemo, morat ćemo promjeniti kola najmanje blok iza ovih.

— Zašto? Ne govorim o promjeni već o bloku?

— Tako da naš vozač ne vidi u koja smo kola ušli.

— Vi čak zvučite kao da znate što radite.

— Nadam se da vi znate — odgovori mu Swann bez daha; izvukao je maramicu i obrisao oznojeno lice.

Poslije dvadeset osam minuta i drugog taksija, kongresmen i čovjek iz State Departmenta brzo su išli ulicom u derutnom, zapuštenom dijelu Washingtona. Ugledali su crveni neonski natpis kome su nedostajala tri slova. Bio je to bar koji je pripadao svom okolišu. Kimnuli su jedan drugome i ušli, donekle zapanjeni vrlo mračnom unutrašnjošću, ako ništa drugo a ono u kontrastu s vedrim oktobarskim danom na ulici. Jedini vidljivi drečavi izvor svjetla bio je televizor ukopan u zidu iznad mučnog, šugavog bara. Nekolicina presavijenih gostiju napuhnutih očiju potvrđivala je status tog lokalca. Obojica žmirkajući u sve mračnijoj okolini, Kendrick i Swann su krenuli prema tamnjem dijelu prostorije, desno od šanca; našli su oticanu i izlizanu ložu i sjeli jedan nasuprot drugom.

— Vi zaista inzistirate da razgovaramo? — upita sjedokosi Swann, duboko dišući, crvena lica i još se znojeći.

— Inzistiram do točke da vas pretvorim u najnovijeg kandidata za mrtvačnicu.

— Pazite, ja sam crni pojaz.

— U čemu?

Swann se namrštil. — Nisam sasvim siguran, ali to uvijek djeluje u filmovima kad pokazuju kako radimo što znamo. Potrebno mi je piće.

— Dajte znak konobaru — sada će Kendrick. — Ja ostajem u sjeni.

— Sjeni? — upita ga Swann i oprezno podignu ruku pozivajući tešku crnačku konobaricu vatrene crvene kose. — Ima li ovdje ikakva svjetla?

— Kad ste posljednji put učinili tri čučnja za redom, gospodine Karate Kid?

— Negdje u šezdesetim. Davno, mislim.

— Tada su zamijenili žarulje u ovom lokaluu... Sada o meni. Kako ste dovragna to mogli učiniti, vi *lažonjo*?

— Kako ste dovragna mogli pomisliti da bih to ja učinio? — uzviknu čovjek iz Statea, odjednom zašutivši kad se groteskna konobarica ugradila pored stola, s rukama podbočenim na kukovima. — Što ćete vi? — upita Evan.

— Ništa.

— To je odgovor koji ovdje ne vole. Niti je to zdravo, rekao bih. Dvije raženice, duple, hvala vam. Canadian, ako ga imate.

— Zaboravite to — kratko će konobarica.

— Zaboravljeni — suglasio se Swann. Kad je konobarica odgegala, oči je opet upro u Kendricka. — Vi ste smiješni, gospodine kongresmenu, želim reći pravi *veseljaković*. Konzu-

larne operacije hoće moju glavu! Državni sekretar je izdao direktivu na temelju koje je savršeno jasno da on ne zna tko sam *ja*, ta kolebljiva, akademska vreća buha! A *Izraelci* vrište jer misle da je njihov dragocjeni Mossad kompromitiran bilo čijim kopanjem, a *Arap* na našem platnom spisku nas jebu jer oni nisu dobili nikakva priznanja! A danas poslije podne u tri i trideset će me Predsjednik — prokleti *Predsjednik* — ižvakati zbog »napuštanja dužnosti«. Dopustite mi da vam kažem, on je intonirao tu frazu baš kao da dovraga zna o čemu govori, što je značilo da sam ja znao da su još najmanje dvije druge osobe bile na liniji... *Vi* trčite? *Ja* trčim! Blizu trideset godina u ovom blesavom poslu...

— Tako sam ga ja nazvao — prekinu ga Evan brzo, tiho. — Žao mi je.

— Trebalo bi da vam bude — odgovorio je Swann, ne izgubivši ritam. — Jer tko će raditi ova govna, osim nas kopiladi, gluplje od sistema? Trebamti, Charlie, i nemoj to zaboraviti. Problem je u tome što mi nemamo previše toga za pokazati. Hoću reći, ja ne moram trčati kući da se uvjerim jesu li mi bazen za plivanje u vrtu obradili zbog algi jer od vrućine... Uglavnom zbog toga što nemam bazena, a moja je žena dobila kuću u brakorazvodnoj parnici jer je bila sita i umorna od mog odlaska po kruh i povratka poslije tri mjeseca, još s afganistanskom zemljom u ušima! Ne, gospodine kongresmenu pod *pokrivačem*, ja nisam ni pisnuo o vama. Umjesto toga, učinio sam najbolje što sam mogao da *zaustavim* to trubljenje. Nije mi mnogo ostalo, ali želim ostati čist i izići s onim s čime mogu.

— Vi ste pokušali zaustaviti trubljenje? I nečiji pisak?

— Neupadljivo, vrlo ovlaš, vrlo profesionalno. Čak sam mu pokazao kopiju dokumenta koji sam poslao gore, odbacujući vas.

— Njemu?

Swann je bespomoćno gledao u Kendricka kad je konobarica donijela piće i stajala, lupkajući po stolu, dok je čovjek iz Statea ispružio ruku u džep, pogledao na račun i platio ga. Žena je slegnula ramenima na napojnicu i nestala.

— *Njemu?* — ponovi Evan.

— Nastavite — rekao je Swann, ravnim glasom, a onda je ispiio dugi gutljaj whisky. — Ukucajte još jedan čavao, ionako u čemu je razlika? Nije preostalo još mnogo krvi.

— Držim da to znači da ne znate tko je on. Tko je *on*.

— O, imam i ime i položaj, čak i prvorazrednu preporuku.

— Dakle?

— On ne postoji.

— *Što?*

— Čuli ste me.

— On ne *postoji*? — istisnuo je razočarani Kendrick.

— Dakle, jedan od njih postoji, ali ne čovjek koji me posjetio. — Swann je ispiio svoje prvo piće.

— Ja to ne vjerujem... ,

— Nije ni Ivy, to je moja sekretarica. Strašna Ivy.

— O *čemu* vi gorovite? — Kendrick će bolno.

— Ivy je dobila telefonski poziv iz ureda senatora Allisona, od tipa s kojim je izlazila prije nekoliko godina. On je sada jedan od senatorovih glavnih ruku. Zamolio ju je da

dogovori sastanak za jednog od njihovih koji radi neki povjerljivi posao za Allisona, što je ona i učinila. Dakle, ispalio je da je to jedan plavokosi duh s akcentom koji sam smjestio negdje u sredini Evrope. Ako imate brazgotinu za koju zna samo vaša majka, vjerujte mi, on ima fotografiju brazgotine snimljenu izbliza.

— To je ludo — meko će Evan. — Pitam se *zašto*?

— Tako sam se i ja pitao. Hoću reći da su pitanja koja je pitao bila nabijena s PD...¹

— Oprostite?

— Prethodni podaci o vama. Davao je gotovo onoliko koliko je mogao dobiti od mene. Bio je tako profesionalan da sam bio spreman da mu ponudim evro-posao na licu mjesta.

— Ali *zašto mene*?

— Kao što sam rekao, i ja sam se pitao. Zato sam rekao Ivy da provjeri u Allisonovu ured. Za početak, zašto bi jedan senator iz pozadine imao tu vrstu SS...

— Čega? — iznenadi se Kendrick.

— Ne ono što mislite. To su slova za »superspoook«.² Kad porazmislim o tome, pretpostavljam da postoji veza.

— Hoćete li se molim vas držati teme!

— Svakako — odgovori Swann, pijući drugi whisky. — Ivy telefonira svom nekadašnjem prijatelju a on nema pojma o čemu to ona govori. On joj uopće nije telefonirao niti je ikad *čuo* za kolegu koji se zove — ma kako mu bilo ime.

— Ali je ona morala znati s kim razgovara, za ime Božje! Njegov glas — nevažni razgovor, što su rekli jedno drugome.

— Njen stari dragi bio je hrapavac iz Georgije i imao je laringitis kad joj je telefonirao, tako je Ivy tvrdila. Ali razbijać koji ju je *uistinu* nazvao znao je mjesta koja su posjećivali, čak i nekoliko motela u Marylandu za koje bi najradije htjela da njen muž ništa ne zna o njima.

— Kriste, to je *operacija*. — Kendrick ispruži ruku i uzme Swannovo piće — *Zašto*?

— Zašto ste uzeli moj whisky? Ja nemam bazen za plivanje, sjećate li se? Čak ni kuću.

Odjednom je drečeći televizor iznad bara dreknuo oštro naglašeno prezime Kendrick!

Obojica naglo okrenuše glave prema izvoru, razrogačenih očiju, ne vjerujući.

— *Važna vijest! Tema sata, možda i desetljeća!* — riknuo je televizijski novinar u gomili prepredenih lica koja su buljila u kameru. — *Posljednjih dvanaest sati cijeli Washington nastoji pronaći kongresmena Evana Kendricka iz Colorada, heroja Omana, ali uzalud. Najgora strahovanja, dakako, usredotočena su na mogućnost arapske odmazde. Saznali smo da je vlada obavijestila policiju, bolnice i mrtvačnice da budu budni. Pa ipak, prije nekoliko minuta su ga vidjeli baš na ovom ugлу, gdje ga je prepoznao neki Kasimer BolaBola...slawski. Odakle ste vi, gospodine?*

— *Jersey City* — odgovorio je divljooki čovjek s Kendrickovim šeširom na glavi — *ali su moji korijeni u Varšavi! Božja sveta Varšava!*

— *Znači da ste rođeni u Poljskoj.*

¹ Skr. od *prior data*, prethodni podaci (*op. prev.*)

² *Superšpijun* (*op. prev.*)

— Ne baš. U Newarku.

— Ali ste vidjeli kongresmena Kendricka?

— Sigurno. Razgovarao je sa sjedokosim muškarcem dva bloka niže, pored autobusa. A onda, kad sam viknuo 'komandos Kendrick, to je on', oni se dadoše u trk! Ja znam! Ja ima televizor u svakoj sobi, uključujući i toalet. Ja nikad ništa ne propuštam!

— Kad ste rekli dva bloka natrag, sir, vi ste zapravo mislili na ugao dvije i po ulice od State Departmenta, zar ne?

— Moš' se 'kladit u to!

— Mi smo sigurni — dodao je iskreno povjerljivi reporter gledajući u kameru — da vlasti provjeravaju u Stateu da ustvrde da li bi neka takva osoba kao ona koju je opisao naš svjedok mogla biti dijelom tog izuzetnog randevua.

— Ja sam trčao za njima! — viknuo je svjedok u vrećastim hlačama, skidajući Evanov šešir. — Imam njegov šešir! Vidite, toje komandosov šešir?

— Ali što ste čuli, gospodine Bolaslawski? Tamo kod autobusa?

— Kazem vam, stvari nisu uvijek onakve kakve izgledaju! Nikad nisi dovoljno oprezan. Prije nego su pobegli, čovjek sa sijedom kosom dao je komandosu Kendricku neku naredbu. Mislim da je imao ruski akcenat, možda zidovski! Komiji¹ i Židovi — ne možeš im vjerovati, znate što mislim? Nikad vidjeli unutrašnjost crkve! Oni ne znaju što je sveta misa...

Televizijski kanal je odjedanput promijenio sliku i ton, puštajući reklamu koja naglašava sve vrline jednog dezodoransa za pazuh.

— Ja se predajem — rekao je Swann; silom je oduzeo svoje piće od Evana i cijelog ga progutao — Sada sam krtica. Ruski Židov iz KGB-a koji ne zna što je sveta misa. Želite li još nešto od mene?

— Ne, jer vam vjerujem. Ali vi možete nešto učiniti za mene, a u interesu je obojice. Ja moram pronaći tko mi to radi, tko je učinio ono zbog čega vas krive, i zašto.

— A ako vi pronađete — prekinu ga Swann, nagnuvši se prema Kendricku — vi ćete meni reći? To je moj interes, moj jedini interes sada. Ja se moram skinuti s kuke i na nju objesiti nekoga drugog.

— Bit ćete prvi koji će to znati.

— Što hoćete?

— Popis sviju koji su znali da sam otišao u Muskat.

— To nije popis, to je uski mali krug. — Swann je zatresao glavom, ne toliko da se izrazi negativno koliko da objasni. — To ne bi bilo tako da vi niste rekli da ćete nas možda trebati ako dođe do nečega s čim vi nećete moći izići na kraj. Ja sam naše razjasnio. Mi sebi nismo mogli dopustiti da vas priznamo — zbog talaca.

— Koliko je taj krug uzak?

— Sve je bilo verbalno, razumijete.

— Razumio. Koliko uzak?

— Neoperativno je to ograničeno na onog nesmirenog kurca, Herberta Dennisona, šefa osoblja Bijele kuće, poznatog po tome što prosto uživa čovjeku gnječiti jaja, zatim na sekretara za vanjske poslove i obranu, te na predsjednika Generalštaba. Ja sam bio veza svoj četvorici, a njih možete isključiti. Vašim pojavljivanjem na površini oni svi mogu mnogo iz-

gubiti a ništa dobiti. — Swann se naslonio na drveni zid lože, namrgodivši se. — Operativni sektor je znao samo na strogoj bazi zna-tko-mora-znati. To je Lester Crawford u Langleyu. Les je CIA-in analitičar za pokrivenu aktivnost na tom području, a na kraju je njegov šef poslataje u Bahrainu, neki ovako-ili-onako Grayson — *James Grayson*, tako je. On je dizao prašinu oko puštanja vas i Weingrassa s njegova područja, misleći da je Kompanija¹ pošandrcala i ore ravno u jednu od onih ulovljen-u-činu situacija. A ulovljen-u-činu je CIA,² kužiš?

— Nije mi stalo.

— Onda su bila četvorica ili petorica Arapa na sceni, najbolji koje imamo mi i Kompanija; svaki je od njih proučio tvoju fotografiju, ali mu nije otkriven tvoj identitet. Oni nisu mogli reći ono što nisu znali. Posljednja dvojica su znala tko ste; jedan je bio na sceni, a drugi ovdje u OHIO-Četiri-Nula koji je radio s kompjuterima.

— Kompjuteri? — upita Kendrick. — *Ispisi*?

— Vi ste bili programirani samo na njegovom; vas su zgrabili iz centralne jedinice. Zove se Gerald Bryce, a ako je on duhnuo u zviždaljku, ja ću se predati FBI-u kao židovska krtica gospodina Bolaslawskog, koja radi za Sovjete. On je bistar i brz i strašan s opremom, nitko nije bolji. On će jednog dana voditi Cons Op ako ga djevojke ostave na miru dovoljno dugo da pritisne sat kad dođe na posao.

— Playboy?

— Tako ti svega, *časni*, hoćemo li na večernju? Dijete ima dvadeset šest a bolje izgleda nego što ima pravo na to. Osim toga je neoženjen i vraški kurčevit — drugi govore o tome; nikad on. Mislim da mi se zato sviđa. Na svijetu nije preostalo previše gentlemana.

— Već mi se sviđa. Tko je bio posljednja osoba, osoba na sceni koja me poznavala?

Frank Swann se nagnuo naprijed, pokazujući prstom na praznu čašu, buljeći u nju prije nego je podigao pogled u Kendricka. — Mislio sam da ste to već sami pogodili.

— Što? Zašto?

— Adrienne Rashad.

— Ne znači mi ništa.

— Ona je upotrijebila pokrivač...

— Adrienne?... Žena? — Swann je kimnuo. Evan se namrštilo, a onda široko otvorio oči, podigavši obrve. — *Khalehla*? — prošaptao je. Čovjek iz State Departmenta je opet kimnuo. — Ona je bila jedna od vaših?

— Dakle, ne jedna od mojih, već jedna od nas.

— *Kriste*, ona me izvukla na aerodromu u Bahrainu! Taj veliki kurvin sin MacDonald odbacio me ravno u promet — zamalo sam bio ubijen i nisam znao gdje sam. *Ona* me izvukla odanle — kako je to dovraga uspjela ja to ne znam!

— Ja znam — rekao je Swann.

— Zaprijetila je da će prosvirati glave nekolicini bahrainskih policajaca ukoliko ne prenesu naprijed njeno kodno ime i dobije odobrenje da te izvuče. Ne samo da je dobila odobrenje, već i kola iz kraljevske garaže.

— Kažete da je bila jedna od nas, ali ne jedna od vas. Što to znači?

¹ Naziv za CIA-u (*op. prev.*)

² *Caught-In-the-Act*, ulovljen u činu, ima akronim CIA; jedna od američkih popularnih rughalica na račun CIA-e (*op. prev.*)

— Ona je Agencija, ali je osim toga specijalna, uistinu nedodiriva. Ima kontakte u cijelom Zaljevu i Sredozemlju; CIA ne dozvoljava nikome da se miješa s njom.

— Bez nje bi moj *pokrivač* bio skinut na aerodromu.

— Bez nje vi biste bili meta za svakog teroristu koji baulja oko Bahraina, uključujući Mahdijeve vojниke.

Kendrick je nakratko zašutio, dok mu je pogled lutao; usne mu se razdvojiše; uspomena. — Je li vam rekla gdje me je sakrila?

— Odbila je.

— Ona to može?

— Rekao sam vam, ona je specijalna.

— Vidim — odvrti Evan tiho.

— Mislim i ja, takoder — sada će Swann, nejasno.

— Što mislite time reći?

— Ništa. Izbavila vas je s aerodroma i otprilike šest sati kasnije je uspostavila vezu.

— Je li to neobično?

— Pod okolnostima, moglo bi se reći da je to bilo izuzetno. Njen je bio posao da vas drži pod nadzorom i da odmah javi o svakoj vašoj drastičnoj kretnji izravno Crawfordu u Langley, koji bi se odmah obratio meni radi uputa. Ona to nije učinila, a u svom službenom izveštaju propustila je svako spominjanje tih šest sati.

— Morala je štititi mjesto gdje smo se skrivali.

— Dakako. Moralo je biti kraljevsko, a nitko se ne zajebava s emirom ili njegovom obitelji.

— Dakako. — Kendrick je opet šutio i opet gledao u najmračnije dijelove olinjalog bara. — Bila je to fina osoba — rekao je polako, okljevajući. — Razgovarali smo. Razumjela je toliko toga. Sviđala mi se.

— Hej, hajde, kongresmenu. — Swann se nagnuo nad svojom praznom čašom. — Mislite da je to prvi put.

— Što?

— Dvije osobe u jebenoj situaciji, muškarac i žena, a nijedno ne zna hoće li dočekati drugi dan ili možda tjedan. Pa se spoje, to je prirodno, zar ne?

— To je jako uvredljivo, Frank. Meni je ona nešto *značila*.

— U redu, bit će otvoren. Ja ne mislim da ste vi njoj nešto značili. Ona je profesionalac koja je prošla kroz nekoliko crnih ratova na svom AOO.¹

— Na njenom *što*? Hoćete li govoriti engleski, ili arapski, ako želite, ali nešto što ima smisla.

— Područje operacija...

— To su upotrijebili u novinama.

— Nije moja greška. Da je bilo do mene, ja bih neutralizirao svako kopile koje je napisalo te članke.

¹ Akr. od *Area Of Operation*, mjesto operacije; službeni izraz CIAe (*op. prev.*)

— Molim vas nemojte mi reći što znači »neutralizirati«.

— Neću. Ja vam samo kažem da se na terenu svi okliznemo tu i tamo kad smo iscrpljeni ili samo prestrašeni. Uzimamo nekoliko sati zadovoljstva na sigurnom i to otpisujemo kao nagradu koja nam već odavno pripada. Da li biste vjerovali da o toj temi čak držimo predavanja ljudima koje šaljemo vani?

— Sada to vjerujem. Da budem pošten prema vama — okolnosti su mi bile na pameti u tim trenucima.

— Dobro. Otpišite je. Ona je strogo na Sredozemlju i nije imala veze s lokalnom scenom. Za početak, vjerojatno bi trebalo da odletite u sjevernu Afriku da je nađete.

— I tako je sve što imam čovjek po imenu Crawford u Langleyu i šef postaje u Bahrainu.

— Ne. Vi imate plavokosog muškarca sa srednjoevropskim akcentom koji djeluje ovdje u Washingtonu. Djeluje vrlo duboko. Negdje je dobio informacije ali ne od mene, ne od OHIO-Četiri-Nula. Pronađite ga.

Swann je dao Evanu standardni privatni broj i u uredu i u stanu i izjurio iz otrcanog, mračnog lokala kao da mu je potreban zrak. Kendrick je naručio raženicu od teške crne konobarice plamteće crvene kose, i upitao je gdje je javni telefon, ako postoji. Ona mu je rekla.

Bilo je vrijeme da nazove svoj ured. Nije mogao još više opterećivati gospođu Ann Mulcahy O'Reilly. Žmirkajući, uložio je novac i birao broj.

— Ured kongresmena Kendricka...

— To sam ja, Annie — brzo će Evan.

— Moj Bože, gdje si? Prošlo je pet a ovdje je još luda kuća!

— Zato nisam tamo.

— Prije nego *zaboravim!* — uzviknu gospođa O'Reilly bez daha. — Manny je telefoniраo govoreći vrlo naglašeno ali ne glasno — pa mislim da je bio ozbiljan koliko može biti.

— Što je rekao?

— Da mu ne telefoniraš na liniju Colorada.

— *Što?*

— Rekao mi je da ti kažem »*allcott massghoul*«, što god to dođavola značilo.

— To je vrlo jasno, Annie. — Weingrass je rekao *alkhatt masgholl*, arapski za »linija je angažirana«, jednostavni eufemizam za upetljavanje ili neovlašteno slušanje. Ako je Manny u pravu, trag bi se mogao laserirati i porijeklo poziva u dolasku identificirati za nekoliko trenutaka. — Ja neću telefonirati u Colorado — dodao je Evan.

— Rekao je da ti kažem da će se, kad se stvari smire, odvesti u Mesa Verde i telefonirati mi, te dati broj gdje ga možeš pozvati.

— Ja će ti telefonirati.

— A sada, g. Superman, je li istina što svi govore? Jesi li ti zaista učinio sve to u Omanu ili gdje bilo?

— Samo nešto od toga. Izostavili su mnogo ljudi koje je trebalo uključiti. Netko pokušava učiniti iz mene ono što nisam. Kako se ti ponašaš spram sviju?

— Standardno, »no comment« i »naš je šef izvan grada« — odgovori mu O'Reilly.

— Dobro. Drago mi je da to čujem.

— Ne, kongresmenu, to nije dobro jer ima situacija s kojima se ne možeš nositi na standardni način. Mi možemo izići na kraj sa šašavcima i štampom, čak s tebi ravnima, ali ne možemo i sa Šesnaest Stotina.¹

— *Bijela kuća?*

— Omraženi šef personala ustima i glavom. Mi ne možemo kazati »no comment« Predsjednikovu govorniku.

— Što je rekao?

— Dao mi je telefonski broj da ga pozoveš. To je privatna linija i pobrinuo se da shvatim da taj broj ima manje od deset ljudi u Washingtonu...

— Pitam se da li je Predsjednik jedan od njih — prekinu je Kendrick mada napolaljivo.

— Tvrdi da jest, a napomenuo je da je izravna Predsjednikova naredba da *njegova* šef personala,² odmah nazoveš.

— Nastavi.

— Rekao je da razumiju zašto si se sklonio od javnosti, te da će se oni pobrinuti da te pokupe neoznačenim kolima gdje god ti kažeš... A sada, mogu li ja govoriti kao vaš stariji ovdje, u Funny Townu,³ sir?

— Molim.

— Dakle, ti ne možeš stalno bježati, Evane. Prije ili kasnije morat ćeš se pojaviti na svjetlu dana. Međutim, moje je mišljenje da je bolje da prije saznaš što im se vrzma u glavi, nego se pojaviš u svoj svojoj ljepoti, heroju. Sviđalo se to tebi ili ne, ali oni vise na tvom slučaju. Zašto ne bi saznao kako to oni rade i šta namjeravaju. Tako bi se mogla izbjegći katastrofa.

— Koji je broj?

¹ Bijela kuća je na vašingtonskoj Pennsylvania A. 1600 (*op. prev.*)

² Šef personala (*chief of staff*) Bijele kuće je osobni tajnik Predsjednika i via facti jedan od najvažnijih ljudi u vlasti (*op. prev.*)

³ *Ludnica*; tako u SAD često nazivaju Kongres (*op. prev.*)

22

Herbert Dennison, šef personala Bijele kuće, zatvorio je vrata svoje privatne kupaonice i dohvatio bočicu maaloxa¹ koju je držao na desnom kraju mramorne police. U točnom slijedu, progutao je četiri gutljaja kredaste tekućine, znajući iz iskustva da će mu to eliminirati provale vrućine u gornjem dijelu prsiju. Prije više godina, u New Yorku, kad su napadi započeli, on se tako uplašio da je jedva mogao jesti ili spavati, uvjeren da će, pošto je preživio pakao Koreje, umrijeti na ulici od srčana napada.

Osjetio je olakšanje kad su mu doktori rekli da mu je srce snažno kao u mladog bika, objasnivši mu da sporadične napadaje neugodnosti izazivaju periodični grčevi od pretjerane kiseline koju proizvodi, nesumnjivo, napor u radu, stres. Od toga dana dalje, u spavaćim sobama, uredima, automobilima i kovčežićima za spise, uvijek se nalaze bočice bijele smirujuće tekućine. Napetost je dio njegova života.

Podrignuo je; kredasto-bijela smirujuća tekućina djeluje, ali ne dovoljno brzo; mora biti spremna za čovjeka koji će za nekoliko minuta ući u njegov ured.

Opet je podrignuo i progutao još jedan gutljaj svog osobnog eliksira. *Proklet Kendrick kurvin sin!* opsovao je u sebi. Taj nitko-odjednom-netko bio je razlog njegove ljutnje i nelagodnosti. ...Dakle, ako želi biti pošten prema sebi, a *uvijek* je nastojao biti pošten sa sobom, sam razlog nije bio nitko/netko, već bastardov učinak na Langforda Jenningsa, predsjednika Sjedinjenih Država. *Sranje, pišanje, i ocat!*

Što je Jennings *imao* na pameti? U odnosu na tu nakazu Kendricka, Predsjednik se ovlaš suglasio sa svim što je Herb predložio, ali su odgovori bili *također* ovlaš, graničili s nezainteresiranošću, a to je uznemiravalo šefa personala. Jenningsov slatkasti glas zvučao je neuznemireno, ali su mu oči drugačije kazivale, odajući brigu. Svako malo bi Langford Jennings iznenadio cijelu njihovu prokletu bulumentu u Bijeloj kući. Dennison se nadao da ovo neće biti jedan od tih često mučnih trenutaka.

Zazvonio je telefon u kupaonici. Njegova je blizina učinila da je šef personala prolio maalox preko jakne svog odijela iz Savile Rowa. Nespretno je desnom rukom dograbio telefon sa zida dok je lijevom otvorio pipac s vrućom vodom, pokvasivši čistu maramicu pod mlazom. Odgovarajući, grozničavo je trljaо mokrom maramicom preko bijelih mrlja, sretan što su nestale s tamne tkanine.

— Da?

— Kongresmen Kendrick je stigao do istočnih vrata, sir. Pretres je u toku.

— Što?

— Pretresaju ga zbog oružja i eksploziva...

— Isuse, ja nisam nikad rekao da je on *terorist!* On je u vladinim kolima s dvojicom ljudi iz Tajne službe!

— Sir, vi ste pokazali snažan stupanj zabrinutosti i nezadovoljstva...

— Odmah ga pošaljite ovamo!

— Trebalo bi da se obuče, sir.

¹ Trg. naziv; lijek za stimulaciju srčanog mišića (*op. prev.*)

— Govno!

Šest minuta poslije, tiho bijesni Evan Kendrick pojario se na vratima u društvu zabrinute sekretarice. Umjesto da zahvali ženi, Evanov je izraz izražavao drugu poruku, više nalik *hodite odavde, ja hoću ovog čovjeka samog za sebe*. Ona je brzo otišla kad im je prišao šef personala, s ispruženom rukom. Kendrick ju je ignorirao. — Ja sam čuo o vašim ovađnjim veseljima i igrama, Dennisone — počeo je Evan, niskim ledenim monotonom — ali ako vi smatraste da treba pretražiti člana Doma koji je ovdje na vaš poziv — onda je to sasvim čudno, vi jebonjo; vi meni ne naređujete — otišli ste predaleko!

— Moje su upute shvatili sasvim naglavce, kongresmenu! Moj Bože, kako možete i pomisliti nešto drugo?

Dennison se trznuo; erupcija kiseline. — Gledajte, ja se ispričavam zbog pretresa...

— Nemojte. Nije se dogodilo. Pristao sam da skinem jaknu, uzimajući da je to standardno, ali kad je stražar spomenuo moju košulju i hlače, nastupili su moji mnogo bistriji pratioci.

— Pa zbog čega ste onda tako *uzrujani*?

— Zbog toga što ste o tome uopće razmišljali, a ako niste, onda ste ovdje stvorili mentalitet koji se brine za to.

— Mogao bih se obraniti od te optužbe, ali mi nije stalo. Sada idemo u Ovalnu sobu i, u ime Krista, nemojte zbuniti čovjeka sa svim tim arapskim sranjem. Upamtite, on ne zna što se dogodilo i nećete učiniti ništa dobra pokušavajući objasniti pozicije. Ja će mu poslije sve razjasniti.

— Ne tako brzo — čvrsto će Kendrick, okrenuvši se od Dennisona; pošao je prema prozoru kao da je to njegov ured, a ne Predsjednikova čovjeka. — Kakav je scenarij? To je pravi izraz, zar ne?

— Na što mislite?

— Što hoćete od mene? — upita ga Kendrick, gledajući na travnjak Bijele kuće. — Budući da je na vama da mislite, zašto sam ja ovdje?

— Zato što bi ignoriranje vas bilo kontraproduktivno.

— Zaista? — Kendrick se opet okrenuo da bi pogledao šefa personala Bijele kuće. — Kontraproduktivno?

— Treba vas priznati da postojite, je li to dovoljno jasno? On ne može sjediti na dupetu i graditi se da vi ne postojite, *jasno*?

— O, tako. Reći će da me poznae, za vrijeme jedne od svojih zabavnih mada ne i osobito prosvijećenih konferencijskih štampi, ako netko iščeprka moje ime, što je sada neizbjegljivo. On baš ne može reći da nije siguran igram li za Jetse ili Giantse, je li tako?

— Prokužili. Hajdemo. Ja će oblikovati razgovor.

— Mislite da ćete ga voditi, zar ne?

— Nazovite to kako hoćete, kongresmenu. On je najveći Predsjednik dvadesetog stoljeća, i nemojte to zaboraviti! Moj je posao da održavam status quo... Sada scenarij — *objašnjenje* je jednostavno i prokletno poznato. Neki kurvin sin je procurio informaciju o Omanu, a vi želite da to bude zaboravljeni što je prije moguće.

— Ja želim?

Dennison je zastao, proučavajući Evanovo lice. — To se zasniva izravno na onome što je onaj blesan Swann rekao šefu Generalštaba...

— Zašto je Swann blesan? On nije procurio priču. Pokušao je izbaciti čovjeka koji ga je posjetio.

— Pustio je da se to dogodi. On je bio CO te operacije i dopustio je da se to dogodi i ja će ga vidjeti obješena.

— Krivo prošlo vrijeme.

— Što?

— Nije važno. Ali da bismo bili sigurni da ćemo obojica pratiti isti scenarij, zašto ja želim da sve to bude zaboravljeni što je prije moguće?

— Zato jer bi tamo moglo doći do odmazde protiv vaših ušljivih arapskih prijatelja. To ste rekli Swannu a on je to rekao svojim prepostavljenima. Vi to želite izmijeniti?

— Ne, dakako ne — tiho će Kendrick. — Scenarij je isti.

— Dobro. Priredit ćemo kratku ceremoniju pokazujući ga kako vam zahvaljuje u ime cijele prokleta zemlje, i te stvari. Bez pitanja, samo fotosjedeljka ograničena trajanja i onda blijedite, nestajete.

— Dennison je kretnjom pokazao prema vratima. Obojica podoše.

— Znate što, kongresmenu? — primijetio je šef personala, s rukom na kvaci. — Vaše ovakvo pojavljivanje uništilo je jednu od najboljih šaputavih kampanja kojoj bi se mogla ponadati svaka administracija — s obzirom na odnose na javnošću.

— Šaputava kampanja?

— Daa. Što duže šutimo, odbijajući pitanja na osnovu nacionalne sigurnosti, to više ljudi misli kako je sam Predsjednik natjerao rješenje u Omanu.

Evan se nije pomakao. — Mogu li vas podsjetiti da je u Muskatu ubijeno jedanaest ljudi? I da će dvije stotine drugih patiti od košmara do kraja života?

— To je točno! — odgovorio je Dennison. — I on je to rekao — s bogomprokletim suzama u očima! Rekao je da su to istinski američki heroji, jednakо hrabri kao oni koji su se borili kod Verduna, na Obali Omaha, kod Panmunjoma i Dananga! Čovjek je to rekao, kongresmenu, a to je i mislio, a mi smo narasli!

Evan Kendrick se samo jednom susreo s predsjednikom Sjedinjenih Država. Sastanak je trajao približno peš-šest sekundi, za vrijeme primanja koje je Bijela kuća priredila za nove kongresmene stranke šefa izvršne vlasti.

Prevladujući dojam koji je Evan stekao dok se rukovao s Langfordom Jenningsom, nakon čekanja u redu, bio je više u apstraktnoj nego u trenutnoj sferi, pa ipak ne sasvim tako. *Ured* je bio i zastrašujući i silan. Cinjenica da je jednoj osobi povjerena takva zastrašujuća globalna moć do krajnjih granica je rastezala svijest čovjeka koji misli. Loš udarac, krivi povod, krivi potez prilikom neke užasne pogreške u računu, mogao bi dići cijelu planetu u zrak. Pa ipak... pa ipak... usprkos Kendrickove osobne procjene samog tog čovjeka, što je uključivalo njegov manje nego sjajan um, sklonost ka pretjeranim pojednostavljenjima, kao i trpljenje takvih fanatičnih clownova kao što je Herbert Dennison, ipak je Langford Jennings imao upadljiv image koji je bio veći od života, image koji je obični građanin republike očajnički tražio u predsjedniku. Odavao je snažnu, prevlađujuću vjerodostojnost koja je, kako se činilo, zračila iz njegova unutrašnjeg ja. Jennings je također bio

blagoslovljen upadljivom fizičkom privlačnošću i još većom vjerom, a čistoća njegovih uvjerenja njemu je bila sve. Osim toga, bio je jedan od najšarmantnijih, najumiljatijih ljudi koje je Kendrick video.

— *Prokletstvo*, lijepo je vidjeti vas, Evane! Mogu li vas zvati Evan, gospodine kongresmenu?

— Dakako, gospodine Predsjedniče.

Jennings je obišao stol u Ovalnom uredu da bi se rukovao s Kendrickom kome je snažno stegnuo ruku a zatim svojom desnicom uhvatio kongresmenovu lijevu nadlakticu. — Upravo sam prestao čitati sve te tajne stvari o onome što ste učinili, i kažem vam, ja se *ponosim*...

— Bilo je i mnogo drugih koji su u to bili uključeni, sir. Bez njih bi me ubili.

— Shvaćam to. Sjednite, Evane, sjednite, *sjednite!* — Predsjednik se vratio svojoj stolici; Herbert Dennison je ostao stajati. — Ono što ste vi sami učinili, Evane, kao *pojedinac*, bit će udžbenička lekcija za generacije mladih ljudi u Americi. Uzeli ste bič u ruke i učinili da sve škljocene kako treba.

— Ne sam, sir. Postoji dug popis ljudi koji su riskirali živote da bi mi pomogli — a nekoliko ih je izgubilo život. Kao što sam rekao, bio bih mrtav da nije bilo njih. Bilo je najmanje tucet Omanaca, od mladog sultana nadolje, i izraelska komandoska jedinica, koja je doprla do mene kad sam doslovce imao još nekoliko sati života. Moje je smaknuće već bilo pripremljeno...

— Da, ja razumijem sve to, Evane — prekinu ga Langford Jennings, kimajući i mrgodeći se sučuvstveno. — Ja također razumijem da naši prijatelji u Izraelu inzistiraju na tome da nije bilo ni nagovještaja njihove uplenosti, a naša obavještajna zajednica ovdje u Washingtonu odbija riskirati otkrivanje naših ljudi u Perzijskom zaljevu.

— U Omanskom zaljevu, gospodine Predsjedniče.

— Na vašoj sam strani — rekao je Jennings. — Nisam siguran znam li razlikovati jedan od drugoga ali će večeras naučiti. Kao što bi to naduvali oni moji karikaturisti koji dežuraju sa sjekicom nad mojom glavom, moja mi žena neće dati kolačice i mlijeka dok to ne prokužim.

— To bi bilo nepravedno, sir. To je geografski zamršeni dio svijeta ako osoba nije upoznata s njim.

— Da, dobro, nekako mislim da bih to čak i ja mogao savladati uz nekoliko geografskih karata iz osnovne škole.

— Nisam htio prešutno reći...

— To je okay, Evane, to je moja greška. Tu i tamo okliznem se. Sad je glavno pitanje što ćemo učiniti s vama. Što ćemo učiniti, s obzirom na ograničenja što su nam nametnuta radi zaštite života agenata i podagenata koji rade za nas u tom eksplozivnom dijelu globusa?

— Rekao bih da ta potrebna ograničenja zahtijevaju da sve bude tiho, tajno...

— Malo je prekasno za to, Evane — upao je Jennings. — Nacionalna sigurnost i njeni alibiji mogu samo dovde. Iza stanovite točke izazivaš suviše znatiželje; tada sve postaje ljepljivo — i opasno.

— Osim toga — dodao je Herbert Dennison, koji je mrzovoljno prekinuo svoju šutnju — kao što sam vam spomenuo, kongresmenu, Predsjednik vas ne može jednostavno ignorirati.

Takvo ponašanje ne bi bilo ni velikodušno ni patriotsko. Sada, kako ja to vidim — a Predsjednik se slaže sa mnom — izveli bi kratku fotosjedeljku u Ovalnoj sobi, gdje će vam Predsjednik zahvaliti, a uz to će biti snimljen niz fotografija koje će vas obojicu pokazivati u — tako će to izgledati — povjerljivu razgovoru. To će biti sukladno s obavještajnim posivljavanjem, koje zahtijevaju naše protuterorističke službe. To će zemlja razumjeti. Čovjek ne odaže svoju taktiku tim arapskim bijednicima.

— Bez mnoga Arapa ja ne bih nikamo dospio, a vi to prokleto dobro znate — rekao je Kendrick, ukočena ljutita pogleda, šefu personala.

— O, mi to znamo, Evane — prekinuo ga je Jennings, u čijim se očima pojavila blaga veselost zbog onoga što je vidio. — Barem to *ja* znam. Usput, Herb, danas poslije podne mi je telefonirao Sam Winters i mislim da on ima vraški dobru ideju koja ne bi povrijedila nijednu od naših sigurnosnih briga a, zapravo, mogla bi ih objasniti.

— Što je g. Winters — *profesor* Winters — predložio? — upita Dennison, koji je akademsku titulu izgovorio sarkastično.

— Dobro, on je »*profesor*«, ali on nije prosječni učitelj, slažeš li se? Hoću reći, da je htio, mogao je kupiti nekoliko prilično uglednih sveučilišta. Ono iz kojeg sam ja izšao zacijelo bi bilo njegovo za ček koji bi lako platio.

— Kakva je njegova zamisao? — tjeskobno će šef personala.

— Da svoga prijatelja, ovdje, Evana, odlikujemo Medaljom slobode. — Predsjednik se okrenuo Kendricku. — To je civilni ekvivalent kongresnoj Medalji časti¹ Evane.

— Ja to znam, sir. Ja to ne zaslужujem, niti želim.

— Dakle, Sam mi je neke stvari pojasnio i mislim da je u pravu. Kao za početak, vi je *zaslužujete*, htjeli vi to ili ne; izgledao bih kao štampani bastard² da vas ne odlikujem. A *to*, momcovi, ja neću prihvatići. Je li to jasno, Herb?

— Da, gospodine Predsjedniče — rekao je Dennison, prigušena glasa. — Međutim, trebalo bi da znate da predstavnik Kendrick, mada je bez protivnika za reizbor što vam garantira kongresno mjesto, namjerava napustiti svoj ured u bliskoj budućnosti. Nema svrhe, budući da on ima i svojih protivljenja, da na njega usredotočujemo više pažnje.

— *Svrha*, Herb, jest da ja neću biti štampani bastard. Kako god bilo, on izgleda kao da bi mi mogao biti mlađi brat — iz toga bismo mogli povući kilometražu. Sam Winters mi je na to skrenuo pažnju. Image sretne američke obitelji, nazvao je to. Nije loše, zar ne?

— To nije *potrebno*, gospodine Predsjedniče — ponovo će Dennison, sada već osujećen, a hrapavi mu je glas odavao činjenicu da to više ne bi mogao gurati dalje. — Kongresmenova su strahovanja na mjestu. On misli da bi moglo biti odmazdi protiv njegovih prijatelja u arapskom svijetu.

Predsjednik se naslonio na naslon svoje stolice, dok mu je pogled bezizražajno fiksirao šefa personala. — To ja ne gutam. Ovo je opasni svijet a učinit ćemo ga još opasnijim budemo li se savijali pod takvim spekulativnim smećem. Ali ću istodobno objasniti zemlji — s pozicija *snage*, ne straha — da neću dopustiti potpuno otkrivanje omanske operacije zbog protuterorističke strategije. Bio si u pravu u tom dijelu, Herb. Zapravo, to mi je prvi rekao Sam Winters. Uostalom, ja neću izgledati kao *štampani bastard*. To jednostavno nisam ja. Razumio, Herb?

¹ *Medal of Honour*, vojno odlikovanje za hrabrost koje se daje u ime Kongresa (*op. prev.*)

² Popularni pas ne baš pametna pogleda koji se pojavljuje na tiskanoj glaziranoj pamučnoj tkanini u nizu varijanata (*op. prev.*)

— Da, sir.

— Evane — rekao je Jennings, kojemu je zarazni smiješak opet izbrazdao lice. — Vi ste moja vrst čovjeka. Ono što ste učinili bilo je *strašno* — ono što čitam o tome — ovaj Predsjednik neće škrtariti! Usput, Sam Winters je spomenuo da bi trebalo da kažem da smo radili zajedno. Što, dovraga, pa moji su *Ijudi* radili s vama, a to je istina, evandeoska.

— Gospodine Predsjedniče...

— *Uprogramiraj* to, Herb. Pogledao sam u svoj kalendar, ako te to ne vrijeda. Idući utorak, deset sati ujutru. Tako ćemo udariti u večernje vijesti svih mreža, a utorak je teška noc.

— Ali gospodine Predsjedniče... — započe smućeni Dennison.

— Osim toga, Herb, želim mornarički orkestar. U Plavoj sali. Neka budem proklet ako sam štampani bastard! To nisam *ja*!

Bijesni Herbert Dennison se vratio s Kendrickom u svoj ured. Ljutnja šefa personala bila je tako intenzivna da mu je velika, čvrsta vilica bila zgrčena u šutnji.

— Sjednite, kongresmene — u *moju* stolicu, za *mojim* stolom. Hajde, *sjednite*. — Evan ga je poslušao. — Kako se osjećate? Nešto vas bocka u kičmi, krv vam juri u glavu?

— Ja želim znati tko je propjevao o meni. Tko je procurio omanski događaj tako vrlo, *vrlo* profesionalno.

— Vi mislite da *mene* to ne zanima? — prasnuo je Dennison, otskočivši naprijed. — Ja bih tu kopilad duboko potopio u torpednim omotačima pedeset milja dalje od Newport Newsa.

— Onda mi pomozite da saznam. To je moja cijena, uzmite to ili se prilagodite novom prikazivanju Foxleyeva showa diljem zemlje i sličnih programa, u kojima neću propustiti priliku da vas i vašu okolinu nazovem točno onako kako pošteno mislim da vas treba zvati. Grupa mucavih neandertalaca, suočena sa zamršenim svijetom kojeg ne može razumjeti.

— Uvjeren sam da ćete to učiniti.

— Tko su oni? Prvi je čovjek koji se zove Lester Crawford, a nalazi se u Centralnoj obavještajnoj agenciji; drugi, šef CIA-ine postaje u Bahrainu, James Grayson. Posljednja je žena, Adrienne Rashad, koja je očigledno specijalna imovina i djeluje iz Kaira.

— Što je s njima?

— Prema Swannu, samo su oni znali tko sam, kad su me avionom prebacili u Muskat.

— To je *naš* personal — naglašeno će Dennison. — Što je s vašim ljudima tamo?

— Ne mogu reći da je to nemoguće, ali mislim da je to daleka mogućnost. Trebalo bi da ste bili tamo da bi to razumjeli. Svi oni žive s terorističkim sindromom, s bodežom na vratu — i na vratu svakog člana svoje obitelji. Došlo bi do odmazdi, a već ih je i bilo: ubijen sin, silovana i unakažena kćer, zato što su rođaci ili ujaci pozivali u akciju protiv Palestinaca. Ne vjerujem da bi itko od tih ljudi spomenuo moje ime čak i gluhom psu.

— *Kriste*, u kakvom to svijetu žive ti bogomprojekti Arapi?

— U onome u kojemu velika većina nastoji preživjeti i stvarati za život, svoj i svoje djece. A mi nismo pomogli, vi licemjerno kopile.

Dennison je zabacio glavu i namrštio se. — Možda sam zasluzio taj udarac, kongresmenu, morat ću razmislići o tome. Nije tome davno da je bilo pomodno ne voljeti

Židove, ne vjerovati im, a sada se to izmijenilo, pa su Arapi zauzeli njihovo mjesto u shemi onih koje ne volimo. Možda su sve to govna, tko zna?... Ali ja sada hoću saznati tko vas je izvukao iz te naše supertajne kutije. Vi mislite da je to netko iz naših redova.

— Mora biti. Swanna je posjetio — služeći se lažima, kako je kasnije ispalо — plavokosi muškarac s evropskim akcentom, koji je imao dubinske informacije o meni. Te su informacije mogla doći jedino iz vladine arhive — vjerojatno iz dosjea o mom radu u Kongresu i prije. Nastojao me povezati sa situacijom u Omanu, ali je to Swann odlučno opovrgao, rekavši mu da me je on posebno odbio. Međutim, Frank ima dojam da taj čovjek nije bio uvjeren u ono što je čuo.

— Mi znamo za plavokosu sablast — sada će Dennison. — Ne možemo ga naći.

— Ali je on kopao i našao nekoga drugog, nekoga tko je potvrđio, bilo namjerno ili nenamjerno, ono što je on tražio. Ako vas izostavimo, i isto tako izostavimo State, Obranu i Generalstab, ostaju Crawford, Grayson, ili ona žena, Rashad.

— Prekrižite prvu dvojicu — rekao je šef personala Bijele kuće. — Rano jutros sam pekao Crawforda ovdje u svom uredu, a on je bio spremjan da me izazove na igru sajgonskog roulette¹ samo zato što sam natuknuo tu mogućnost. Što se tiče Graysona, telefonirao sam mu u Bahrain prije pet sati i bio je prokletno blizu apopleksije zato što smo uopće *pomislili* da bi on mogao procuriti informaciju.

Kendrick se nagnuo naprijed u Dennisonovoj stolici, s laktovima na stolu. Zurio je u daleki zid, dok su mu uskomešane misli jurile mozgom. Khalehla, rođena Adrienne Rashad, spasila mu je život, ali je li to učinila samo da ga proda? — Znači da je od vas sedam ostala samo jedna osoba koja nije provjerena.

— Žena — suglasio se Dennison, kimnuvši. — Stavit ću je na ražanj iznad najjače vatre koju ste ikad vidjeli.

— Ne, nećete — usprotivio se Kendrick. — Vi i vaši ljudi nećete ni blizu nje dok vam ne kažem riječ — ako je kažem. A otići ćemo i korak naprijed. Nitko ne smije znati da ćete je avionom dovesti ovamo — pod *pokrivačem*, mislim da je to ta vaša idiotska riječ. Apsolutno *nitko*. Je li to shvaćeno?

— Tko ste dovragna vi...

— To smo već prošli — presječe ga Kendrick. — Upamtite, slijedeći utorak u Plavoj sali. S orkestrom marinaca i sa svim tim reporterima i televizijskim kamerama. Imat ću veliku, visoku platformu na koju ću se uspeti budem li htio izraziti nekoliko svojih mišljenja. Vjerujte mi, vi ćete biti prva meta, s nekim na vašoj guzici i svim tim.

— *Govno!* Može li netko tko je ucijenjen biti tako drzak pa upitati zašto ta ženska sablast uživa povlašten postupak?

— Svakako — odgovori mu Evan, s pogledom koji se ukotvio na šefu personala. — Ta mi je žena spasila život, a vi nećete uništiti njezin, obavještavajući njene ljude da je imate ispred cijevi dobro reklamirane sačmarice Bijele kuće. Takvih vaših postupaka nije bilo malo ovdje.

— U redu! U redu! Ali neka nešto bude jasno. Ako je ona sito, vi je predajete meni.

— To ovisi — rekao je Kendrick, vrativši leđa opet na naslonjač stolice.

— O čemu, za Kristovo ime?

— O kako i zašto.

¹ Neka vrst cinične igre u kojoj obično gubi izazvani (*op. prev.*)

— Nove zagonetke, kongresmenu?

— Ne za mene — odgovori mu Evan, naglo ustavši. — Izbavite me odavde, Dennison. Osim toga, budući da ne mogu kući, ni svojoj kući u Virginiji, čak ni onoj u Coloradu, a da me ne potope, može li mi netko iz ove umobolnice unajmiti kakvu drvenu kućicu izvan grada pod drugim imenom? Platit će za mjesec dana ili koliko bude potrebno. Želim imati nekoliko dana da razmislim o svemu prije nego se vratim u ured.

— Za to smo se već pobrinuli — brzo će šef personala. — Zapravo, to je Jenningsova ideja — da vas se stavi na led preko vikenda, u jednu od onih sterilnih kuća u Marylandu.

— Što je dodjavola sterilna kuća? Molim vas, služite se jezikom koji razumijem.

— Onda recimo to ovako: vi ste gost predsjednika Sjedinjenih Država, na mjestu gdje vas nitko ne može pronaći i koje je rezervirano za ljudе za koje ne želimo da budu pronađeni. To je bilo u skladu s mojim cijenjenim mišljenjem da bi trebalo da Langford Jennings dade prvu javnu izjavu o vama. Ovdje su vas vidjeli, a kao što je sigurno da zečevi imaju male zečeve, tako će glas o tome brzo izići na vidjelo.

— Vi ste pisac scenarija. Što mi kažemo — što vi kažete, budući da sam ja u izolaciji?

— To je lako. Vaša sigurnost. To je Predsjednikova prvenstvena briga pošto se savjetovao s našim stručnjakom za protuterorizam.

Ne brinite, naši će pisci izići s nečim što će žene navesti da plaču u maramice, a muškarce da zaželete da izidu na ulice i marširaju u paradi. A budući da Jennings ima posljednju riječ u tim stvarima, on će vjerojatno uključiti i neki jako uvećani image moćnog viteza *Okruglog stola*¹ što pazi na hrabrog mlađeg brata koji je izveo zajednički opasan zadatak. *Govna!*

— A ako ima ikakve istine u teoriji odmazde — dodao je Kendrick — to će me učiniti metom.

— To bi bilo lijepo — suglasio se Dennison, opet kimnuvši.

— Telefonirajte mi kad sve utanačite za tu ženu, Rashad.

Evan je sjedio u kožnatom naslonjaču u radnoj sobi impresivne sterilne kuće na istočnoj obali Marylanda, u gradiću Cynwid Hollow. Izvana, unutar zidova, reflektorima osvijetljena terena, stražari su se pojavljivali na osvijetljenim prostorima i izlazili iz njih, patrolirajući svakom stopom terena, s puškama na gotovs, budnih očiju.

Kendrick je ugasio treći replay² koji je gledao na televiziji, a prikazivao je predsjednika Langforda Jenningsa, koji je naglo sazvao konferenciju za štampu u vezi s kongresmenom Evanom Kendrickom iz Colorada. To je bilo odvratnije nego je Kendrick mogao i pretpostaviti, ispunjeno stankama od kojih se prevrtao želudac, a sve u pratinji dobro uvježbanih osmijeha, koji su imali očit zadatak da prenose ponos i bol ispod površine čovjeka koji se smiješi. Predsjednik je još jedanput sve izrekao u općenitostima a ništa posebice — osim na jednom mjestu: *Sve dok ne budu uspostavljene primjerene mjere sigurnosti, zamolio sam kongresmena Kendricka, čovjeka kojim se svi tako ponosimo, da ostane u zaštitničkoj osami. A uz taj zahtjev, ja ovdje dajem i ovo upozorenje: ako bi kukavički teroristi bilo gdje pokusali napasti na život mog dobrog prijatelja, mog bliskog kolege, nekoga na koga ja gledam ne manje nego kao na mlađeg brata, puna moć Sjedinjenih Država bit će upotrijebljena na zemlji, moru i u zraku protiv određenih enklava, onih koji su za to odgovorni.*

¹ Britanska legenda — stol kralja Arthur-a koji je bio tako oblikovan da su vitezovi mogli sjediti oko njega a da nijedan nema prednost (*op. prev.*)

² Ponavljanje nekog tv programa ili isječka programa (*op. prev.*)

Određenih? O, moj Bože!

Zazvonio je telefon.

— Da?

— Ona leti u vojnog transportnog avionu sa starijim atašeom iz ambasade u Kairu. Navedena je kao sekretarica, ime nije važno.

ETA¹ je sedam sati ujutru po našem vremenu. Najkasnije u deset bit će u Marylandu.

— Što ona zna?

— Ništa.

— Morali ste joj nešto reći — ustrajao je Kendrick.

— Rečeno joj je da se radi o hitnim i novim instrukcijama vlade, uputama koje joj mogu biti samo osobno prenesene. Takvo izražavanje ovdje nije rijetko.

— To vjerujem, ali da li je ona kupila tu glupost?

— Nije imala izbora. Došli su po nju u njen stan u Kairu i od onda je držali pod zaštitom, pod paskom. Provedite šugavu noć, vi kopile..

— Velika hvala na velikoj ljubaznosti, Herbie. — Evan je spustio slušalicu, osjećajući i olakšanje i strah od onoga što će uslijediti sutra ujutru, kad se sučeli sa ženom koju je upoznao kao Kahelhlu, ženom s kojom je vodio ljubav u mahnitosti od straha i iscrpljenosti. Taj impulzivan čin i očajanje koje je dovelo do njega, treba da budu zaboravljeni. On mora utvrditi da li se ponovo sastaje s neprijateljem ili prijateljem. Bez obzira na sve, sada postoji i neki raspored, barem za idućih dvanaest ili petnaest sati. Vrijeme je da telefonira Anni O'Reilly i da, preko nje, stigne do Manya. Nije važno tko zna gdje je on; on je službeni gost predsjednika Sjedinjenih Država.

¹ Proračunato vrijeme dolaska (*op. pr'ev.*)

23

Emmanuel Weingrass je sjedio u crvenoj loži od naugahydea¹ s krupnim vlasnikom cafea u Mesa Verde. Manyu su prošla dva sata bila vrlo naporna; nekako su ga podsjećala na one lude dane u Parizu kad je radio s Mossadom. Sadašnja situacija nije ni blizu tako melodramatična a njegovi protivnici jedva da su smrtonosni, ali on je ipak stariji čovjek, koji mora ići s jednog na drugo mjesto, a da ga ne vide ili zaustave. U Parizu je morao pobjeći od terorističkih izvidnika a da ga ne opaze, od Sacre-Coeura do Boulevard de la Madeleine; ovdje u Coloradu, morao je od Evanove kuće stići u gradić Mesa Verde, a da ga ne zaustavi i pritvori vlastiti tim bolničarki, koje su ga sve napastovale zbog opasnosti koje prijete izvan kuće.

— Kako si im uspio umaći? — upita ga Gonzales-Gonzales, vlasnik kafića, dok je Weingrassu točio čašu whisky.

— Druga najstarija potreba civiliziranog čovjeka je potreba za privatnošću, Gee-Gee. Toalet. Otišao sam u toalet i isplazio kroz prozor.

Obojica se stadoše glasno smijati, a onda je javni telefon na zidu izvan lože stao zvrndati rafalom. Gonzales je stavio ruku na Mannayevu podlakticu. — Neka Garcia odgovori — rekao je.

— Zašto? Rekao si da je prije moj dječak dvaput telefonirao!

— Garcia zna što treba reći. Rekao sam mu.

— Kaži *meni*!

— On će kongresmenu dati broj mog telefona u uredu i reći mu da nazove za dva minuta.

— Gee-Gee, što ti dovraga *radiš*!

— Nekoliko minuta pošto si ti došao, stigao je *gringo*² kojeg ne poznajem.

— Pa što onda? Ti ovdje vidiš mnogo njih koje ne poznaješ.

— On ne pripada ovdje, Manny. Nema ni kišnog ogrtača, ni šešira, ni fotoaparata, ali ipak ne pripada ovdje. Na sebi ima odijelo, s vestom. — Weingrass stade okretati glavu. — *Nemoj!* — naredi Gonzales, stegnuvši mu ruku. — Tu i tamo pogleda ovamo sa svog stola. Tebe ima na pameti.

— Pa što ćemo učiniti?

— Samo čekaj i ustani kad ti kažem.

Konobar po imenu Garcia spustio je slušalicu javnog telefona, jednom se nakašljao i pošao prema crvenokosom muškarcu u tamnom odijelu, s vestom. Sagnuo se i nešto rekao sasvim blizu lica dobro odjevena gosta. Čovjek je ledeno gledao u neočekivanog glasnika; konobar je slegnuo ramenima i vratio se iza šanka. Čovjek je polako, neupadljivo, stavio nekoliko novčanica na stol, ustao i izšao kroz obližnji izlaz.

¹ Sintetička koža s reljefnim uzorcima (*op. prev.*)

² Pogrdni latinoamerički izraz za osobu s engleskog govornog područja (*op. prev.*)

— *Sada* — prošapće GonzalesGonzales, ustajući i pokazujući Manyu kretnjom da podje za njim. Za deset sekundi su bili u vlasnikovoj neurednoj kancelariji. — Kongresmen će telefonirati za jednu minutu — rekao je Gee-Gee, pokazujući na stolicu iza stola, koja je prije nekoliko desetljeća vidjela bolje dane.

— Siguran si da je bio Kendrick? — upita Weingrass.

— Tako mi je rekao Garcijin kašalj.

— Što je Jose rekao tipu za stolom?

— Da vjeruje da je poruka preko telefona sigurno za njega, jer nijedan drugi gost nije u skladu s opisom.

— Kakva je bila poruka?

— Sasvim jednostavna, *amigo*. Važno je da izade van među svoje ljude.

— Samo *tako*!

— Otišao je, zar nije? To nam nešto govori, zar ne?

— Naprimjer, što?

— *Uno*, on ima vani neke svoje, ne! *Dos*, oni su ili izvan ove moje lokalčine ili će s njima razgovarati drugim komunikacijskim sredstvima — recimo telefonom u automobilu, da? *Tres*, on nije došao ovamo u svom pomodnom odijelu da bi pio TexMex¹ pivo koje ga je praktički zagušilo — kao što moj izvrsni pjenušavac često tebe guši, ne? *Quattro*, on je nesumnjivo jedan *federale*.²

— Vlast? — upita Manny, iznenaden.

— Osobno, svakako. Ja nisam nikad bio upleten s ilegalcima koji prelaze granicu iz moje ljubljene zemlje na jug, ali priče dolaze do ušiju i takvih nevinih osoba kao što sam ja ... Mi znamo kako treba da gledamo, moj prijatelju. *Comprende, hombre?*³

Zazvonio je telefon i Weingrass je odmah uzeo slušalicu, dok je Gonzales-Gonzales izašao i zatvorio vrata. — *Zrakoglavče*, jesli to ti?

— Što imaš tamo, Manny? — upita ga Kendrick preko telefona iz sterilne kuće na istočnoj obali Marylanda. — Jedinica Mossada te čuva?

— Mnogo djelotvornije — odgovori mu stari arhitekt iz Bronx-a. — Nema računovođa, nema onih koji broje šekele nad kremom od jaja. A sada, *ti*. Što se dovraga *dogodilo*!

— Ne znam, kunem se da ne znam! — Evan je podrobno ispričao svoj dan, od zapanjujućih novosti koje mu je Sabri Hassan donio do bazena u kome je plivao, vijesti o otkrivanju dijela istine o Omanu, pa do svog skrivanja u jeftinom motelu u Virginiji; od svojeg sučeljavanja s Frankom Swannom iz State Departmenta do dolaska u Bijelu kuću pod pratnjom; od neprijateljskog susreta s šefom personala Bijele kuće pa do svog predstavljanja predsjedniku Sjedinjenih Država, koji je nastavio sve još gore zapetljavati naredivši ceremoniju dodjele odlikovanja, idućeg utorka u Plavoj dvorani — uz mornaričku glazbu. Konačno se zadržao na činjenici da je žena po imenu Khalehla, koja mu je prvo spasila život u Bahrainu, zapravo oficir u Centralnoj obavještajnoj agenciji, a da sada leti za Ameriku da bi ju on ispitao.

¹ Skraćenica za *teksaško-meksičko* (*op. prev.*)

² Predstavnik vlasti (mek.) (*op. prev.*)

³ Razumiješ li, čovječe? (španj.) (*op. prev.*)

— Na temelju onog što si mi ispričao, ona nije u nikakvoj vezi s tvojim otkrivanjem.

— Zašto ne?

— Zato jer si joj vjerovao kad ti je rekla da je Arapkinja ispunjena sramom, tako si mi rekao. Na neki način, zrakoglav, ja tebe bolje poznajem nego ti samog sebe. Tebe se ne može lako namagarčiti u takvim stvarima. Zbog toga si bio tako dobar u Kendrickovoј grupi... Da te je ta žena otkrila, to bi joj samo produbilo sram i još više zapalilo ludi svijet u kome živi.

— Ona je jedina koja je preostala, Manny. Drugi to ne bi učinili; ne bi mogli.

— U tom slučaju postoje drugi iza drugih.

— Za ime Božje, *tko!* To su bili jedini ljudi koji su znali da sam bio tamo.

— Malo prije si rekao da ti je taj Swann kazao kako je plavokosi gmizavac sa stranim akcentom smatrao da si ti bio u Muskatu. Gdje je *on* iskopao tu informaciju?

— Nitko ga ne može naći, čak ni Bijela kuća.

— Možda ja znam ljudе koji ga *mogu* naći.

— *Ne*, Manny — odlučno će Kendrick. — Ovo nije Pariz, a oni, Izraelci, ovdje su zabranjeni, ne mogu ovdje djelovati. Mnogo im dugujem, premdа bih ti jednog dana rado objasnio kakvo su zanimanje pokazivali za stanovitog taoca u ambasadi.

— To mi nisu rekli — rekao je Waingrass. — Znao sam da je bio prvobitni plan za koji se jedinica obučavala, ali o tome nisu nikad razgovarali pred mnom. Ti ljudi znaju kako laloku treba držati zavezanim... Koji je tvoj idući potez?

— Sutra ujutru, s tom ženom, Rashad, rekao sam ti.

— Poslje toga.

— Predsjednik. Objavio je da sam u zaštićenoj osami.

— To meni zvuči poput zatvora.

— Na neki način jest, ali je zatvor snošljiv, a upravnik zatvora mi daje neke privilegije.

— Dobijam li broj?

— To ne bih znao. Na telefonskom aparatu nije ništa napisano, samo bijela traka, ali ču te ja informirati. Nazvat ču te ako se maknem odavde. Nitko ne može ući u trag ovoj liniji, a nije ni važno kad bi to netko uspio.

— Okay, sada mi dopusti da te nešto upitam. Jesi li me ikome spomenuo?

— Dobri Bože, nisam. Možda si u tajnom dosjeu u Omanu, a ja sam rekao da treba zahvaliti i drugim ljudima osim meni, ali nikad nisam upotrijebio tvoje ime. Zašto?

— Prate me.

— *Što!*

— Gee-Gee kaže da je clown koji mi duva u rep federalac i da su drugi s njim.

— Možda te Dennison pokupio iz dosjea i dao ti zaštitu.

— Od čega? Čak u Parizu sam siguran kao da sam u zidnoj kasi — da nije bilo tako bio bih mrtav već prije tri godine. A što te navodi na pomisao da sam u bilo kakvom dosjeu? Izvan jedinice nitko nije znao moje ime a *nijedno* od naših imena nije bilo izrečeno na sastanku onog jutra kad smo otišli. Naposljetku, zrakoglavče, ako me netko štiti bilo bi sasvim

lijepo da me usreći rekavši mi to. Jer ako sam dovoljno opasan da mi treba takva vrst zaštite, mogao bih isto tako odsvirati glavu s nekoga tko me čuva a da ja to ne znam.

— Kao i uvijek — sada će Kendrick — možda ima gram logike u tvojem normalnom kilogramu nevjerojatnoće. Provjerit ću to.

— Učini to. Možda mi nije preostalo još mnogo godina ali ih ne bih rado skratio s nečijim metkom u svojoj glavi — s bilo koje strane. Telefoniraj mi sutra.

— U moje ime pozdravi Gee-Geeja — dodao je Evan. — I zahvali mu, Manny. — Kendrick je spustio slušalicu, ali je još držao ruku na njoj. Opet ju je podigao i birao 0.

— Telefonska centrala ovdje — rekao je donekle okljevajući ženski glas nakon više zvonjenja nego je bilo normalno.

— Nisam siguran zašto to mislim — započe Evan — ali sam mišljenja da vi niste obična telefonistica koja radi za Bell Telephone Companv.

— Sir?...

— Nije važno, miss. Zovem se Kendrick i moram uspostaviti vezu s gospodinom Herbertom Dennisonom, šefom personala Bijele kuće, što je prije moguće — hitno je. Tražim od vas da učinite sve što možete da ga nađete, pa neka me nazove unutar slijedećih pet minuta. Ako je to nemoguće, bit ću prisiljen telefonirati mužu moje sekretarice, koji je poručnik u vašingtonskoj policiji, i reći mu da sam zatvorenik na lokaciji za koju sam siguran da je mogu prilično točno odrediti.

— Sir, *molim vas*!

— Mislim da sam bio razborit i vrlo jasan — prekinu je Evan. — Gospodin Dennison mi ima telefonirati za pet minuta, a odbrojavanje je počelo. Hvala vam, telefonistico, želim vam ugodan dan. — Kendrick je opet spustio slušalicu, ali je sada skinuo ruku s nje, pa pošao do zidnog bara u kome je bilo vedro s ledom i niz boca sa skupim whiskyem. Natočio si je piće, pogledao na sat, i proslijedio prema velikom prizemnom prozoru kroz koji se video stražnji dio osvijetljena zemljišta. Razveselilo ga je kad je ugledao teren za croquet¹ ovičen elementima iz kovana željeza; manje ga je razveselio pogled na marinca odjevena u sportsku odjeću, što je bila nevojnička uniforma personala na tom imanju. Koračao je vrtnom stazom blizu kamenog zida, ali je ispred njega bila iskošena cijev puške koju je često repetirao. Manny je bio u pravu: on je u zatvoru. Poslije nekoliko trenutaka zazvonio je telefon i kongresmen iz Colorada se zaputio prema njemu. — Halo, Herbie, kako ste?

— Kako sam *ja*, vi kurvin sine? Ja sam ispod bogomprokletog tuša, tako sam *ja. Mokar!* Što želite?

— Želim znati zašto prate Weingrassa. Želim znati zašto se njegovo ime pojavilo bilo gdje, a bilo bi bolje da imate prokletno prihvatljivo objašnjenje, kao što je njegovo osobno dobro.

— Povucite se, nezahvalniče — otrešito će šef personala. — Što je dovraga Weingrass? Nešto što je izbacio Manischevvitz?²

— Emannuel Weingrass je arhitekt međunarodnog ugleda. Osim toga, on mi je bliski prijatelj koji je u mojoj kući u Coloradu, a zbog razloga koje vam nisam dužan objasniti, njegov je boravak тамо vrlo povjerljiv. Gdje i kome ste cirkulirali njegovo ime?

¹ Igra za dvojicu ili četvoricu igrača koji udaraju drvenu loptu kroz željezne obruče s batćima koji udaraju u kolčić (*op. prev.*)

² Prezime jevrejskog izumitelja spočetka ovog stoljeća, koji je u New Yorku izumijevao niz (ne)potrebnih predmeta; naziv za čovjeka takvih sposobnosti (*op. prev.*)

— Ja ne mogu cirkulirati ono za što nisam nikad čuo, umobilniče.

— Vi mi ne lažete, je li, Herbie? Jer ako mi lažete ja mogu učiniti da vam idućih nekoliko tjedana bude vrlo neugodno.

— Da sam pomislio da će vas moja laž skinuti s mojih leđa, ja bih lagao kao mutav, ali nemam nikakvih laži na lageru kad je Weingrass u pitanju. Ja ne znam tko je on, pa mi pomozite.

— Čitali ste izvještaje o Omanu nakon završetka tamošnjih događaja, zar niste?

— To je jedan fascikl i duboko ukopan. Dakako da sam ga čitao.

— Weingrassovo se ime nije nijednom pojavilo?

— Ne, a sjetio bih se da sam ga vidio. To je smiješno ime.

— Nije Weingrassu. — Kendrick je zašutio, ali ne dovoljno dugo da ga Dennison prekine. — Da li bi netko u CIA-i, ili NSA-i, ili u jednom od sličnih tijela, mogao sprovesti nadzor nad mojim gostom, a da vas o tome ne izvijesti?

— *Nikakol* — viknuo je suzerain Bijele kuće. — Kad ste u pitanju vi i rutabaga¹ s kojom ste nas obdarili, nitko se ne pomiče *postrance* ni za centimetar a da ja to ne znam.

— Dobro. A sada odgovorite na ovo moje pitanje: što je bilo u fasciklu o letu iz Bahraina u Andrews?

— Teret se sastojao od vas i jednog starog Arapina u zapadnjačkoj odjeći, dugogodišnjeg podagenta za Cons Op, kojega su »doletjeli« radi liječničkog pregleda. Ime mu je bilo Ali ovo-ili-ono; State ga je »očistio« i on je isčezao. To je točno tako, Kendrick. Nitko u ovoj vlasti ne zna za gospodina Weingrassa.

— Hvala, Herb.

— Hvala za »Herb«. Mogu li još nešto učiniti?

Evan je gledao u prozor prizemlja, zatim na osvijetljeno zemljište oko kuće i u marinca, u sve što taj prizor predstavlja. — Učinit ću vam uslugu i reći ne — rekao je mekano. — Barem ne za sada. Ali mi možete nešto pojasniti. Ovaj telefon ima presret, je li tako?

— Ne uobičajene vrste. Postoji mala crna kutija kao ona u avionima. S njom može baratati samo ovlašteni personal, a trake se mogu obraditi samo pod najstrožim mjerama sigurnosti.

— Možete li to zaustaviti na, recimo, trideset minuta ili tako, dok nekome ne telefoniram? Vi biste to htjeli, vjerujte mi.

— Prihvativ ću to... Dakako, presret se može onemogućiti; time se dosta služe naši ljudi kad su u tim kućama. Dajte mi pet minuta pa zovite Moskvu, ako želite. A presret presreta ima lijepi naziv »nadjahati«.

— Pet minuta.

Kendrick je spustio slušalicu i izvukao lisnicu, pa kažiprstom nešto tražio ispod svoje vozačke dozvole izdane u Coloradu. Izvukao je komadić papira s dva privatna telefona Franka Svanna, pa je pogledao na sat. Čekat će deset minuta u nadi da će zamjenik direktora Konzularnih operacija biti uz jedan ili drugi telefon. Bio je. U svom stanu, dakako. Nakon kratkog pozdravljanja, Evan je objasnio gdje je — gdje misli da je.

¹ Biljka krstača jestiva korijena; švedska repa; koještarija (*op. prev.*)

— Kako je u »zaštitnoj samoći« ili, molim, »zaštitnoj izdvojenosti? — upita ga Swann, kojemu je glas zvučao umorno. — Bio sam na nekoliko takvih mesta kad smo ispitivali prebjeg. Nadam se da ste dobili mjesto sa štalama za konje ili s najmanje dva bazena, jedan unutrašnji, dakako.

— Ima teren za croquet, to sam vidoio.

— Igrica. Što mi imaš reći? Jesam li išta bliže skidanju s kuke?

— Možda.... Frank, moram te nešto upitati, a obojica možemo reći što nam drago, upotrijebiti imena koja nam drago. Dok govorimo nema pipca¹ na telefonu.

— Tko ti je to rekao?

— Dennison.

— I ti si mu *povjerovaol* Ali usput rečeno, fućka mi se i ako mu dadu prijepis ovog razgovora.

— Vjerujem mu jer on ima ključ za ovo što će reći, pa želi administraciju udaljiti nekoliko tisuća milja od onoga o čemu ćemo razgovarati. Rekao je da je telefon sad u režimu »nadzaranja«.

— U pravu je. Boji se da neki slabo disciplinirani topnici čuju tvoje riječi. Što je to?

— Manny Weingrass, a kroz njega povezanost s Mossadom...

— Rekao sam ti, to je nene — presječe mu misao zamjenik direktora. — Okay, zaista sam na »nadzaranju« liniji. Nastavi.

— Dennison mi je rekao da je u omanskoj tajnoj dokumentaciji naveden teret u avionu iz Bahraina do Andrewsa tog posljednjeg jutra, teret opisan kao ja i jedan stari Arapin u zapadnjačkoj odjeći koji je bio podagent Konzularnih operacija...

— I kojega su ovdje doveli na liječnički pregled. Nakon godina neprocjenjive suradnje naša tajna služba toliko duguje Ali Saadu i njegovoj obitelji.

— Jesi li siguran da je bilo tako sročeno?

— Tko bi to mogao znati bolje od mene? Ja sam to napisao.

— *Ti?* Onda si znao da je to Weingrass.

— Nije bilo teško. Tvoje upute koje je prenio Grayson bile su prilično prokletno jasne. Ti si zahtijevao — zahtijevao, pazi — da te neimenovana osoba prati u tom avionu koji će odletjeti za Sjedinjene Države...

— Ja sam pokrivaio radi Mossada.

— Očito, a tako i ja. Vidiš, nekoga dovesti samo tako je protiv propisa — zaboravi zakon — ukoliko nije u našim knjigama. I tako sam ga stavio u knjige kao nekog drugog.

— Ali kako si znao da je to Manny?

— To je bilo najlakše. Razgovarao sam sa šefom Bahainske kraljeve garde, koji ti je bio određen kao poknvena pratnja. Fizički je opis bio vjerojatno dovoljan, ali kad mi je rekao da je staro kopile udarilo jednog od njegovih ljudi u koljeno samo zato jer je dopustio da posrneš kad si ulazio u kola za aerodrom, znao sam da je to Weingrass. Njegova mu reputacija, kako kažu, uvijek prethodi.

— Cijenim to što si učinio — Evan će mekano. — I za njega i za mene.

¹ Prehvati ili obustavljanje tel. razgovora, brzjava, vijesti i sl; uglavnom u SAD: pipac je veza učinjena na nekoj točci između krajnjih terminala induktora, rezistora ili neke druge komponente; prislушкиvanje telefonskih razgovora (*op. prev.*)

— Bio je to jedini način na koji sam mislio da ti zahvalim.

— Onda mogu pretpostaviti da nitko u vašingtonskim obavještajnim krugovima ne zna da je Weingrass bio upleten u Omanu.

— Apsolutno. Zaboravi Muskat, on je neosoba. On ovdje jednostavno nije među živućim osobama.

— Dennison čak nije ni znao tko je on...

— Svakako da nije.

— Prate ga, Frank. On je pod nečijim nadzorom tamo u Coloradu.

— Ne našim.

Dvjesti devedeset pet metara sjeverno od sterilne kuće na vodama zaljeva Chesapeake bilo je imanje doktora Samuela Wintersa, poštovanog historičara i preko četrdeset godina prijatelja i savjetnika predsjednika Sjedinjenih Država. Izuzetno bogatog akademika su u njegovim mlađim danima smatrali izvanrednim sportašem; trofeji zaslужeni u polou, tenisu, skijanju i jedrenju bili su u nizu na policama njegove privatne radne sobe, svjedočeći o njegovim bivšim vještinama. Sada je ostarjemelj edukatoru preostala pasivnija igra koju su generacije Wintersove porodice smatrali svojom manjom strašću; igra se zvala croquet, a kada god bi bilo koji član obitelji nešto gradio na novom imanju, među prvim brigama bila je propisana tratina za igralište, čije dimenzije nisu nikad skretale od 40 x 75 stopa, kako je 1882. propisalo Nacionalno udruženje za croquet. Prema tome, jedan od prizora koji bi zaokupio pažnju posjetilaca imanja doktora Wintersa bilo je »polje« za croquet s desne strane ogromne kuće iznad voda Chesapeakea. Šarm prizora pojačavali su mnogi komadi bijelog namještaja od kovanog željeza koji su graničili igralištem, na mjestima odmora za one koji su studirali svoje naredne poteze ili uzimali čaše u ruke.

Prizor je bio istovjetan s terenom za croquet *sterilne kuće*, 295 metara južno od imanja Wintersovih, a tako je trebalo i biti, jer je sva zemlja na kojoj su bile izgradene te dvije velike kuće prvobitno pripadala Samuel Wintersu. Prije pet godina — s tihim uskrsnućem Inver Brassa — dr. Winters je tiho poklonio južni dio imanja vlasti Sjedinjenih Država za upotrebu kao »sigurne« ili »sterilne« kuće. U namjeri odvraćanja prijateljskih znatiželjnika i znatiželje mogućih neprijatelja Sjedinjenih Država, transakcija nije otkrivena. Ako bi se neki znatiželjnik, prijateljski ili neprijateljski naklonjen, zanimalo za djelatnost tog ograđenog aristokratskog imanja, čuo bi nepromjenjiv odgovor da djelatnost nikad ne prestaje, da limuzine i dojavljivači hrane imaju zajednički zadatak da se brinu o velikanima akademskog svijeta i rada, a da svi predstavljaju raznolike interese Samuel Wintersa. Četa mladih snažnih vrtlara održava mjesto na visini za savršene posjetitelje, a služi i kao osoblje koje se brine za potrebe stalnog potoka posjetilaca. Tako je stvoren image multimilijunerskog multisvrhovitog »think tanka« u pokrajini — koji je previše otvoren a da bi bio bilo što drugo.

Da bi se zadržala cjelovitost tog imagea, svi su računi upućivani računovodstvu Samuela Wintersa koje ih je odmah plaćalo, a duplike tih računa davalo osobnom odvjetniku historičara, koji ih je, opet, rukom predavao State Departmentu radi pokrivene isplate. Bilo je to jednostavno utanačenje i korisno za sve kojih se ticalo, tako jednostavno i korisno kao što je bio prijedlog doktora Wintersa predsjedniku Langfordu Jenningsu da bi možda bilo uputno da se kongresmen Evan Kendrick na nekoliko dana ukloni medijskom svjetlu pozornice, boraveći u *sigurnoj kući* južno od njegova imanja. Predsjednik je pristao sa zahvalnošću; natjerat će Herba Dennisona da se pobrine za sve to.

¹ Dosl. *tank za razmišljanje*; slikoviti amer. izraz za grupu vrlo kvalificiranih i mudrih ljudi koji kolektivno analiziraju određene situacije, politiku itd. i daju svoja eruditskostručna mišljenja, a mogu postojati formalno ili neformalno (*op. prev.*)

Miloš Varak je skinuo s glave velike slušalice s antiimpedancijom i zatvorio elektronsku konzolu na stolu ispred sebe. Okrenuo se na stolici ulijevo, pritisnuo prekidač na obližnjem zidu i odmah začuo tihu pogon koji je spustio direkcionalu tanjurastu antenu na krovu. Ustao je, besciljno tumarao oko najsuvremenije komunikacijske opreme u studiju, osiguranom protiv buke, u podrumu kuće Samuela Wintersa. Bio je uzbunjen. Ono što je čuo na telefonskom presretu iz *sterilne kuće* bilo je izvan domašaja njegova razumijevanja.

Kao što je State Department tako jasno potvrdio, nitko u vašingtonskoj obavještajnoj zajednici nije znao za Emmanuela Weingrassa. Nisu imali ni pojma da je »stari Arapin« koji je s Evanom Kendrickom doletio iz Bahraina *bio* Weingrass. Po Swannovim riječima, njegov »hvala vam« Evanu Kendricku zbog kongresmenovih muka u Omanu sastojao se u tajnom prebacivanju Weingrassa u Sjedinjene Države, uz njegovo prerušavanje i pokrivač. Čovjek i pokrivač su birokratski iščezli; Weingrass je doslovce bio »neosoba«. Osim toga, Swannova je varka bila nužna i zbog Weingrassovih veza s Mossadom, varka koju je Kendrick sasvim razumio. Istini za volju, i sam kongresmen je poduzeo izvanredne mjere da se skrije nazočnost i osobnost njegova starog prijatelja. Miloš je saznao da su starog čovjeka primili u bolnicu pod imenom Manfred Weinstein, i stavili ga u sobu u privatnom krilu s odvojenim ulazom, a kad je otpušten, odletio je privatnim mlažnjakom u Mesa Verde.

Sve je bilo *privatno*: Weingrassovo prezime nije bilo nigdje ubilježeno. A za vrijeme mjeseci svog oporavljanja, raspaljivi arhitekt je vrlo rijetko napuštao kuću i nikad nije odlazio tamo gdje su Kendricka poznavali. *Prokletstvol* pomisli Varak. Osim Kendrickova uskog osobnog kruga, to je isključivalo sve osim povjerljive sekretarice, njena muža, arapskog bračnog para u Virginiji i triju preplaćenih njegovateljica, čije su velikodušne plaće obuhvaćale potpunu povjerljivost. Emmanuel Weingrass nije *postojaо!*

Varak se vratio do stola s konzolom, isključio dugme za snimanje, prenavio traku i našao riječi koje je opet htio čuti.

Onda mogu pretpostaviti da nitko u vašingtonskim obavještajnim krugovima ne zna da je Weingrass bio uplenjen u Omanu.

Apsolutno. Zaboravi Muskat, on je neosoba. On ovdje jednostavno nije među zivućim osobama.

Dennison čak nije ni znao tko je on ...

Svakako nije.

Prate ga, Frank. On je pod nečijim nadzorom tamo u Coloradu.

Ne našim.

»Ne našim... Čijim?

To je pitanje uzbunilo Varaka. Jedini ljudi koji znaju da je *postojaо* jedan Emmanuel Weingrass, kojima je rečeno koliko taj stari čovjek znači Kendricku, to je petero članova Inver Brassa. Je li mogao jedan od njih...

Miloš više nije htio razmišljati. U tim trenucima mu je razmišljanje bilo suviše bolno.

Adrienne Rashad se naglo probudila zbog turbulencije na koju je našao vojni avion. Pogledala je preko prolaza u prigušeno osvjetljenu putničku kabinu koja nije imala baš komfor prve klase. Ataše iz ambasade u Kairu bio je očigledno uznemiren — preplašen, da budemo precizni. Pa ipak, taj je čovjek imao toliko iskustva s takvom vrstom prijevoza da je sa sobom poveo utješljiva prijatelja, veliku pljosku omotanu kožom. On ju je doslovce istrgao iz kovčežića i stao piti iz nje sve dok nije shvatio da njegov »teret« gleda u nj. Smeteno joj je ispružio pljosku. Zatresla je glavom i progovorila iznad buke mlaznih motora. — Samo rupe na cesti — rekla je.

Ataše je opet otpio iz pljoske, sada duže i punije nego prije. Adrienne mu se nasmiješila osmijehom podrške i razuvjeravanja od straha, pa se vratila svojim mislima koje joj je san prekinuo.

Zašto su joj tako odlučno naredili da se vrati u Washington? Ako postoje neke nove upute koje su toliko delikatne da ih se ne može prenijeti čak ni scramblerom, zašto je nije nazvao Mitchell Payton, barem s nagovještajem onoga što slijedi? »Ujak Mitch« nema običaj da dozvoli ma kakvo uplitanje u njen rad, a da joj ne kaže o tome. Čak kad je bio onaj kovitlac s Omanom prije godinu dana; a ako je ikad postojala prioritetna situacija onda je to bila omanska. Mitch joj je posao zapečaćene instrukcije diplomatskim kurirom, rekavši joj bez objašnjenja da treba da surađuje s Konzularnim operacijama State Departmenta, bez obzira na to koliko je to može uvrijediti. Surađivala je i bila uvrijeđena, uistinu. A sada, kao iznenađenje u plavom, naredili su joj da doleti u Države, gotovo *incommunicado*¹, bez ijedne riječi Mitchella Paytona.

Kongresmen Evan Kendrick. Prošlih osamnaest sati njegovo se ime prevrtalo svijetom kao zvuk nadolazeće grmljavinske oluje. Čovjek je gotovo mogao vidjeti zaplašena lica onih koji su na bilo koji način radili s Amerikancem, kako gledaju u nebo i pitaju se da li da pojure pod *pokrivač*, ili da bijegom spase život, pod prijetnjom neminovne oluje. Bit će vendetta² protiv onih koji su pomagali čovjeku sa Zapada što se upetljao u onu dramu. Pitala se tko je procurio sve to — ne, »procurio« je nevina riječ — tko je *eksplodirao* cijelu priču! Je li to sam Kendrick učinio? Zbog čega, s kojih razloga? Nije odavao takva čovjeka, ako je imala vremena da ga ocijeni. Da li je taj ranjivi čovjek, taj političar koji ne djeluje i ne ponaša se kao političar, a koji je riskirao život da bi osvetio strašan zločin, ipak popustio, pa odlučio da nakon godine dana poniznosti i samozataje krene onuda gdje ga očekuje žetva političkih nagrada? Ako je to tako, onda to nije čovjek kojeg je prije godine dana poznavala tako kratko, a tako intimno. Sjećala se toga s rezervama, ali bez žaljenja. Vodili su ljubav — nevjerojatno, pomamno, vjerojatno neizbjegivo pod onim okolnostima — ali treba zaboraviti te prolazne trenutke divne ugode. Ako su je doveli u Washington zbog odjedanput ambicioznog kongresmena, oni nisu nikad postojali.

¹ Lišen komunikacije s drugim ljudima, kao npr. u samici (španj.) (*op. prev.*)

² Krvna osveta prvobitno između sicilijanskih ili sardinijskih porodica (tal.) (*op.*)

24

Kendrick je stajao pored prozora s kojeg se pružao pogled na široki kružni prilazni put ispred sterilne kuće. Dennison ga je nazvao pred više od sata, rekavši mu da je avion iz Kaira sletio i da su ženu, Rashad, uzeli u vladina kola; sad je pod pratnjom na putu prema Cynwid Hollowu. Šef personala želi da Evan zna da se taj oficir CIA-e, ta žena, uporno protivila kad joj nisu dopustili da telefonira iz zrakoplovne baze Andrews.

— *Govno!*

Kendrick se zaputio od prozora da popije još jednu šalicu kave kad su se na početku kružnog puta pojavila neupadljiva siva kola sa četvero vrata. Zaokružila su pristupnim putem i zaustavila se ispred kamenih stepenica, gdje je avijatički major brzo izišao sa stražnjeg sjedišta, još brže prošao oko kola i službenom putniku otvorio vrata do ruba pločnika.

Žena koju je Kendrick poznavao kao Khalehlu pojavila se na jutarnjem suncu, žmirkajući, uznemirena i nesigurna. Bila je bez šešira a tamna kosa joj je visila preko ramena i bijele jakne iznad zelenih sportskih hlača i cipela niske pete. Ispod desne ruke stisnula je veliku bijelu torbu. Dok ju je Kendrick gledao navirale su mu uspomene na to kasno poslijepodne u Bahrainu.

Bio je u pravu; to *jest* upadljivo zgodna žena koja je hodala uspravno, gotovo prkosno, čak i sada kad se približavala masivnim vratima sterilne kuće, u čijoj će se unutrašnjosti suočiti s nepoznatim. Kendrick ju je bestrasno gledao; nije bilo naleta zapamćene vrućine u njegovom reagiranju prema njoj — samo hladna, jaka znatiželja. Ona mu je slagala tog kasnog poslijepodneva u Bahrainu, lagala i onim što je rekla i onim što nije rekla. Pitao se hoće li mu opet lagati.

Major je otvorio vrata ogromne dnevne sobe, propustivši Adriennu Rashad. Ušla je i stala, nepokretno je stajala zureći u Evana pored prozora. U njenim očima nije bilo iznenadenja, već samo tog ledenog sjaja uma.

— Ja ću otići — rekao je oficir.

— Hvala vam, majore. — Vrata su se zatvorila i Kendrick je zakoraknuo. — Zdravo, Khalehla. Ime *jest* Khalehla, zar ne?

— Što god vi kažete — mirno mu je odgovorila.

— A zapravo ne glasi Khalehla, zar ne? Ime je Adrienne — Adrienne Rashad.

— Što god vi kažete — ponovila je.

— To je malo izlišno, nije li?

— A sve ovo je vrlo glupo, kongresmenu. Da li ste me dovukli ovamo da vam dadem još jedno svjedočanstvo? Jer ako je tako, na mene ne računajte.

— Svjedočanstvo? To je *posljednje* što mi treba.

— Fino, veseli me napredak. Uvjereni sam da predstavnik iz Colorada ima sve potpore koje mu trebaju. Prema tome *nema* potrebe da netko čiji život i životi mnogih kolega zavise o anonimnosti, stupe naprijed i dodaju svoj obol sve bučnijim uzvicima odobravanja.

— To vi mislite? Da su mi potrebne podrške, odobravanja?

— Tko sam *ja* da mislim? Odvukli ste me od mog rada, otkrili me ambasadi, sasjekli *pokrivač* koji sam plela proših nekoliko godina, i to sve samo zato jer sam otišla u krevet s vama? To se jednom dogodilo, ali vas uvjeravam da više neće.

— Hej, stanite malo, mudra damo — protestirao je Evan. — Nisam očekivao nikakvu brzu akciju. Za ime Krista, ja nisam znao gdje sam ili što se dogodilo, ili što će se *dalje* dogoditi. Bio sam ukočen od straha i znao da moram učiniti ono za što sam mislio da *neću* moći učiniti.

— Bili ste i iscrpljeni — doda Adrienne Rashad. — I ja sam bila. Događa se.

— To je Swann rekao...

— To *kopile*.

— Ne, stanite. Frank Swann nije kopile...

— Da upotrijebim drugu riječ? Makro? Nesvjesni makro.

— Varate se. Ja ne znam kakav ste posao imali s njim, ali on ima posao koji mora obavljati.

— Kao što je žrtvovanje vas?

— Možda... Priznajem da pomisao nije bila privlačna, ali je on tada bio pod vražnjim pritiskom.

— Zaboravite to, kongresmenu. Zašto sam ovdje?

— Zato što ja moram nešto saznati, a vi ste jedina preostala osoba koja mi to može reći.

— Što je to?

— Tko je prasnuo s pričom o meni? Tko je povrijedio sporazum koji smo imali? Rečeno mi je da od onih koji su znali da sam otišao u Oman — a bilo ih je prokleto malo, uski krug, kako su to oni nazvali — *nijedan* ne bi imao razloga da to učini odnosno samo razloge da to *ne* učini. Osim Swanna i njegova šefa kompjutera, u kojega se kune, u cijeloj je vlasti bilo još samo sedam ljudi koji su znali. Šestorica su provjereni i za sve je apsolutno negativan odgovor. Vi ste sedma osoba, jedina koja je ostala.

Adrienne Rashad je stajala nepokretno, pasivna lica, bijesnih očiju. — Vi nezNALICO, nabusiti *amateru* — rekla je polako, kiselim glasom.

— Možete me nazivati svakim bogomprokletim imenom koje vam drago — započe Evan ljutito — ali ja hoću...

— *Možemo* li otići da prošetamo, kongresmenu — presječe ga žena iz Kaira, prešavši od velikog balkonskog prozora s druge strane sobe, s kojega se pružao vidik na molo kamenite obale Cheasepeaka.

— Što?

— Zrak je ovdje težak kao i društvo. Htjela bih se *prošetati*, molim vas. — Rashad je podigla ruku i pokazala prema vani, a zatim je dvaput kimnula kao da pojačava komandu.

— U redu — promrmljao je Kendrick, smeten. — Tamo je izlaz sa strane.

— Vidim ga — rekla je Adrienne-Khalehla, uputivši se prema vratima sa stražnje strane prostorije. Izšli su na malo unutrašnje dvorište popločano pješčenjakom, iza kojega je slijedila manikirana tratina i staza koja je vodila na molo. Ako je na molu inače bilo brodica privezanih za prazne bove koje su odskakale na vodi, onda su ih uklonili zbog jesenskih

vjetrova. — Nastavite sa svojom harangom, kongresmenu — nastavi tajni oficir CIA-e. — Ne bi vas trebalo toga lišavati.

— Samo *stanite*, gospodice Rashad ili kako se god dovraga zovete! — Evan se zaustavio na bijeloj betoniranoj stazi koja je vodila na obalu. — Ako vi mislite da je ono što govorim »haranga«, onda se vi tužno varate...

— Za ime Boga, nastavite hodati! Imat ćete svu konverzaciju koju želite, *više* nego želite, vi prokleta budalo. — Obala zaljeva zdesna od mola bila je mješavina pijeska i kamena tako uobičajena za Chesapeake; slijeva je bila kućica za čamce, također uobičajeni prizor. Ono što nije bilo općim prizorom, međutim, osim možda na većim imanjima, bilo je obilje visokih stabala, pedesetak metara sjeverno i južno od doka i kućice za čamce. Osiguravali su stanovitu privatnost, više po izgledu nego u zbilji, ali su privukli pažnju terenskog agenta iz Kaira. Usmjerila se nadesno, preko pijeska i kamenja, blizu malih valova koji su se blago prebacivali jedan preko drugoga. Prošli su granicu stabala i nastaviti hodati sve dok nisu došli do velike stijene koja se izdizala na rubu vode. S tog se mjesta nije mogla vidjeti ogromna kuća gore. — Ovo će biti prikladno — rekla je Adrienne Rashad.

— *Prikladno?* — uzviknu Kendrick. — Zbog čega je bila ta mala vježba?

— Razlog te male vježbe jest da se izbavimo kuće. Prepostavljam da vam je poznato što je *sigurna kuća*.

— Zacijelo.

— I da se snima sve što kažete u svakoj prostoriji, uključujući toalet i kupaonicu.

— Ja nemam ama baš ništa skrivati...

— Snizite glas. Govorite u vodu kao što ja govorim.

— Što? *Zašto?*

— Elektronsko praćenje glasa. Drveće će iskriviti zvuk jer nema izravnih vizualnih snopova...

— Što?

— Laseri su poboljšali tehnologiju!!!

— *Što?*

— Zavežite! Šapćite.

— Ponavljam, ja nemam prokleto što kriti. Možda *vi* imate, ali ja *nemam!*

— Zaista? — upita ga Rashad, oslonivši se na veliku stijenu i govoreći dolje u male valove koji su se polako približavali i nestajali. — Vi želite uplesti Ahmata?

— Spomenuo sam ga. Predsjedniku. Trebalo je da zna koliko je pomoć tog dječaka bila...

— O, Ahmat će to jako cijeniti. A njegov osobni liječnik? I dvojica njegovih rođaka koji su vam pomagali i štitili vas? I Al-Baz, i pilot koji vas je dovezao u Bahrain?... Svi bi mogli biti *ubijeni*.

— Osim Ahmata, ja nisam spomenuo nikog *posebno*...

— Imena nisu važna. Funkcije jesu.

— Za ime Krista, to je bio Predsjednik Sjedinjenih Država!

— Znate li s *kime* on razgovara? Poznajete li ih osobno? Znadete li koliko se u njih može vjerovati u smislu maksimalne sigurnosti; zna li *on*? Poznajete li ljudi koji su u ovoj kući iza uređaja za slušanje?

— Dakako da ne poznam.

— Što je sa mnom? Ja sam terenski oficir s prihvatljivim *pokrivačem* u Kairu. Jeste li govorili o *meni*?

— Jesam, ali jedino sa Swannom.

— Ja ne govorim što ste učinili u društvu nekoga od autoriteta koji je sve znao jer je to vodio, ja govorim o onima *tamo*. Da ste me stali ispitivati u toj kući, ne biste li možda izgovorili ime bilo koga ili svih ljudi koje sam spomenula? A da razbijem bank, g. Amateru, je li nezamislivo da biste možda spomenuli *Mossad*?

Evan je zatvorio oči. — Možda bih — rekao je meko, kimajući. — Ako bismo utonuli u raspru.

— Raspra je neizbjegna, što je razlog zašto sam vas dovela ovamo.

— Svi tamo gore su na našoj strani — usprotivio se Kendrick.

— Uvjerena sam da jesu — suglasila se Adrienne — ali mi ne poznajemo snagu ili slabosti ljudi s kojima se nismo nikad susreli ili ih ne možemo vidjeti, je li tako?

— Vi ste paranoidni.

— To ide s terenom, kongresmenu. Osim toga, vi *jeste* prokleta budala. Prijeći će preko pitanja tko izdaje naređenja kome, jer je to irrelevantno, pa će se vratiti na vašu prvu točku. Cijela je vjerojatnoća da vam ja *nisam* spasila život u Bahrainu, već sam vas, umjesto toga, a zbog tog bastarda Swanna, dovela u neizdrživu situaciju koju mi i neki piloti nazivamo točkom bez povratka. Nije se očekivalo da ćete preživjeti, gospodine Kendrick, ali ja sam se usprotivila takvu mišljenju.

— Zašto?

— Vi ste bili pošten čovjek koji je pokušavao učiniti poštenu stvar za koju nije bio ni pripremljen ni opremljen, ako to nije isto. Kao što je ispalo, bilo je drugih koji su vam pomogli mnogo više nego sam ja ikad mogla. Sjedila sam u uredu Jimmya Graysona i oboje smo osjetili olakšanje kad je stigao glas da ste u zraku, već dalje od Bahraina.

— Grayson? On je jedan od sedmorice koji je znao da sam tamo.

— Nije znao sve do posljednjeg trenutka. Čak mu ja nisam htjela reći. To je trebalo doći iz Washingtona.

— Jezikom Bijele kuće, jučer ujutru su ga stavili na žar.

— Zbog čega?

— Da se ustanovi nije li on onaj koji je procurio moje ime.

— *Jimmy*? To je bilo još gluplje nego misliti da sam to bila *ja*. Grayson toliko želi direktorsko mjesto da ga može okušati. Osim toga, nije mu stalo do toga da mu prerežu vrat i iznakaze tijelo, kao što se to ni meni ne sviđa.

— Vi te riječi izgovorate vrlo lako. Brzo vam dolaze, možda prebrzo.

— O Jimmyu?

— Ne. O vama.

— Tako. — Žena koja se nazvala Khalehla odmakla se od stijene. — Vi mislite da sam sve ovo uvježbala — sa sobom, dakako, jer apsolutno nikako nisam mogla doći u doticaj s drugima. I, dakako, ja sam napola Arapkinja...

— Ušli ste gore u sobu kao da ste očekivali da ćete me ugledati. Nisam vam bio nikakvo iznenađenje.

— Ja jesam, a vi niste.

— Zašto i zašto ne? U obje stvari?

— Proces eliminacije, prepostavljam — i jednog utanačenja; čovjek kojega poznam, koji me zaštićuje od *pravih* iznenađenja. Protekli dan i po, vi ste bili vruća vijest diljem Sredozemlja, kongresmenu, pa se mnogo ljudi trese, uključujući i mene. Ne samo zbog *sebe* već zbog mnogih drugih koje sam rabila i zlorabila da bih vas držala na oku. Netko kao što sam ja gradi mrežu na povjerenju, a sada je to povjerenje, najvažnije što imam, dovedeno u pitanje. I tako, vidite, g. Kendrick, vi niste samo upropastili moje vrijeme i koncentraciju već ste spiskali i lijepu paru koju su platili poreski obveznici da biste me dovukli ovamo zbog pitanja na koje može odgovoriti bilo koji iskusni obavještajni oficir.

— Mogli ste me prodati, prodati moje ime za stanovitu cijenu.

— Za što? Svoj *život!* Za živote onih koje sam upotrijebila da vas prate, ljudi koji su važni meni i poslu koji radim — poslu koji mislim da ima pravu vrijednost, što sam vam pokušala objasniti u Bahrainu? Vi odista *vjerujete* u to?

— Oh, Isuse, ja ne znam u *što* da vjerujem! — priznao je Evan, izbacivši dah i tresući glavom. — Sve što sam htio učiniti, sve što sam planirao, sve je to bačeno u smeće. Ahmat me ne želi više vidjeti, ne mogu se vratiti — ni tamo ni bilo gdje u Emiratima ili u zaljevima. On će se pobrinuti za to.

— Vi ste se *željeli* vratiti?

— Više nego išta. Htio sam svoj život nastaviti tamo gdje sam najbolje radio. Ali sam prvo morao naći i otarasiti se kurvina sina koji je sve osakatio, ubio radi ubijanja — tolikih.

— Mahdi — prekinu ga Rashad, kimnuvši. — Ahmat mi je rekao. Vi ste to učinili. Ahmat je mlad i promijenit će se. S vremenom će shvatiti što ste tamo učinili za sve i bit će vam zahvalan... Ali ste sada odgovorili na pitanje. Vidite, mislila sam da ste možda vi grunuli s cijelom pričom, ali vi niste, kažete?

— *Ja?* Vi ste sišli s *uma!* Za šest mjeseci ja odlazim odavde!

— Znači, nemate političkih ambicija?

— Krioste, *ne!* Ja se pakiram, ja odlazim! Samo, sada nemam kamo otići. Netko me pokušava zaustaviti, pretvarajući me u nešto što nisam. Što mi se dođavola *događa*?

— Onako iz ruke, rekla bih da vas ekshumiraju.

— Što? *Tko?*

— Netko tko misli da vam je nanesena nepravda. Netko tko vjeruje da zaslužujete javno priznanje, istaknutost.

— Što ja ne želim! A Predsjednik mi ne pomaže. On mi dodjeljuje Medalju slobode, idućeg utorka u Plavoj sali, s cijelom mornaričkom glazbom! Rekao sam mu da to ne želim, ali je kurvin sin rekao da se moram pojavit jer on se ne želi doimati poput »štampanog bastarda«. Kakva je to vrst rezoniranja?

— Vrlo predsjednička... — Rashad se odjednom zaustavila. — Šetajmo — brzo je rekla ugledavši dvojicu članova personala u bijelim odijelima koji su se pojavili na početku mola. — Ne gledajte oko sebe. Ponašajte se neusiljeno. Mi ćemo se samo šetkati ovom lošom ispricom za plažu.

— Mogu li govoriti? — upita je Kendrick, uhvativši korak.

— Ništa što je vezano s temom. Čekajte dok dođemo do zaokreta.

— Zašto? Mogu li nas čuti?

— Moguće je. Nisam sasvim sigurna. — Slijedili su zaokret obale sve dok stabla nisu sakrila dvojicu na molu. — Japanci su razvili direkcione releje, mada ih ja još nisam vidjela — nastavi Rashad besciljno. Zatim se opet zaustavila i pogledala u Kendricka. — Razgovarali ste s Ahmatom? — upita ga.

— Jučer. Rekao mi je da idem dođavola ali ne natrag u Oman. Bilo kuda.

— Vi znadete da ću ja to provjeriti kod njega, zar ne?

Evan je odjednom bio iznenaden, onda ljut. *Ona* njega ispituje, a ne obratno. Optužuje ga; ona će *njega* provjeriti. — Sasvim mi je svejedno što ćete učiniti, moja je jedina briga bila što ste *mogli* učiniti. Vi ste uvjerljivi, Khalehla — oprostite mi — gospodice Rashad, i vjerujete u ono što govorite, ali šestoro ljudi koji su znali za mene mogli su sve izgubiti, a ništa dobiti govoreći da sam ja prošle godine bio u Muskatu.

— A *ja* nisam imala što izgubiti osim života, mog i onih ljudi koje sam kultivirala na svom sektoru, od kojih su mi neki, usput, veoma dragi. Sjašite sa svog drvenog konjića, kongresmenu, izgledate smiješno. Vi niste samo amater, vi ste nepodnošljivi.

— Znate, moguće je da ste vi negdje pogriješili! — uzviknu Kendrick, očajnički. — Ja bih bio gotovo voljan da vas se u konačnici blaže kazni — to sam prešutno rekao Dennisonu, kao što sam mu rekao da mu i ne bih dopustio da vas objesi za to.

— Oh, vi ste vrlo ljubazni, sir.

— Ne, ja sam to mislio. *Vijeste* spasili moj život, a ako ste se poklznuli i ispalo vam moje ime...

— Nemojte dokazivati svoju tupoglavost — provali iz Rashad. — Mnogo je, *mnogo* mogućnije da je netko od one petorice nešto zucnuo, a ne nas dvoje, Grayson ili ja. Mi živimo na terenu, mi ne grijesimo na takav način.

— Šetajmo — sada će Evan; stražara nije bilo na vidiku, ali su ga sumnje i pometenost prisiljavali da se kreće. Njegov je problem bio u tome što joj je vjerovao, vjerovao je u ono što je Manny Weingrass rekao o njoj: »... *ona nema ništa s tvojim otkrivanjem... to bi samo dodalo njenom sramu i još više zapalilo ludi svijet u kojem ona živi*«. A kad je Kendrick protestirao da drugi nisu mogli otkriti njegovu tajnu, Manny je dodao: »*Onda postoe drugi iza drugih...*« Došli su do zemljane staze koja je vodila kroz drveće do kamena zida kojim je graničilo imanje. — Hoćemo li istraživati? — upita je Evan.

— Zašto ne? — Adrienne će hladno.

— Gledajte — nastavio je dok su se uspinjali šumovitim proplankom jedno uz drugo — recimo da vam vjerujem...

— Mnogo vam hvala.

— U redu, ja vam *vjerujem!* A budući da vam vjerujem reći ću vam nešto što znaju samo Swann i Dennison; drugi ne znaju, barem mislim da je tako.

— Jeste li sigurni da biste mi to trebali reći?

— Potrebna mi je pomoć, a oni mi ne mogu pomoći. Možda vi možete; vi ste bili *tamo* — sa mnom — i vi znate toliko toga što ja ne znam. Kako se dogadaji drže pod pokrivačem tištine, kako tajna informacija dolazi do onih koji bi trebalo da je imaju, koje su procedure.

— Nešto znam, ali nikako sve. Moja je baza u Kairu, ne ovdje. Ali nastavite.

— Prije nekog vremena došao je jedan čovjek posjetiti Swanna, plavokosi muškarac s evropskim akcentom koji je mnogo znao o meni — Frank je to nazvao PD.

— Prethodni podaci — rekla je Rashadova, prekinuvši ga. — To se još zove »privilegirani detalji«, a obično dolazi iz trezora.

— Trezora? Kakvih trezora?

— To je žargon za tajne obavještajne dosjee. Nastavite.

— Pošto je impresionirao Franka, *istinski* ga impresionirao, izišao je na čistinu i rekao što misli. Rekao je Swannu da je zaključio da me je State Department poslao u Muskat za vrijeme krize s taocima.

— Što? — Ona je eksplodirala uhvativši Kendricka za ruku. — Tko je to bio?

— Nitko ne zna. Nitko ga ne može naći. Identitet kojim se poslužio da stigne do Franka bio je lažan.

— Dobri *Kriste* — prošaptala je Adrienne gledajući u stazu koja se uspinjala; jarko sunce se probijalo kroz gornji zid drveća. — Ostat ćemo ovdje na trenutak — rekla je tihom, s žurbom u glasu. — Sjedite.

— Oboje su sjeli na zemljanoj stazu okruženi debelim deblima i grmljem. — *I?* — navaljivala je žena iz Kaira.

— Dakle, Swann ga je nastojao stresti sa sebe; čak mu je pokazao bilješku ili pisamce državnog sekretaru, koje smo obojica sastavili, a u kome se odbija svaka veza sa mnom. Taj čovjek očito nije povjerovao Franku, pa je nastavio s kopanjem, dublje i dublje dok sve nije našao. Ono što je jučer ujutru izišlo toliko je točno da niože potjecati samo iz omanskog dosjea — iz trezora, kako to vi zovete.

— Ja to *znam* — prošaptala je Adrienne Rashad, čija je ljutnja bila neizbrisivo pomiješana sa strahom. — Moj Bože, do *nekoga* se doprlo!

— Do jednoga od sedam — *šest?* — brzo se ispravio.

— Tko su oni? Ne mislim na Swanna i njegova kompjuterskog čovjeka OHIO-Četiri, već izvan Dennisona, Graysona i mene?

— Sekretari za vanjske poslove i obranu, i šef Generalštaba.

— Nijednom od njih se nije moglo ni prići.

— Što je s kompjuterskim čovjekom? Zove se Bryce, Gerald Bryce, i mlad je. Frank se zakleo u njega, ali je to samo njegov sud.

— Ja u to sumnjam. Frank Swann je kopile, ali mislim da ga se ne bi moglo namagarčiti na taj način. Netko poput Brycea je prva osoba na koju ćeš pomisliti, a ako je dovoljno pametan da vodi takvu vrst operacije, on to zna. A također zna da bi se mogao suočiti s trideset godina u Leavenworthu.

— Dakle, gdje smo? Sedmorica su vani, a plavokosi Evropljanin je unutra.

— Ne znam. — Odjednom mu je Adrienne opet dodirnula ruku.

— Ja vam moram postaviti neka pitanja, Evane...

— *Evane?* Hvala vam.

— Oprostite. Kongresmenu. Poskliznuo mi se jezik.

— Nemojte tako govoriti. Mislim da mi imamo pravo na obična imena.

— A sad *vi* prestanite...

— Ali hoćete li se ljutiti ako vas zovem Khalehla? S tim mi je imenom mnogo ugodnije.

— I meni. Arapski dio mene je uvijek odbijao oporecivost Adrienne.

— Postavljajte svoja pitanja — Khalehla.

— U redu. Kad ste odlučili doći u Muskat? Uzimajući u obzir okolnosti i ono što ste bili kadri učiniti, tamo ste kasno stigli.

Kendrick je duboko uzdahnuo. — Kajakario sam po brzacima u Arizoni pa stigao u kamp-bazu zvanu Lava Falls, i čuo radio prvi put nakon nekoliko tjedana. Znao sam da moram poći u Washington...

Evan je ispričao podrobnosti tih mahnitih šesnaest sati, krenuvši od srazmjerno primativnog logorišta u planinama do hala State Departmenta i naposljetu do najsvremenijeg kompjuterskog kompleksa koji je bio OHIO-Četiri-Nula. — Tamo smo Swann i ja postigli naš sporazum i ja sam već bio na putu.

— Vratimo se na trenutak — rekla je Khalehla, koja je tek u tom trenutku maknula pogled s Kendrickova lica. — Unajmili ste riječni avion da vas odveze do Flagstaffa, gdje ste pokušali čartirati mlažnjak do D.C. Je li tako?

— Da, ali su mi za deskom za čartiranje rekli da je prekasno.

— Bili ste tjeskobni — prepostavio je terenski agent CIAe. — Vjerljivo ljuti. Mora da ste se malo i nabacivali svojom težinom. Kongresmen iz velike države Colorado, i tako dalje, i tako dalje.

— Više nego malo — i mnogo više i mnogo dalje.

— Stigli ste u Phoenix i poletjeli prvim komercijalnim letom. Kako ste platili kartu?

— Kreditnom karticom.

— Loš način — nato će Khalehla — ali niste imali razloga da drukčije mislite. Kako ste znali s kime morate razgovarati u State Departmentu.

— Nisam znao, ali sjetite se, godinama sam radio u Omanu i Emiratima, pa sam znao kakvu vrst osobe moram potražiti. A kako sam naslijedio iskusnu sekretaricu u D.C., s instinktom gradske mačke, rekao sam *joj* koga da potraži. Stavio sam joj jasno do znanja da to nesumnjivo mora biti netko iz Konzularnih operacija Statea. Odjeljenje za Srednji istok ili Jugozapadnu Aziju. Većina Amerikanaca koji su tamo radili dobro poznaju te ljude — često čak do brade.

— I tako je ta sekretarica s instinktom gradske mačke stala telefonirati uokolo, postavljajući pitanja. To mora da je podiglo nekoliko obrva. Je li sačuvala popis imena onih kojima je telefonirala?

— Ne znam.

— Nikad je to nisam upitao. Sve je bilo nekako mahnito, a s njom sam održavao kontakt zahvaljujući jednom od onih telefona zrak-zemlja, za vrijeme leta iz Phoenixa. Do trenutka kad sam sletio ona je suzila moguće osobe na četiri ili pet ljudi, ali su samo jednog smatrali stručnjakom za Emirate, a on je ujedno bio zamjenik direktora Cons Opa. Frank Swann.

— Bilo bi zanimljivo saznati je li vaša sekretarica sačuvala popis tih imena — rekla je Khalehla, izvivši vrat, razmišljajući.

— Telefonirat ću joj.

— Ne odavde, nikako ne. Osim toga, ja nisam završila... I tako ste otišli u State da pronađete Swanna, što znači da ste se prilikom dolaska obratili ljudima iz sigurnosti.

— Prirodno.

— I kad ste otišli?

— Dakle, ne, zapravo ne, nisam se više pojavio pred deskom u predvorju. Umjesto toga, odveli su me do parkirališta i odvezli kući kolima State Departmenta.

— Vašoj kući?

— Da, već sam bio na putu za Oman i morao sam uzeti neke svoje stvari...

— A što je sa šoferom? — prekinu ga Khalehla. — Je li vas oslovljjavao po imenu?

— Ne, nikako ne. Ali je rekao nešto što me je streslo. Upitao sam ga ne bi li ušao u kuću da nešto zagrizi ili popije kavu, a on je rekao: »Mogli bi me ustrijeliti ako iziđem iz ovih kola« ili se izrazio drugačije, ali u tom smislu. Onda je dodao: »Vi ste iz OHIO-Četiri-Nula.«

— Što znači da on nije bio — brzo će Rashadova. — A vi ste bili ispred svoje kuće.

— Da. Onda sam izišao iz kola i ugledao druga kola, tridesetak metara iza nas, uz pločnik. Mora da su nas ta kola pratila; na tom dijelu ceste nema drugih kuća.

— Oružana pratrna — kimnu Khalehla. — Swann vas je pokrio od minute-jedan i bio je u pravu. Nije imao vremena ni mogućnosti da uđe u trag svemu što vam se dogodilo u minus-jedan.

Evan je bio zbumen. — Da li biste mi to objasnili?

— Minus-jedan je prije nego ste stigli do Swanna. Ljutiti bogati kongresmen izaziva mnogo buke oko toga kako će stići u Washington. Ne omogućavaju mu sve glatko, pa leti u Phoenix, gdje nesumnjivo inzistira na prvom letu i plaća kreditnom karticom, i počinje telefonirati svojoj sekretarici koja je obdarena prirodnim nagonom ulične mačke, i kaže joj da pronađe čovjeka kojega on ne poznaje, ali je uvjeren da postoji u State Departmentu. Ona se baca na telefoniranje — pomamno, mislim da ste rekli — i uspostavlja kontakt s jednim brojem ljudi koji se pitaju zašto. Suzuje vam kvorum — što će reći da je uspostavila *niz* kontakata koji su joj možda mogli dati — informaciju i koji se također pitaju zašto, a onda se vi pojavljujete u Stateu i zahtijevate sastanak s Frankom Swannom.

— Pa?

— Taj mali uski krug o kojem ste govorili nije bio ni vrlo malen ni vrlo uzak, Evane. Lako su vam mogli pratiti trag unazad od Phoenixa do Flagstaffa, a vaše ime i glasno inzistiranje na brzom prijevozu mnogi su mogli upamtiti. Onda se pojavljujete u State Departmentu, gdje izazivate još više buke — usput, prijavljujete se na ulazu, ali se ne odjavljujete — sve dok vam ne dopuste da odete u Swannovu kancelariju.

— Da, ali...

— Dopustite mi da završim, molim vas — opet će Khalehla. — Vi ćete razumjeti, želim da oboje imamo punu sliku... Vi i Swann razgovarete, utanačujete anonimnost, i kao što ste rekli, već ste u trku na putu za Muskat. Prvi dio puta vodio je do vaše kuće s vozačem koji nije pripadao OHIO-Četiri-Nula kao ni stražari u predvorju Statea. Dispečer je jednostavno odredio vozača, a stražari na dužnosti su samo vršili svoj posao. Oni nisu u razrijeđenim krugovima; nitko ih od onih gore ne upoznaje s rasporedima vrhunske tajne. Ali su ljudi; odlaze kući i razgovaraju sa svojim ženama i prijateljima jer se nešto *drugačije* dogodilo u njihovom normalno dosadnom životu. A mogli su također odgovarati i na pitanja koja su ih onako ovlaš pitali ljudi za koje su vjerovali da su državne birokrate.

— Pa su na ovaj ili onaj način svi znali tko sam...

— Kao i veći broj ljudi u Phoenixu i Flagstaffu, a jedno im je svima bilo jasno. Taj važni čovjek je uz nemiren; tom se kongresmenu vraški žuri; ta budža ima neki problem. Vidite li trag koji ste ostavili?

— Da, vidim, ali tko bi to *slijedio*?

— Ne znam, a to me muči više nego vam mogu reći!

Evan je stavio ruku preko njene. — Ja moram znati tko je to bio, Khalehla, ja to *moram* znati.

— Ali mi sada *znamo* — rekla je mekano, ispravljujući se, a glas joj je bio ravan kao da vidi nešto što je trebalo da ranije vidi. — Plavokosi muškarac s evropskim akcentom.

— *Zašto?* — Kendrick je uklonio ruku kad je ta riječ prasnula iz njega.

Khalehla ga je gledala sučuvstvenim pogledom, ali je u njenim očima ispod zabrinutosti bila hladna analitička inteligencija. — Odgovor na to treba da bude vaša glavna briga, Evane, a ja imam drugi problem, i zato sam prestrašena.

— Ne razumijem.

— Tko god bio taj plavokosi, koga god on predstavlja, on je prodro u naše podrumе i uzeo ono što mu nikad ne bi smjelo biti dano. Ja sam osupnuta, Evane, *okamenjena*, a te riječi nisu dovoljno snažne da izraze moje raspoloženje. Ne samo zbog onoga što je vama učinjeno, već što su nama učmili. Kompromitirali su nas, prodrli su tamo gdje bi takvo prodiranje trebalo da bude nemoguće. Ako oni — ma tko oni bili — dakle ako vas oni mogu iskopati iz najdubljih, najsigurnijih arhiva koje imamo, oni mogu saznati i mnogo drugoga do čega *nitko* ne bi smio imati pristup.

Kendrick je gledao njeno napeto, upadljivo lice i ugledao strah u njenim očima. — Vi to mislite, zar ne? Vi ste preplašeni.

— Bili biste i vi kad biste znali muškarce i žene koji nam pomažu, koji imaju povjerenja u nas, koji riskiraju život da bi nam donijeli informaciju. Da, uplašena sam, zato jer netko dolje duboko otvara naše najtajnije arhive za druge izvana. Sve što je taj trebao u vašem slučaju bilo je ime, vaše ime, i ljudi u Muskatu i Bahrainu se boje za svoje živote. Ali koliko drugih imena može tako na vidjelo? Koliko tajni se još može saznati?

Evan nije pokrio njenu ruku ali ju je držao, stezao je. — Ako vi vjerujete u to, zašto mi ne pomognete?

— Pomognem, vama?

— Moram znati tko mi to radi, a vi morate znati tko to tamo gore ili tamo dolje omogućava. Rekao bih da se naši ciljevi sastaju i slažu, zar ne? Dennisona držim u nečemu iz čega ne može izmigoljiti, a vama mogu osigurati tihu direktivu Bijele kuće da ostanete ovdje.

Khalehla se namrštila. — Ne može to tako. Osim toga, bila bih izvan svoje klase. Ja sam vrlo dobra tamo gdje jesam, ali izvan svog elementa, svog *arapskog* elementa, nisam prvorazredna.

— Broj *jedan* — odlučno joj se suprotstavi Kendrick. — *Ja* vas smatram prvorazrednom jer ste mi spasili život i smatrali moj život srazmjerno važnim. I dva, kao što već napomenuh, vi imate ekspertizu na područjima o kojima ja ništa ne znam. *Procedure*. Postupanja. »Pokrivene referalne avenije« — to sam naučio kao član Odabranog odbora za obavještajni rad, ali nemam ni najbljeđu predstavu o tome što to znači. Dovraga, lady, vi čak znate što su »podrumi«, a ja sam uvijek mislio da su to samo donji dijelovi kuće ispod prizemlja, a to, hvala Bogu, nisam nikad morao graditi. Molim vas, u Bahrainu ste mi rekli da mi želite pomoći. *Sada* mi pomozite! Sebi pomozite.

Adrienne Rashad mu je odgovorila, dok su joj tamne oči hladno potražile njegove. — Ja bih *mogla* pomoći, ali bi tada bilo trenutaka kad biste morali raditi onako kako vam kažem. Da li biste to mogli?

— Nisam ludo zainteresiran da skačem s mostova i visokih zgrada, ali...

— Moglo bi biti i trenutaka kad vam ne bih bila kadra nešto objasniti. Da li biste se s tim mogli suglasiti?

— Da. Zato jer sam vas promatrao, slušao, i jer imam povjerenja u vas.

— Hvala vam. — Stegla mu je ruku i pustila je. — Morala bih nekoga dovesti sa sobom.

— Zašto?

— Kao prvo, potrebno je. Trebao bi mi privremeni premještaj a on bi ga mogao isposlovati ne dajući nikakvo objašnjenje — zaboravite Bijelu kuću, to je suviše opasno, suviše nestabilno. Drugo, on bi mogao pomoći na područjima izvan mog dosega.

— Tko je on?

— Mitchell Payton. On je direktor Specijalnih projekata — to je eufemizam za »ne pitaj«.

— Možete li mu vjerovati? Hoću reći potpuno, bez ikakvih sumnji.

— Bez ikakvih sumnji. On me je obradio za Agenciju.

— To nije baš razlog.

— Međutim, ako to nije, onda je razlog činjenica što sam ga zvala »ujakom Mitchom«, u Kairu, otkad sam imala šest godina. On je bio mladi operativni oficir koji je pozirao kao predavač na sveučilištu. Sprijateljio se s mojim roditeljima — moj je otac tamo bio profesor, a majka mi je Američanka iz Kalifornije, odakle je i Mitch.

— Da li će vam dati premještaj?

— Da, svakako.

— Jeste li uvjereni u to?

— Nema izbora. Kao što sam vam malo prije rekla, netko daje dio naše duše koja nije za prodaju. Ovog ste puta vi. Tko će biti slijedeći?

25

Mitchel Jarvis Payton bio je zdrav i uravnotežen 63-godišnjak kojega su usisali u Centralnu obavještajnu agenciju prije trideset četiri godine. Oni, koji su u Los Angelesu vršili agresivnu regrutaciju za Agenciju, uzeli su ga pod svoje i uputili u sjedište CIA-e u Langleyu, Virginia, radi indoktrinacije.

MJ¹, kako su ga zvali otkad je mogao pamtiti, bio je s dvadeset devet godina izvanredni profesor s doktoratom u arapskim studijima na Sveučilištu Kalifornija, gdje je poslije predavao. Jednog sunčanog jutra posjetila su ga dvojica gospode iz vlade koji su ga uvjerili da njegova zemlja hitno treba njegov talent. Što se podrobnosti tiče, oni, *dakako*, nemaju slobodu obznaniti, ali kako one predstavljaju najuzbudljiviju sferu službe za vladu, oni uzimaju da je položaj, prekomorski, na području njegove stručnosti. Neoženjeni mladić je skočio na tu mogućnost, a kad se suočio sa zbumjenim prepostavljenima u Langleyu, koji su se pitali što će s njim, on im je čvrsto stavio do znanja da je prerezao sve konce u L.A., jer je pretpostavio da će ga uputiti barem u Egipat. I tako su ga uputili u Kairo. Kao slušač studirao je američku književnost, jer je mislio da tog predmeta ionako nema mnogo. Zbog toga ga je agencija za zapošljavanje u Rimu, zapravo prikrivena filijala CIA-e, poslala na Kairsko sveučilište kao predavača američke književnosti, koji dobro govori arapski.

Tamo je upoznao Rashadove, prijatan i ljupki bračni par koji je postao važnim dijelom njegova života. Na prvom fakultetskom sastanku Payton je sjedio pored uvaženog profesora Rashada, ali je u laganom razgovoru prije početka sastanka saznao ne samo da je Rashad pohađao fakultet u Kaliforniji već da se i oženio sa školskom kolegicom MJ-a. Procijetalo je duboko prijateljstvo, a tako i ugled MJ-a u Centralnoj obavještajnoj agenciji. Naslijedio je Jamesa Jesusa Angletona², sivu lisicu tajnih operacija, kao direktor Specijalnih projekata. I nikad nije zaboravio što mu je prijatelj Rashad rekao kad je stekao moć.

Možda.

Ali je testu manipulacije bio izložen svom silinom kad je u Washington stigla svojeglava kći njegovih dragih prijatelja, koja je čvrsto odlučila da posveti svoj život — ili barem njegov dio — smanjenju vatri mržnje i nasilja koje su obuzele njeno Sredozemlje. Bila je kvalificirana; engleski i francuski je govorila tečno kao arapski, a onda je učila jidiš i hebrejski. On joj je predložio Mirovni korpus³, ali je ona bacila tašku na pod ispred njegova stola.

— *Ne!* Ja nisam dijete, ujače Mitch, a i nemam tu vrstu dobrostivih poriva. Mene zanima samo ono odakle sam, gdje sam rođena. Ako me nećeš upotrijebiti, naći ću druge koji hoće!

— To bi mogli biti krivi drugi, Adrienne.

— Onda me ti zadrži. Uzmi mene u službu!

— U *redu* — pristao je M.J. Payton. — Ali shvati *mene*, mlada lady. Proći ćeš kroz koncentrirani kurs u Fairfaxu, u Virginiji, u logoru koji nije na bilo kojoj karti. Ako ne uspiješ ja ti ne mogu pomoći.

¹ MJ — inicijali u funkciji nadimka, spoluju se kao Em-Dži (*op. prev.*)

² Jedan od osnivača američke Centralne obavještajne agencije (*op. prev.*)

³ Ustanovu američke vlade koja upućuje američke dobrovoljce u zemlje u razvoju, gdje rade na obrazovnim projektima. Agencija osnovana 1961, a djelomično je zadovoljavala i apetite CIAe (*op. prev.*)

— Dogovoreno — rekla je Adrienne Khalehla Rashad, nasmiješena. — Želiš li se okladiti?

— Ne s tobom, ti mlada tigrice.

I bilo je dobro za Paytonovu lisnicu da se nije okladio. Kandidat broj 1344 završio je mučni desetotjedni tečaj u Fairfaxu, Virginia, na čelu klase. Neka vrag odnese pokret za oslobođenje žena, ona je doista bila bolja od dvadeset šestorice muškaraca. Ali je »ujak Mitch« tada pomislio kako ona ima razlog koji drugi nemaju: jedna polovina nje je arapskog porijekla.

Sve je to bilo prije više od devet godina. Ali sada, ovog petka poslije podne, poslije gotovo deset godina, Mitchel Jarvis Payton je bio zaprepašten! Terenski agent Adrienne Rashad, sada na dužnosti u Sektoru zapadnog Sredozemlja, Postaja Kairo, upravo ga je nazvala s javnog telefona iz hotela Hilton, u Washingtonu! Što ona radi ovdje za ime Boga? Čijim se autoritetom makla sa svog mjesta? Svi oficiri pridodani Specijalnim projektima, osobito *taj* oficir, dobivaju naređenja samo preko njega. To je nevjerljivo! A činjenica da neće doći u Langley, već inzistira da se s njim sastane u nekom restaurantu izvan puta u Arlingtonu, nije smirila MJ-ove živce. Osobito pošto mu je rekla: Apsolutno je važno da ne naiđem na nekoga koga poznajem ili koji bi mene mogao znati, ujak Mitch.

Osim zlogukog tona njenih riječi, već ga godinama nije nazvala ujakom Mitchom, sigurno nije još od koledža. Njegova »nećakinja« izvan srodstva bila je uznemirena, o tome nema sumnje.

Miloš Varak je izišao iz aviona u Durangou, Colorado, i hodao terminalom do lože u kojoj je bila agencija za iznajmljivanje automobila. Pokazao je lažnu vozačku dozvolu i primjereni lažnu kreditnu karticu, potpisao ugovor o najmu kola, uzeo ključeve i krenuo prema mjestu gdje su ga čekala kola. U kovčežiću za spise imao je detaljnu mapu donjeg jugozapadnog Colorada, na kojoj su bila ubilježena i čuda Nacionalnog parka Mesa Verde; bili su tu i opisi hotela, motela, restauranata, od kojih se većina nalazila u gradovima kao što su Cortez, Hesperus, Marvel i, dalje na istoku, Durango ili izvan njih. Najmanje detaljizirano područje bla je sama točka nazvana Mesa Verde; izraz »gradić« nije se mogao primijeniti. To je geografska lokacija više u svijesti ljudi nego u knjigama; trgovina općim potrepštinama, brijačnica, mali privatni aerodrom i kavana nazvana Gee-Gee¹ sačinjavali su privredu tog mjestošča. Čovjek prolazi kroz Mesa Verde, ne živi ovdje. Postojalo je samo radi udobnosti farmera, poljoprivrednih radnika i onih okorjelih putnika koji bi se neizostavno izgubili vozeći se pejzažnim cestama u New Mexico i Arizonu. Anomalija aerodrom bila je za korist desetak privilegiranih zemljoposjednika, koji su izgradili imanja daleko od svega i jednostavno su ga htjeli imati. Oni su vrlo rijetko, ako i ikad, vidjeli steraj ceste s trgovackim radnjama, brijačnicom i Gee-Gejem. Sve su njihove potrepštine stizale avionom iz Denvera, Las Vegasa i Beverly Hillsa — eto čemu aerodrom. Izuzetak u tome je bio kongresmen Evan Kendrick, koji je sve iznenadio natječući se na izborima za politički položaj. Pogriješio je misleći da Mesa Verde može proizvesti glasove, kojih bi možda i bilo da su izbori bili održani južno od Rio Grande.

Međutim, Varak je veoma htio vidjeti taj odsjek ceste o kojem su mještani govorili kao o Mesa Verde ili, čak, obično Verde, kako ga je zvao Emmanuel Weingrass. Htio je vidjeti kako se ljudi oblače, kako hodaju, koliko je napor rada na polju djelovao na njihovo tijelo, mišiće, držanje tijela. Idućih dvadeset četiri sata ili, najduže, četrdeset osam sati mora se stopiti s okolišem. Miloš je imao zadatak koji ga je u jednom smislu činio tužnim izvan mjere bola, ali je to bilo nešto što je morao učiniti. Ako postoji izdajnik Inver Brassa, unutar Inver Brassa, Varak ga mora pronaći... ili nju.

¹ Gee-Gee na amer. slangu znači konj, ali u Teksasu znači i dobitčina; dakako, može značiti i duplikaciju blagog izraza čuđenja gee u smislu dođite i vidite i sl.

Pošto se vozio sat i trideset pet minuta našao je cafe Gee-Gee. Nije mogao ući onako kako je bio odjeven, pa je parkirao kola, skinuo jaknu i ušetao u trgovinu svim potrepštinama, preko ceste.

— Ne vidje' vas prije — reče stariji vlasnik, okrenuvši glavu dok je stavljao vrećice s rižom na police. — Uv'jek l'jepo vidjet' novo lice. Vi do New Mexa? Ja ču vam pokazat' pravi put, ne morate ništa kupit'. Ja to stalno govorim ljudima, ali oni uv'jek misle da se moraju odijelit' od gotovine a sve što im treba je, brate, pravi smjer.

— Veoma ste ljubazni, ser — nato će Miloš — ali bojim se da se moram odijeliti od gotovine — ne moje, dakako, već mog poslodavca. To je eto sasvim podudarno, ali moram kupiti nekoliko vreća riže. To su izostavili u isporuci iz Denvera.

— O, jedan od onih budzovana u brdima. Uzmi što hoćeš, sine — za gotovinu, dakako. U mojim godinama ja to ne iznosim sam.

— Nisam na to ni pomislio, sir.

— Hej, vi ste strani prijan, ha?

— Skandinavac — odgovori mu Varak. — Ja sam samo privremeno, zamjenjujem šofera dok je bolestan. — Miloš je uzeo tri vrećice s rižom i odnio ih na tezgu; vlasnik je išao za njim do blagajne.

— Za koga radiš?

— Kendrickova kuća, ali me on ne poznaje...

— Hej, zar to nije *nešto* o našem mladom Evanu? Naš ovdašnji kongresmen, *heeeroj* Omana! Kaže' vam, navodi čovjeka da se ponosi, kao što Predsjednik kaže! On dolazi ovdje nekoliko puta — tri, četiri, možda. Najugodniji prijan kojeg možeš naći; pravi momak, onaj od zemlje, znadete li što mislim?

— Bojim se da ga nikad nisam susreo.

— Daaa, ali ako ste tamo gore u kući, znate starog Manya, svakako? Prava pištoljčina, zar ne? Kaže' ti ja, taj ludi židovski prijan je nešto drugo!

— Svakako jest.

— To će biti šest dolara i trideset jedna centa, sine. Zaboravi na penny ako ga nemaš.

— Siguran sam da imam... — Varak posegnu u džep. — Da li gospodin... Manny često dolazi ovamo?

— Tako. Možda dvaput, tripot mjesечно. Vodi s jednom od onih njegovih bolničarki, a čim ona okrene leđa, evo njega kod Gee-Geeja. Strašan prijan. Evo ti ostatak, sine.

Miloš je uzeo vrećice s rižom i krenuo prema vratima, ali su ga odjednom zaustavile slijedeće riječi.

— Ja mislim da ga one djevojke denunciraju, jer je Evan sada stroži spram njih, traži da mu bolje čuvaju starog druga, ali mislim da vi to znate.

— Da, svakako — rekao je Varak, okrenuvši se čovjeku, nasmiješen. — Kada ste to ustanovali?

— Jučer — odgovorio je vlasnik. — Zbog sve one galame u kući i oko nje Manny je 'hvatio Jakeov taksi da ga odveze do Gee-Gee-a. Ja sam ga vidio pa sam otišao do vrata i viknuo mu oko toga kako je to velika vijest, znaš, sinko. Tada sam ugledao druga kola koja dolaze, znaš, doista vrlo sporo niz ulicu a tip unutra govori na *telefonu* — znaš, to su oni

automobilske telefoni. Parkira' je preko puta Gee-Gee-a i tamo samo stajao pazeći na vrata. Onda je opet sjeo na telefon, a poslije nekoliko minuta je izašao i uša' kod Gonzalesa. Nitko drugi nije uš'o, pa sam onda razumio da pazi na Manya.

— Reći će im da budu oprezniji — rekao je Miloš, smijući se i dalje. — Ali tek da bih se uvjeroj da li govorimo o istom čovjeku ili jednom od njih, molim vas kako je izgledao?

— O, on je bio gradski, svakako. Pomodni dronjci i glatka namazana kosa.

— Tamna kosa, dakle.

— Ne, kao crvenkasta.

— A, *on!* — uvjerljivo će Varak. — Otprilike mog broja.

— Jok, rekao bih malčice viši, možda više od malčice.

— Da, svakako — suglasio se Čeh. — Vjerujem da se često zamišljamo da smo viši nego jesmo. On je donekle vitkiji ili je to možda njegova visina...

— *To* je on — provali vlasnik. — Nema mnogo mesa na njegovim kostima, nije poput vas, ne gospoodine.

— Znači da vozi smeđi »lincoln«.

— Meni je izgledao modri, i velik, ali ja u ovo vrijeme više ne znam razlikovati kola. Sva mi izgledaju ista, poput nesretnih buba.

— Dakle, hvala vam, sir. Svakako će reći timu da bude diskretniji. Ne bismo htjeli uzneniriti Manya.

— A, ne brinite oko toga što sam to ja rekao. Manny je imao veliku operaciju, a ako mladi Evan misli da ga je potrebno držati na oku, ja sam za to. Hoć' reći, stari Manny, on je pištoljčina, ali mu Gee-Gee čak vodni whisky kad to može neprimjetno učiniti.

— Opet hvala. Izvijestit će kongresmena o vašoj sjajnoj suradnji.

— Mislio vi ga ne znate.

— Kad ga susretнем, sir. Doviđenja.

Miloš Varak je stavio unajmljena kola u pogon i odvezao se tim dijelom ceste iza trgovine, brijačnice i Gee-Gee-jeva cafea. *Visoki vitki muškarac s pailjivo očešljanim crvenkastom kosom a vozi velika modra kola.* Lov je počeo.

— Ja u to ne *vjerujem!* — prošaptao je Mitchell Jarvis Payton.

— Vjeruj mi, MJ — odgovorila mu je Adrienne Rashad preko crvenog kockastog stolnjaka u stražnjem dijelu talijanskog restauranta u Arlingtonu. — Što si ti uistinu znao o Omanu?

— To je bila operacija Četiri-Nula iz Statea, a vezu je održavao Lesser Crawford, koji je htio popis naših najboljih ljudi s najrasprostranjenijim brojem kontakata u jugozapadnom bazenu. To je sve što sam ja znao. Možda postoje oni koji su kvalificirani od tebe, ali ne kad su u pitanju kontakti.

— Ti si morao znati da operacija uključuje taoce.

— Dakako, svi smo to mislili, a da ti kažem istinu bio sam raspet. Tvoje prijateljstvo s Ahmatom i njegovom ženom meni nije bilo tajnom, a morao sam pretpostaviti da to znaju i drugi. Vidiš, ja nisam htio dati tvoje ime Lesu, ali su to zahtijevali tvoj prošli rad s Projektima

i tvoje veze s kraljevskom obitelji. Osim toga znao sam da bi ti, da sam te izostavio iz osobnih razloga, a ti poslije saznaš o tome, zahtijevala moju glavu.

— *Zacijelo* bih je htjela.

— Međutim, priznat ću manji grijeh — rekao je Payton, smiješći se tužnim osmijehom. — Kad je sve završilo, ušao sam u Crawfordov ured i razjasnio da ja znam i razumijem propise, ali da moram znati je li s tobom sve u redu. On me pogledao svojim ribljim očima i rekao da si se vratila u Kairo. Mislim da mu nije bilo drago ni to što mi je rekao... A sada mi *ti* kažeš da je cijelu prokletu operaciju prasnuo jedan od nas, *nas!* Strategija Četiri-Nula ne može biti otpečaćena godinama, često desetljećima! Postoje arhivirani dokumenti koji se vraćaju u vrijeme drugog svjetskog rata, ali neće ugledati svjetlo dana sve do sredine idućeg stoljeća, ako i onda.

— Pod čijom su vlašću i kontrolom ti dokumenti, MJ, ti dosjei?

— Oni su odvezeni u zaborav — pohranjeni su u skladištima diljem zemlje, pod nadzorom vladinih čuvara-kustosa s naoružanim stražarima i sistemima uzbunjivanja tako visoke tehnologije da nas obavještavaju odmah u Washingtonu, kao i ministarstva za vanjske poslove i obranu, te stratešku sobu Bijele kuće. Dakako, prošlih dvadeset godina, s obzirom na aktiviranje sve većeg broja vrlo razvijenih kompjutera, većina je dokumenata pohranjena u bankama podataka s pristupnim kodovima koji moraju biti koordinirani između najmanje tri obavještajne službe i Ovalnog ureda. Kad se smatralo da je vitalno sačuvati originalne dokumente, zapečatili su ih i spakirali. — Payton je slegnuo ramenima, podigavši dlanove. — Zaborav, moja draga. Sve je osigurano protiv tuđih ruku, protiv krađe.

— Očito nije — usprotivio se terenski agent iz Kaira.

— Ipak jest — kad ti dokumenti dosegnu razinu sigurnosnih kontrola — odgovori joj MJ. — Zato mislim da bi bilo bolje da mi kažeš sve što znaš i sve što ti je kongresmen rekao. Jer ako je ono što kažeš istina, mi imamo neko kopile na putu između odluke o mjerama maksimalne sigurnosti i banaka podataka.

Adrienne Khalhla Rashad se nagnula na naslon stolice i počela. Ništa nije sakrila od svog »ujaka« Mitcha, čak ni seksualni doživljaj u Bahrainu. — Ne mogu reći da mi je žao, profesionalno ili inače, MJ. Oboje smo bili rastegnuti do granice i preplašeni i, iskreno rečeno, on je veoma fin čovjek — pošten i fin, tako bih rekla. To sam opet utvrdila jutros u Marylandu.

— U *krevetu*?

— Dobri Bože, ne. U onome što je govorio, u onome čemu teži. Zašto je učinio što je učinio, čak, zašto je postao kongresmen i sada želi vani, kao što sam ti rekla. Uvjerenja sam da možda dubinu raspoloženja skriva ili samo ne iznosi, ali je dobar u ljutnji.

— Zašto inzistira na anonimnosti — kao prvo? Znam da si mi rekla, ali, da li bi mi to ponovila, molim te.

— Zvučiš kao da si sumnjičav, a ne bi trebalo da budeš. To je savršeno logično objašnjenje. Namjeravao se vratiti i nastaviti tamo gdje je stao, prije pet-šest godina. On to ne bi mogao s opterećenjem Omana oko vrata. Sada se ne može vratiti jer svi žele njegovu glavu, od palestinskih fanatika do Ahmata, i svih onih koji su mu pomagali, a sada se smrtno boje da će biti otkriveni. Ono što mu se dogodilo u prošla dva dana dokazuje da je imao pravo. On se želi vratiti, a sada ne može. Nitko ga ne bi pustio.

Payton se opet namrštil, zamišljen izraz lica ga je napustio, a zamijenila ga je hladna znatiželja koja je graničila sa sumnjom. — Da, ja to razumijem, draga moja, ali ti imaš samo njegovu riječ da se želio vratiti — da se želi vratiti.

— Ja mu vjerujem — rekla je Adrienne Rashad.

— Možda on sam u to vjeruje — ponudi svoje objašnjenje direktor Specijalnih projekata. — Sada bi mogao imati druge misli izazvane temeljitim razmišljanjem o svemu.

— Ti si vražje kriptičan, MJ. Što hoćeš reći?

— Možda to nije točno, ali je vrijedno razmatranja. Čovjek koji želi izblijedjeti iz Washingtona, uistinu izblijedjeti, a ne otvoriti pravničku kancelariju ili tvrtku za poslove s javnošću, obično ne vodi bitku protiv teških kategorija Pentagona na saslušanju u Odboru, koji prenosi televizija i ne pojavljuje se u nedjelju u TV-mreži ili drži izazovnu osobnu konferenciju za štampu za koju je sigurno da će naići na široki odjek. Niti nastavlja biti bête noire¹ u odabranom pododboru za obavještajnu službu, postavljajući teška pitanja koja mu možda neće proširiti ugled u očima javnosti, ali će mu zbog njih ime itekako cirkulirati po Washingtonu. Uzimajući ih zajedno, te aktivnosti nisu oznaka čovjeka koji jedva čeka da napusti političku arenu ili nagrade koje mu ona pruža. Postoji stanovita nepodudarnost, ne misliš li tako?

— Bilo bi moguće da je lažac, iako ja to ne mislim.

— Ali ti vidiš nedosljednost u njegovu ponašanju, zar ne? Ponašao se na jedan način, a zatim tvrdio suprotno.

— Ti govorиш da on suviše protestira, a ja kažem da to nije tako jer on ne laže, niti sebi niti meni.

— Ja će istražiti svaku stazu prije nego potražimo kopile, do kojega je — ako si u pravu — doprlo drugo kopile, ono plavokoso... Je li ti Kendrick rekao zašto se javno nabrusio na Pentagon i cijelu obrambenu industriju, da ne kažem ništa o njegovim manje javnim ali dobro cirkuliranim kritikama naših obavještajnih službi?

— Zato jer je bio na položaju da kaže te stvari i jer je mislio da ih treba reći.

— Samo toliko? To je njegovo objašnjenje? — Da.

— Ali, kao prvo, morao je tražiti položaje koji mu daju mogućnost da govori. Dobri Bože, Partridgeov odbor, pa Odabrani pododbor za obavještajnu službu, to su politički prestižni položaji i to je najmanje što mogu reći. Za svako od tih mesta postoje četiri stotine kongresmena koji bi radi njih prodali svoje žene. Ti položaji ne padaju samo tako u nečije krilo, njih treba *izraditi*, za njih se treba *boriti*. Kako on to objašnjava?

— Ne može. Mjesta su mu jednostavno pala u krilo. I umjesto da se bori za njih, on se borio da ostane daleko od njih.

— Oprosti? — uzviknu M. J. Payton, iznenađen.

— Rekao je da ako mu ne vjerujem neka porazgovaram s njegovim glavnim pomoćnikom, koji ga je morao snažnom rukom gurati da uzme stolicu kod Partridghea, a zatim da razgovaram sa samim predsjednikom Predstavničkog doma i upitam tog starog irskog leprechauna² što mu je Evan rekao da učini sa svojim pododborom.

Nije htio ni jedan ni drugi posao, ali mu je objašnjeno da, ukoliko ne preuzme ponuđenu dužnost, neće moći reći ni jednu jedinu riječ oko svog nasljednika u koloradskoj Devetki. To je njemu važno; zbog toga se i pojavio na izborima. Otarasio se jednog partijskog podlaca i nije htio da ga zamijeni drugi isti takav.

Payton se polako naslonio na naslon stolice, podigavši ruku do brade, suzivši oči.

¹ Franc; osoba ili stvar koje se osobito ne voli ili ih se boji (*op. prev.*)

² Jognasti đavolak za koga se u irskom folkloru vjeruje da čuva skriveno blago (irskogalski) (*op. prev.*)

Tokom godina Adrienne Rashad je naučila kad treba šutjeti i ne prekidati razmišljanje svog mentora. Tako se ponijela i sada, spremna na bilo koji odgovor ali ne na onaj koji je čula. — Ovo je sasvim druga igra karata, draga moja. Ako sam točno upamlio, rekla si Kendricku da si mislila da ga *ekshumira* netko tko vjeruje da on zasluzuje javno priznanje zbog onoga što je učinio. To sve ide mnogo dublje od toga, bojim se. Našeg kongresmena programiraju.

— Dobri Bože, za što?

— Ne znam, ali mislim da će biti bolje da to iznađemo. Vrlo tiho, vrlo oprezno. Imamo posla s nečim vrlo izuzetnim.

Varak je ugledao velika tamnoplava kola. Bila su parkirana izvan krvudavog puta oivičenog stablima, puta usječenog u šumi nekoliko stotina metara zapadno od Kendrickove kuće. Kola su bila prazna. Prošao je pored impresivnog kongresmenovog imanja ograđenog živicom, pred kojim je još bila manja opsada nekolicine tvrdoglavih reportera s televizijskom ekipom. Namjeravao je krenuti sjeverno prema motelu na prilazu Corteza. Međutim, kad je ugledao modra kola promijenio je plan. Čeh je nastavio vožnju i iza slijedećeg zaokreta je s kolima skrenuo s puta i skrio ih u divljem žbunju ispred šume. Na sjedištu pored njega bio je attaché kovčežić; otvorio ga je i izvukao neke stvari za koje je mislio da bi mu mogle trebati. Stavio ih je u džepove, izišao iz kola, tiho zatvorio vrata i putem se vratio do plavih kola. Približio se vratima koja su bila najbliža šumi i pregledavao kola tražeći stupice koje bi uključile alarm ako netko petlja oko brave, ili pritiskuje vrata; stupice mogu biti i mlazevi svjetla od prednjeg dijela kola do rezervnog kotača, koji se aktiviraju kad tvrdi predmet prekine zrake.

Pronašao je dvije stupice od tri, a jedna je bila tako ozbiljna da mu je nešto rekla: u tom automobilu ima tajni koje su mnogo vrijednije od odjeće, nakita, ili čak povjerljivih poslovnih papira. Duž donjih okvira prozora izbušen je niz sićušnih rupa koje su prebojane. To su mlaznice koje istiskuju nesmrtonosnu paru koja bi upadača imobilizirala dugo vremena.

Varak je pogledao oko sebe pa prišao stražnjem dijelu kola. Nešto je izvukao iz džepa i bacio se na zemlju u blizini ispušnika. Otpuzao je ispod kola i odmah se dao na posao; nije prošlo ni šezdeset sekundi i već je završio, izvukao se, ustao i potrčao u šumu.

Poslije četrdeset i jedne minute, ugledao je visoku vitku figuru kako se približava cestom. Čovjek je bio u tamnom odijelu; imao je raskopčanu jaknu, video mu se džemper; imao je pažljivo očešljjanu kosu, više crvenu nego smeđu. Onaj koji mu naređuje trebalo bi da ga poduci osnovnoj kozmetičkoj taktici. Ne može se dopustiti operativcu da ide na teren s crvenom kosom; jednostavno, to je glupo. Čovjek je najprije otključao desna prednja vrata, obišao je kapu motora i otključao vozačeva vrata. Međutim, prije nego ih je otvorio, čučnuo je nisko tako da ga se više nije vidjelo, pa je valjda nešto uključio ili isključio. Uspravio se i sjeo u kola. Pokrenuo je ključ na upravljaču.

Snažni je motor optovano kašljao, a onda se začulo glasno čegrtanje ispod šasije; buku od lomljave metalne pratio je oblak dima. Lonac se odvojio od ispušnika, a onda je uslijedila eksplozija pare sa svih strana automobila. Varak se pogrbio; preko lica je imao maramicu. Čekao je da se pare razdiđu i uzdignu u zrak dok se on priljubio uz donji dio debla. Onda je polako ustao.

Vozač s kirurškom maskom na licu i s pištoljem u ruci, također je gledao u oblake što su se uzdizali i stalno se okrećao na stolici gledajući u svim smjerovima, očekujući mogući napad. No, napada nije bilo pa je bila očita njegova pometnja. Uzeo je slušalicu telefona, ali je

oklijevao, što je Miloš shvatio. Ako se sav problem svede na jednostavnu mehaničku grešku, a on uspostavi vezu sa svojim naredbodavcima, recimo trideset ili tri stotine ili tri tisuće kilometara daleko, doživio bi oštru kritiku. Ostavio je telefon i motor ubacio u brzinu. Začu se takva grmljavina iz motora, da ga je odmah ugasio. Nitko pametan ne želi skretati pažnju na takva kola, bilo kada ili bilo gdje; čovjek bi se vjerovatno odlučio na alternativu — došao bi do neke garaže i dao da mu došlepaju kola zbog nekog jednostavnog popravka na karoseriji. Ali ipak?... Započe dugo razdoblje čekanja. Trajalo je gotovo dvadeset minuta; usprkos svojoj crvenoj kosi čovjek je bio profesionalac. Očito uvjeren da ne slijedi nikakav napad, oprezno je izišao iz kola i otišao odostraga. S pištoljem u jednoj a snažnom baterijskom svjetiljkom u drugoj ruci, nastavio se ogledavati u svim smjerovima, dok je Varak tiho puzao u grmlju, približavajući se. Crvenokosi je odjednom kleknuo i osvijetlio donji dio kola. Miloš je znao da ima samo još nekoliko sekundi da stigne do ruba puta prije nego čovjek otkrije plastik koji se širi na vrućini, a umetnut je u ispušnu cijev, ili opazi oznake na ispušnom loncu, tragove koje je ostavio mali nož-pila s oštricom od dijamanta. Trenutak je nastupio i Varak je nakratko razdvojio lišće grma dva i po metra od čovjeka koji je čucao i virkao ispod kola.

— *Kriste!* — prasnuo je vitki, lijepo odjeveni crvenokosi muškarac, odskočivši unatrag, okrenuvši se najprije desno, pa lijevo, s podignutim automatikom, sada leđima okrenutim Milošu. Ceh je podigao treći predmet koji je uzeo iz svog attache kovčežića; bio je to pištolj-streličar s pogonom na CO₂. Opet je razdvojio lišće ispred sebe, nanišanio i brzo opalio. Narkotička strelica je udarila u svoj cilj, zabivši se u čovjekov vrat. Crvenokosi izvidnik se naglo zabacio i ispustio svjetiljku očajnički pokušavajući dohvatići iza sebe i istrgati iz vrata nemilosrdnu iglu. Što su mu pokreti bili mahnitiji to mu je krv brže jurila u glavu donoseći serum. Trajalo je osam sekundi; čovjek je pao na zemlju, boreći se protiv neizbjegljivih učinaka, da bi se konačno nepokretno smirio na provincijskom putu. Varak je izišao iz grmlja i brzo povukao crvenokosog u šipražje, izvan vidika, a zatim se vratio po njegov pištolj i svjetiljku. Proslijedio je s pretraživanjem čovjeka koji je nesumnjivo imao lažne osobne papire.

Nisu bili lažni. Onesviješteni čovjek ispod njega bio je specijalni agent Federalnog istražnog biroa. Među njegovim dokumentima našao je i jedinicu kojoj je agent dodijeljen prije dva mjeseca i deset dana — jedan dan nakon sastanka Invera Brassa u Cynwid Hollowu, Maryland.

Miloš je izvadio strelicu, odnio čovjeka do ceste i stavio ga iza upravljača velikih kola. Svjetiljku i pištolj je sakrio ispod sjedala, zatvorio vrata i vratio se svojim unajmljenim kolima iza zaokreta. Mora pronaći telefon i telefonirati jednom čovjeku u Federalni biro u Washingtonu.

— Nema informacije o toj jedinici — rekao je Varakov *kontakt* u FBIju. — To je formirano kroz neke vladine krugove, porijeklo je u Kaliforniji, u San Diegu, mislim.

— Sada nema kalifornijske Bijele kuće — usprotivio se Miloš

— Ali postoji druga »Kuća« u slučaju da si zaboravio.

— *Što?*

— Prije nego nastavim, Provjeravatelju, trebat će nam neki podaci od tebe. Tiče se neke operacije iz Praga koja ovdje ubire ploda. To je manja stvar, ali ide na živce. Hoćeš li nam pomoći?

— Svakako. Naći ću sve što mogu. Dobro, a sada, koja je to *kuća* u San Diegu, u Kaliforniji, koja može natjerati Biro da formira specijalnu jedinicu?

— Jednostavno, znatiželjniče. Pripada potpredsjedniku Sjedinjenih Država.

Znači, suglasili su se. Kongresmen Evan Kendrick će biti slijedeći potpredsjednik Sjedinjenih Američkih Država. Postat će Predsjednikom jedanaest mjeseci nakon izbora osobe za taj položaj.

U tišini, Varak je spustio slušalicu.

26

Prošlo je pet tjedana od zlosretne ceremonije u Plavoj sali Bijele kuće, a nevolju je složio majstor ceremonijala, Dennison, svojim neprekidnim pokušajima da pažnju sviju usredotoči na onoga koji daje Medalju slobode, a ne na onoga tko ju prima. Kendrick je izazvao bijes majstora ceremonije jer je odbio pročitati kratki govor koji mu je Dennison dao deset minuta prije ceremonije, pa je umjesto da veliča Predsjednikovu »tajnu ali izvanrednu pomoć«, zahvalio svima onima koje nije mogao spomenuti imenom što su mu spasili život i doveli do rješenja krizu u Muskatu.

Narednih pet tjedana prošlo je onako kako je Evan pretpostavljao. Mediji su se borili oko njegove pažnje. Ali je održao riječ koju je dao Herbertu Dennisonu i tako će nastaviti. Odbijao je sve intervjuje, govoreći jednostavno da bi pristajanje na jedan značilo obavezu da pristane na sve, a to bi značilo da ne bi mogao primjereno služiti svojim biračima i izbornom okružju i da ne bi mogao obavljati dužnost koju je, usput rečeno, zadržao.

Njegova je kuća u Fairfaxu gotovo doslovno postala bazom operacija za Khalehlu, a zahvaljujući Mitchelu Paytonu iz Centralne obavještajne agencije, imanje je steklo niz sofisticiranih uređaja. Direktor Specijalnih projekata najprije je naredio izgradnju visokog zida pred zemljишtem, a ući se moglo samo kroz široka bijela vrata od kovanog željeza s kojima se elektronski rukovalo. Oko imanja bila je jednako visoka ciklonska ograda¹ što je sezala duboko u zemlju, a zeleni je metal bio tako debeo da se kroz ogradu moglo proći samo pomoću eksploziva, acetilenskog plamenika ili mahnitim pilenjem pilom za metal, što su sve zvukovi koje bi lako čuli čuvari. Zatim je Payton instalirao »zavojiti« telefon u Evanovoj radnoj sobi, s povezanim svjetlima u raznim drugim prostorijama koja su prisutne upozoravala da odmah podignu telefonsku slušalicu. Kompjuter za komuniciranje postavljen je pored telefona prikopčanog za modem koji ga je povezivao samo s direktorovim privatnim telefonom. Kad je imao informaciju koju je htio da Khalehla ili kongresmen ocijene, odmah je prenesena, ali su svi ispisi morali biti izrezani i spaljeni.

U skladu s Predsjednikovim javno izraženim instrukcijama, nosioci Specijalnih projekata odmah su se dali na posao i preuzeli odgovornost za sve mjere sigurnosti koje su imale štititi heroja Omana od terorističke odmazde. Kendrick je bio impresioniran, spočetka, zbog sigurnosnih utanačenja. U toku od jednog sada pošto ga je Predsjednikova limuzina odvezla s imanja u Marylandu, Mitchell Payton je imao potpuni nadzor nad njegovim kretanjem — u stanovitom smislu, nad njegovim životom. Komunikacijska je oprema stigla kasnije, dosta kasnije, a za odgodu je bila kriva Khalehlna tvrdoglavost. Protivila se prijedlogu da se preseli u Kendrickovu kuću, ali nakon osamnaest dana življjenja u hotelu i brojnih nespretnih sastajanja s Evanom i Ujakom Mitchom, posljednji se ustobočio.

— Prokletstvo, draga moja, nema nikakva načina kako mogu opravdati trošak sigurne kuće samo za jednog od mojih ljudi, niti bih naveo razlog kad bih mogao, a zacijelo u hotelu ne mogu instalirati opremu koja nam treba. Osim toga, prenio sam službenu vijest iz Kaira Washingtonu da si dala ostavku na rad u Agenciji. Mi te više ne možemo držati u sektoru. I tako zaista mislim da nemaš izbora.

— Ja sam je pokušavao uvjeriti — upade mu Kendrick u riječ u privatnoj sobi restauranta preko granice Marylanda. — Ako se brine o ugledu, ja ću staviti u *Congressional Record* da mi je tetka u gradu. Recimo starija tetka s kozmetički pomlađenim licem?

¹ Ograda od žice i metala (*op. prev.*)

Idućeg jutra su se pred kućom zaustavila kola za telefonske popravke. Kola su propustila Agencijске patrole, pa su se ljudi u uniformama telefonske kompanije dali na posao dok je preko dvadeset zidara završavalo zid a deset drugih neprobojnu ogradu. Od spojne kutije dalje radnici su se penjali po stupovima povlačeći žicu od jednoga do drugoga, a posebni kabel do Kendrickova krova. Drugi radnici u drugim kolima odvezli su se do stražnjeg prilaza i pridodane garaže, gdje su iz sanduka izvukli kompjutersku konzolu i odnijeli je u radnu sobu u prizemlju. Poslije tri sata i dvadeset minuta, oprema Mitchella Paytona bila je na mjestu i funkcionirala. Tog poslijepodneva Evan je dočekao Khalehlu ispred njenog hotela u Aveniji Nebrasca.

— Kako si, tetko?

— Ja želim dvostruku bravu na vratima sobe za goste — odgovorila mu je, smijući se. Svoju laganu najlonsku torbu odbacila je na policu iza stražnjeg sjedišta i ušla u kola.

— Ne vodi brigu, ja se nikad ne petljam sa starijim srodnicima.

— Već jesi, ali ne sada. — Okrenula se prema njemu, pa dodala blagom ali čvrstom iskrenošću: — Ja to doista mislim, Evane. Ovo nije Bahrain; na zajedničkom smo poslu, bez kreveta. Okay?

— Je li to razlog zbog kojeg nisi htjela prije doći?

— Dakako.

— Ti me dobro ne poznaješ — odgovorio joj je Kendrick nakon nekoliko sekundi šutnje.

— To je dio toga.

— Što me dovodi do pitanja koje sam te htio pitati ali sam mislio da bi ti to mogla krivo shvatiti.

— Naprijed.

— Kad si došla u tu kuću u Marylandu prošlog mjeseca, među ostalim što si prvo spomenula bio je Bahrain. A ipak si mi poslije rekla da je kuća ožičena, da će se čuti sve što kažemo. Zašto si to onda rekla?

— Zato jer sam se te teme htjela otarasiti što brže i što potpunije.

— Misleći da će drugi — ljudi s podobnošću da čitaju prijepise — prepostaviti ili posumnjati u ono što se dogodilo.

— Da, i htjela sam da moj položaj bude jasan, budući da nije bio nauznak. Moje su slijedeće izjave bile dosljedne.

— Predmet završen — rekao je Evan, krenuvši zaobilaznicom prema Virginiji.

— Hvala.

— Usput rečeno, Hassanu sam rekao sve o tebi — oprosti, ne sve, dakako. Ne mogu dočekati da te vide.

— To je onaj bračni par iz Dubaja, je li tako?

— Mnogo više od »para«. Stari prijatelji iz starih vremena.

— Nisam mislila potcjenvljivati. On je profesor, zar ne?

— Uz sreću, idućeg će proljeća imati mjesto ili u Georgetownu ili u Princetonu; postojala je neka manja zapetljancija s papirima, ali smo to uspjeli raščistiti. Usput, evo još jedne

priče o »malom svijetu«, on neobično poštuje tvog oca. Jednom se susreo s njim u Kairu, pa se pripremi na obilno štovanje.

— To će brzo proći — nasmijala se Khalehla. — Ubrzo će saznati da ja nisam ni u njegovoј ni u tatinoj ligi.

Stigli su u kuću, gdje je Khalehlu toplo pozdravila Kashi Hassan; na licu mjesta je stvoreno prijateljstvo, kao što je tradicija među Arapkinjama.

Prošla su tri tjedna otkako je osovina Khalehla-Langley bila u punom pogonu a nisu bili bliži saznanju bilo čega novog otkad su napustili *sterilnu kuću* u Marylandu. Desetine ljudi koji bi tek *mogli* imati najudaljeniju mogućnost pristupa omanskoj dokumentaciji stavljeni su pod Paytonove obavještajne mikroskope. Proučavan je svaki korak maksimalno tajne procedure ne bi li se našla neka greška u ponašanju personala; grešku nisu našli. Sami dokument napisali su u tandemu Frank Swann iz State Departmenta i Agencijin Lester Crawford; služili su se samo jednim kompjuterom - pisaćim strojem, a tipkanje je obavljeno u smjenama od tisuću riječi po tipkaču, uz izostavljanje svih imena, koja su kasnije unijeli samo Swann i Crawford.

Odluka da se materijalu odredi maksimalna klasifikacija donesena je *pregledom*, što je izraz za zakučasti način postupanja, a obuhvaća »visoke preporuke« sekretara za vanjske poslove i obranu, te Generalštaba i Centralne obavještajne agencije. Sve je to učinjeno bez spominjanja Kendrickova imena, ili osobnosti i nacionalnosti drugih pojedinaca ili vojnih jedinica; osnovna informacija, sažetak bez svih podrobnosti, podnesena je odabranim odborima Senata i Doma na odobrenje nakon okončanja krize prije petnaest mjeseci. Oba kongresna odbora su odmah prihvatile i odobrila informaciju; pretpostavljalo se da je informaciju, koja je procurila u *Washington Post* a ticala se nepoznatog Amerikanca u Muskatu, zapravo procurio neki indiskretni član tih odbora.

Tko? Kako? Zašto? Bili su tamo odakle su krenuli: po svim zakonima logike i eliminacije, omanski je dokument bio izvan dosega, a ipak je ukraden.

— Ima nešto što *nije* logično — rekao je Payton. — Rupa u sistemu a mi je ne možemo pronaći.

Paytonova odluka u vezi s Evanovim naglim imenovanjem u Partridgeov odbor i u Odabrani pododbor za obavještajni rad porazila je Kendricka. Ni manipulativnom Partridgemu ni jednako manipulirajućem govorniku Doma ne smije se obraćati izravno. Zašto *ne*? usprotivio se Evan. Ako je on onaj kojega *programiraju*, ima sva prava da se sučeli s onima koji su tome voljni prirepici.

— Ne, kongresmenu — rekao je Payton. — Ako su ih ucijenili i natjerali da te imenuju, možeš biti siguran da će stati i uputiti alarm. Naš plavokosi Evropljanin i onaj za koga radi, ma tko to bio, bit će prisiljeni ukopati se još dublje. Mi ih ne zaustavljamo; jednostavno ih ne možemo naći. Upozoravam te, nas brine »zašto«. Zašto *tebe*, relativno apolitičkog freshmana, predstavnika opskurnog okružja u Coloradu, guraju u politički centar?

— Radimo na nečem novom — rekao je direktor Specijalnih projekata jedne večeri u radnoj sobi. — Uz pretpostavku da Swannov Evropljanin mora uspostaviti vezu s velikim brojem ljudi kako bi kompilirao informaciju koju ima o tebi, sada i mi sakupljamo neke informacije. Možda će te to uvrijediti, ali i mi, također, vraćamo se natrag u tvoj život.

— Koliko godina?

— Hvatamo te od tvoje osamnaeste godine — malo je vjerojatno da je prije toga bilo nešto relevantno.

— *Osamnaest?* Kriste, je li *išta* sveto?

— Želiš li da bude? Ako je tako, ja će opozvati akciju.

— Ne, svakako ne. To je kao neka vrst šoka. Zar možete nabaviti takve informacije?

— To nije ni blizu teško kao što se misli. Kreditni zavodi, personalna evidencija i rutinske provjere prošlosti — to je stalno na dnevnom redu.

— Koja je svrha?

— Nekoliko mogućnosti — realno dvije, kako ja uzimam. Kao što sam spomenuo, prva je naš nepopustljivo znatiželjni Evropljanin. Kad bismo mogli sastaviti popis ljudi do kojih mora doći, ako želi sazнати o tebi, bili bismo bliže da ga pronađemo, a mislim da se svi slažemo da je on samo kotačić... Druga je mogućnost nešto što još nismo ni pokušali. Pokušavajući iskopati plavokosog koji iščezava ili bilo koga tko je iza njega, mi smo se usredotočili na događaje u Omanu i na sam dosje. Mikroskope smo ograničili na područja orijentirana na vladu.

— Gdje bi još trebalo tražiti? — upita Kendrick.

— Tvoj osobni život, bojam se. U twojoj bi prošlosti moglo biti nešto ili netko, događaj, ljudi koje si poznavao, neki incident koji je možda galvanizirao prijatelje ili, zamislivo, neprijatelje, koji žele unaprijediti tvoj položaj — ili obratno — učiniti tebe metom. I ne griješi, kongresmenu, *ti jesi* moguća meta, nitko se ne šali oko toga.

Nekoliko dana kasnije Khalehla mu je telefonirala u ured i rekla mu da je kompjuterskim ispisom stigao popis koji je priredio Mitchell Payton.

Miloš Varak je hodao popločanom stazom prema ogromnoj plaži ispred *Hotela del Coronado*, tri milje preko mosta od San Diega. Tjednima je marljivo radio da pronađe procijep kroz koji bi mogao prodrijeti u redove potpredsjednika Sjedinjenih Država. Većina je vremena utrošena u Washingtonu; u vladinu Tajnu službu nije se moglo lako doprijeti. Sve dok nije pronašao čovjeka, snažnog tijela i discipliniranog mozga, ali neprihvatljivog uzgrednog zanimanja koje bi, kad bi bilo otkriveno, uništilo njegovu aktivu, karijeru a nesumnjivo i život. Bio je dobroplaćeni svodnik za razne visoko plasirane državne funkcione. Za njegov posao su ga pripremili stariji iz »obitelji«, koji su opazili njegov potencijal i poslali ga u najbolje parohijalne škole te na jedno od istaknutijih sveučilišta — istaknutih ali ne bogatih, jer bi taj image bio suvišan. Stariji su htjeli dobrodođenoj mladog čovjeka lijepa izgleda, kojega će staviti na položaj da čini usluge zauzvrat stanovitim susretljivostima. A koje su bolje usluge od onih koje zadovoljavaju potrebe čovjeka slaba ispod pasa, i kako bolje doći do susretljivosti nego poznavanjem takvih slabosti. Starješine su bile zadovoljne, zadovoljne već godinama. Taj je čovjek bio iz mafije; bio je mafija; služio je mafiji.

Varak se približio usamljenoj figuri u kišnom ogrtaču pored stijena na molu, nekoliko stotina metara od visoke, impozantne ciklonske ograde Pomorske zračne postaje.

— Veoma vam zahvaljujem što ste pristali da se susretнемo — Miloš će ugodnim glasom.

— Mislio sam da imate akcent preko telefona — rekao je dobroobučeni, tamnoputi muškarac kultiviranog načina izražavanja. — Jeste li vi neki kurir, crvena ptica? Jer ako jeste, naišli ste na krivu vrst vapca.

— Komunist? Ja sam najdalje od toga. Ja sam tako američki u svemu da bi me vaši *consiglieri*¹ mogli predstaviti Vatikanu.

¹ *Savjetnici* (tal.) (op. prev.)

— To je uvredljivo, a da ne kažem ništa o tome da je i sasvim netočno... Vi ste dali nekoliko vrlo glupih izjava, tako glupih da ste izazvali moju znatiželju, što je razlog zašto sam ovdje.

— Dakle, bez obzira na razlog, zahvalan sam vam da ste došli.

— Osnovna je linija bila prilično jasna — presječe ga agent Tajne službe[^] — Vi ste mi prijetili, gospodine.

— Žao mi je što ste se uvrijedili, ja vam nisam ni pokušavao prijetiti, samo sam rekao da znam za stanovite dodatne usluge koje možete osigurati...

— Prestanite biti tako učtivi...

— Nemam nikakva razloga da budem neučтив — Varak će učtivo. — Samo sam htio da razumijete moj položaj.

— Vi nemate položaja — ispravi ga vladin čovjek, naglašavajući riječi. — Naši su arhivi bez mrlja, ako znate što hoću reći.

Čeh je premjestio noge na pijesku i čekao dok se buka mlažnjaka koji je preletao Pomorsku zakoplovnu bazu nije smanjila na udaljenosti. — Vi zapravo kažete da nemate materijale i da ne želite razgovarati o bilo čemu konkretnom jer mislite da ja možda imam kakav aparat za snimanje razgovora. — Varak je otkopčao jaknu i razdvojio je. — Budite mi gost, pretražite me. Osobno, ne bih imao ništa protiv da mi je glas na istoj traci s vašim... Molim vas, pretražite me. Ja ću, dakako, izvući svoje oružje i držati ga u ruci, ali vas neću zastavljati.

Čuvar Bijele kuće mrzvoljno je oklijevao. — Previše ste susretljivi — rekao je i stajao nepokretno.

— S druge strane — brzo doda Miloš — možemo se lišiti ove neugodnosti ako samo pročitate nešto što sam vam pripremio. — Čeh je pustio jaknu i iz džepa izvukao nekoliko presavijenih papira. Otvorio ih je i predao ih agentu Tajne službe.

Dok je čovjek čitao, oči mu se suziše; za nekoliko je sekundi snažno i privlačno lice postalo ružno. — Vi ste mrtav čovjek — rekao je tiho.

— To bi moglo biti kratkovidno, ne mislite li tako? Jer ako sam ja, nesumnjivo ste i vi. Kapoi bi se stuštigli kao čopor divljih pasa dok bi starještine, pijući svoje fino crveno vino kao da je vaša krv, čekali da čuju o vašoj neugodnoj smrti. Materijali? Arhiv? Ispisane prošlosti? Što je *to*? Imena, datumi, vremena, mjesta — i, nasuprot svakom upisu, rezultati vaše seksualne robe, ili točnije, ucijenjeni da *budu* rezultati. »Popravci« zakona, nadopune zakona, dodijeljeni ugovori, vladini projekti, izglasani ili neizglasani već prema njihovoј lokaciji. Rekao bih da su to lijepo zabilješke. I kamo sve to vodi? Hajde da pogodom. Najnevjerljatniji izvor koji čovjek može zamisliti... Neobjavljeni telefonski broj uveden pod lažnim imenom i adresom, ali lociran u stanu člana vladine Tajne službe.

— Te su djevojke mrtve... Momci su mrtvi...

— Ne krivite ih. Nisu imali boljeg izbora od onoga koji vi sada imate. Vjerujte mi, bolje je pomoći mi nego mi se suprotstaviti. Mene ne zanima vaša ekstrakurikularna aktivnost; vi ste osiguravali uslugu koju bi, da vas nije bilo, osiguravao netko drugi približno s istim rezultatima. Sve što od vas želim jest informacija, a u zamjenu za to ja ću spaliti svaki primjerak tih stranica. Dakako, vi za to imate samo moju riječ, ali je vjerojatno da će mi vaša stručnost opet zatrebati. Bio bih glup da te papire drugačije upotrijebim, a uvjeravam vas da ja nisam glup.

— Očito niste — suglasi se vojnik mafije, glasom koji se jedva čuo. — Zašto odbacivati oružje kad ti još može poslužiti.

— Drago mi je da razumijete moju poziciju.

— Kakvu informaciju tražite?

— Bezazlena je, nije ništa što bi vas uznemirilo. Počnimo od jedinice FBI-a koja je dodijeljena Potpredsjedniku. Zar vi i vaši ne vršite svoj posao? Zar vam je potrebna specijalna sila od Biroa?

— To nema nikakve veze s nama. Mi smo na mjestu radi zaštite. Oni su istražni.

— Ne možeš štititi ukoliko ne istražuješ.

— To su različite razine. Ako mi nešto nađemo, predajemo to Birou.

— Što ste našli da je bila potrebna ta jedinica?

— Mi nismo — odgovori mu čovjek. — Prije nekoliko mjeseci se saznao za niz prijetnji upućenih Viperu¹ i ...

— Viper?

— Potpredsjednik.

— Nije baš osobito laskavo kodno ime.

— Nije u općoj upotrebi. Samo medu našima.

— Tako. Nastavite — te prijetnje. Tko je prijetio?

— Zbog toga postoji ta jedinica. Oni pokušavaju ući u trag onima što prijete, jer i dalje prijete.

— Kako?

— Telefonski pozivi, telegrami, pisma s nalijepljenim slovima — dolaze s raznih mesta, što ljude Biroa stalno drži u zraku, pokušavajući im ući u trag.

— Bez uspjeha?

— Još ne.

— Onda su oni *leteća* sila, jedan dan ovdje, drugog dana negdje drugdje. Je li njihovo kretanje koordinirano iz Washingtona?

— Kad je Viper tamo, svakako. Jedinica je pod nadzorom njegova osobnog personala. Kad je on ovdje, onda je koordinacija ovdje, a kad je na putu onda je tamo gdje se on nalazi. Inače bi se izgubilo mnogo vremena provjeravajući sve u Washingtonu.

— Bili ste ovdje prije otprilike pet tjedana, zar ne?

— Tako otprilike, da. Vratili smo se prije deset dana; on ovdje provodi mnogo vremena. Kao što sam voli reći, Predsjednik pokriva Istok a on pokriva Zapad, a njemu je bolje jer tako izmiče ludnici.

— Glupo je da Potpredsjednik daje takvu izjavu.

— To je Viper, ali to ne znači reći da je on budala. On to nije.

— Zašto ga zovete Viper?

¹ Viper, zmija otrovnica (*op. prev.*)

— Ako želite baš iskreno, držim da ga ne volimo, a ni one koji su oko njega i njegove bliske prijatelje — osobito ovdje. Ta se kopilad ponaša spram nas kao da smo portorikanski sobari. Jednog poslijepodneva mi je jedan od njih rekao, »momak, donesi mi još jedan G&T«.² Odgovorio sam mu da će morati provjeriti kod svojih prepostavljenih u Tajnoj službi jesam li njemu pridodan.

— Niste se bojali da bi se Pot — Viper — mogao uvrijediti?

— Kriće, on se ne miješa s nama. Kao i jedinica Feda, mi odgovaramo njegovu šefu personala.

— Tko je on?

— Ne, on, *ona*. Za nju imamo drugi kod: nije tako dobar kao Viper, ali je primjeren. Zovemo je Zmajeva Kučka — Dobrostiva Dama iz knjiga, što joj se svida.

— Kažite mi o njoj — rekao je Varak; antene odrasle životne dobi uhvatile su signal.

— Zove se Ardis Vanvlanderen. Ukrcała se na brod prije godinu dana, zamijenivši sposobnog čovjeka koji je veoma dobro obavljao svoj posao. Tako dobro da je dobio strašno dobru ponudu od jednog od Viperovih prijatelja. Ona je četrdesetih godina i jedna od onih budža-dama koje izgledaju kao da ti žele otifikariti jajca čim uđeš u njenu kancelariju, i to samo zato što si muškarac.

— Znači, neprivlačna žena?

— To ne bih rekao. Ima sasvim zgodno lice i tijelo poput lisice, ali bi bilo teško izazvati požudu prema njoj ako ti se ne sviđa takav tip. Ja držim da se ona jebe po strogoj proceduri.

— Je li udata?

— Ima jedan gonzo² koji se pojavljuje i kaže da joj je muž, ali ga nitko ne šljivi.

— Što on radi? Koji je njegov posao?

— On je u visokonoscima Palm Springsa. Dionice i obveznice, kad mu to ne smeta da igra golf, tako ga ja čitam.

— To je lijep novac.

— I daje stranci veliku lovnu i nikad ne propusti superzabavu u Bijeloj kući. Znadete tu vrstu tipova — valovita bijela kosa, veliki trbuh, gomila sjajnih zubi, smoking; uvijek ih snimaju kad plešu. Kad bi mogao jednu cijelu knjigu pročitati na engleskom, vjerojatno bi ga poslali na Court of St. James's³ — povlačim to. S njegovim novcem, polovinu knjige.

Varak je gledao stražara iz Tajne službe. Bilo je očito da je čovjek osjetio olakšanje zbog tako bezopasnih pitanja. Odgovori su mu bili potpuniji nego su morali biti, graničili su s lažnom povjerljivošću ili ogovaranjem. — Pitam se zašto netko poput njega šalje svoju ženu da radi, pa čak kad je to za Potpredsjednika.

— Ja mislim da on nema ništa reći o tome. Ne šalješ oštar predmet kao što je ona nikamo ako ona ne želi poći. Osim toga, jedna od njenih djevojaka, kućnih pomoćnica, rekla nam je da je ona žena broj tri ili četiri, pa je Vanvlanderen naučio da im treba olabaviti konopac pa neka rade što znaju.

¹ Skr. za *gin i tonik* (*op. prev.*)

² *Tip, tipčina, majmun, budaletina* i sl. (*slang*) (*op. prev.*)

³ Službeni naziv za britanski kraljevski dvor (*op. prev.*)

— Vi kažete da je ona dobra na poslu?

— Kako rekoh, vrlo oštra, vrlo profesionalna. Viper ne čini ni koraka bez nje.

— Kakav je *on*?

— Viper? — Odjednom je drugi mlađnjak poletio s Pomorske zrakoplovne baze, uz grmljavinsku riku motora. — Viper je Viper — rekao je čovjek iz mafije kad je iščezla buka od koje se tresla zemlja. — Orson Bollinger je stranački glatkorukac koji, zahvaljujući svom položaju znade za svaku jebenu stvar koja se dešava, a ništa se ne dešava što ne služi i ne veseli momke u stražnjim sobama Kalifornije jer se oni brinu oko njega.

— Vrlo ste oštroumni.

— Ja promatram.

— Vi radite mnogo više. Jedino vam savjetujem da u budućnosti budete oprezniji. Ako vas ja mogu naći, mogu i drugi.

— *Kako?* Prokleti vi, *kako*?

— Marljinost. I vi setjedno čekanje na grešku koju netko mora učiniti. Mogao je biti jedan od ostalih u vašoj jedinici zbog nečeg drugog — svi smo ljudi; nijedan od nas ne živi u hladnjaku za dubinsko smrzavanje — ali je ispalo da ste to vi. Bili ste umorni ili ste možda popili piće više, ili ste jednostavno osjećali da ste previše sigurni. Bez obzira na sve, telefonirali ste u Brooklyn, New York, ali očito ne na način kako je trebalo, ne s javnog telefona kojemu se ne može ući u trag.

— *Frangie!* — promrmljaо je *capo supremo*.¹

— Vaš rođak, Joseph »Fingers« Frangiani, drugi podšef obitelji Ricci u Brooklynu, nasljednika Genoveseovih interesa. To je bilo sve što mi je trebalo, *amico*.²

— Vi ste strani podzemni kurvin sin!

— Ne trošite psovke na mene... Još jedno, posljednje pitanje, zašto ne biti uljudan?

— *Što?* — uzviknu bijesni čovjek iz mafije, čije su se crne obrve nabrale, a desna ruka mu instiktivno krenula ispod jakne.

— *Stanite!* — zagrmio je Čeh. — Još jedan centimetar i vi ste mrtvi.

— Gdje je vaš *pištolj*? — gušio se agent, bez daha.

— Ne treba mi — odgovori mu Varak, člje su oči strijeljale oči čovjeka koji ga je htio ubiti. — A uvjeren sam da vi to znate.

Čovjek iz Tajne službe polako je vratio ruku ispred sebe. — Jedno pitanje, to je sve! — rekao je, dok mu je animus bio odražen na licu.

— Ta Ardis Vanvlanderen. Kako vam je objašnjeno njen imenovanje za potpredsjednikova šefa personala? Mora da su izgovorene neke riječi, objelodanjeni razlozi. Na kraju svega, vi ste Bollingerova osobna sigurnost, a dobro ste radili i s njegovim prethodnikom.

— Mi smo njegova sigurnost, a ne korporativni izvršni funkcioni. Objasnjenja nisu bila potrebna.

— Ništa nije rečeno? To je prilično neobična pozicija za ženu.

¹ *Glavni šef* (tal.) (*op. prev.*)

² *Prijatelju* (tal.) (*op. prev.*)

— Mnogo je toga rečeno kako ne bismo propustili značaj trenutka, ali nikakvo objašnjenje. Bollinger je pozvao sve na okup i rekao nam kako je zadovoljan što može objaviti imenovanje jedne od najtalentiranih poslovnih budžovanki u zemlji. To je bio prvi nagovještaj da na to mjesto dolazi žena.

— To je sve za sada, *amico*. Molim vas da budete tako ljubazni pa prvi odete. Ako vas budem trebao pozvat ću vas.

Mafioso, kojemu je vrela krv sredozemnih predaka navrla u glavu, uperio je kažiprst u Čeha i progovorio hrapavim glasom. — Držite se postrance od mog jebenog života ako znate što je dobro za vas.

— Nadam se da ću ostati podalje od vas koliko je god to moguće, signor Mezzano...

— Nemojte me nazvati makroom!

— Nazvat ću vas kako mi god drago, a što se tiče onoga što je dobro za mene, ja ću u tome biti sudac. A sada *Fila! Capisce?*¹

Miloš Varak je gledao svog informatora kako hoda po pijesku u šutljivom bijesu sve dok *mezzano* nije iščezao u labirintu prilaza s plaže prema hotelu. Čeh je pustio mislima da mu odlutaju... *ona se ukrcala na brod prije godinu dana; on daje stranci veliku lovnu*. Prije trinaest mjeseci Inver Brass je stao tražiti novog potpredsjednika Sjedinjenih Država, jer su ovoga na dužnosti smatrali pionom Predsjednikovih nevidljivih kontributora, lovaša koji stranci daju tešku lovnu — ljudi koji su nakanili upravljati zemljom.

Bila su četiri sata ujutru a Khalehla nije htjela stati. Vršila je pritisak na Evana, mijenjajući kazete na magnetofonu i stalno ponavljači imena, inzistirajući da kad bilo što prepozna detaljno opiše sve čega se može sjetiti. Kompjuterski ispis iz ureda Mitchella Paytona u Centralnoj obavještajnoj agenciji obuhvaćao je sto dvadeset sedam odabranih imena sa zanimanjima, podacima o razvodu, braku, smrti. U svakom je pojedinačnom slučaju pojedinac o kojemu je riječ ili proveo znatno vrijeme s Kendrickom ili je bio prisutan za vrijeme razdoblja visoke aktivnosti pa je mogao biti značajan u pogledu njegovih odluka o višem školovanju ili o vašoj karijeri.

— Gdje je dovraga našao sve te ljudе? — upita Evan, koračajući po radnoj sobi. — Kunem se da se ne sjećam polovice njih, a većina druge polovice su nejasne sjene, osim starih prijatelja kojih ću se uvijek sjećati, a nijedan od njih ne može ni iz daljine biti povezan s ovim što se dešava. Kriste, imao sam trojicu sobnih kolega u koledžu, dvojicu drugih na studiju, a šesti je dijelio stan sa mnom u Detroitu, dok sam tamo radio neki ušljivi posao. Kasnije su bila još najmanje dva tuceta drugih, od kojih sam bezuspješno pokušavao dobiti potporu za Srednji istok, a neki od njih su na popisu — zašto, ne znam, ali znam da su svi oni živjeli u pomodnim predgradima sa zelenim tratinama i posjećivali vangradske klubove i koledže koje jedva da su mogli priuštiti svojoj djeci. Oni nemaju nikakve veze s ovim što je *sada*.

— Onda hajedmo još jedanput preko Kendrickove grupe...

— *Nema* Kendrickove grupe — provali iz Evana. — Ubijeni su, odletjeli su u zrak, utopljeni su u betonu!... Manny i ja smo sve što je ostalo, ti to znaš.

— Oprosti — Khalehla će blago; sjedila je na kauču i pila čaj. Ispis je bio na stoliću za kavu ispred nje. — Mislim na poslove koje si imao ovdje u Državama *dok* je postojala Kendrickova grupa.

— To smo već prošli. Nije ih bilo mnogo — uglavnom oni koji su radili s opremom najnovije tehnologije.

¹ ... odlazite. Razumijete li? (tal.) (op. prev.)

— Pročitajmo ih opet.

— To je gubljenje vremena, ali nastavi.

— Sonar Electronics, Palo Alto, Kalifornija — čitala je Khalehla, s rukom na ispisu.

— Predstavnik je bio čovjek koji se zvao Carew...

— Kupili smo neku opremu za mjerjenje dubine koja nije funkcionalna, a kad smo im vratili opremu oni su i dalje zahtijevali da je platimo.

— Drucker Graphics Boston, predstavnik G. R. Shulman. Ima nešto?

— Gerry Shulman, dobar čovjek, dobra usluga; godinama smo radili s njima. Nikad problema.

— Off Shore Investments, Limited, sjedište Nassau, Bahamski otoci, kontakt Ardis Montreaux, New York City. Oni su vam poslali mnogo kapitala...

— Koji mi nismo ni takli jer je bio sumnjiv — oštro je presječe Evan. — Bilo bi bolje to navesti tamo.

— Ovdje kaže, »preskoči«.

— Što?

— Ja sam to napisala. To je ono što si prije rekao, »preskoči to«. Što je Off Shore Investments, Limited?

— *Bio* — ispravi je Kendrick. — To je bila operacija na međunarodnoj razini, proizvodnja grubog lima visoke klase — dakle, visoka klasa i međunarodna operacija, ali ipak grubi lim. Kupi kompaniju s velikim švicarskim bankovnim računom i vrućim zrakom, zatim je prodaj i prenesi aktivu, a naivne kupce ostavi s balonom punim helija.

— Ti si se mijesao s takvima?

— Ja nisam znao da je firma takva. Bio sam mnogo mlađi i vraški me se dojmilo to što su nas htjeli navesti kao dio njihove strukture... a još me se više dojmio novac koji su u Zurichu za nas uložili u banku. Dojam je trajao, valja reći, sve dok Manny nije rekao »pokušajmo dignuti nešto od tih novaca, tek toliko«. Točno je znao što radi; nismo mogli povući ni dva franka. Potpisi Off Shorea kontrolirali su sve isplate, sve uplate.

— Kako ste se upleli s njima?

— Bili smo u Riyadhu, kad je doletio Montreaux i izigrao moje povjerenje. Ja nisam još znao da nema nikakvih prečaca — ne takve vrste.

— Ardis Montreaux. Ardis... Čudno ime za muškarca.

— Zato jer to nije muškarac — ona nije muškarac. Ona je mnogo grublja.

— Žena?

— Vjeruj mi.

— S obzirom na tvoj urođeni skepticizam mora da je bila vrlo uvjerljiva.

— Znala je s riječima. Osim toga, htjela je i naše glave kad smo se povukli, tvrdila je da ih koštamo milijune. Weingrass ju je upitao čije milijune ovog puta.

— Možda bismo trebali...

— Preskoči to — odlučno će Evan. — Udal se za britanskog bankara i živi u Londonu

— Kako znaš?

Pokazujući blagu zbumjenost, Kendrick je odgovorio brzo i tiho. — Telefonirala mi je nekoliko puta... zapravo da se ispriča. Preskoči to.

— Svakako. — Khalehla je postavila prst do naziva slijedeće firme na kompjuterskom ispisu. Dok je govorila, napisala je dvije riječi iza Off Shore Investments, Limited. *Projekti podatke*.

Ardis Montreaux Frazier-Pyke Vanvanderen, rođena Ardisolda Wojak u Pittsburghu, u Pensylvaniji, ušla je u mramorno predvorje apartmana u hotelu Westlake u San Diegu. Stolu od samurovine prebacila je preko naslonjača fotelje presvučene baršunom i podigla glas; govorila je kultiviranim srednjoatlantskim, više nazalnim kazališnim britanskim, nego staroameričkim, ali su se još čuli oštiri monongahilesko¹ slavenski tonovi u gornjim registrima.

— *Andy* — dječače, ja sam u kući! Imamo manje od jednog sata da stignemo do La Jolle, zato se *pomakni*, sladahni!

Andrew Vanvanderen, krupan, sasvim sijede valovite kose i odjeven u smoking, izišao je iz kupaonice, s pićem u ruci. — Ja sam ispred tebe, lutkice.

— Bit će gotova za deset minuta — rekla je Ardis, zureći u ogledalo u predvorju. Prstima je pratila uvojke svoje savršeno očešljane sijedosmeđe kose. Bila je blizu pedesete godine, srednje visine, ali se doimala mlađom i višom zahvaljujući uspravnom držanju i vitkoj figuri koja se pri vrhu velikodušno razbacivala sisama, a i dobro koordiniranom licu s velikim prodornim zelenim očima.

— Zašto ne pozoveš kola, sladahni?

— Kola mogu čekati. I La Jolla. Moramo razgovarati.

— O? — Potpredsjednikov šef personala pogleda u svoga muža.

— Zvučiš ozbiljno.

— I jesam. Telefonirao mi je tvoj stari prijatelj.

— Koji, dragi?

— Jedini koji broji.

— Dobri Bože, telefonirao je *ovdje*?

— Rekao sam mu da...

— To je bilo glupo, Andy-momče, baš jednostavno *glupo* — Ardis Vanvanderen brzo je izišla iz pred soblja u udubljeni dnevni boravak. Sjela je u naslonjač tapeciran crvenom svilom i odsječnom kretnjom prekrižila noge, dok joj je pogled velikih očiju bio prikovan za muža. — Riskiraj s novcem — na sirovine, zalihe, na svoje glupe konje ili bilo koju bogomprojeketu stvar koju hoćeš, ali *ne* kada sam ja u pitanju! Je li to shvaćeno, mili?

— Slušaj, kujo — *Zmajeva Kujo* — na temelju onoga što sam isplatio, ako želim informaciju iz prve ruke, ja će je dobiti! Je li to shvaćeno?

— U redu, u redu. Ohladi se, *Andy*.

— Ti počinješ idiotariju a onda *meni* kažeš da se ohladim?

¹ *Monongahela* je rijeka u sjeveroistočnim SAD, koja se kod Pittsburgha ulijeva u rijeku Allegheny. To je dijalekatski osebujno područje. (*op. prev.*)

— Oprosti. — Ardis je naslonila glavu na naslonjač, dišući čujno kroz otvorena usta, nakratko zatvorenih očiju. Za nekoliko sekundi ih je otvorila, ispravila glavu i nastavila. — Uistinu, žao mi je. Danas je bio osobito odvratan Orsonov dan.

— Što je Viper sad učinio? — upita Vanvlanderen, pijući.

— Budi oprezan s tim imenima — na to će njegova žena, smijući se tiho. — Mi ne bismo htjeli da naše sveameričke gorile saznaju da ih se sluša.

— Koji je Bollingerov problem?

— Opet se osjeća nesigurnim. On traži pismenu neopozivu garanciju da će slijedećeg srpnja biti na tiketu za izbore ili da mu odbrojimo deset milijuna na račun u švicarskoj banci.

Vanvlanderen je iskašljaо gutljaj whisky u čašu. — Deset *milijuna*? — razjapio je usta. — Što taj jebeni komedijant misli tko je on?

— Potpredsjednik Sjedinjenih Država s nekoliko tajni u lubanji — odgovori mu Ardis. — Rekla sam mu da mi nećemo prihvati nikog drugog, ali to nije bilo dovoljno dobro. Mislim da osjeća kako ga Jennings ne smatra genijalcem i da će ga pustiti da otpadne kao suhi list

— Naš ljubljeni telegenični čarobnjak, Langford Jennings, nema o tome reći nijednu bogomprojeketu stvar!... Je li Orson u pravu? Da li ga Jennings *doista* ne trpi?

— To je prejaka riječ. On ga jednostavno zabacuje, tako čujem od Dennisona.

— *To* je onaj koji mora otići. Jednog od tih dana Herb će postati znatiželjniji nego mi to želimo...

— Zaboravi ga — prekine ga gospođa Vanvlanderen. — Zaboravi Dennisona i Bollingera i čak vaše glupe konje. Što moj lutajući, mačkoloveći, stari prijatelj ima reći što je tako važno da si mu rekao da ovdje telefonira?

— Opusti se. Telefonirao je iz ureda mog vašingtonskog odvjetnika; mi tamo dijelimo istu firmu, ne sjećaš se? Ali prvo, *ne* zaboravimo Orsona. Daj mu njegovu garanciju. Jednostavna rečenica ili dvije i ja će je potpisati. To će ga usrećiti a sreća je bolja.

— Jesi li ti *lud*? — uzviknu Ardis, odskočivši na stolici.

— Ni najmanje. Za početak, on će *biti* na tiketu ili će jednostavno iščeznuti... kao što je obično slučaj s bivšim potpredsjednicima.

— O, gle — sada će Ardis, povlačeći riječ *gle* u divljenju. — Ti si moj soj momka, Andy-dječače. Ti misliš tako jasno, tako jezgrovitno.

— Duge godine učenja, bebice.

— I tko sada juri za njegovom osjetljivom kožom?

— Ne njegovom, *našom*...

— Što znači i njegova, i nemoj to zaboraviti. Zato sam ja ovdje, ljubavniče, zato nas je upoznao i doveo zajedno.

— Želi da znamo da mala grupa razočaranih superljudi kreće u punu brzinu. Tokom iduća tri mjeseca njihov će kongresmen početi dobivati uvodnike u progresivno jačim novinama. Tema će biti »ispitivanje njegovih pozicija« i on će položiti sve ispite. Cilj je, dakako, uzbibati bazu i stvoriti narodnu volju za njihova čovjeka. Naš je Kupido zabrinut, vrlo zabrinut. A da ti kažem istinu i mene malčice hvata znojenje. Ti dobrostivi ljudaci znaju što rade; čitava bi stvar mogla postati bez kontrole. Ardis, mi imamo *milijune* koji jašu na idućih pet godina. Ja sam *bogomprojekto* zabrinut!

— Zbog ničega — rekla je supruga, ustajući. Stala je na trenutak i gledala u Vanvlanderena, dok su joj široke zelene oči bile samo djelomično nasmijane. — Kako uzimaš da ćeš spasiti deset milijuna na Bollingeru, ovako ili onako — a *moj* je način bolji, zacijelo sigurniji, nego bilo koja druga opcija — ja mislim da je sasvim razumno da istu svotu staviš meni u banku, zar ne, dragi?

— Nekako propuštam opaziti prevladavajući razlog za to.

— To bi, recimo, mogla biti tvoja neumrla ljubav prema meni... ili možda jedna od izuzetnijih podudarnosti moje karijere koja pluta među bogatima, među lijepima, moćнима i politički ambicioznima, osobito na području vladine širokogrudnosti.

— Opet, kako to misliš?

— Ja neću recitirati litaniju zašto oboje radimo ono što radimo, niti čak zašto sam svoj nemali talenat rasporedila s tobom, ali će te sada upoznati s malom tajnom koju sam držala samo za sebe, gle, toliko tјedana.

— Očaran sam — rekao je Vanvanderen, ostavivši čašu na mramorni stol i pomno gledajući u svoju četvrtu ženu. — O čemu se radi?

— Ja poznajem Evana Kendricka.

— Ti *što*?

— Naše kratko druženje vraća se više godina unatrag, više nego se volim sjetiti, iskreno kažem, ali smo nekoliko tјedana imali nešto zajednički.

— Izvan očitog, *što*?

— O, seks je bio prilično ugodan, ali nevažan... oboma. Bili smo mladi ljudi u žurbi koji nisu imali vremena za prikopčavanja. Sjećaš li se Off Shore Investments?

— Ako je on bio dio te firme, možemo ga zakačiti zbog prevare! Zaciјelo dovoljno da ga ščepamo ako se uspinje na brod. Je li bio?

— Bio je, ali ne možeš. Povukao se u glasnoj moralnoj indignaciji, što je bio početak rušenja te kuće od karata. A ja baš ne bih nastojala kačiti šefove Off Shorea, ukoliko se nisi umorio od mene, slađahni.

— *Tebe*?

— Ja sam bila glavni misionar. Ja sam regrutirala sastavne dijelove.

— Neka budem *proklet*. — Vanvanderen se smijao uzimajući čašu i podigavši je svojoj ženi. — Ti su lopovi vraški dobro znali koga će uzeti za pravi posao... Čekaj trenutak. Ti si Kendricka dovoljno dobro poznavala da si i spavala s kurvinim sinom, a nikad nisi ništa rekla?

— Imala sam svoje razloge...

— Bit će dobro da budu *jaki!* — prasnuo je Predsjednikov veliki donator. — Jer ako nisu, mogao bih ti slomiti guzicu, ti *kujo!* Pretpostavimo da te vidi, *prepozna* te, sjeti se Off Shorea, pa stavi dva i dva zajedno i dobije *četiri!* Ja ne *preuzimam* takve rizike!

— Sad je na meni red da kažem »opusti se, Andy« — suprotstavi se donatorova žena. — Ljudi oko Potpredsjednika nisu vijesti niti ih se smatra vrijednima vijesti. Možeš li se sjetiti kad si posljednji put čuo za ime nekog pojedinca iz potpredsjednikova osoblja? To je siva, amorfna grupa — *predsjednici* ne žele da bude drugačije. Osim toga, mislim da moje ime uopće nije bilo u novinama, osim kao »gospodin i gospođa Vanvanderen, gosti u Bijeloj

kući». Kendrick još misli da sam ja Frazier-Pyke, bankarova žena koja živi u Londonu, a ako se sjetiš, premda smo oboje bili pozvani na ceremoniju Medalje slobode, pošao si sam. Molila sam da ne idem.

— To nisu razlozi! Zašto mi nisi *rekla*!

— Zato jer sam znala kako bi reagirao — izvadite je iz slike — a *ja* sam znala da mogu biti mnogo korisnija u njoj.

— Kako, za ime Krista?

— *Zato* jer sam ga ja znala. Također sam znala da moram biti u toku s njim, ali ne služeći se nekakvom privatnom istražnom firmom koja bi nas poslije mogla spaliti, nego sam krenula službenim, otvorenim putem. Federalni istražni biro.

— Prijetnje Bollingeru?

— Prestat će sutra. Osim jednog čovjeka koji će ovdje nastaviti, na specijalnoj bazi, a jedinica će biti opozvana u Washington. Te lažne prijetnje su bile paranoidne fantazije bezopasnog luđaka kojeg sam izmisnila, a koji je navodno pobjegao iz zemlje. Vidiš, slađahni, našla sam ono što mi je trebalo da znam.

— A to je?

— Stari izraelski Židov koji se preziva Weingrass a Kendrick ga obožava. On je otac kojeg Kendrick nije imao, a kad je postojala Kendrickova grupa nazivali su ga »tajnim oružjem« te kompanije.

— *Municija*?

— Teško, dragi — nasmijala se Ardis Vanvlanderen. — Bio je arhitekt, proklet dobar, a obavio je lijep i spektakularan posao za Arape.

— Što je s njim?

— On je tobože u Parizu, ali nije. Živi u Kendrickovoju kući u Coloradu, bez ulazne vize ili nekog drugog useljeničkog statusa.

— Pa?

— Uskoropomazani kongresmen je doveo starca radi operacije koja mu je spasila život.

— Pa?

— Emanuel Weingrass će imati medicinski relaps¹ koji će ga ubiti. Kendrick će biti stalno uz njega, a kad sve bude gotovo bit će prekasno. Ja *hoću* deset milijuna, Andy-dječače.

¹ Povratak na staro stanje, recidiv. (*op prev.*)

Varak je proučavao članove Inver Brassa; svako je lice za stolom bilo odraženo u svjetlu mjedene svjetiljke ispred njih — i nje. Čehova je koncentracija bila nategnuta do krajnje granice jer se morao fokusirati na dvije razine.

Prva je bila informacija koja se priopćavala; druga je bila neposredno reagiranje svakog od nazočnih na stanovite činjenice unutar informacije. Morao je naći par sumnjivih očiju, a nije ih mogao naći; što će reći, nije bilo trenutačnih sijevaka iznenađenja ili straha na licima članova dok je on postupno, logički pristupao temi sadašnjeg potpredsjednika Sjedinjenih Država i njegova osoblja, oprezno iznoseći »bezazlene« pojedinosti koje je saznao od mafijina čovjeka u Tajnoj službi. Nije bilo ničeg, samo bezizražajni pogledi. I tako dok je govorio s uvjerenjem prenoseći ugrubo 80 posto istine, gledao ih je u oči, dok se druga razina njegove svijesti podsjećala najistaknutijih životnih činjenica iza svakog lica koje se odražavalo na svjetlu.

A dok je pomno gledao svako lice, čije su crte bile pojačane chiaroscuro svjetlom svjetiljke, osjećao se, kao uvijek, da je u prisutnosti giganata. A ipak jedan to nije; netko je otkrio postojanje Emmanuela Weingrassa u Mesa Verde, Colorado, tajnu nepoznatu najtajnijim ustanovama u Washingtonu. Jedno od tih zasjenjenih lica ispred njega je izdajnik Inver Brassa. Koje?

Samuel Winters? Stari novac iz američke dinastije koja seže do željezničkih i naftnih velikaša krajem devetnaestog stoljeća. Cijenjeni učenjak koji je zadovoljan svojim povlaštenim životom; savjetnik predsjednika bez obzira na stranačku pripadnost. Veliki čovjek u miru sa sobom. Je li tako?

Jacob Mandel? Proslavljeni finansijski genije koji je stvorio i sproveo reforme što su unijele nov život u Komisiju za vrijednosne papire i mjenice te je učinile životnjom i mnogo cijenjenijom aktivom Wall Streeta. Od jidiškog siromaštva Lower East Sidea do sala merkantilnih prinčeva; govorи se da nema poštena čovjeka koji ga poznaje a koji bi ga mogao nazvati neprijateljem. Poput Wintersa, i on je dobro nosio svoje časti, a malo ih je koje mu nisu ukazane. Ili postoje druge kojima se potajice nada?

Margaret Lowell? Opet aristokratski stari novac iz putanje New YorkPalm Beach, ali sa obratom za koji se u tim krugovima doslovce nikad prije nije čulo. Bila je sjajna odvjetnica koja je izbjegavala nagrade zemljишnog i korporativnog prava radi advokature. Grozničavo je radila u pravnim vinogradima u korist potlačenih, razvlaštenih i nepovlaštenih. Zbog njenog teorijskog i praktičnog znanja, govorilo se da će biti slijedeća žena u Vrhovnom sudu. Ili je advokatura samo gornji prekrivač za obranu suprotnih ideja *pod pokrivačem*?

Eric Sundstrom? Wunderkind, znanstvenik zemaljske i svemirske tehnologije, čovjek koji drži dvadeset veoma unosnih patenata, a veliki dio honorara koji dobija daje inženjerskim i medicinskim institucijama za razvitak tih znanosti. Visoki um skriven kerubinskim licem i razbarušenom crvenom kosom, vragolastim osmijehom i spremnim humorom — kao da je zbunjen svim tim darovima, čak spreman da odglumi blagu uvrijeđenost ako ih netko izdvoji. Ili je sve to samo poza, pretvaranje?

Gideon Logan? Možda najzamršeniji od kvinteta, a budući da je Crnac, opet možda, razumljiv. Stekao je nekoliko bogatstava u nekretninama, ne zaboravljajući odakle je došao, a

u svojim razvojnim poslovima zapošljavao je i podupirao crnačke tvrtke. Govorilo se da je on tiho više učinio za građanska prava nego bilo koja korporacija u zemlji. Sadašnja mu je administracija, kao i ona prethodna, ponudila razna ministarska mjesta, ali ih je sve odbio, vjerujući da može postići više kao ugledna nezavisna sila u privatnom sektoru, nego ako ga poistovjete s političkom strankom i njenom praksom. Bio je nonstop radnik koji si je, kako se čini, dopustio samo jedan luksuz: imanje na Bahamskim otocima, uz obalu oceana, gdje bi provodio poneki vikend u ribolovu na svom petnaest metara dugom »bertramu«, u društvu sa ženom s kojom je u braku dvanaest godina. Ili je legenda koja je Gideon Logan — nepotpuna? Odgovor je da. Nekoliko godina njegovog uzburkanog meteorskog života bilo je jednostavno nepoznato; kao da nije postojao.

— Miloše? — upita Margaret Lowell, s laktovima isturenim na stolu, s glavom koja se odmarala na ispruženim prstima ruke. — U ime nebesa, kako je administracija uspjela prešutjeti prijetnje Bollingeru? Osobito kad je Biroova jedinica dodana isključivo njemu.

Udarac Margarete Lowell? Ona očito otvara limenku s crvima u kojoj je pronađen Potpredsjednikov šef osoblja.

— Moram prepostaviti da je to bilo pod upravom gospode Vanvlanderen, kad je došla do izražaja njena stručnost u rukovodećim poslovima.

— Shvaćam da je ona žena Andrewa Vanvlanderena — rekao je Gideon Logan — a »Andy-dječak«, kako ga zovu, je itekakav donator stranci, ali, kao prvo, zašto je ona imenovana?

Udarac Gideona Logana? On miješa crve i podstiče ih.

— Možda ja mogu odgovoriti na to — odgovori Jacob Mandel. — Prije nego se udala za Vanvlanderena bila je san lovaca na glave¹. Ona je dvije kompanije za koje znam preokrenula od bankrota u spoj koji je izbacivao profit. Čuo sam da je neukusno agresivna, ali joj nitko ne poriče menadžerski talenat. Ona bi bila dobra na tom poslu; držala bi političke ulizice podalje.

Udarac Jacoba Mandela? Nije se libio da je hvali.

— Jednom sam naišao na nju — naglašeno će Eric Sundstrom — i običnim riječima rečeno ona je *kuja*. Dodijelio sam jedan patent Johns Hopkins Medicalu a ona je htjela meštariti s prokletom stvari.

— Što je tamo bilo za meštariti? — upita odvjetnica Lovvell.

— Apsolutno ništa — odgovori joj Sundstrom. — Nastojala me uvjeriti da tako velike donacije zahtijevaju nadglednika kako bi bilo sigurno da će novac otici tamo gdje se uzimalo da treba otici, a ne za kupnju elastika za pokrivanje pimpeka.

— Možda je imala pravo — rekla je pravnica.

— Ne za mene. Ne na način kako je *ona* govorila. Ona je *kuja*, prava *kuja*.

Udarac Erica Sundstroma? On ju je osuđivao bez premisljanja.

— Ja je nisam nikad susreo — sada će Samuel Winters — ali je bila udata za Emorva Frazier-Pykea, bankara u Londonu. Sjećaš se Emorya, zar ne, Jacobe?

— Zaciјelo. Igrao je polo, a ti si me predstavio kao tihu granu Rotschildovih — u što je on, na nesreću, mislim i povjerovao.

¹ Popularni naziv za američke lovce na talente (*op. prev.*)

— Netko mi je rekao — nastavi Winter — da je jadni Frazier-Pyke izgubio mnogo novaca u poslu s kojim je ona bila povezana, ali ju je dobio za ženu. To su bili oni iz Off Shore Investmentsa.

— Ha, to je baš fino podesio — dodao je Mandel. — *Goniffi*¹, svaki od njih. Trebalo je da provjeri kod svojih polo ponija ili čak kod šutljivog Rotschilda.

— Možda i jeste. Ona nije dugo trajala a stari Emory je uvijek bio pristaša ravnog i uskog. I ona je mogla biti lopov.

Udarac Samuela Wintersa? Izdajica u Inver Brassu ne bi izrazio takvu spekulaciju.

— Na jedan ili drugi način — komentirao je Varak ne naglašavajući — svi ste barem svjesni da ona postoji.

— *Ja nisam* — rekla je Margaret Lowell, na granici obrane — ali pošto sam čula druge mogu vam reći tko je još poznaje — riječ »svjesni« je malčice tmurna, bez života. Moj bivši muž, ulični mačor.

— Ona putuje i kreće se u pravom krugu za svoje ciljeve — rekao je Gideon Logan, hohoćući. — Andy-dječak Vanvlanderen će je držati u svili i kadifi dok mu ne dodija.

Varak mora brzo promijeniti temu! Ako je on u pravu misleći da postoji izdajica oko stola, a u pravu je — što je god rečeno o Ardis Vanvlanderen vratit će se njoj i on ne može dopustiti da idu dalje. — Na temelju reagiranja sviju — rekao je ugodnim glasom, kao besciljno — možemo uzeti da ima oportunista koji su izvanredno sposobni. Međutim, to nije važno. Ona dobro služi potpredsjedniku, ali je to u suštini nematerijalno za nas... Vraćajući se kandidatu, sve slijedi po rasporedu. Srednjozapadni dnevničari, počev od Chicaga, bit će prvi koji će spekulirati o njegovim vjerodajnicima, i u kolumnama i u uvodnicima. Svi su dobili materijale, vrlo opširne informacije o Kendricku, kao i trake iz Partridgeova odbora, Foxleyeva programa i njegove upamćene konferencije za štampu. Iz tog središta će se glas proširiti i na Istok i na Zapad.

— Kako im je pristupljeno, Miloše? — upita Samuel Winters. — Mislim na novine i kolumniste.

— Legitimni ad hoc odbor koji smo formirali u Denveru. Sjeme koje smo posijali brzo je niklo. Koloradska grana stranke bila je oduševljena, osobito što su novac dali darovatelji koji su inzistirali da ostanu anonimni. Državni funkcioneri vide potencijalno održivog kandidata i imaju potrebna sredstva da ga lansiraju, a vide i pažnju koju će zemlja obratiti Coloradu. Dobijaš ili gubiš, *oni* ne mogu izgubiti.

— Ta bi »potrebna sredstva« mogla biti pravni problem — rekla je Margaret Lowell.

— Ništa značajno, madam. Novac se daje u slijedu, nijedan iznos nije preko zakonske granice koju određuje izborno pravo — koje je po mom mišljenju prilično nejasno, ako ne i zagonetno. Svakome od vas sam dao primjerak s nazivima listova, te imenima uvodničara i kolumnista angažiranih u ovoj fazi...

— Koje ćemo spaliti — nakon upotrebe — u našoj peći na ugljen — mekano će Winters.

— Kažite mi, Varak — javio se genijalni kerubinski Sundstrom.

— Prema onome što znamo i svemu što ste nam donijeli, naš kandidat nije iskazao ni jotu te »vatre u trbuhi« o kojoj toliko slušamo. Nije li to strašno važno? Zar on ne bi napisao poslušku morao *željeti* taj posao?

¹ *Prevaranti, lopovi* (jidiš) (op. prev.)

— On će ga željeti, sir. Kao što smo saznali, njega bismo mogli okrstiti sobnim aktivistom koji djeluje iz sobe kad okolnosti zahtijevaju njegove sposobnosti. Ali ono što vam želim reći jest da je u dvjema dramatskim prilikama u svom životu — jedna je bila izuzetno opasna za njega osobno — odabrao najteži put jer je smatrao da bi mogao izazvati promjenu na bolje. Prva mu je bila odluka da zamijeni korumpiranog kongresmena; druga, dakako, bila je Oman. Ukratko, njega valja opet uvjeriti da su potrebni njegova osoba i njegove sposobnosti — jedinstveno potrebni za dobrobit zemlje.

— To je teško ostvarivo — rekao je Gideon Logan. — On je očito čovjek realističkog senzibiliteta koji prihčno pravedno sudi o svojim kvalifikacijama. Njegova posljednja može biti... »Ja nisam kvalificiran«. Kako ćemo to prevladati?

Varak je pogledao oko stola, s izrazom čovjeka koji nastoji biti shvaćen. — Ja predlažem simbolički, sir.

— Što je to? — upita ga Mandel, skinuvši naočari čeličnog okvira.

— Naprimjer, sadašnji državni sekretar, mada ga kolege i osoblje Bijele kuće često kleveću kao tvrdoglavog akademika, zapravo je najrazumniji glas u administraciji. Ja privatno znam da je uspio blokirati niz naglih akcija koje su preporučili Predsjednikovi savjetnici jer ga Predsjednik poštuje...

— Itekako bi trebalo da je tako — uzviknu Margaret Lovvell.

— To je logično — rekao je Gideon Logan. — Naš sekretar za vanjske poslove svakako je simbol umjerenosti i racionalnosti. I nacija ga poštaje.

— On namjerava podnijeti ostavku — jednostavno će Varak.

— Što? — Sundstrom se isprsio. — To ne bi dozvolila njegova odanost Jenningsu.

— Zbog te lojalnosti, međutim, — objasnio je Varak — pristao je da sudjeluje na srednjoistočnoj konferenciji NATOa u misiji UN na Cipru, koja će se održati za tri tjedna.¹ To je pokazivanje jedinstva i način kako da Predsjednikovim ljudima dade vremena za traženje zamjene koju će prihvati Kongres. Onda on odlazi zbog »neodgovarivih osobnih razloga«, ali je glavni razlog njegova osjećenost spram Vijeća nacionalne sigurnosti, koje ga stalno podrezuje.

— Je li on to objasnio Predsjedniku? — upita Lowellova.

— Prema mojoj izvoru, nije — odgovori mu Varak — Kao što je naglasio g. Mandel, on je racionalan čovjek. On shvaća da je lakše i bolje za zemlju da se zamijeni jedna osoba, a ne cijelo vijeće Predsjednikovih savjetnika.

— Tragično — rekao je Winters — ali neizbjježno, pretpostavljam. Ali u kakvoj je vezi državni sekretar s Evanom Kendrickom? Ja nisam kadar vidjeti vezu.

— To je u samom simbolu — odgovori mu Eric Sundstrom. — On mora shvatiti tu važnost. Da li se varam, Miloše?

— Ne varate se, sir. Ako Kendrick bude uvjeren da je od najveće važnosti za zemlju da ima snažnog potpredsjednika kojega će i naši saveznici i naši neprijatelji doživjeti kao glas razuma unutar imperatorskog predsjedništva — gdje dobrostivi car često nema odjeće na sebi — a svijet će zbog toga lakše disati, onda će on, po mom sudu, opet učiniti težak izbor i biti na raspolaganju.

— Na temelju svega što smo saznali, držim da hoće — suglasio se Gideon Logan. — Ali tko će ga dovragna *uvjeriti* u to?

¹ Slična je konferencija doista održana <op. prev.)

— Jedini čovjek kojeg će poslušati — rekao je Miloš Varak, pitajući se da li on to potpisuje nečiju smrtnu kaznu. — Emmanuel Weingrass.

Ann Mulcahy O'Reilly je bila vašingtonska sekretarica koju se nije moglo lako uznemiriti. Tokom godina otkad su se ona i Paddy preselili iz Boston-a, radila je za umne i neumne, za one koji bi mogli biti dobri kao i za one koji bi mogli biti lopovi; više je gotovo ništa nije iznenadivalo. Ali, ona nije nikad radila za bilo koga nalik kongresmenu Evanu Kendricku. On je bio neprekidno oklijevajući rezident Washingtona, njegov najupornije nevoljki političar, i pverzno skanjujući heroj. Imao je više načina da izbjegne neizbjježnom nego mačka s devet života u kocki, i iščezavao bi s agilnošću nevidljiva čovjeka. Pa ipak, unatoč toj njegovoj sklonosti za iščeznuće, kongresmen bi uvijek ostavio otvorene linije komunikacije; ili bi on telefonirao prilično redovno ili bi ostavio broj gdje ga se može naći. Međutim, prošla dva dana nije bilo glasa od Kendricka, niti broja gdje bi ga se moglo naći. Te dvije činjenice same po sebi ne bi obično uznemirile gospodu O'Reilly, ali dvije druge jesu: tokom dana — od devet i dvadeset ujutru — nije se moglo telefonirati ni kući u Virginiju, niti onoj u Colorado. U oba su slučaja telefonisti objasnili da je nastao prekid veze, a to se stanje nije promjenilo gotovo do sedam sati navečer. *To* je uznemirilo Annie O'Reilly, pa je bilo sasvim logično da je telefonirala svome mužu u sjedište policije.

— O'Reilly — rekao je grub glas. — Detektivska jedinica.

— Paddy, ja sam.

— O, tigrice. Dobijam li pirjanu govedinu?

— Još sam u uredu.

— Dobro. Moram razgovarati s Evanom. Manny me nazvao prije nekoliko dana u vezi nekih posebnih registarskih tablica...

— O tome se radi — prekinu ga gospođa O'Reilly. — Želim i s njim razgovarati, ali se čini da ne mogu. — Annie je rekla svome mužu o čudnoj podudarnosti u vezi s kongresmen-ovim telefonima u Virginiji i Coloradu, da su istodobno oba izvan službe, i da joj nijedan od njih nije telefonirao u toku prošla dva dana niti ostavio alternativni broj. — A to ne sliči na njega, Paddy.

— Nazovi Kongresnu sigurnost — čvrsto će detektiv.

— Mogu telefonirati svinji u guzicu. Prošapćeš ime tog momka Sigurnosti i sva zvona zvone, a ti znaš što on misli o tim zvonima. On bi imao glavu u košari čak kad bih ponudila polovinu pravog objašnjenja.

— Što hoćeš da *ja* učinim?

— Možeš li poduzeti neki tih *gledaj-vidi* u Fairfaxu, dragi?

— Svakako. Telefonirat ću Kearnsu u Arlington i reći mu da pošalje radio-kola na lice mjesta. Opet mi reci, koja je ono adresa?

— Ne, Paddy — brzo će gospođa O'Reilly. — Već čujem zvona. To je policija.

— Što ti misliš da ja radim u životu? Plešem balet?

— Ne želim da se policija upetljava, s izvještajima i svim tim. Agencija tamo ima stražare i ja ne želim da me se stisne sa strane, ako ćeš mi oprostiti taj izraz. Mislila sam na *tebe*, ljubavniče. Ti si prijatelj, koji je baš slučajno pajkan i koji baš slučajno čini uslugu svojoj ženi, koja je baš slučajno Kendrickova sekretarica.

— Tu ima previše baš-slučajnog, tigrice...

— Još nešto, Paddy, ako je ta uvela ljubičica skinula obje slušalice s vilica, kaži mu da znam za njegovu prijateljicu iz Egipta i da bi to baš moglo procuriti ako me ne nazove.

— Koja djevojka, odakle...

— Zakopčaj to — naredi mu gospođa O'Reilly. — Mannu je to promaklo jučer kad je bio malčice nakićen, a ni on nije mogao naći svog sjajnog momka. Požuri sada. Ovdje će čekati da me ponovo nazoveš.

Poslije trideset osam minuta, nakon što je dvaput krivo skrenuo u virdžinjskoj pokrajini, detektiv prve klase O'Reilly našao je put koji vodi do Kendrickove kuće. Bila je to cesta kojom se vozio točno četiri puta, ali nikad noću. Svaki put je pošao da obide starog Weingrassa pošto je ovaj izišao iz bolnice.

Na zabačenu putu nije bilo uličnog osvjetljenja, i da nije bilo svjetla reflektora na kolima Paddy bi promašio zid od cigli i bijela vrata od kovana željeza. Onda je shvatio zašto: nije bilo svjetala u kući na imanju. Po svemu se činilo da je zatvorena, napuštena, zaključana dok su vlasnici na putu. Ali joj vlasnik *nije* bio na putu, a i da je bio, u njoj bi bio arapski bračni par iz zemlje koja se zove Dubaj, koji je kuću držao otvorenom i spremnom za povratak vlasnika. O svakoj bi promjeni u toj rutini ili o prestanku te službe Agencijinih čuvara bila obavještena Annie O'Reilly, kongresmenova djevojka broj jedan u uredu. Paddy je zaustavio kola sa strane ceste; otvorio je pretinac za rukavice, izvukao baterijsku svjetiljku i izišao iz kola. Instinkтивno je stavio ruku ispod jakne i napišao revolver u naramenskom tuljcu. Približio se vratima, očekujući svakog trena kako će natrapati na nešto na tlu što će odmah upaliti svjetlo reflektora ili će odjednom ispuniti tihu noć paklenkim zvukom niza sirena. Tako je agencija ostvarivala nadzore, to su bile metode totalne zaštite.

Ništa.

O'Reilly je polako ispružio ruku kroz rešetke od bijelog kovanog željeza.. Ništa. Zatim je stavio ruku na središnju ploču između dvaju susjednih vrata i gurnuo. Oboja vrata su se otvorila ali i dalje *ništa*.

Ušao je unutra, pritisnuo palac lijeve ruke na dugme svjetiljke, a desnu je ruku uvukao ispod jakne. Ono što je za nekoliko sekundi vidio pod lutajućim svjetлом izazvalo ga je da se okreće, čuće pored zida i izvuče revolver iz futrole.

— Marijo, majko Božja, oprosti mi moje grijehe! — prošapta.

Tri metra od njega ležalo je tijelo mladog stražara iz Centralne obavještajne agencije, odjeveno u poslovno odijelo, grozno natopljeno krvljui iz vrata, dok mu je glava bila gotovo odrezana od tijela. O'Reilly je pritisnuo leđa na zid od opeke i odmah ugasio svjetiljku. Znao je da slijede nova otkrića. Polako je ustao i počeo potragu za smrću, znajući da su ubojice pobjegli.

Našao je još tri leša, svaki je bio iznakažen, svakome je život oduzet u šoku, svaki je radi zaštite bio u položaju kod 90 stupnjeva kompasa. *Isuse! Kako?* Sagnuo se i razgledavao tijelo četvrtog čovjeka; ono što je našao bilo je izuzetno. U vratu stražara bila je puknuta igla; ostatak strelice. Patrolu je imobilizirao narkotik a onda su ljude, bez obrane, sramotno ubili. Nisu ni znali što se dogodilo. Nijedan od njih.

Patrick O'Reilly je hodao polako, oprezno, približavajući se prednjim vratima kuće, opet znajući da je oprez nevažan. Užasna djela su učinjena; nije ostalo ništa drugo već prebrojiti žrtve.

Bilo ih je šest. Svakoj je bio prerezan vrat, svaki je leš bio prekriven krvlju što se sušila, svako je lice bilo u muci. Ali je najsramotniji bio prizor golih tijela bračnog para iz Dubaja. Muž je bio nad ženom u koitalnom položaju, oba crveno natopljena lica bila su pritisnuta jedno u drugo. A na zidu, izgrebano ljudskom krvlju, bile su riječi:

Smrt Božjim izdajicama! Smrt bludnicima Velike Sotone!

Gdje je *Kendrick? Majko Božja!* Gdje je *on?* O'Reilly je potrčao u kuću, obilazeći sve prostorije od podruma do tavana, od sobe do sobe, okrećući svaki prekidač koji je mogao naći tako da je cijelo imanje bilo okupano svjetlošću. Nije bilo ni traga kongresmenu! Paddy je istrčao iz kuće do garaže, opazivši da nema Evanova »mercedesa« i da je »cadillac« prazan. Stao je opet pretraživati teren, ukrštavajući svaku stopu šume i zelenila unutar ograćena prostora. *Ništa.* Nije bilo znaka borbe, nije bilo slomljena grmlja, nije bilo rupa u ciklonskoj ogradi niti ogrebotina na novoizgrađenom zidu od cigli. *Sudbeni!* Policijski sudbeni odjel će pronaći dokaze... *ne!* On je mislio u okviru policijskih procedura a ovo je bilo izvan policije — daleko, daleko izvan! O'Reilly je potrčao natrag do bijelih vrata od kovana željeza, sada okupana svjetлом, pa pojario do svojih kola. Uskočio je u kola i, ne obraćajući pažnju na radio, izvukao je policijski čelijski telefon¹ iz udubljenja ispod komandne ploče. Birao je broj i tog trenutka shvatio da su mu lice i košulja mokri od znoja usprkos hladnom noćnom zraku.

— Ured kongresmena Kendricka.

— Annie, pusti mi da ja govorim — brzo će detektiv tihim glasom. — I ne postavljam pitanja...

— Ja znam taj tvoj ton, Paddy, pa moram postaviti jedno pitanje. Je li s njim u redu?

— Nema mu ni traga. Nema njegovih kola; on nije ovdje.

— Ali drugi jesu...

— Više nema pitanja, tigrice, ali ja imam jedno za tebe, a tako mi svih svetaca bit će bolje da znaš odgovoriti na njega.

— Što?

— Tko je Evanov *kontakt* u Agenciji?

— On saobraća izravno s jedinicom.

— *Ne. Netko drugi.* Viši. Mora postojati *netko!*

— Čekaj trenutak! — uzviknu Annie, sve višim glasom. — Svakako postoji. Samo on ne govorи o njemu... o osobi koja se zove Payton.

Prije otprilike mjesec dana mi je rekao da ako ga taj Payton ikad nazove neka ga odmah spojim, a ako ga nema u kancelariji ima da ga nađem.

— Jesi li sigurna da je on iz CIA-e?

— Da, da, jesam — zamišljeno će gospođa O'Reilly. — Jednog.me jutra pozvao iz Colorada i rekao da mu treba Paytonov broj i gdje ga mogu naći u njegovu stolu — u posljednjoj ladici stola, ispod knjižice s čekovima. To je telefonska centrala Langleya.

— Je li i sada tamo?

— Pogledat ću. Ostani na liniji. — Čekanje koje nije potrajalo više od dvadeset sekundi bilo je nepodnosivo detektivu, a bilo mu je još gore gledajući u veliku jarko osvijetljenu kuću iza otvorenih glavnih ulaznih vrata. To je bio i poziv i meta. — Paddy?

¹ Radiotelefon s kojim se može telefonirati iz kola, a grad je podijeljen na »ćelije« koje primaju, jačaju i otpremaju signale (*op. prev.*)

— Da!

— Imam ga.

— Daj mi ga. Brzo! — Ona je to učinila, a onda joj je O'Reilly izrekao naredbu koju je trebalo poslušati. — Ostani u uredu sve dok ti ne telefoniram ili dođem po tebe. *Jasno*.

— Ima li razloga?

— Kažimo da ne znam koliko ova stvar seže gore, ili dolje, ili postrance.

— O, moj Bože — prošaptala je Annie.

O'Reilly nije čuo svoju ženu: prekinuo je vezu i već za nekoliko sekundi je birao broj koji mu je dala Annie. Nakon osam bolnih zvonjenja, začu se ženski glas. — Centralna obavještajna agencija, ured gospodina Paytona.

— Jeste li vi njegova sekretarica?

— Ne, sir, ovo je desk recepcije. Gospodin Payton je otišao na jedan dan.

— Slušajte me, molim vas — rekao je vašingtonski detektiv, savršeno vladajući sobom. — Vrlo je hitno da odmah razgovaram s gospodinom Paytonom, bez obzira na propise. Možete li me razumjeti, djevojko? Ovo je hitan slučaj.

— Možete li se predstaviti, sir?

— Vatro pakla, ja to ne želim, ali hoću. Ja sam poručnik Patrick O'Reilly, detektiv prve klase, Policijska uprava Okružja Columbia. Vi mi ga *morate* pronaći!

Odjednom, iznenadno, začu se muški glas na liniji. — *O'Reilly*? — upita muški glas.

— Kao O'Reilly, sekretarice stanovitog kongresmena?

— Isto, sir. Vi ne odgovarate na svoj prokleti telefon — oprostite mi na riječima.

— Ovo je daljinska linija do mog stana, gospodine O'Reilly... Možete prebaciti sisteme, operatore.

— Hvala vam, sir. — Začu se neki kucaj preko telefona.

— Da. gospodine O'Reilly? Sada smo sami.

— Ja nisam. Ja sam u društvu šest leševa trideset metara od mojih kola.

— Što?

— Dodite ovamo, gospodine Payton. Kendrickova kuća. A ako ne želite novinske naslove, opozovite jedinicu koja se spremila doći u zamjenu.

— To je sigurno — rekao je zabezeknuti direktor Specijalnih projekata. — Smjena stiže u pola noći, ali drugi su u njoj, unutar te kuće.

— I oni su mrtvi. Svi su mrtvi.

Mitchell Payton je čučnuo pored mrtvog tijela stražara najbližeg vratima, trznuvši se pod mlazom iz O'Reillyove svjetiljke. — Dobri Bože, bio je tako mlad. Svi su tako *mladi*!

— *Bili su*, sir — reče detektiv. — Nijedan nije živ, ni vani, ni unutra. Ugasio sam većinu svjetala, ali će vas, dakako, provesti kroz kuću.

— Moram... dakako.

— Ali ja ne moram sve dok mi ne kažete gdje je kongresmen Kendrick — *ako* je, odnosno je li trebalo da bude ovdje, što bi značilo da vjerojatno *nije*. Ja mogu i očito bih morao pozvati policiju Fairfaxa. Jesam li jasan, sir?

— Galski jasan, poručniče. Zasad ovo *mora* ostati Agencijskim problemom — katastrofom, ako hoćete. Jesam li *ja* jasan?

— Odgovorite na moje pitanje ili budite sigurni da će izvršiti svoju prisegnutu dužnost i nazvati sjedište policije u Fairfaxu. *Gdje* je kongresmen Kendrick? Njegovih kola ovdje nema, a ja želim znati da li da zbog te činjenice osjetim olakšanje ili ne.

— Za ime Božje, *nemojte* mi prijetiti, poručniče. Ako želite znati gdje je Kendrick, pitajte svoju ženu!

— Moju *ženu*?

— Kongresmenovu sekretaricu, u slučaju da vam je ta činjenica odjednom promakla.

— Vi umišljeni *nikogoviću* — prasnuo je Paddy. — Što vi dovraga mislite zašto sam ovdje? Da odgovorim na poziv mog starog drugara iz visokog društva, milijunera iz Colorado? Ja sam ovdje, opasno momče, jer Annie nije čula Evana dva dana, a od devet sati jutros ne zvoni ni njegov telefon ovdje, *ni* onaj u Mesa Verde! Sada je to ono što biste vi mogli nazvati podudarnošću, zar ne?

— Oba njegova telefona... — Payton je okretnao glavom, gledajući nekamo gore.

— Ne brinite brigu — rekao je O'Reilly, prateći direktorov pogled. — Jedna je linija prerezana, a druga stručno rasječena; debeli kabel do krova nije dirnut.

— Dobri *Kriste*!

— Po mojem mišljenju, vama je potrebna njegova hitna pomoć... *Kendrick!* Gdje je *on*, dođavola?

— Bahamsko otočje. Nassau na Bahamskom otočju.

— Zašto ste mislili da to moja žena, njegova *sekretarica*, zna? I bilo bi bolje da mi dadete vrlo dobar razlog zašto tako mislite, *Dan Fancy*,¹ jer ako je ovo neka vrst sablasnog govna da se Annie Mulcahy uključi u jedan od vaših jebenih poslova, ja će ovdje imati više modrih jakni² nego što ih vi imate u Eyeranu!³

— Tako sam mislio jer mi je on rekao, poručniče O'Reilly — odgovori mu Payton ledenim glasom, dok su mu oči lutale, a misli očito preskakale jedna drugu.

— On joj to *nije* rekao!

— Očigledno — suglasio se direktor CIAe, sada zureći u kuću. — Međutim, bio je jasan. Prekučer je rekao da će se na putu do aerodroma zaustaviti u uredu i ostaviti informaciju svojoj sekretarici, Anni O'Reilly. Zaustavio se i otišao u ured; to je potvrdila mobilna jedinica.

— Kad je to bilo?

— Oko četiri i trideset, ako se sjećam tog podatka iz papira jedinice.

— Srijeda?

— Da.

— Annie tamo nije bila. Svake srijede odlazi s posla u četiri sata poslije podne i Kendrick to zna. Ide na one glupave aerobične vježbe!

¹ *Dan Fancy* je popularni amer. detektivski lik, ali se to ime često upotrebljava i u smislu *njuškalo* (*op. prev.*)

² Naziv za policijce (*op. prev.*)

³ *Eyeran* je uglavnom namjerno krivi izgovor za *Iran* (*op. prev.*)

— Očito je na to zaboravio.

— Teško moguće. Podite sa mnom, sir.

— Oprostite?

— Do mojih kola.

— Mi ovdje imamo obaviti posla, poručniče, a ja moram telefonirati na nekoliko strana — iz *mojih* kola. Sam.

— Vi nećete učiniti nijednu prokletu stvar sve dok ne budem razgovarao sa sekretaricom kongresmena Kendricka. — Šezdeset pet sekundi kasnije, dok je Payton stajao pored otvorenih vrata, začu se glas žene Patricka O'Reillya preko zvučnika čelijskog telefona.

— Ured kongresmena...

— Annie — prekinu je muž. — Kad si otišla iz ureda u srijedu poslije podne, tko je bio tamo?

— Samo Phil Tobias. Ovih dana nema mnogo posla; djevojke su otišle ranije.

— Phil koji?

— Tobias. On je Evanov glavni pomoćnik i perač boca.

— On ti nije ništa rekao, jučer ili danas? Da je vidio Kendricka, na to mislim.

— Ovdje ga nije bilo, Paddy. Nije se pojavio ni danas, ni jučer. Ostavila sam pola tuceta poruka njegovoj telefonskoj sekretarici, ali se on nije javio niti odgovorio, što ne čudi od tog sebičnog PR derišta.

— Poslije ću razgovarati s tobom, tigrice. Ostani gdje jesи. *Razumljivo?* — O'Reilly je spustio slušalicu i okrenuo se na sjedištu, gledajući u čovjeka iz Centralne obavještajne agencije. — Culi ste, sir. Mislim da sada slijedi isprika od vašeg iskrenog.¹ Imate je, gospodine Payton.

— Niti je tražim, niti je želim, poručniče. Mi smo u Langleyu tako prokleto zapetljani, da ne mogu kriviti onoga koji misli da mu je žena možda uhvaćena u neku od naših petljacija, i to nam kaže.

— Bojim se da je tako... Tko će za Tobiasom? Vi ili ja?

— Ja vas ne mogu imenovati zamjenikom, O'Reilly. Za to nema osnove u zakonu, ali vas mogu zamoliti za pomoć koja mi očajnički treba. To mogu pokriti za noćas na bazi istinske nacionalne sigurnosti. Vi ćete međutim biti u gadnoj nevolji ako ne izvijestite. Ali kad je u pitanju taj Tobias, ja vas mogu samo moliti.

— Za što? — upita detektiv; izišao je iz kola i tiho zatvorio vrata.

— Da me informirate.

— Za to me ne morate moliti...

— ...*prije* bilo kakvog službenog izvještaja — dodao je Payton.

— Za to ne morate moliti — reče Paddy, gledajući u direktora. — Za početak, ja to ne mogu garantirati. Ako su ga opazili u Švicarskoj ili pluta na Potomacu, ja ne bih morao znati o tome.

¹ Jedan od engleskih pozdrava na kraju pisma (*op. prev.*)

— Očito je da mi mislimo duž istih linija. Međutim, vi imate ono što se zove zakrpa, poručniče. Oprostite mi, ali sam morao saznati sve o svakome tko je u blizini Evana Kendricka. Policija Okružja Columbia gotovo da vas je podmitila da prije dvanaest godina dodete iz Bostona u Washington...

— Plaća uz klasu, ništa mutno.

— Plaća uz klasu gotovo istovjetna s plaćom šefa detektiva, dužnost koju ste odbili prije četiri godine jer niste htjeli raditi za stolom.

— Sveti Isuse...

— Morao sam biti temeljit... A budući da vaša supruga radi za kongresmena, vjerujem da bi čovjek vašeg položaja morao inzistirati da bude informiran kad iskrsne nešto što je u svezi s Phillipom Tobiasom, jer i on radi ili je radio u Kendrickovu uredu.

— Držim da bih mogao, to je moja djevojka. Ali me to vuče na jedno ili dva pitanja.

— Samo naprijed. Svako vaše pitanje mi može pomoći.

— Zašto je Evan na Bahamskom otočju?

— Ja sam ih tamo poslao.

— *Njih?* Egipćanku?... Stari Weingrass je rekao mojoj ženi.

— Ona radi za nas; bila je dijelom Omana. Postoji čovjek u Nassau, iz kompanije s kojom je Kendrick bio nakratko povezan prije više godina. Nema baš veliki ugled, a nije ga imala ni njegova firma, ali smo smatrali da je vrijedno da provjerimo.

— Zašto?

Direktor Specijalnih projekata je pogledao preko krova automobila na kuću Evana Kendricka, na sada slabo osvijetljene prozore i na ond što je iza stakala. — Sve će to doći poslije, O'Reilly. Neću ništa zatajiti, obećavam vam. Ali na temelju onoga što ste mi pokazali moram obaviti neke poslove. Kao prvo moram telefonirati vodu za pokrove, a to se može učiniti samo u mojim kolima.

— Vod za pokrove? Što je to, dođavola?

— Grupa ljudi kojoj nijedan od nas dvojice ne bi želio pripadati. Oni kupe leševe o kojima nikad neće morati svjedočiti i forenzički ispituju dokaze za koje su prisegli da ih neće otkriti. Oni su potrebni i ja poštivam svakog od njih, ali ne bih htio *biti* jedan od njih.

Odjednom, rafal; zapraskalo je zvonce čelijskog telefona detektiva. O'Reilly je naglom kretnjom otvorio vrata i zgrabio slušalicu, stavivši je na uho. — *Da?*

— *Oh, Isuse, Paddy!* — kriknula je Ann Mulcahy O'Reilly, čiji je glas bio pojačan u zvučniku. — *Pronašli su ga!* Našli su *Phila!* Bio je ispod kotlova u podrumu. Dobri *Kriste, Paddy!* Kažu da mu je vrat bio prerezan! Isuse, Marijo i Josipe, on je *mrtav*, Paddy!

— Kad kažeš »oni«, na što *točno* misliš, tigrice?

— Harry i Sam iz noćnog održavanja — netom su došli k meni preplašeni do smrti i rekli mi da pozovem policiju!

— To si upravo učinila, Annie. Reci im da ostanu gdje jesu. Ne smiju taknuti ništa ili išta reći sve dok ja ne dođem tamo. Shvaćeno?

— Niti išta *reći*...

— To je karantina, poslije će ti objasniti. Sad pozovi Kongresnu sigurnost i reci im da ispred kancelarije postave pet ljudi naoružanih sačmaricom. Reci im da je tvoj muž policijski oficir i da je *on* to zatražio zbog osobnih prijetnji protiv *njega*. *Shvaćeno?*

— Da, Paddy — odgovori mu gospođa O'Reilly, u suzama. Detektiv se okrenuo na sjedištu. Direktor iz CIA-e trčao je prema svojim kolima.

28

Bila su četiri sata i sedamnaest minuta poslije podne, a Emmanuela Weingrassa je napustila strpljivost. Bilo je blizu jedanaest sati ujutru kad je osobno otkrio da telefon ne radi, da bi kasnije saznao da su to dvije bolničarke znale nekoliko sati prije, pokušavajući telefonirati. Jedna od djevojaka se odvezla u Mesa Verde da se posluži telefonom u trgovini s namirnicama, i izvijesti telefonsku kompaniju o kvaru na telefonu; vratila se uz uvjeravanje da će problem biti riješen što je prije moguće. »Moguće« se sada odvuklo preko pet sati, a to Manny nije mogao prihvati. Ugledni kongresmen — da ne kažemo ništa o njegovu statusu nacionalnog heroja — zahtjeva mnogo bolje postupanje; bila je to uvreda koju Weingrass nije imao namjeru pretrpjeti. A premda nije ništa rekao svojem zboru vještica, nosio se s lošim mislima — uznemiravajućim mislima.

— Slušajte ovo, vi proročice za Thane of Cawdor!¹ — viknuo je iz dubine pluća na staklenoj verandi gdje su dvije bolničarke igrale gin rummy.² — Ja više neću ostati izvan dosega vanjskog svijeta. Jedna od vas će me ili odvesti u grad, odakle mogu pozvati predsjednika ove zasrane telefonske kompanije, ili će urinirati po cijeloj kuhinji.

— Prije ćete biti u luđačkoj košulji — rekla je jedna od djevojaka koja je igrala s kartama.

— Čekaj trenutak — usprotivi joj se partnerica u igri. — Može telefonirati kongresmenu a *on* može malo pritisnuti ove.

— Ja će voziti — ponudi se treća njegovateljica u dnevnoj sobi, odbacivši novine pored stolice, ustajući. — Prebacite preko sebe moj ogrtač, Manny. Hladno je i s planina puše jaki vjetar.

Weingrass je promrmljao manji epitet prolazeći pored te žene, uputivši se svojoj spavaćoj sobi u južnom krilu prvog kata. Čim je nestao s vidika u kamenom hodniku, požurio je korak; mora on uzeti više stvari a ne samo džemper. U svojoj velikoj sobi, koju je preuredio tako da je sada imala i pokretna staklena vrata preko otvora južnog zida koji je vodio na terasu od pješčenjaka, brzo je prišao visokom ormaru s ladicama u gornjem dijelu, zgrabivši stolicu iza svog stola. Oprezno, držeći se za okrugle ručice, uspeo se na stolicu i rukom segnuo preko ukrašenog vrha ormara, odakle je povukao kutiju za cipele. Spustio se na pod, ponio kutiju do kreveta i otvorio je. Izvukao je automatik kalibra .38³ i tri magazina s mecima.

Sakrivanje je bilo potrebno. Evan je naredio da njegovu pušku zaključaju i svu municiju uklone, a nije dozvolio nikakvo drugo ručno oružje u kući. Razlog je bio suvišan bolan da bi ga itko od njih dvojice spominjao: Kendrick je vjerovao da bi si njegov stari prijatelj, ako bi pomislio da mu se rak vratio, mogao uzeti život. Ali je za Emmanuela Weingrassu, nakon života koji je vodio, bila anatema biti bez oružja. Gee-Gee Gonzales je popravio situaciju, a Manny je samo jedanput razbio kutiju u kojoj je bila puška, a to je bilo onda kad su mediji navalili na kuću, doslovce pišajući svuda oko nje.

Jedan je magazin stavio u revolver, a druga dva je stavio u džep, pa stolicu odgurao natrag na mjesto. Iz ormara je izvukao dugački grubo pleteni džemper i navukao ga; džemper

¹ Voda klana u anglosaksonskoj Engleskoj (*op. prev.*)

² Verzija igre s kartama koja se sastoji od sakupljanja setova i sekvenci (*op. prev.*)

³ 9 mm; zrno od 8 do 9 gr (*op. prev.*)

je djelotvorno sakrio izbočine. Zatim je učinio nešto što nije učinio otkad je bila završena preuređena soba, pa čak ni onda kad su ih napali reporteri i televizijske ekipe. Pregledao je brave na pomičnim vratima, prišao crvenom prekidaču skrivenom iza zavjese i uključio alarm. Izišao je iz sobe, zatvorio vrata i pridružio se bolničarki u prednjem predvorju; pružila mu je ogrtac.

Weingrass se uputio vratima, a onda stao. — *Djevojke!* — viknuo je glasom koji je dopro preko verande.

— Da, Manny?

— Molim vas, poslušajte me, dame, govorim vam ozbiljno. Osjećao bih se mnogo ugodnije, s obzirom na to da telefon ne radi, kad biste bile ljubazne i uključile glavni alarm. Ugodite mi, moje ljudske dame. Ja sam vama ludi starac, ja to shvaćam, ali bih se zaista osjećao mnogo bolje ako to učinite za mene.

— Kako je to lijepo od njega...

— Hoćemo svakako, Manny.

Takvo čedno blebetanje uvijek djeliće, pomisli Weingrass, nastavljujući prema vratima. — Hajdemo, požurite — rekao je bolničarki iza sebe koja se mučila sa svojom parkom¹. — Želim stići do Gee-Gee-ja prije nego ta telefonska kompanija prekine raditi na mjesec dana.

Vjetar s planine *bio* je jak; putovanje od masivnih ulaznih vrata do Kendrickova »saab turbo« na pola puta kružnog prilaza proteklo je oslanjanjem na nalete vjetra. Manny je štitio lice lijevom rukom, glavom okrenutom nadesno, kad odjednom vjetar i njegove neugodnosti više nisu bili važni. Najprije je pomislio da mu uskovitlano lišće i nestalni džepovi prašine iskriviljavaju sliku koju daje njegov još dobar vid — ali je brzo znao da to nije to. Bilo je neko kretanje, ljudski pokret iza visoke šivice pred cestom. Lik je pobjegao nadesno, bacivši se na zemlju iza osobito gustog dijela zelenila... A onda drugi! Ovaj je slijedio prvoga, pa ga prešao.

— Vi okay, Manny? — viknula mu je medicinska sestra kad su se približili kolima.

— Ovo je dječji vrtić naspram onoga što puše u Zapadnim Alpama! — odvikne joj Weingrass. — Uđite. *Požurite.*

— Oh, kako bih rado vidjela Alpe jednog dana!

— I ja bih — promrmljao je Weingrass, uspevši se u »saab«, dok je desnom rukom neupadljivo krenuo ispod ogrtca i džempera, do automatika. Izvukao ga je i spustio između sjedišta i vrata, dok je bolničarka stavila ključ i uključila motor. — Kad dođete do ceste, skrenite lijevo — rekao je.

— Ne, Manny, varate se. Najbrži put do Mesa Verde je desno.

— Ja to znam, ljudski stvore, ali ja i dalje želim da okrenete lijevo.

— Manny, ako vi pokušavate nešto *izvesti* u vašim godinama ja ću pobješnjeti!

— Samo skrenite lijevo, vozite zaokretom i stanite.

— *Gospodine* Weingrass, ako ste i na *trenutak* pomislili...

— Ja izlazim — mirno će stari arhitekt. — Ja vas ne želim uzbuniti, a sve ću vam objasniti poslije, ali ćete sada učiniti točno onako kako ja kažem... *Molim vas.* Vozite.

¹ Topli, do koljena dug protuvremenski kaput s kukuljicom, koji su prvobitno nosili Eskimi (*op. prev.*)

Iznenadena medicinska sestra nije razumjela Mannyjeve mekano izrečene riječi, ali je razumjela pogled njegovih očiju. Tu nije bilo nikakva teatra, nikakve bombastike; on joj je jednostavno naređivao. — Hvala vam — nastavio je, kad je ona krenula kolima između zidova visoke živice i skrenula ulijevo. — Želim da krenete Mancosovom cestom natrag u Verde...

— To će dodati najmanje deset minuta...

— Znam, ali hoću da tako učinite. Podite ravno do Gee-Geeja što brže možete i recite mu da pozove policiju...

— *Manny!* — uzviknu sestra, prekinuvši ga i čvrsto stegnuvši volan.

— Uvjeren sam da nije ništa — brzo će Weingrass, nastojeći biti uvjerljiv. — Vjerojatno je to samo netko kome su se pokvarila kola ili pješak koji se zagubio. Usprkos svemu, bolje je provjeriti te stvari, zar ne mislite tako?

— Ja ne znam što da *mislim*, ali vas zacijelo neću pustiti iz kola!

— Da, hoćete — nije se složio Manny, koji je neusiljeno podigao automatik kao da razgledava sistem okidača, bez ikakve prijetnje u svojim kretnjama.

— Dobri Bože! — uzviknu medicinska sestra.

— Ja sam sasvim u redu, draga moja, zato jer sam ja oprezan čovjek gotovo do graničce kukavičluka... Stanite ovdje, molim vas.

— Gotovo uspaničena žena je učinila kako joj je rečeno, dok je preplašeni pogled skakao sa starčeva lica na oružje u njegovoј ruci.

— Hvala vam — rekao je Weingrass, otvorivši vrata. Šum vjetra ga napadnu naglo i snažno. — Ja ću vjerojatno naći našeg bezopasnog posjetitelja kako piće kavu s djevojkama — dodao je. Izišao je i čvrsto zatvorio vrata. S kotačima koji su se najprije okretali na mjestu, »saab« je odjurio kao tane. Nije važno, pomisli Manny, naleti vjetra su pokrili zvuk.

Isto tako su pokrili bilo koji šum što je on izazvao vraćajući se prema kući, neizbjježive šumove, dok se on držao van vidika na granici ulice a cipele mu praskale otpade grančice s ruba šume. Bio je zahvalan i jurećim crnim oblacima i svom tamnom ogrtaču; omogućavali su mu da ga se jedva vidi. Pet minuta kasnije i nekoliko metara dublje u šumi, stajao je pored debela stabla na sredini nasuprot zidu od živice. Opet je zaštitio lice protiv vjetra i žmireći pogledao preko puta.

Bili su tamo! I nisu bili izgubljeni. Njegove uznemirene misli nisu se varale. A prije nego su bili izgubljeni, upadači su čekali — na nešto ili nekoga. Obojica su imali kožnate jakne i klečali su ispred živice, brzo razgovarajući između sebe, dok je čovjek s desne strane stalno, nestručivo pogledavao na sat. Weingrassu nije trebalo reći što to znači; oni su čekali na nekoga ili na više od jedne osobe. Nespretno, osjećajući svoje godine fizički a ne u misli, Manny se spustio na tlo i stao se kretati na rukama i koljenima, nesiguran što traži ali znajući da to mora naći, ma što to bilo.

Bila je to debela teška grana koju je nedavno odvalio vjetar, s koje je još kapao sok s godova na mjestima gdje je bila otkinuta od debla. Bila je duga oko jedan metar; bila je savitljiva. Polako, još nespretnije i bolno, starac je ustao i vratio se do stabla pored kojeg je prije stajao, dijagonalno preko puta dvojice upadača, ne više od dvanaest metara udaljenih od njih.

To je bio hazard, ali to je bilo i ono što je ostalo od njegova života, a izgledi na dobitak su bili mnogo bolji nego na roulettu ili chemin de feru. I rezultati će biti brže poznati,

a kockar u Emmanuelu Weingrassu bio je voljan da se okladi u poštenu svotu da će jedan od upadača ostati tamo gdje je, zaključujući to na osnovu zdrava razuma. Stari arhitekt se povukao natrag u šumu, odabравši svoj položaj tako oprezno kao da rafinira konačni nacrt za najvažnijeg klijenta u životu. Tako je i bilo; sam je bio svoj klijent. *U potpunosti iskoristi prirodnu okolinu* bila je maksima koja ga je pratila cijelog njegovog profesionalnog života; ni sada nije zaboravio na to pravilo.

Tu su bila dva jablana, oba široka i udaljena jedan od drugoga nešto više od dva metra, oblikujući apstraktna šumska vrata. Sakrio se iza debla zdesna, stegnuo tešku granu i podigao je sve dok je nije oslonio na deblo iznad glave. Vjetar je zavijao kroz šumu a on je otvorio usta, zagrmivši neki dvotonski jednolični pjev, jednom trećinom ljudski, dvije trećine životinjski, nadilazeći višestruke šumove šume. Nadvio je vrat i gledao.

Između debala i niskog raslinja, ugledao je iznenađene figure preko ceste. Obojica su se okrenula oko sebe i dalje klečeći; čovjek s desne strane je stezao rame svoga kompanjona, očito — *nadao se* i molio Manny — nešto naređujući. Tako je i bilo. Čovjek slijeva je ustao, izvukao pištolj ispod jakne i uputio se preko ceste za Mesa Verde.

Sad je sve u točnom vremenskom slijedu. Slijedu i usmjerenu, jer su kratki, zavodljivi šumovi vodili pljen u kobno more zelenila kao što su sirene mamile Uliksa. Weingrass je još dvaput uputio svoj avetijski zov, a onda treći koji je bio tako naglašen da je upadač pojurio naprijed, lomeći grančice ispred sebe, s uperenim oružjem; noge su mu kopale rahlu zemju sve dok nije došao do šumskih vrata.

Manny je potegao debelu tešku granu i svom je snagom zavitao u glavu čovjeka koji je trčao. Smrskao mu je lice, krv je curila sa svih strana, lubanja je bila masa slomljenih kostiju i hrskavice. Čovjek je bio mrtav. Bez daha, Weingrass je zakoračio iza drveta i kleknuo.

Mrtvac je bio Arapin.

Vjetar s planina nastavljao je s naletima. Manny je izvukao pištolj iz još tople ruke leša i, još nespretnije, mnogo bolnije stao hodati prema cesti, centimetar po centimetar. Kompanjon mrtva upadača bio je centrala krivo usmjerene energije; stalno je okretao glavu prema šumi, pa prema cesti iz Mesa Verde, a u međuvremenu je pogledom gutao sat. Jedino što nije radio bilo je pokazivanje oružja, a to je Weingrassu reklo još nešto. Terorist — a on je *bio* terorist; *obojica* su bila teroristi — ili je bio obični amater ili duboko profesionalan, ništa u sredini.

Osjećajući udarajuću jeku u svojim slabim prsimu, Manny si je dozvolio nekoliko trenutaka da diše, ali samo nekoliko. Mogućnost mu se možda više neće ukazati. Krenuo je na sjever, od debla do debla, sve dok nije bio dvadeset metara iznad tjeskobnog čovjeka, koji je pogledavao na jug. Opet točno podešeni vremenski slijed; Weingrass je prešao cestu što je brže mogao i stao nepokretan, promatrajući. Čovjek koji se spremao da bude ubojica sada je bio blizu apoplektičnog stanja; dvaput se zaputio preko ceste u šumu, ali se oba puta vratio do živice i čučnuo, zureći u sat. Manny je krenuo naprijed, stežući automatik u ruci išaranoj venama. Kad je bio oko tri metra od teroriste, viknuo je.

— *Jezzar!*¹ — riknuo je. — Ako se pomakneš, ti si mrtav! *Fahem?*²

Tamnoputi čovjek se naglo okrenuo i zagrabilo zemlju otkotrljavši se u živicu, pa je bacio starom arhitektu u lice. Kroz zemlju koja je letila, Weingrass je shvatio zašto terorist nije pokazivao oružje; bilo je na zemlji pored njega, nekoliko centimetara od njegove ruke.

¹ *Stani!* (arap.) (op. prev.)

² *Jesi li razumio?* (arap.) (op. prev.)

Manny je pao lijevo, na cestu, dok je čovjek zgrabio oružje, zabacivši se natrag, upavši u trnovitu zelenu mrežu; opatio je dvaput; pucnjevi su se jedva čuli! To su bila dva avetenjski nijema pljucaja u vjetar; na teroristovu pištolju bio je prigušivač. Meci, međutim, nisu bili tihi; jedan je prošištao zrakom iznad Weingrassa, a drugi je rikošetirao s cementa blizu njegove glave. Manny je podigao svoj automatik i povukao obarač. Terorist je vrisnuo kroz nalet vjetra i srušio se naprijed u živicu, široko otvorenih očiju, dok mu je potoći krvi provalio iz donjeg dijela vrata.

Požuri, ti olinjalo kopilo! poviknu Weingrass sebi, mučeći se da ustane. *Čekali su nekoga! Ti želiš biti senilni ružni patak u streljani?* Manny je prišao tijelu ukopanom u živicu. Sagnuo se, povukao leš naprijed, zatim ga je zgrabio za noge i, grčeći lice, upotrebljavajući svaki atom energije koja je bila u njemu, odvukao je tijelo preko ceste u šumu.

Htio je jedino leći na zemlju i odmarati se, kako bi smirio čekićanje u prsim i gutao zrak, ali je znao da to ne smije. Mora krenuti; mora biti spreman; iznad svega, mora nekoga uhvatiti živa. Ti ljudi love njegova *sina*! Treba se domoći informacije... treba slijediti sve puteve smrti.

Iz daljine je dopro zvuk motora... ali je zvuk iščezao. Zbunjen, polako je krenuo postrance, oprezno, između stabala do ruba šume, pa stao virkati. Automobil dolazi cestom od Mesa Verde, no ili se zaustavlja ili vozi sasvim polako, ili je vjetar prebučan. Ne, kola su se *spuštala*, jer se sada moglo čuti samo okretanje kotača dok su se kola približavala visokoj živici, jedva se krećući, da bi se napoljetku zaustavila ispred prvog ulaza za kružni pristupni put. U kolima su bila dvojica muškaraca; vozač, krupan čovjek, ne mlad ali i ne stariji od četrdeset, prvi je izišao i ogledao oko sebe, očito očekujući da će mu netko prići ili dati neki znak. Žmirkao je na tamnom poslijepodnevnom svjetlu i, ne ugledavši nikoga, prešao je cestu do šumovite strane i krenuo naprijed. Weingrass je vratio svoj automatik za pojasa i sagnuo se da uzme pištolj drugog ubojice, s izrubičanim prigušivačem oko cijevi. Bio je prevelik za džep pa ga je, poput Arapina, stavio do nogu. Ustao je i stupio natrag, dublje u šipražje; provjerio je cilindar oružja. Ostala su četiri metka. Čovjek se približio; sada je bio ravno ispred Manneyja.

— *Josef!* — Ime je naglo donio vjetar, a napola ga je izviknuo šoferov kompanjon, koji je izišao iz kola i trčao cestom, ali mu je naglašeno šepanje onemogućavalo sve brže koračanje. Manny se iznenadi; Yosef je bilo hebrejsko ime, a ipak te ubojice nisu bili Izraelci.

— *Tiho, dječače!* — naredio je stariji čovjek na oporom arapskom kad se njegov partner bez daha zaustavio ispred njega. — Opet podigni svoj glas kao sada i u lijisu ču te poslati u Baaku!

Weingrass je gledao i slušao tu dvojicu koji su stajali na rubu ceste, niti sedam metara od njega. Bio je blago iznenaden, ali je sada shvatio upotrebu arapske riječi *walad*, dječak; vozačev je kompanjon bio dječak, mladić između šesnaest i sedamnaest godina, ako i toliko.

— Ti me nećeš nikamo poslati! — Ijutito mu odgovori mladić; čulo se da ima manu u govoru, vjerojatno zečja usna. — Ja više nikad neću normalno hodati zbog te svinje! Mogao sam postati veliki mučenik naše svete stvari da nije bilo *njega*!

— Vrlo dobro, vrlo dobro — rekao je stariji Arapin hebrejskog imena, ne bez stanovita suošćaja. — Baci si hladnu vodu na vrat ili će ti glava eksplodirati. A sada, što je?

— Američki radio! Sad sam čuo a razumijem dovoljno da bih — razumio!

— Naši ljudi u drugoj kući?

— Ne, ništa takvog. *Židovi!* Smaknuli su starog Khouriha. *Objesili* su ga!

— Što si očekivao, Amane? Prije četrdeset godina je još radio s njemačkim nacistima u sjevernoj Africi. Ubijao je Židove; dizao je u zrak kibuce, čak i hotel u Haifi.

— Onda moramo ubiti ubojicu, Begine, i sve stare ljude Irguna i Sternal! Khouri nam je bio simbolom veličine...

— Ma smiri se, dječače. Ti su se starci više borili protiv Britanaca nego protiv nas. Oni, ili stari Khouri, nemaju ništa s tim što mi moramo danas učiniti. Moramo učiniti lekciju prljavom političaru koji se gradio da je jedan od nas. Sakrio se u našu odjeću, služio se našim jezikom i izdao prijateljstvo koje smo mu ponudili. *Sada*, dječače! Usredotoči se na *sada*.

— Gdje su ostali? Trebalo je da iziđu na cestu.

— Ne znam. Možda su nešto saznali ili nešto vidjeli, pa otišli u kuću. Sada su upalili svjetla koja možeš vidjeti kroz ovo visoko šipražje. Svaki će od nas puzati svojim putem po polukružnom pristupu. Ne baš puzati, možemo oprezno ići. Ti idi kroz travu do prozora. Vjerljivo ćemo ustanoviti da naši drugovi piju kavu s onima tamo prije nego im prerežu vrat.

Emmanuel Weingrass je podigao pištolj s prigušivačem, učvrstivši ga na deblu drveta, pokrećući ga naprijednatrag između dvojice terorista. On želi obojicu *žive!* Riječi na arapskom koje su se odnosile na »drugu kuću« toliko su ga potresle da im je u bijesu gotovo otfikario glavu obojici. Žele ubiti njegova *sina!* Uperio je oružje u zdjelični dio obojice ubojica, naprijednatrag, naprijednatrag.

Opazio je baš kad je nagli nalet vjetra zapištao cestom, dva metka u starijeg čovjeka, jedan u dječaka. Bilo je kao da nijedan od njih ne može shvatiti što se dogodilo. Dijete se srušilo vrišteći, svijajući se na zemlji; njegov stariji kompanjon bio je sačinjen od jačeg — mnogo jačeg — materijala. Teturajući se podigao, okrenuvši se prema izvoru vatre, pa nagnuo naprijed, velika trupina bijesnog čudovišta u boli.

— Ne prilazi bliže, *Josefu!* — viknuo je Manny, iscrpljen gotovo iznad izdržljivosti i držeći se za drvo. — Ja te ne želim ubiti, ali hoću! *Ti* hebrejskog imena koji ubijaš Židove!

— Moja *majka!* — vrištao je orijaš koji se približavao. — Ona se odrekla *svih* vas! Vi ste ubojice mog *naroda!* Uzimate sve što je naše i *pljujete* na nas! Ja sam napolna Židov, ali tko su Židovi da ubiju mog oca i obriju glavu moje majke jer je voljela *Arapina?* Ja ću te odvesti u *pakao!*

Weingrass se držao za deblo, nokti su mu krvarili kako ih je zakopao u koru, dok mu je dugi crni ogrtač jedrio na vjetru. Velika tarnna figura baci se naprijed iz mraka šume, a njegove ogromne ruke zgrabiše starčev vrat.

— *Nemoj!* — vrissnuo je Manny, znajući istog časa da nema izbora. Ispalio je posljednji metak koji je prodro u nabrano čelo iznad njega. Yosef se srušio, a i posljednjom je kretnjom iskazao prkos.

— Yosef... Yosef — vriskao je dječak, prevrćući se u šipražiju uz rub ceste. — Gdje si? Ja sam pogoden, ja sam pogoden!

Dijete nije znalo, pomisli Weingrass. S mjestu na kome se izvijao ranjeni dječak on nije mogao vidjeti, a vjetar s planine je još više prigušio prigušeni pucanj. Manjakalni mladi terorist nije shvatio da mu je njegov drug Yosef mrtav, i da je on jedini preostao.

Weingrass je okrvavljeni prste stavio u džep ogrtača i oružje s prigušivačem bacio na zemlju. Skupivši svu snagu koju je smogao, odgurnuo se od drveta i krenuo što je brže moguće kroz šumu, posrćući, dok je slabim rukama gurao grančice od lica i tijela. Dogegao se do ceste; na tamnoj udaljenosti je opazio kola ubojice. Došao je dovoljno daleko. Okrenuo se i

krenuo natrag po blagoj glatkoj površini. Osjetio je kako mu krv nadire u glavu; udaranje u grudnom košu bilo je zaglušujuće. *Tamo* je mladi Arapin! Pokrenuo se — kreće se, puzi u šumu. Za nekoliko trenutaka će ugledati svog mrtvog kompanjona! To se ne smije dogoditi!

— *Aman!* — Weingrass je viknuo bez daha, sjetivši se imena koje je izgovorio poluŽidov, Yosef, kao da je njegovo. — *Ayn ent? Kaif elahwal?* — nastavio je na arapskom, tražeći od dječaka da mu odmah kaže gdje je i kako je. — *Itkallem*¹ — graknuo je protiv vjetra.

— Ovdje, ovdje! — viknuo je tinejdžerski Arapin na svom jeziku.

— Nastrijeljen sam! U bedro. Ne mogu naći Yosefa! — Mladić se okrenuo na leđa da bi pozdravio očekivana prijatelja. — *Tko ste vi?!* — vrisnuo je, boreći se da iz svoje terenske jakne izvuče pištolj dok se Manny približavao. — Ja vas ne *poznajem*!

Weingrass je udario nogom u dječakov lakan, a kad je prazna ruka iskočila ispod tkanine stao je na nju, pritisnuvši je na prsa mladog Arapina. — Dosta s tim, ti glupo dijete! — rekao je Manny, a njegov je arapski bio kao u saudijskog oficira koji kara regruta.

— Mi vas nismo pokrivali da bi nam izazvali još više teškoća. Dakako da su te nastrijelili, a nadam se da shvaćaš da su te samo ranili, ne ubili, što je također moglo biti lako učinjeno.

— Što vi *gavorite*?

— Što ti *radiš*? — uzviknu Manny u odgovoru. — Trčiš po cesti, podižeš glas, pužeš oko cilja kao lopov u noći! Yosef je imao pravo, trebalo bi te poslati natrag u Baaku.

— *Yosef?*... Gdje je Yosef?

— Gore u kući s drugima. Hajde, ja ču ti pomoći. Treba im se pridružiti. — U strahu da ne padne, Weingrass se držao za granu dok je terorist ustajao, stežući Manneyevu ruku. — Prvo, daj mi svoje oružje!

— Što?

— Oni misle da si dovoljno glup. Ne žele te naoružana.

— Ja ne *razumijem*...

— I ne moraš. — Weingrass je ošamario zbumjenog mladog fanatika i istodobno gurnuo desnu ruku između zakopčane udubine unutrašnjeg dijela dječakove jakne i izvukao pištolj namjeravanog ubojice. Bio je primjeren; to je bio pištolj kalibra .22² — S ovim možeš gađati komarce — rekao je Manny, zgrabivši tinejdžerovu ruku. — Hajde. Poskakuj na jednoj nozi, tako je lakše. Mi ćemo te slijediti.

Uskovitlani tamni oblaci oluje koja se približavala preko planina potamnili su ostatak kasnog poslijepodnevnog sunca. Izmoždeni, iscrpljeni starac i ranjeni mladić bili su na pola puta preko ceste kad se odjednom začu grmljavina motora a reflektori jurećeg automobila ih uhvatiše svojim snopovima svjetla. Automobil je žurio prema njima, grmeći s južne strane iz Mesa Verde. Uz škripu guma, snažno vozilo je skrenulo na stranu i teško se zaustavilo samo nekoliko metara od Weingrassa i njegova zarobljenika, koji su se naglo bacili u živicu, dok je Manny još jače stegnuo Arapovu jaknu. Čovjek je iskočio iz velikih crnih kola dok je Weingrass — ugibajući se na jednu stranu, posrćući — požurio rukom do svog automatika kalibra .38. Figura koja je trčala prema njemu bila je nerazgovjetna mrlja u očima starog arhitekte; podigao je pištolj da puca.

¹ *Gdje si? Kako si? Odgovori!* (arap.) (op. prev.)

² Kalibr 5,6 mm (op. prev.)

— *Manny!* — riknuo je Gee-Gee Gonzales.

Weingrass se srušio, ali mu je ruka još držala ranjenog teroristu. — *Zgrabi njega!* — naredio je Gee-Gee-ju glasom koji se doimao kao posljednji dah ih njegovih pluća. — Nemoj ga puštati, drži mu *ruke*. Oni ponekad nose cijanid!

Jedna od bolničarki je dala injekciju mladom Arapinu; do jutra će biti u nesvijesti. Njegova je rana od metka bila krvava ali ne ozbiljna, jer je metak prošao samo kroz meso; očistili su je a površinske otvore namazali i zatvorili jakim samoljepivim trakama, pa je krvarenje prestalo. Onda ga je Gonzales odnio u gostinjsku sobu, vezavši mu ruke i noge za četiri ugla kreveta, gdje su mu medicinske sestre pokrile golo tijelo s dva pokrivača.

— On je tako strašno mlad — rekla je jedna bolničarka stavljajući jastuk ispod glave tinejdžerskog Arapina.

— On je ubojica — odgovorio je Weingrass leđeno, zureći u teroristovo lice. — On bi nas poubijao ne pomišljajući ni na tren o životima koje uzima.

— To je odvratno, gospodine Weingrass — rekla je druga sestra.

— On je dijete.

— Kažite to roditeljima Bog zna koliko židovske djece kojoj nisu bile dopuštene njegove godine. — Manny je izšao iz sobe da se pridruži Gonzalesu, koji je bio na brzinu izšao da svoja suviše prepoznatljiva kola odveze u garažu; sad se vratio i točio si je whisky u veliku čašu kod bara na verandi.

— Posluži se — rekao je arhitekt, ušavši u staklenu verandu na putu do kožnatog naslonjača. — Ja ču to staviti na tvoj račun kao što ti radiš sa mnom.

— Ti ludi starče! — ispljunu Gee-Gee. — *Loco!* Ti običan *loco*, znaš li to? Moglo te ubiti! *Muerto!* Ti *comprende?* *Muerto, muerto*¹ — mrtav, mrtav, *mrtav*, ti stara budalo! Možda bih s tim mogao živjeti, ali ne kad mi izazoveš napad! Ja ne živim tako dobro sa srčanim napadima kad je fatalan, ti *comprende*, znaš što misiim?

— Okay, okay. Dakle, popij to piće na račun kuće...

— Ja ne znam da li da odem ili da ostanem! — rekao je Gee-Gee, točeći piće i zanemarujući Manneyjevo peckanje.

— Policija?

— Kao što sam ti rekao, tko je imao vremena za *policiju*? A i da sam ih pozvao, ovdje bi se pojavili za mjesec dana!... Vaša djevojka, *ama de cria*,² ona ih zove. Mogu se samo ponadati da je našla jednog od tih *payasos*.³ Pokadšto moraš zvati Durango da bi ovdje nekoga dobio.

Telefon na baru je zazvonio — *zazvonio* je, ali to nije bilo zvonce telefona; bio je to čudan zvuk, jednolično zujanje. Weingrass je bio tako iznenađen da je skoro pao na pod izvlačeći se sa stolice.

— Halo? — rekao je starac u slušalicu, prisiljavajući se da se svlada.

— Gospodin Weingrass?

— Možda da, možda ne. Tko ste vi?

¹ *Budala, luđak!... Mrtav! Razumiješ li? Mrtav, mrtav...* (španj.) (op. prev.)

² *Njegovateljica* (španj.) (op. prev.)

³ *Policajac* (mekš.) (op. prev.)

— Mi smo na laserskoj vezi unutar vaše telefonske linije. Zovem se Mitchell Payton...

— Ja znam sve o vama — prekinu ga Manny. — Je li moj dječak u *redu*?

— Da, jest. Upravo sam razgovarao s njim. On je na Bahamskom otočju. Po njega će poći vojni avion iz zrakoplovne baze Homestead. Bit će u Washingtonu za nekoliko sati.

— *Držite* ga tamo! Okružite ga stražarima! Ne puštajte nikoga *blizu* njega!

— Znači, tamo se dogodilo?... Osjećam se tako beskorisnim, tako nekompetentnim. Trebalo je da postavim stražare... Koliko je osoba ubijeno?

— Tri — odgovorio je Manny.

— O, moj *Bože*... Koliko policija zna o tome?

— Ne znaju ništa. Još nisu stigli ovamo.

— *Nisu*... Slušajte me, gospodine Weingrass. Ovo što će vam reći učinit će vam se čudnim ili umobolnim, ali, uvjeravam vas, da znam o čemu govorim. Za neko vrijeme, taj tragičan događaj *mora* biti zadržan. Imat ćemo mnogo veće izglede da uhvatimo kopilad izbjegavajući paniku i prepuštajući sve našim stručnjacima. *Možete* li to razumjeti, gospodine Weingrass?

— Razumio i sredio — odgovori mu starac. — Policija će biti dočekana izvan kuće i bit će im rečeno da je bila lažna uzbuna — susjedu su se pokvarila kola, nije mogao s nama uspostaviti telefonsku vezu, to je sve.

— Izvrsna zamisao.

— Na usluzi, predragi gospodine. — Weingrass nije mogao bez ironije, pa makar to bilo najbezazlenije peckanje.

— Pričekajte trenutak! — sad uzviknu Payton. — Rekli ste da ima troje mrtvih, ali vi razgovarate sa mnom, s vama je sve u *redu*, zar ne? Mislim da vas nisam krivo razumio, jer je u ovoj gužvi sve moguće.

— Trojica su *oni*, ne mi, gospodine CIA.

— Molim vas budite *jasniji*, gospodine Weingrass.

— Morao sam ih ubiti. Ali je četvrti živ i pod sedativima, uspavan. Neka vaši stručnjaci stignu ovamo prije nego što i njega ubijem.

29

Šef CIA-ine postaje na Bahamskom otočju, niski, duboko osunčani čovjek širokih crta, brzo je izmanevrirao iz svog ureda u ambasadi, u ulici Queen. Policija Nassaua poslala je oružanu pratinju do hotela Cable Beach, na obali Bay Roada, gdje su se četvorica uniformiranih policajaca brzo pridružila visokom čovjeku svijetlosmeđe kose i upadljivoj ženi maslinaste puti, na putu od njihova apartmana na sedmom katu do vozila koje ih je čekalo na efikasno ispravnjenom prilaznom putu, izvan impozantnog predvorja u mramoru. Hotelski direktor operacija, budni Škotlandjanin po imenu McLeod, ucrtao je put kroz hodnike za poslugu, gdje su stražarili njegovi sigurnosni čuvari u koje je imao najviše povjerenja, do jarko osvijetljena ulaza pred kojim su dva ogromna vodoskoka izbacivala osvijetljenu vodenu prašinu u tamno nebo. Dvojica McLeodovih pomoćnika učtivo su objašnjavali pridošlicama i odlazećima da će zastoj biti vrlo kratak. Na dramatično zasjenjenom terenu pojavio se motociklistički vod od pet ljudi.

Evan i Khalehla zaštićeni policijskim zidom, uspeli su se u vladina kola; čovjek CIA-e je sjedio na prednjem sjedištu. Kendrick nije mogao ni govoriti. Khalehla mu je samo stezala ruku, dobro znajući kroz što prolazi. Jasnoća misli ga je izbjegavala; zamijenile su je goruća tuga i bijesna ljutnja. Suze su mu nabujale u očima čim je čuo za smrt Kashi i Sabri Hassana i stalno su mu navirale zbog njih; nije mu ni trebalo reći o unakaženjima, mogao je lako, grozno predstaviti kakva su bila. Pa ipak, te suze je brzo, impulzivno obrisao stisnutom pesti. Obračun dolazi — i to mu je bilo u središtu zjenica. *Bijes*.

— Kao što možete razumjeti, kongresmenu — rekao je šef postaje, djelomično se okrenuvši na sjedištu pored vozača — ja ne znam što se zbiva, ali vam mogu reći da je avion iz zrakoplovne baze Homestead u Floridi na putu da vas odveze u Washington. Trebalo bi da stigne pet ili deset minuta pošto mi dođemo na aerodrom.

— Mi to znamo — ugodnim će glasom Khalehla.

— Trebalo bi da je već ovdje, ali kažu da je loše vrijeme iza Miamija, a nekoliko komercijalnih letova je na istoj ruti. To vjerojatno znači da su vam htjeli avion pripremiti kako treba, sir — mislim na vas oboje, dakako.

— To je vrlo ljubazno s njihove strane — rekla je terenska agentica iz Kaira, stežući Evanovu ruku, dajući mu tako do znanja da ne mora govoriti.

— Ako mislite da ste možda nešto ostavili u hotelu, mi ćemo se sa zadovoljstvom pobrinuti za to.

— Nema *ničega* — uzviknu Kendrick oporim šapatom.

— Želi reći da smo se pobrinuli za sve, hvala vam — sada će Khalehla, povukavši Evanovu ruku po svojoj nozi da bi je još čvrše stegnula. — Ovo je očito hitan slučaj, a kongresmen ima toliko toga u mislima. Mogu li pretpostaviti da nećemo morati kroz carinu?

— Ova se parada vozi ravno kroz vrata za teret — odgovori joj vladin čovjek, bacivši kratki ali pomni pogled na Kendricka, a onda se brzo okrenuo kao da je nehotice povrijedio nečiju privatnost. Ostatak putovanja je protekao u tišini sve dok se nisu otvorila velika čelična vrata teretnog terminala a mimohod krenuo preko katranskobitumenske površine do kraja prve poletnosletne staze. — F-106 iz Homesteada trebalo bi da se spusti svakog časa — rekao je šef postaje.

— Ja izlazim. — Evan dohvati ručicu na vratima i okrene je unazad. Vrata su bila zatravljena.

— Ja bih volio da ne izlazite, kongresmenu Kendrick.

— Pustite me iz ovih kola.

— Evane, to je njegov posao. — Khalehla je nježno ali čvrsto stegnula Kendrickovu ruku. — Moramo se ponašati po pravilima.

— Da li pravila uključuju i moje gušenje?

— Ja dobro dišem.

— Ti nisi ja.

— Znam, dragi. Sada nitko ne može biti ti. — Adrienne je okrenula glavu i pogledala kroz stražnji prozor, pretražujući pogledom zgrade terminala i teren. — Naš je status čist kao što može biti — rekla je, okrenuvši se obavještajnom oficiru. — Neka hoda. Ja ću biti s njim, a mogu i ljudi.

— »Čist status«? Vi ste jedna od nas?

— Da, ali ste me već zaboravili, *molim vas*... Let do Washingtona će biti prilično uzburkan.

— Svakako. Mi smo u redu, a prijan koji je stvorio ovo pravilo nije ovdje. Samo je rekao, »ne puštaj ga iz kola«, vrlo glasnim glasom.

— MJ može biti ekstreman.

— MJ?... Hajdemo, 'ajmo malo na zrak. Otvori vrata, molim te, vozaču.

— Hvala vam — Evan će tiho Khalehli. — I žao mi je...

— Nema ti ama baš zbog ničega biti žao. Samo nemoj napraviti lašca iz mene i biti ustrijeljen. To bi mi moglo upropastiti dan... Žao je *meni*. Nije vrijeme za glupe šale.

Hodali su i tiho razgovarali, mada ih je malo zasipila i kratkotrajna bahamska kišica. Oficir CIA-e je išao za njima na uljudnoj udaljenosti, a stražari su ih štitali, s jedne i druge strane, sa zlokobno izvučenim oružjem. Odjedanput, iz teretnog dijela, preko platoa stao je juriti prema njima mali tamni automobil uz visoki oštar zvuk motora. Stražari su se okrenuli Evanu i Khalehli i gurnuli ih na tlo, dok se oficir CIA-e bacio na Kendricka, privukavši Khalehlu pored sebe. Isto tako brzo kako je počela, panika je i završila. Čula su se brza dvotonska trubljenja sirene na automobilu; kola su pripadala aerodromu. Vođa motociklističke pratnje vratio je oružje u futrolu i prišao uniformiranom čovjeku koji je iskočio iz malih kola. Mirno su razgovarali, a onda se policijski oficir vratio zabezknutim Amerikancima, koji su baš ustali.

— Imamo hitan telefonski poziv za vašeg prijatelja, sir — rekao je šefu postaje.

— Skrenite ga ovamo.

— Mi nemamo takve opreme.

— Ja želim nešto bolje od toga.

— Rečeno mi je da ponovim slova »MJ«.

— To je dovoljno bolje — rekla je Khalehla. — Ja ću poći s njim.

— Hej, slušajte — usprotivio se čovjek CIAe. — Postoje i drugi propisi, a vi ih znate jednako dobro kao i ja. Mnogo je lakše osiguravati jednu osobu nego dvije. *Ja ću* otići i povesti četiri čovjeka. Vi ostanite ovdje s ostalima i pokrivajte za mene, okay?

Telefon je bio na zidu napuštenog skladišta. Poziv je prenesen i prve riječi koje je Kendrick čuo od Mitchella Paytona izazvale su mu blokadu svakog mišića u tijelu i zapalile mozak.

— Treba da čuješ najgore. Bio je napad na Mesa Verde....

— Krište, ne!

— Emmanuel Weingrass je u redu! On je sasvim *u redu*, Evane.

— Je li *pozlijedjen?* *Ranjen?*

— Ne. Zapravo je *on* nekoga ranio — i ubio. Jedan od terorista još je živ...

— Održite ga na životu.

— Tvoj prijatelj Weingrass se pobrinuo za to.

— Kako je to Manny proživio?

— Sa znatnom nabusitošću, da kažem istinu.

— To je prva poštена vijest koju sam čuo.

— Imaš pravo na nju. On je zaista izuzetan za čovjeka svojih godina.

— Uvijek je bio izuzetan... bez obzira koliko je imao godina. Moram stići tamo. Zaboravi Washington. *Odvezi* me ravno u Colorado.

— Pretpostavio sam da ćeš to poželjeti...

— To nije želja, Mitch, to je zahtjev!

— Svakako. To je i razlog zašto tvoj avion kasni. Zrakoplovstvo je već uredilo tankiranje u Denveru i na zapadnim točkama, a sada dogovara plan leta iznad komercijalnih koridora. Bit ćeš kući za manje od tri sata, ali upamti, ništa i nikome ne govori o Fairfaxu. Weingrass je već zadržao Mesa Verde.

— Zar doista misliš da sve možeš održati u tišini?

— Hoću pa makar morao poći samom Predsjedniku, a u ovom trenutku mislim da nema alternative.

— Kako ćeš proći pored dvorske garde?

— Radim na tome. Ima jedan čovjek s kojim sam studirao u mladosti spremajući se za budućeg povjesničara. Održavamo neusiljeni kontakt, a on je veoma utjecajan. Mislim da znaš to ime. To je Winters, Samuel Winters...

— *Winters?* On je onaj koji je rekao Jenningsu da mi preda Medalju slobode na onoj luckastoj ceremoniji.

— Sjetio sam se. Zato sam i pomislio na njega. Imaj dobar let i poljubac mojoj nećakinji.

Kendrick je došao do vrata skladišta gdje je stajala njegova policijska pratnja, dvojica unutra, dvojica vani, s uperenim oružjem. Čak je i šef CIA-ine postaje, koji se na slabom svjetlu doimao kao da je i sam Bahamac, držao mali revolver u ruci. — Vi uvijek nosite te stvari sa sobom? — upita ga Evan bez mnogo zanimanja.

— Upitajte vašu prijateljicu koja je znala da je »status čist« — odgovori obavještajni oficir, pokazujući mu da izide. Šef postaje je sjeo pored Evana na stražnje sjedište malih kola, pa je vozač odjurio prema pisti.

Doletio je veliki, glatki vojni mlažnjak, poznat kao »F-106 delta dart«, i motori su mu sada radili na prazno uz tihu buku. Khalehla je stajala pored rampe metalnih stepenica i razgovarala sa zrakoplovnim oficirem. Tek kad se približio njima dvoma, Kendrick je prepoznao vrst aviona u koji će ući; to nije bilo smirujuće prepoznavanje. Mlažnjak je bio sličan onome u kome je letio na Sardiniju prije godinu dana, na prvom letu svog putovanja u Muskat. Okrenuo se obavještajcu pored sebe i pružio mu ruku.

— Hvala na svemu — rekao je. — Žao mi je što nisam bio ugodnije društvo.

— Još nismo završili, gospodine Kendrick. Jedan od tih AF¹ momaka s činom pukovnika ili višim mora potpisati papir. — Zrakoplovni je oficir konačno potpisao i njegov specijalni teret se ukreao u avion.

— Što se dogodilo? — upita Khalehla kad su stigli do sjedišta. — Zašto je zvao MJ?

Ruke su mu se tresle a glas drhtao od naglog shvaćanja drastičnosti onog što se dogodilo, od pomisli na nasilje koje je pretrpio Emmanuel Weingrass, zamalo poginuvši, ali joj je sve ispričao.

Poslije trideset minuta leta, Evana je zgrabio grč, pa je skočio sa sjedišta i prolazom potračao do toaleta. Dizalo mu se na povraćanje, a kad je stigao u toalet povratio je sve što je pojeo posljednjih dvanaest sati.

Prošao je sat leta. Domaćini su ponudili piće, a onda je uslijedila mikrovalna večera koju je srčano jeo obavještajni agent iz Kaira, ali ju je kongresmen jedva dotakao.

Prodorni zvuk šumila, koji se lako čuo iznad vanjske grmljavine motora, učinio je da su oboje odjednom podigli glave. Za Evana je to bio déjà vu; šumilo se oglasilo i prije godinu dana, pa su ga pozvali u pilotsku kabinu. Sada je, međutim, kaplar koji je odgovorio na šum internog telefona, došao Khalehli i rekao joj: — Gospodice, za vas je radio-prijenos. — Krenula je prolazom, uhvativši se za nekoliko veoma odijeljenih sjedišta radi ravnoteže u blagoj turbulenciji, pa je sjela ispred telefona. Član posade joj je uručio slušalicu, a uvojita žica je bila više nego prikladno duga. Prekrižila je noge i odgovorila. — Ovdje je Olovka dva, Bahamsko otočje. Tko ste vi?

— Jednog od ovih dana moramo se otarasiti tog smeća — rekao je Mitchell Payton.

— Djeluje, MJ. Da sam upotrijebila Banana dva, kako bi onda odgovorio?

— Pozvao bih ti oca i rekao mu da si zločesta djevojka.

— Mi se ne brojimo. Poznajemo jedno drugo... O čemu se radi?

— Ne želim razgovarati s Evanom, previše je pomućen da bi jasno mislio. Ti moraš.

— Pokušat ću. Molim, koje je pitanje?

— Želim tvoju ocjenu. Informacija koju si dobila od tog prijana kojeg si otišla vidjeti, a pripada staroj ekipi Off Shore Investmentsa u Nassau — ti si sigurna da se na njega može osloniti, zar ne?

— Na njega ne, na njegovu informaciju da; ne može je sakriti pa makar lagao za novac. Taj je čovjek strahovita pijanica koja živi od onoga što je ostalo od njegova razuma koji je mogao biti oštriji da nije mozak utopio u gin. Evan mu je pokazao dvije tisuće u gotovini i, vjeruj mi, on bi za taj novac izdao i tajne trgovanja drogom.

— Je li se točno sjećaš što je rekao o onoj ženi, Ardis Montreaux?

¹ Skr. od *Air Force* (ratno zrakoplovstvo) fop. prev.)

— Zacijelo. Rekao je da je pratio trag novčane kurve, kako ju je nazvao, jer mu ona duguje i da će jednog dana otići ubrati svoj novac.

— Mislim na njen bračni položaj.

— Svakako se sjećam, Evan ti je to rekao preko telefona, čula sam ga.

— Kaži mi ti. Ne smije biti nikakvih grešaka.

— U redu. Razvela se od bankara Fraziera-Pykea i udala za bogatog Kalifornijca iz San Francisca, koji se zove Von Lindeman..

— Baš je točno naveo San Francisco?

— Ne zapravo — odgovorila je. — Rekao je »San Francisco« ili »Los Angeles«, mislim. Ali je bio vrlo specifičan u pogledu Kalifornije, u tome je stvar. Njen novi muž je Kalifornijac i strahovito bogat.

— A prezime — nastoj se točno sjetiti. Uvjereni si da je *Von Lindemann*?

— Da... jeste. Sastali smo se s njim u šatoru na nekom vašaru gdje je svirala čelična glazba¹, ali da, to je bilo prezime. Ili ako nije baš točno tako, a ono je vrlo slično.

— *Banco!*² — uzviknu Payton. — *Vrlo* slično, draga moja. Ona se udala za čovjeka koji se zove *Vanvlanderen*, Andrew *Vanvlanderen*, iz Palm Springsa. Andrew Vanvlanderen je jedan od najuglednijih prinosnika Langfordu Jenningsu — čitaj to kao glavnu žilu za Predsjednikovu škrinju s novcem.

— To je zanimljivo.

— O, mi smo izvan zanimljivog. Ardisolda Wojak Montreaux Frazier-Pyke Vanvlanderen, priznata, darovita i očito talentirana administratorka trenutačno je šef osoblja potpredsjednika Orsona Bollingera.

— To je *očaravajuće*.

— Mislim da situacija zahtijeva neslužben, a ipak sasvim služben posjet jednoga od naših specijalista za Srednji istok — ti ćeš biti u Coloradu, udaljena jedva jedan sat. Izabrao sam tebe.

— Dobri Bože, MJ, na kojoj *osnovi*?

— Navodno se prijetilo Bollingeru, pa mu je pridodata jedna jedinica FBI-a. Oni su to držali u tišini — pretiho po mom sudu — a sada je jedinica odjednom opozvana, stanje hitnosti je okončano.

— Podudarno s napadima na *Fairfax* i *Mesa Verde*? — predloži Khalehla, oštro prekidajući.

— Zvući umobilno, ja to znam, ali je tu. Nazovi to stezanjem nosnica starog profesionalca, ali ja otkrivam vonj amaterske strvine koja pluta iz San Diega.

— Upetljavajući *Biro*? — sada će Adrienne, zapanjena.

— Ne... Upotrebljavajući ga. Ja radim na jednom međuagencijskom ispitivanju. Namjeravam razgovarati sa svakim članom te jedinice.

— Još mi nisi odgovorio. Koji je razlog da ja odem u San Diego? Mi nismo domaći.

¹ Amaterska meksička glazba proizvedena »sviranjem« na raznim čeličnim bačvama (*op. prev.*)

² Pogodak (amer. slang) (*op. prev.j*

— Isti kao moj za ispitivanje jedinice. Što se tiče tih prijetnji protiv Bollingera, potražit ćemo mogućnost terorističkog uplitanja. Dobri Bog zna da ćemo imati svako opravdanje ako budemo prisiljeni otkriti večerašnje događaje... Ja ne znam gdje je to, draga moja, ali negdje u ovoj ludosti postoji neka veza — i plavokosi muškarac s evropskim akcentom.

Khalehla je bacila pogled po kabini dok je govorila. Dvojica članova posade su mirno razgovarali na svojim sjedištima, a Evan je prazno gledao kroz prozor. — Ja ću to učiniti, dakako, ali mi život ne činiš lakšim. Očito je moj dječak imao ljubavnu vezicu s tom ženom, Vanvlanderen — nije što to mene smete, ali njega smeta.

— Zašto? To mi se čini čudnom vrstom morala. To je bilo vrlo davno.

— Izgubio si ovu vezu, MJ. Seks nije moralnost. Prevarili su ga, naveli ga da gotovo postane međunarodna varalica, a on to ne može zaboraviti ili sebi oprostiti, možda.

— Onda ću olakšati tvoje brige za sada. Kendricku se u ovom trenutku ne smije ništa reći o San Diegu. U svom stanju, samo Bog zna što bi sve mogao učiniti kad bi pred sobom imao samo nagovještaj takve veze, a mi ne želimo topove koji mogu sami odapeti. Kaži nešto o hitnom poslovnom putovanju i budi uvjerljiva. Želim da ispitaš ovu vrlo staru dafnu s lijevog polja. Do ujutru ću ti prirediti scenarij. Vjerujem da si donijela one druge papire iz Kaira.

— Svakako.

— Možda ćeš ih htjeti upotrijebiti. Mi smo na izuzetno tankom ledu. Usput, nijedan od naših ljudi te ne poznaće, niti ti njih poznaćeš. Ako ja dođem s nečim, ja ću ti to nekako prenijeti preko Weingrassa u Coloradu... *Vrlo* tanak led.

— Čak Evan to shvaća.

Khalehla se vratila na svoje sjedište, Evanovu tjeskobnom pogledu. — Drugi se svjetovi nastavljuju, a jednako su smrtonosni, bojim se — rekla je, vezujući pojasa. — To je bio šef postaje u Kairu. Dvojica *kontakata* nestali su u području Sidi Barranija — to je libijska veza. Rekla sam mu gdje da traži i koga da traži... Kako se ti osjećaš.

— U redu — rekao je, gledajući joj lice.

Pilot se javio objašnjavajući da u cilju izbjegavanja uzbuđenja — i publiciteta — koje bi moglo izazvati spuštanje »ptice AF« na aerodromima u Durangu ili Cortezu, imaju instrukcije da nastave let ravno do aerodroma Mesa Verde. Sletnu stazu smatraju službeno prikladnom — *ali bi naš dodir s pistom mogao biti malčice nestabilan, pa kad kažem riječ čvrsto se vežite*.

Kao što je predvidio, izrazivši se više nego preumjereno, prizemljenje je potreslo avion s nizom snažnih vibracija, a eruptivni naleti mlazeva kočenja ispunili su avion. Izvan aviona izrečene su pohvale i zahvalnost, izgovoreni pozdravi i avijatički oficir je svoj specijalni teret uručio terenskom funkcioneru Centralne obavještajne agencije. Khalehlu i Evana su brzo ugurali u armirani automobil koji je doveden avionom iz Denvera, a šest ljudi iz motociklističke pratinje pripadali su Državnoj policiji. Nitko od njih nije imao pojma o tome zašto im je guvernerova kancelarija naredila da odu na zabačeni »milijunerski aerodrom« blizu Nacionalnog parka Mesa Verde.

— Dopustite mi, kongresmenu, da vas uvedem u tekuće događaje — rekao je čovjek CIA-e koji je sjedio, kao i njegov kolega na Bahamskom otočju, na prednjem sjedištu pored vozača. — Ovdje nas ima petero, a dvojica će odletjeti natrag u Virginiju sa zatvorenikom i tri mrtva tijela... Navodim sve jer mi je rečeno da mogu govoriti ispred dame, da ste vi službena, gospođice.

— Hvala vam na vašem povjerenju — rekao je neprepoznati agent Specijalnih projekata.

— Da, ma'am... Ugovorih smo s pola tuceta rendžera za noć, svaki je ispitane prošlosti, svaki je ratni veteran, a čuvat će vašu kuću i zemljište. Sutra će stići jedinica iz Langleya da ih zamijeni.

— Kiste, što ako bude drugi *Fairfax*? — prošapće Evan. Khalehla je pritisnula lakat u Kendricka, kašljucajući uz to.

— Oprostite?

— Ništa. Žao mi je. Nastavite.

— Još nekoliko stvari — a želim vam reći da bi tog starog židovskog prijana trebalo postaviti u nečiju salu slave, ako ga netko drugi ne ubaci u tapeciranu ćeliju — jer oboje morate znati činjenice, pokrivač. Weingrass je sve to obavio prije nego smo mi tamo stigli

— *Now*¹, on je pištoljčina!

— Ubilježeno i prihvaćeno — rekao je Kendrick. — Koje su činjenice?

— Bolničarke znaju vrlo malo, one misle da je bio samo jedan terorist, samo halucinirajući fanatik. Tri su tijela bila skrivena u šumi sve dok policija nije otišla, a onda ih je vaš meksički prijatelj Gonzales odnio u garažu, ali tako da ga bolničarke nisu vidjele. Gospodin Weingrass nam garantira da će on šutjeti.

— Gospodin Weingrass je u pravu — potvrdio je Evan.

— Mi ne volimo to unatačenje, ali držim da ste vas trojica već stari prijatelji.

— Vraćamo se jako unazad — opet će Kendrick.

— I tako, kongresmen ne bi trebalo da govori o raširenosti napada — reće Khalehla.
— Je li to želite reći?

— To je točno ono što želim da kažem. Sve je u *suzdržavanju*, gospodine Kendrick, to je naređenje s vrha u Langleyu. Što se tiče svih ostalih ovdje, mi smo samo vladino osoblje, nikakva Agencija, nikakav Biro, nikakva identifikacija nije ponuđena, a nitko je nije ni tražio. Svi su previše uplašeni da bi tražili komplikacije, što je obično pojava u takvim situacijama. Avion će doletjeti ujutru oko tri sata. Zatvorenik i njegovi mrtvi prijatelji bit će odvedeni u Virginiju. Njega će uputiti u kliniku gdje će ga ispitivati, u specijalnu kliniku, a druge u laboratorij za sudsku medicinu. Manny je rekao — ispričavam se, *gospodin Weingrass* je rekao da bih vam sve ovo morao razjasniti.

— Jasno je — rekao je Kendrick, vireći kroz osjenčano staklo na cestu. Još su samo deset minuta od kuće. Od Manya.

Zagrlili su se na vratima. Evan je starca držao mnogo čvršće nego on njega. Zatim je Weingrass blago povukao Kendricka za uši i progovorio. — Tvoji te roditelji nisu uspjeli naučiti ponašanju? Iza tebe je dama s kojom se veoma želim upoznati.

— O, žao mi je — reće Evan i odstupi. — Manny, ovo je Khalehla.. Khalehla Rashad.

Stari Weingrass je istupio i Khalehlinu ruku uzeo u svoju. — Mi dolazimo iz uznenimene zemlje, vi i ja. Vi ste Arapkinja, a ja sam Židov, ali u ovoj kući nema takvih razlikovanja, nema predrasuda, i moram vam reći da vas vrlo volim što mom sinu dajete toliku radost.

— Moj Bože, vi ste divni.

¹ Uzvik čuđenja, divljenja; osoba koja je osobito uspješna, privlačna i sl. (amer. slang) (*op. prev.*)

— Da — suglasio se Manny i dvaput kimnuo.

— I ja vas volim zbog svega što značite Evanu. — Khalehla je zagrlila arhitekta, stavivši svoje lice uz njegovo. — Osjećam se kao da vas poznajem čitav svoj život.

— Ja ponekad tako djelujem na ljude. Isto tako kadšto i obratno, kao da im je život odjednom krenuo u lošem smjeru.

— Prijan iz CIA-e nas je snabdio informacijama — rekao je Kendrick. — Onaj koji nas je dočekao na aerodromu.

— Payton mi je rekao da znaš za Hassanove.

— On zna — prekinu ga Khalehla i odsutno potraži Evanovu ruku koju je stegla; kretnja koju Manny nije propustio i koja ga je dirnula. — Bilo je strašno...

— Sve je strašno, moje lijepo dijete. *Životinje* koje ubijaju svoje! Kashi i Sabri, oni su s takvom ljubavi govorili o vama, Adrienne Khalehla Rashad, a ne moram vam reći što su mislili o mome sinu... Zato ćemo ih oplakivati privatno, svaki za sebe, pamteći što su nam značili. Ali to mora biti kasnije, ne sada.

— Manny — Kendrick će odjednom. — Moram sve organizirati...

— Ja sam to učinio. Bit će privatna islamska služba, a njihovi će ostaci biti prebačeni avionom u Dubaj radi sahrane u Ashu Sharigahu. Lijesovi će biti zapečaćeni, dakako.

— Gospodine Weingrass...

— Čuj budeš li me zvala »gospodine« neću te toliko voljeti.

— U redu... Manny. MJ nije bio jasan. MJ — to je Payton.

— Ja znam, ja znam — prekinu je Weingrass. — Rekao sam mu da ako uspije nekoga natjerati da popravi telefon da ćemo biti srdačniji, pa tako mislim da je dao nekoga ubiti jer telefon radi. Sada smo Emmanuel i Mitchel, a on previše telefonira ovamo. Žao mi je, imaš pitanje?

— Kakav je ovdje moj *pokrivač*! Osjećam se poput idiota, ali jednostavno ne znam. Terenski agent u kolima rekao mi je da sam službena, ali službena *što*? Tko sam ja tim ljudima,?

— Mitchell je predložio da kažete da ste predstavnica State Depatmenta u pravnji kongresmena.

— *State*?

— Možda on želi okriviti nekoga drugoga, ako sve ne bude u redu. Koliko shvaćam, to je popularna zabava u Washingtonu.

— Ne, on nije takav... O, vidim. Ako moram davati napute, ja sam u položaju da to mogu.

— Zar ne bi trebalo da pokažeš legitimaciju State Departmenta, ako te netko upita za nju? — zanimalo je Evana.

— Dobro... da.

— Hoćeš reći da je imaš?

— Pa, neku vrst.

— To je nezakonito.

— Ne bi li se moglo dogoditi da radiš i za Mossad? — upita je Weingrass, cerekajući se

— Ne, ali ti radiš — radio si. I neki od mojih najbližih prijatelja.

— Ti si u dobrom rukama, *bubbelah...* Još o poslu. Mitchell želi da Evan pogleda robu koju imamo ovdje — onu u spavaćoj sobi i tijela; prekrivena su u garaži, ali će noću otici zračnim ekspresom.

— Kako misliš da ćete ih odvesti pored ovih rendžera?

— Unajmili su zatvorena teretna kola u Durangou. Bit će ostavljena na aerodromu, gdje će netko doći po njih i dovesti ih ovamo. Kola će ući u garažu da ih nitko ne vidi, a cijelu će operaciju nadgledati Paytonovi ljudi. Čini se da znaju što rade.

— Znaju — tiho će Khalehla. — Je li netko razgovarao s djevojkama u pogledu onoga što će one reći ili, zapravo, što ne bi trebalo da kažu?

— Ja sam razgovarao i barem jednom su me shvatile ozbiljno, ali ja ne znam koliko će to trajati. Još su potresene, a ne znaju ni četvrtinu onoga što se dogodilo.

— Ja ću ih okupiti dok vi i Evan ne obavite svoj jezivi pregled, i pokrit ću vaš izostanak — vrlo službeno. MJ ima pravo. Igrat ću State Department.

— Slomio je nogu iskočivši iz kamiona zajedno s nama iznad Jabal Shama — rekao je Kendrick gledajući u onesviještenog mladića vezanog za krevet. — On je samo dijete.

— Ali je vaša identifikacija pozitivna? — upita oficir CIA-e, koji je stajao pored Emmanuela Weingrassa. — Bio je s vama u Omanu, o tome nema nikakve sumnje?

— Ni najmanje. Nikad ga neću zaboraviti. U njemu je plamnjela vatra koju nećete naći kod mnogih tinejdžera ovdje.

— Hajdemo kroz stražnja vrata u garažu.

— To je Yosef — rekao je Evan, zatvorivši oči. — Majka mu je bila Židovka — a nekoliko sati mi je bio prijatelj. Štitio me... O, *Kriste*.

— *Prestani* s tim! — viknuo je Manny. — Došao je ovamo da *tebe* ubije!

— Svakako da je zbog toga došao. Zašto ne? Gradio sam se da sam jedan od njih u njihovoj prokletoj svetoj stvari... Njegovoju su majci obrijali glavu, možete li to zamisliti?

— To mi je vikao kad me pokušao ubiti — jednostavno će Weingrass. — Ako ćeš se zbog toga osjećati bolje, ja ga nisam htio ubiti. Htio sam uzeti živa bilo koga.

— Preostala dvojica — provali nestraljivi funkcijer CIA-e, podižući plahte. — Prepoznajete li ih?

— Da. Obojica su bila u zatvoru, ali im nisam znao imena. Onaj zdesna je imao zakaljane hlače; drugi, dugu neurednu kosu a gledao je kao da ima neku vrst mesijanskog kompleksa — držim da je bio psihotičar. To je sve što vam mogu reći.

Vratili su se u kuću, gdje je Khalehla razgovarala sa sestrama na verandi. Bez obzira na to što je govorila, okupljene žene su je slušale s najvećom pažnjom; nepokretno su sjedile, a pogledi pametnih očiju bili su prikovani na »predstavnici State Departmenta«. Evan i Manny su ušli i tiho otisli do bara, dok je oficir CIA-e pošao u gostinsku sobu da pogleda kolegu i zatvorenika.

— Ja sam sve objasnila, kongresmenu Kendrick — rekla je Khalehla, službenim glasom — koliko mi je dozvoljeno, dakako, a ove dame su pristale da surađuju. Jednoj sutra dolazi posjetilac, ali će mu telefonirati i reći da postoji medicinska hitnost, pa neka ne dođe.

— Ja vam želim svima zahvaliti — brzo će Evan. — Washington je uvjeren da je ovo usamljeni incident, mladi umobilnik koji se...

— Takav je bio i Sirhan-Sirhan¹ — provali iz bolničarke koja se odvezla u Mesu Verde po Gonzalesa — a opis nije izmijenio rezultate.

— Rekla sam im da će zatvorenik biti noćas prebačen na Istok, pa neka se ne brinu ako čuju galamu na terenu ili u garaži.

— Ja imam samo jedno pitanje —javila se treća sestra, gledajući u Khalehlu. — Spomenuli ste da je karantena privremena... Dakle, nije to da će me pozvati na Grand Prix u Monte Carlo, ali koliko dugo je privremeno?

— Ne više od nekoliko dana — odgovorio je Kendrick, govoreći opet tiho. — Oni žele samo obaviti uobičajene provjere...

Odjednom se izvana začu neko komešanje. Čuli su se uzvici, a i sirena automobila. — Odmaknite se s *prozora!* — uzviknu agent CIA-e, trčeći kroz veliku sobu za dnevni boravak. — Na pod! *Svi na pod!*

Evan je pojurio prema Khalehlu i zapanjeno je ugledao kako se bacila između dvaju manjih tepiha, pa se prevrtala sve do dna pomičnih vrata, s automatikom u ruci.

— Sve je okay, sve je *okay!* — vikao je glas s prednje tratine.

— To je jedan od naših — rekao je čovjek iz Centralne obavještajne agencije, na koljenima, također s oružjem u ruci. — Što je *dovraga?*... — Ustao je i utrčao u sobu za dnevni boravak, dok ga je Kendrick slijedio. Masivna velika vrata su se otvorila i dobro odjevena figura je okljevajući ušla u pratnji rendžera. Nosio je veliku doktorsku torbu, koja je bila otvorena; bila je pretražena.

— Nikad ne bih očekivao ovakav doček — rekao je doktor. — Ja znam da nismo uvijek dobro došli, ali je ovo malo previše... *Kongresmenu*, takva mi je *čast*. — Rukovali su se; agent CIA-e je promatrao, zbumjen.

— Bojim se da se još nismo upoznali? — upita Evan, jednako smeten.

— Ne, nismo, ali smo susjedi, ako još približno sedam milja u brdima znači susjedstvo. Zovem se Lyons.

— Žao mi je zbog načina kako ste dočekani. Vi ćete zbog toga morati okriviti prezaštitničkog Predsjednika. Što je, doktore Lyons? Zašto ste ovdje?

— Zato jer *njega* nije bilo *tamo* — odgovori upadač, hrabro se smješkajući. — Ja sam novi doktor gospodina Weingrassa. Ako mu provjerite raspored, vidjet ćete da je danas u četiri sata poslije podne trebao da bude u mojoj ordinaciji. Nije došao, a nismo mu mogli telegrafirati, pa kako je ova kuća na putu prema mojoj pomislio sam da će biti bolje da se zaustavim i vidim u čemu je problem.

— Liječnik je zašutio i posegao u džep, izvukavši jednu omotnicu.

— Usput, u skladu s tim zaštitnim mjerama, ovdje je moja podobnost, dozvola iz bolnice Walter Reed,² potpisana od mjerodavnih funkcionera u upravi. Ja ovo moram pokazati gospodinu Weingrasssu i njegovim sestraram ili barem onoj koja ga prati do mojeg ureda. On je u redu, je li tako?

¹ Ubojica Roberta Kennedyja (1925-1968), američkog senatora i državnika, brata predsjednika Johna F. Kennedyja (*op. prev.*)

² Glasovita američka vojna bolnica, što je dobila ime po američkom liječniku Walteru Reedu (1851-1902), koji je otkrio da komarci prenose žutu groznicu (*op. prev.*)

— *Manny!* — razdraženo viknu Kendrick.

Weingrass se pojavio na vratima verande, s pićem u ruci. — Što vrištiš na mene?

— Zar nije trebalo da si kod doktora danas poslije podne?

— Ah, da-a, netko je nazvao prošlog tjedna...

— To je bila moja pomoćnica, gospodine Weingrass — objasnio je dr. Lyons. — Rekla je da ste to zabilježili i obećali da ćete doći.

— Daa, dobro, ja to učinim tu i tamo, ali se dobro osjećam pa što da vas uznemiravam. Osim toga, vi niste moj doktor.

— Gospodine *Weingrass*, vaš je doktor umro prije nekoliko tjedana od zastoja srca. To je bilo u novinama, a ja znam da ste dobili obavijest o sprovodu.

— Daa, ja ne idem na to, također. Mome je prošao rok.

— Usprkos svemu, dok sam ovdje, zašto ne bismo pogledali?

— Što bismo pogledali?

— Malo palčevanja i mali krvni uzorak za laboratorij.

— Osjećam se dobro.

— Uvjeren sam da ste dobro — suglasio se Lyons, kimajući. — To je samo rutinski i neće potrajati više od nekoliko minuta... Zaista mi je čast što sam vas upoznao, kongresmenu.

— Mnogo vam hvala... Hajde, *Manny*. Želite li da vam neka od sestara pomogne, doktore?

— To zaista nije potrebno....

Emmanuel Weingrass i njegov novi doktor hodali su kamenim hodnikom prema spavaćoj sobi.

30

Bilo je deset minuta poslije jednog sata ujutru i iscrpljenost se nadvila poput krugova mrtve teške izmaglice nad kuću u Mesa Verde. Terenski agent CIA-e, tamnih očiju od umora, ušetao je na zatvoreni trijem gdje su Evan i Khalehla sjedili na kožom prekrivenom trosjedu dijagonalno od Manya u pomicnom naslonjaču. Tri sestre su otišle, svaka u svoju sobu, oslobođene dužnosti za ostatak noći; nazočnost naoružanih strażara koji su vani patrolirali pritiskala im je živce. Pacijent će preživjeti san, a da ga se ne gleda svakih pola sata. To je garantirao dr. Lyons.

— Washington je zabrinut — rekao je umorni obavještajni oficir.

— Raspored je ubrzan, pa ja sada idem na aerodrom po ona kola. Avion bi trebalo da je ovdje za otprilike jedan sat, što znači da nemamo mnogo vremena. Oni se žele što prije domoći te ptice.

— Toranj ne radi cijelu noć ukoliko se s njima prije ne utanači drugačije — rekao je Kendrick. — Jeste li mislili na to?

— Već prije nekoliko sati, za vrijeme vašeg leta s Bahamskog otočja. Zrakoplovstvo je dovelo tim kontrolora iz Colorado Springsa. Objašnjenje je: vježba ili trening AF-a, što je odobreno u vašem uredu. Nitko se ne protivi i nitko ništa ne pita.

— Možemo li mi ovdje nešto učiniti? — upita Khalehla.

— Da, možete — odgovori terenski agent. — Ako se slažete, ja radije ne bih da me netko čeka kad se vratim. Mi smo sve ovo razradili brojevima, hoću reći dijelovima brojeva, pa što nam manje stvari odvlači pažnju to bolje.

— Kako ćete s onim kaubojima iz parka, izvan kuće? — upita Weingrass, mršteći se ali očito ne zbog postavljenog pitanja. — Dvaput ili tripot sam provirio kroz vrata prije nego je ovo dvoje stiglo a oni su potrčali prema meni kao da sam odbjegli medvjed.

— Rečeno im je da strani VIP¹ stiže u posjetu kongresmenu — zapravo, *to* je razlog zašto su ovdje. Kako je susret vrlo povjerljiv — a u znak poštovanja spram posjetitelja koji to tako želi, sve će patrole biti izvan vidika. Nalazit će se sa strana kuće i dolje do ljetnikovca.

— I oni su popapali tu glupost?

— Nisu imali razloga da je ispituju... Dobro, ako vas više ne vidim, zaista mi je bilo veliko zadovoljstvo što sam vas upoznao, kongresmenu. Jednog ču dana moći svojoj djeci pričati o vama... Ne, molim vas, nemojte ustajati, sir, ja moram trčati. I vas, gospodice... I vas, Manny, kažem vam, to je bilo životno iskustvo. *Muslim* da sam sretan što ste na našoj strani.

— Trebalo bi, jer vam je potrebna sva pomoć do koje možete doći... *Ciao*, mladiću. Dobra vam istraga, a ako situacija bude pet naprama jedan protiv vas, vi ćete pobijediti.

— Hvala, Manny, to mi je namjera. — Obavještajni oficir se kratko okrenuo Evanu i Khalehli na kauču. — Ja to i mislim — dodao je tiho. — Čuo sam spominjanje Fairfaxa u kolima i pustio da to prođe, ali nije bilo lako. Vidite, ja sam ovdje jedini koji zna što se dogodilo; zato sam inzistirao da vodim ovaj tim. Sin moje starije sestre, moj nećak — ja sam ga doveo u Agenciju — bio je pripadnik te jedinice. Ja *namjeravam* progoniti do kraja. — Čovjek iz CIA-e je brzo izašao.

¹ Skr. od engl. *Very Important Person*, vrlo važna osoba, vrlo istaknuta persona (*op. prev.*)

— Kako mu je strašno — rekla je Khalehla. — Mora da osjeća takvu bol, takvu krivnju.

— Tko od nas to ne osjeća? — upita je Kendrick, kojemu je glas lebdio, a onda je naglo stao naglim, dubokim uzimanjem zraka.

— Ti ne možeš sebe kriviti zbog onoga što se dogodilo — ustrajala je Khalehla.

— *Dogodilo* — uzviknu Kendrick. — *Događa se!* Kako su ti ljudi dovragna ušli u zemlju? Tko ih je *pustio*? Gdje su naše takozvane *sjajne* mjere sigurnosti što mogu uloviti peterorazredne sovjetske agente, koje zamjenjujemo za reportere u Moskvi,¹ uhapšene zbog izmišljenih razloga, zato jer je to dobar *PR*, a ne možemo zaustaviti tucet ubojica koji dolaze *ubijati*? Tko to *omogućuje*?

— Pokušavamo pronaći.

— Zar malo ne kasnite?

— Slušaj me — Khalehla će blago. — Reći će nešto što vjerojatno ne bi trebalo da kažem, ali ponekad kršimo pravila jer je i nada važna... Dogodilo se i drugo o čemu ti ne znaš — *dešava se*, kao što ti kažeš — a svaka nas nova informacija dovodi korak bliže istini o cijeloj ovoj strašnoj zbrici.

— Taj radiotelefon u avionu — sada će Evan, ozbiljno gledajući u Khalehlu. — U toj radiovezi nije bilo nikakvog šefa postaje u Kairu, je li tako? — Khalehla je zatresla ramenima i potražila svoje piće na stoliću za kavu ispred kauča. — U redu, bez pojedinosti — nastavi Kendrick — ali govorimo istinu. Koju vrst istine ti slijediš? Daj mi *pregled* — tu sam riječ u Washingtonu slušao do mučnine. Koja vrst ljudi čini što, *kome*? Tko god da jesu, oni su ubili moje prijatelje — *naše* prijatelje. Ja imam pravo da *znam*.

— Da, imaš — polako će Khalehla, sjedeći ukočeno na kauču, gledajući čas u Evana čas u Emmanuela Weingrassa, da bi pogled smirila na Kendricku. — To si sam rekao, sam si pitao — dio istine, kako bilo. Netko je pustio te ubojice u zemlju i omogućio ih da ubiju. Pasoši su izdani bez ograničenja, a kako ja mogu zamisliti njihov opći izgled jer sam jedna od njih, ti lažni papiri moraju biti strašno dobro izrađeni da bi prošli pored antiterorističkih stručnjaka, koje mi i naši saveznici imamo na svakom ograničnom punktu, ovdje i u inozemstvu uključujući i Sovjete, mogla bih dodati. Iza tih papira je logistika, linije opskrbe bez kojih teroristi ne mogu djelovati. Oružje, municija, novac, vozačke dozvole i unaprijed unajmljena vozila; lokacije gdje se mogu sakriti i pripremiti, sve do najsuvremenije odjeće izrađene u ovoj zemlji, u slučaju da ih uhapse i ispituju. Zatim tu valja nadodati i ne baš sitnice, kao što su rezervacije za vlak i avion, sve se obavlja unaprijed, počevši od karata koje im daju prije nego će ući u terminal, osim ako u posljednji tren stignu na platformu ili u čekaonicu. Vidite, ništa nije nevažno tim ljudima; sve je od životnog značaja, sve do posljednje pojedinosti radi uspjeha određene misije. — Khalehla je zastala, premještajući pogled između dvojice muškaraca. — Netko je sve to omogućio, sve im je pripremio, a tko god to jeste, ili tko god jesu, oni ne bi smjeli *biti* tamo gdje jesu, u ovoj vlasti i imati pristupe koje imaju. Pronaći ih je važnije nego što ikad moći objasniti.

— To si rekla o onima koji su ukrali omanski dosje.

— I vjeruješ da su to isti ljudi.

— Zar *nisu*? Meni je to prilično očito.

— Meni nije.

¹ U Moskvi je 1984. bio uhapšen amer. novinar N. Daniloff zbog izmišljenih razloga kako su tvrdili Amerikanci; zamijenjen je za neke »sovjetske agente« (*op. prev.*)

— Namještaljka. To je objašnjenje za ubojstvo iz osvete. *Mene*.

— Pretpostavimo da su *odijeljeni* — ustrajno će Khalehla. — Jedni rađaju druge? Prošlo je deset tjedana, pamtiš? Poriv da te se ubije u vatri osvete koji je prirođen *jaremat thadru*¹ — prošao je.

— Malo prije si naglasila sve detalje koje treba staviti na mjesto. To uzima vremena.

— Ako imaju resurse da učine ono što su učinili u toku deset tjedana, oni to mogu učiniti i za deset dana, Evane.

Emmanuel Weingrass je ispružio ruku, isturivši dlan; to je bila naredba za tišinu i očekivao je da će biti poštovana. — Ti nam sada kažeš da umjesto jednog neprijatelja moj sin ima dva neprijatelja? Arapi iz Doline Baaka i netko drugi ovdje koji radi s njima ili *protiv* njih? Ima li tu nekog smisla, moje lijepo dijete?

— Dvije *sile*, obje zasad neuhvatljive, jedan smrtni neprijatelj, zacijelo... drugog jednostavno ne znam. Znam samo što osjećam, a ne migoljim s odgovorom. Kad MJ nema odgovore, tada okrivljuje ono što naziva »prazninama«. Držim da je to ono o čemu stalno govorim. Ima previše »praznina«.

Weingrass je opet iskrivio lice, a tiho podrigivanje mu je ispunilo mršave obraze. — Ja prihvaćam tvoja opažanja — rekao je. — Ako te, Mitchell ikad izbací, ja će ti naći pošteno zaposlenje u Mossadu, uz izbjegavanje stanovitog računovođe koji bi te pustio da gladuješ. — Stari arhitekt je odjednom duboko uzdahnuo i naslonio se na naslon.

— Manny, što je? — upita ga Khalehla; njen je pitanje učinilo da Kendrick okrene glavu, uznemireno.

— Je li sve u redu? — upita Evan.

— Spreman sam za olimpijadu — odgovori mu Weingrass. — Osim što mi je jedne minute hladno, a druge ruče. To je zbog svog onog trčanja po šumi kao da sam dijete. Lyons mi je rekao da mi je sistolični malo viši, ili je to onaj drugi, te da imam nekoliko ogrebotina za koje bi bilo bolje da ih nemam... Objasnio sam mu da se rvam s bikovima na jugu četrdeset.² Ja moram odmarati ove kosti, djeco. — Starac je ustao.

— Pozvat će jednu od sestara — rekao je Kendrick.

— Zbog *čegal* Tako da me može iskoristiti, *uništiti* me? Ja želim odmor, momče!... I neka se *one* odmore, Evane. Ja sam dobro, ali sam umoran. Pokušaj trčati na olimpijadi a imati šezdeset.

— Šezdeset?

— Zaveži, sine. Ja bih te još mogao pobijediti u trci zbog te lijepo djevojke.

— Je li to nešto što ti je doktor dao? — upita ga Khalehla, nasmiješivši se toplo komplimentu.

— A što mi je dao? Ništa. Uzeo je malo krvce za svoj meshugenah laboratorij i ponudio mi neke pilule, za koje sam mu rekao da će ih baciti u toalet. To su vjerojatno uzorci koje je dobio besplatno, a onda ti ih naplati da bi mogao izgraditi novo krilo svoje luksuzne kuće... *Ciao*, mlada stvorenja.

¹ Ubojstvo iz osvete, »traženje krvi« (arap.) (*op. prev.*)

² Južno od četrdesete paralele (*op. prev.*)

Gledali su starca kako korača kroz nadsvođeni prolaz u sobu za dnevni boravak, stavljajući svaki korak čvrsto ispred drugoga, kao da sakuplja snagu koje nema. — Misliš li da je s njim sve u redu? — upita Evan kad se Weingrass izgubio s vidika.

— Mislim da je iscrpljen — odgovori mu Khalehla. — Pokušaj ti učiniti ono što je on noćas učinio — zaboravi šezdeset *ili* osamdeset — pokušaj sutra.

— Ja će svako malo baciti pogled na njega.

— Smjenjivat ćemo se. Tako ćemo se oboje bolje osjećati a da ne budimo sestre.

— Želiš li još jedno piće?

— Ne, hvala...

— Ja hoću. — Kendrick ustade s kauča.

— Ja nisam završila.

— Što? — Evan se okrenuo dok je Khalehla ustala i stala ispred njega.

— Ja ne želim piće... ali želim tebe.

Kendrick ju je gledao u tišini, dok su oči plutale po njenom licu, da bi se pogled konačno smirio na njenim očima. — Je li to sažaljenje? Biti milostiv prema smućenom čovjeku u boli?

— Od mene nećeš dobiti sažaljenja, to sam ti rekla. Previše te poštujem. I to sam ti rekla. A što se tiče jednog, smućenog čovjeka u boli, tko sažaljeva koga?

— Nisam mislio na taj način.

— Znam da nisi. Samo nisam sigurna kako si mislio.

— Rekao sam ti prije. Ja ne tražim neku brzu akciju, ne kad si ti u pitanju. Ako je to sve što mogu imati, ja će to uzeti, ali to nije ono što tražim.

— Ti prokleto previše govoriš, Evane.

— Ti previše uzmičeš. Rekla si Manju da ne izbjegavaš odgovore, da ne uzmičeš, ali je ipak tako. Najmanje šest tjedana sam ti se pokušavao približiti, pokušavao te navesti da govorimo o *nama*, pokušavao razbiti taj stakleni zid koji si postavila, ali »nema kocke«, kaže mudra dama.

— Zato jer se bojim, prokletstvo.

— Čega?

— Nas *oboje*!

— Sada si ti ona koja previše govori.

— Dobro, zacijelo nisi govorio prošle *noći*. Misliš da te nisam čula? Pored mojih vrata si koračao kao majmun u kavezu.

— Zašto ih nisi otvorila?

— Zašto ih ti nisi razbio? — Oboje su se tiho smijali, obujmivši se rukama. — Hoćeš li piće?

— Ne... hoću tebe.

Nije bilo bjesnila Bahaina. Postojala je hitnost, dakako, ali je to bila užurbanost ljubavnika, a ne dvoje očajničkih stranaca koji su tražili opuštanje u poludjelom svijetu.

Kao da su oboje bili nezasitni. Iza vrhunca je slijedio tih razgovor, onda bi on ili ona otisli pogledati što je s Emmanuelom Weingrassom, pa bi opet razgovarali, prljubljenih tijela, žureći opet ispunjenju za kojim su čeznuli. Nisu se mogli prestati držati, povlačiti, plesti, okretati, sve dok slatki sokovi nisu bili iscrpljeni... ali se još nisu mogli pustiti sve dok nije došao san.

Koloradski dan je puknuo najranijim jutarnjim suncem. Iznuren ali čudesno u miru u toploj, privremenoj spilji koju su za sebe našli, Evan je posegnuo za Khalehлом. Nije je bilo; otvorio je oči. Nije tu bila. Nalaktio se na jastuk; odjeća joj je bila uredno složena na stolici. Vidio je da su otvorena vrata i kupaonice i ormara za odjeću, a onda se sjetio i stao tih, pokajnički smijati. Junak Omana i iskusni obavještajni agent iz Kaira otisli su na Bahamsko otoče svaki s jednom ručnom torbom, ali su u brzini ostavili obje torbe ili u policijskim kolima u Nassauu, ili u »air force F-106«. Nijedno to nije primijetilo sve dok nisu utrčali u spavaću sobu.

Kendrick je izišao iz kreveta i pošao do ormara. Imao je dva kupaonička ogrtača; jednog nije bilo, pa je pošao u kupaonicu da se uredi. Obukao je svoj drugi ogrtač, izišao iz sobe, pa se kamenim hodnikom uputio da potraži Khalehlu. Ona je sjedila za teškim borovim stolom u sobi za dnevni boravak i tih razgovarala preko telefona. Ugledala ga je i kratko mu se nasmiješila, usredotočujući pažnju na osobu s druge strane žice.

— Sve je jasno — rekla je dok se Evan približavao. — Održavat će kontakt. Doviđenja. — Khalehla je ustala, omotana u preveliki kupaonički ogrtač koji joj se otvorio i razgolitio tijelo. Povukla je krajeve i prišla mu, pa mu stavila ruke na ramena. — Poljubi me, Kendrick — blago mu je naredila.

— Zar nije trebalo da to ja kažem?

Ljubili su se sve dok Khalehla nije shvatila da će se za koju sekundu vratiti u spavaću sobu. — Okay, okay, Kong, moram ti reći neke stvari.

— Kong?¹

— Ja sam htjela da razbiješ vrata, sjećaš li se?!.. Dobra nebesa, ti zaboravljaš.

— Možda sam nekompetentan ali se nadam da nisam nedostatan.

— Vjerojatno si u pravu oko prvoga, ali sasvim sigurno nisi nedostatan, moj dragi.

— Znaš li koliko te volim čuti da to kažeš?

— Što?

— »Moj dragi«.

— To je tek jedan izraz, Evane.

— U ovom trenutku mislim da bih mogao ubiti pri samoj pomisli da si taj izraz upotrijebila s nekim drugim.

— Molim te.

— Jesi li? Da li sada?

— Zapravo me pitaš da li ja ponekad volim spavati s nekim, je li tako? — upita ga Khalehla mirno, skinuvši ruke s njega.

— To je prilično grubo. Ne, naravno da ne.

¹ Slikoviti sinonim za snažna čovjeka, po orijaškom filmskom gorili King Kongu (*op. prev.*)

— Budući da razgovaramo a ja sam mnogo raznišljala, hajde da se zaustavimo na ovome. Imala sam veza, uostalom kao i ti, i nekolicinu sam zvala »dragi«, čak »najdraži«, pretpostavljam, ali ako želiš znati istinu, ti nepodnosivi egoisto, nikad i nikome se nisam obratila s »*moj* dragi«. Je li to odgovor na tvoje pitanje, ti štakoru.

— Bit će dovoljno — reče Evan, nasmiješivši se, pa ispruži ruke prema njoj.

— Ne, molim te, Evane. Razgovor je sigurniji.

— Samo sam pomislio da si mi naredila da te poljubim. Što se izmijenilo.

— Ti si morao govoriti a ja sam morala opet početi misliti... I ne mislim da sam spremna za tebe.

— Zašto ne?

— Zato što sam ja profesionalac i imam posla koji moram obaviti, a ako sam zavrnut s tobom¹ — figurativno i doslovno — ja to ne mogu učiniti.

— Opet, zašto ne?

— Zato, ti idiote, jer sam vrlo blizu da se zaljubim utebe.

— To je sve što tražim, zato jer i ja tebe volim.

— Oh, te su riječi tako lake, tako prhke. Ali ne u mom poslu, ne u svijetu u kojem ja živim. Stiže glas: neka tajitaj bude ubijen, ili pusti da bude ubijen, ili ga ubi — što bilo, jer to rješava mnoštvo problema... A što se događa ako ispadne da si to ti... moj dragi. Da li bi to ti mogao kad bi bio na mome mjestu.

— Zar bi uistinu moglo doći do toga?

— Događalo se; moglo bi. To se zove »izostavljanje treće stranke«, koliko ja to znam, a znam, a *oni* znaju što će ja dopustiti. Vidiš, ti si jedno ljudsko biće — prekrasno ili vrijedno prezira. Ovisi o točki gledišta — a dajući tebe mogli bismo spasiti dvije stotine, četiri stotine ljudi u avionu, jer »*oni*« ne bi mogli *tebe* dobiti, ukoliko te mi ne predamo prije leta... Eto, moj mali svijet je ispunjen dobrostivo zanemarenom moralnošću jer je sve ono s čim imamo posla zločudna nemoralnost.

— Lijepa papazjanija; da ne znam da si pametna tko zna što bih pomislio. Ali — zašto si unutra? Zašto ne izađeš?

Khaledha je šutjela, gledajući ga čvrsto uperenim pogledom. — Zato jer mi spašavamo živote — konačno će odgovoriti. — A svako malo se nešto zbiva što smanjuje zločudnost, pokazujući joj pravo — lice, a mir je barem malo bliži. Češće jesmo nego nismo dio tog procesa.

— Ti moraš imati život izvan toga, svoj osobni život.

— Hoću jednog dana, zato jer jednog dana više neću biti korisna, barem ne tamo gdje želim biti. Ja će biti poznata potrošna roba — najprije si sumnjiv, onda razotkriven, a onda nekoristan, a to je trenutak kad je bolje napustiti grad. Moji pretpostavljeni će me pokušati uvjeriti da će biti korisna na drugim mjestima; oni će ispred mene mahati udicom mirovine i lijepim izborom sektora, ali ne vjerujem da će zagristi.

— Prema tom scenariju, što ćeš učiniti?

— Gledaj, ja tečno govorim šest jezika, a čitam i pišem četiri. U društvu s mojom prošlošću, rekla bih da su mi kvalifikacije dovoljno dostatne za niz poslova.

¹ Engl. *screw up* znači *zapetljati, krivo postavljati, iskriviljati, zburjati, nervozan, zavrnut* itd, ali glagol *screw* ima i konotacije seksualnog odnosa (*op. prev.*)

— To zvuči razumno, osim jedne stvari. Nedostaje jedan sastavni dio.

— O čemu govorиш?

— Ja... Eto o čemu govorim.

— Ma hajde, Evane.

— Ne — rekao je Kendrick, tresući glavom. — Više nema »ma hajde« ili »molim te, Evane«. Ja na to ne pristajem. Ja znam što osjećam i mislim da znam što ti osjećaš, a odbaciti te osjećaje je i glupo i traćenje.

— Rekla sam ti, ja nisam spremna...

— Nikad nisam ni pomislio da bih ja *ikad* mogao biti spreman — prekinu je Kendrick, mekanim i ravnim glasom. — Vidiš, i ja sam nešto malo razmišljaо i bio prilično oštar spram sebe. Bio sam sebičan najvećim dijelom života. Uvijek sam volio slobodu koju imam, da mogu ići i činiti što želim — loše ili dobro, to nije bila velika razlika dok sam god to mogao. Sebidostatan, držim da je to dobar izraz — sebi, sebi, *sebi*. I onda se pojaviš ti i čitavu prokletu stvar razbiješ u komade. Pokaži mi što ja *nemam*, i pokazujući mi to činiš da se osjećam kao idiot... Nemam nikoga s kime bih bilo što dijelio, jednostavnije ne mogu reći. Nikoga zbog koga bih ja potrčao i rekao »gledaj, ja sam to učinio«, ili čak »žao mi je, nisam to učinio«... Dakako, Manny je tu, *kad* je tu, ali usprkos njegovu vlastitom uvjerenju, on ipak nije besmrтан. Sinoć si rekla da si se bojala... dakle, ja sam sada onaj koji se boji, koji je preplašen više od svakog straha za koji sam mislio da će ga ikad doživjeti. To je strah da tebe izgubim. Ja nisam osobito dobar u moljenju ili puzanju pred nekim, ali će moliti ili puzati ili učiniti što god hoćeš, ali molim te, *molim* te, ne ostavljam te.

— O, moј Bože — sada će Khalehla, zatvarajući oči, dok su joj se suze, jedna za drugom, kotrljale niz obaze. — Ti kurvin sine.

— To je početak.

— Ja te volim! — Pojurila je da ga zagrli. — Ne bih smjela, *ne bih* smjela!

— Uvijek možeš promijeniti mišljenje za dvadeset ili trideset godina.

— Ti si mi upropastio život...

— Ti nisi moј život učinila lakšim.

— *Vrlo* lijepo! — začu se sonoran glas iz nadsvodenog hodnika.

— *Manny!* — uzviknu Khalehla, puštajući Evanu, odgurnuvši ga, gledajući preko njegova ramena.

— Koliko *dugo* si tu? — upita ga Kendrick hrapavo, okrenuvši glavu prema došljaku.

— Došao sam kod moljenja i puzanja — odgovori Weingrass u grimiznom kupaoničkom ogrtaču. — To uvijek djeluje, dječače, Snažna-muškarčina-na-koljenima, ah. Nikad ne promaši.

— Ti si *nemoguć!* — uzviknu Evan.

— On je divan.

— Ja sam jedno i drugo, ali utišajte glasove ili ćete probuditi vještice... Što vi dovrage radite ovdje u ovo doba dana?

— Ovo doba dana je osam sati u Washingtonu — rekla je Khalehla. — Kako se osjećaš?

— *Ann* — odgovori starac, lupnuvši dlanom desne ruke ulazeći u sobu za dnevni boravak. — Spavao sam a nisam spavao, znate što mislim? A vi clownovi mi niste pomagali, otvarajući vrata svakih pet minuta, mislim da i sada znate što mislim!

— Jedva da je to bilo svakih pet minuta — nato će Khalehla.

— Ti imaš svoj ručni sat, ja imam svoj... Dakle, što je rekao moj prijatelj Mitchell? Da je osam sati u Washingtonu, ako se ne varam.

— Ne varaće — suglasio se obavještajni oficir iz Kaira. — Upravo sam se spremala da objasnim.

— Kakvo objašnjenje. Violine su bile u punom *vibratu*.

— Manny!

— Zaveži. Pusti je da govori.

— Moram otići — na dan, možda dva.

— Kamo ideš? — upita je Kendrick.

— Ja ti to ne mogu reći... moj dragi.

31

Dobro došli na Aerodrom Stapleton u Denveru, dame i gospodo. Ako vam je potrebno obavlještenje o povezanim letovima, naše osoblje u terminalu će vam sa zadovoljstvom pomoći. Vrijeme ovdje u Coloradu je tri i pet, poslije podne.

Među putnicima koji su se iskrcali i razlivali izvan izlazne rampe bila su i petorica svećenika čije su crte bile kavkaske, a put tamnija nego u većine zapadnjaka. Išli su zajedno i međusobno tiho razgovarali; njihov je engleski bio šepav ali razumljiv. Mogli su biti iz dijeceze u južnoj kopnenoj Grčkoj ili s egejskih otoka, ili možda sa Sicilije ili iz Egipta. Mogli su biti, ali nisu bili. To su bili Palestinci i nisu bili svećenici; to su bile ubojice iz najradikalnijeg krila islamskog džihada. Svaki je imao u ruci malu ručnu torbu od crne mekane tkanine; zajedno su ušli u terminal i uputili se do kioska za prodaju novina.

— *La!* — uzviknu jedan od mlađih Arapa dok je uzeo novine i brzo čitao naslove. — *Laish!*¹

— *Iskut!*² — prošaptao je stariji kompanjon, povlačeći mladića sa sobom, govoreći mu da šuti. Ako govorиш, govori engleski,

— Nema ništa! Još *nista* ne javljaju! Nešto nije u redu.

— Mi znamo da nešto nije u redu, ti budalo — rekao je vođa poznat u cijelom terorističkom svijetu kao Ahbyahd, što znači »bjelokosi«, usprkos činjenici da je njegova kratko ošišana, prerano sijeda kosa više sol-i-papar nego bijela. — Zato smo ovdje... Uzmi moju torbu i povedi druge do vrata broj dvadeset. Tamo ću vam se ubrzo pridružiti. Upamti, ako vas netko zaustavi, *ti* razgovaraj. Objasni da drugi ne govore engleski, ali ne ulazi u detalje. Ahbyadh je nastavio preko terminala, gledajući oko sebe dok je koračao. Ugledao je ono što je tražio i prišao desku *Pomoći putnicima*. Sredovječna žena ga je pogledala i ugodno se nasmiješila vidjevši njegov zbumjeni izraz.

— Mogu li vam pomoći, oče!

— Mislim da je ovo gdje mi je rečeno da budem — terorist joj odgovori poniznim glasom. — Mi nemamo tako fine udobnosti na otoku Lyndos.

— Nastojimo biti na usluzi.

— Možda imate... poruku za mene — nove upute, rekao bih. Ime je Demopolis.

— O, da — odgovori žena, otvarajući gornju desnu ladicu stola.

— Otac Demopolis. Vi ste zacijelo daleko od kuće.

— Franjevački samostan, životna mogućnost da posjetimo vašu divnu zemlju.

— Evo. — Žena je izvukla bijelu omotnicu i uručila je Arapinu.

— To nam je oko podneva predao šarmantan Čovjek koji je dao vrlo velikodušan prilog *Pomoći putnicima*.

— Možda bih i ja mogao dodati svoju zahvalnost — rekao je Ahbyahd, napipavši mali, tvrdi, ravni predmet u sredini omotnice, pa se mašio za džep, izvukavši lisnicu.

¹ *Ništa* (arap.) (*op. prev.*)

² *Začepi, šuti* (arap.) (*op. prev.*)

— O, ne. Neću ni da čujem za to. Mi smo lijepo plaćeni za takvu sitnicu kao što je čuvanje pisma za čovjeka od vjere.

— Vrlo ste ljubazni, madam.

Ahbyahd je otišao ubrzavajući korak, skrenuvši prema uglu aerodromskog terminala, gdje je bila uobičajena gužva. Razderao je omotnicu. Na bijelom kartonu bio je ljepivom trakom pričvršćen ključ skladišnog lockera u Cortezu, Colorado. Oružje i eksploziv im je isporučen prema rasporedu, kao i novac, odjekni predmeti, unajmljeni automobil kojemu se ne može ući u trag, alternativni pasoši izraelskog porijekla za devetoricu maronitskih svećenika, avionske karte za Riohachu, u Kolumbiji, otkuda organizirano lete u Baracoa, na Kubu, pa na istok. Mjesto sastanka za povratak kući — kući ali ipak ne kući, ne Baaka; to nije kuća! — bio je motel na autocesti blizu aerodroma u Cortezu; sutra ujutru će odletjeti u Los Angeles, gdje će devetorica svetih ljudi biti ukrcana u avion Aviance¹ koji leti za Riohachu. Sve je išlo po rasporedu, *rasporedima* koji su izrađeni čim je fantastična ponuda stigla u dolinu Baaka, u Libanonu: *Pronađite ga. Ubijte ga. Donesite čast svojoj ideji. Mi ćemo vam dati sve što vam je potrebno, ali vam nikad nećemo dati svoje osobnosti.* Pa jesu li ti tako precizni rasporedi, ti tako dragocjeni pokloni, donijeli ploda? Ahbyahd to nije znao; nije mogao znati, pa je zato telefonirao relejnom telefonskom broju u Vancouveru, u Kanadi, zahtijevajući da novi smrtonosni predmeti budu uključeni u isporuku u Cortezu. Prošla su gotovo dvadeset četiri sata od napada na kuću u Fairfaxu, Virginija, i gotovo osamnaest sati nakon upada u kuću mrskog neprijatelja u Coloradu. Njihova je misija zamišljena kao kombinirani napad koji će zapanjiti zapadni svijet krvlju i smrću, kao osveta braće koja su ubijena, što će biti dokaz da sve te mjere sigurnosti koje je Predsjednik Sjedinjenih Država odredio za jednog čovjeka nisu mjera za vještinu i prednost ljudi istjeranih sa svojih posjeda. Operacija, Azra zahtjevala je život zaređenog američkog heroja, lazova koji se gradio da je jedan od njih, koji je s njima lomio kruh i tugu, i koji ih je napisljetu izdao. Taj čovjek mora umrijeti sa svima koji ga okružuju, koji ga štite. Treba ih naučiti lekciji!

Toga najgnusnijeg od neprijatelja nisu našli u Fairfaxu; pretpostavljaljalo se da će ga pronaći Yosefova grupa i ubiti ga u njegovoj kući u zapadnim planinama. A ipak nije bilo ničega, ničega! Petorica njih iz Komande jedan čekalo je u susjednim hotelskim sobama — Čekali su, čekali da pozvoni telefon pa da čuju riječi — *Operacija Azra je dovršena. Mrska svinja je mrtva!* Ništa. A što je najčudnije od svega u novinama nije bilo ogromnih vrištećih naslova, na televiziji nije bilo potresenih, očajnih ljudi koji su otkrili još jednu pobjedu za svetu stvar. Što se dogodilo?

Ahbyahd je provjeravao svaki korak misije i nije mogao nikoga okriviti. Svaki zamislivi problem, osim jednoga bio je unaprijed predviđen, i rješenja su nađena unaprijed, ili kroz kanale službene korupcije u Washingtonu, ili pomoću najnaprednije tehnologije i podmićenih ili ucijenjenih telefonskih tehničara u Virginiji i Coloradu. Jedini nepredviđeni i nepredvidivi problem bio je odjednom sumnjičavi pomoćnik, prezira vrijednog političara, kojeg je sasvim jednostavno trebalo odmah ubiti. Ahbyahd je poslao jednog »svećenika« svoje male brigade, koji nije bio u Omanu, u Kendrickov ured, u srijedu kasno poslije podne, prije napada na Fairfax. Cilj je bio samo provjera najnovijih obaveštenja koja su potvrdila nazočnost američkog kongresmena u glavnom gradu. »Svećenikov« pokrivač je bio bespriječan; njegovi papiri — njegovi papiri — religiozni i službeni — bili su u redu, a on je sa sobom donio »pozdраве« brojnih »starih prijatelja«, a svaki je od njih bio živa osoba iz Kendrickove prošlosti.

»Svećenik« je bio ulovljen dok je čitao sekretaričin stolni kalendar dok je čekao na pomoćnika da dođe u napuštenu kancelariju. Pomoćnik se odmah vratio u svoju sobu »svećenik«

¹ Kolumbijska zrakoplovna kompanija (*op. prev.*)

je tih otvorio vrata i čuo kako mladi čovjek telefonira Kongresnoj sigurnosti. Morao je umrijeti. Brzo, efikasno, pod prijetnjom pištolja odveden je u trbu velikog Capitola i s njim je brzo svršeno. Čak ni ta smrt nije objelodanjena.

Što se *dogodilo*? Što se *događa*? Mučenici svete misije neće se i ne bi se smjeli vratiti u dolinu Baaka bez trofeja osvete koji su tako očajnički tražili i tako bogato zaslужili. To je nezamislivo! Ako ne bude sastanka u Cortezu, krv će poteći u mjestu koje se zove Mesa Verde. Terorist je stavio ključ u džep, bacio čisti karton i omotnicu na pod terminala, pa se uputio prema *vratima* 12.

— *Sladani!* — uzviknula je Ardis Vanvlanderen, ušavši u sobu za dnevni boravak iz ureda koji je sebi preuredila iz gostinske sobe u hotelu Westlake u San Diegu.

— Što je, bebice? — upita njen muž, koji je sjedio u naslonjaču ispred televizora.

— Tvoji su problemi svršili. Ti cilijuni¹ milijuna su sigurni za idućih pet godina! Gradi svoje rakete i superglupu soniku² sve dok krave ne stanu srati uran... Ja to zaista mislim, ljubavnice, tvoje brige su *prestale*!

— Ja to znam, bebice! — odgovori joj Andrew Vanvlanderen ne pomaknuvši se, s pogledom fiksiranim na ekran. — Ja ću to vidjeti i čuti svakog časa.

— O čemu ti govorиш?

— Oni to moraju uskoro pustiti. Ne mogu to držati u tišini mnogo duže... *Isuse*, već su prošla gotovo dvadeset četiri sata.

— Ja nemam pojma što to tvoja uzmućena svijest snuje, ali ti mogu reći da je Emmanuel Weingrass na putu prema vani. Postoji stanoviti doktor koji se mogao unajmiti. Dobio je injekciju...

— On je sada aut. Isto tako i Kendrick.

— *Što?*

— Nisam te mogao dočekati, ljubavi — nijedno od nas to nije moglo dočekati. Bilo je boljih načina, logičnijih načina — *očekivanijih* načina.

— *Što si dovragna učinio?*

— Dao sam ožalošćenim ljudima mogućnost da se osvete na nekome tko ih je odjebao u pakao i natrag. Pronašao sam preživjele. Znao sam gdje ih moram potražiti.

— Andy-dječače — rekla je Ardis, sjednuvši nasuprot svome mužu, dok su joj velike zelene oči nepomično gledale u njegovo rastreseno lice. — Ponavljam — tih je dodala — što si učinio?

— Uklonio prepreku koja bi oslabila vojnu moć ove zemlje do neprihvatljivog stupnja, a najsnažnijeg giganta slobodnog svijeta pretvorila u sažaljiva kepeca. A njegovo me ponašanje osobno koštalo otprilike osam stotina milijuna dolara — a našu grupu stajalo *milijarde*.

— O, moj Bože... Ti nisi mogao čekati — ti nisi mogao *Čekati*. Stupio si u vezu s *Arapima*!

— Gospodine Predsjedniče, ja *trebam* tih nekoliko dana — molio je Mitchell Payton, nagnut naprijed u stolici ravnog naslona, u gornjim stambenim prostorijama Bijele kuće.

¹ Izuzetno veliki ali neodređeni broj, količina ili iznos (*op. prev.*)

² Engl. *sonics*, izmišljena riječ a odnosi se na granu elektronike koja se bavi zvukom ili ga proizvodi (*op. prev.*)

Jedan sat i pedeset pet minuta ujutru. Langford Jennings je sjedio u kutu kauča odjeven u pidžamu i kupaonički ogrtić, prekriženih nogu, dok mu je papuča visila s jedne noge. — Ja shvaćam da sam izravnim dolaskom vama prekršio nekoliko stotina postojećih ograničenja, ali sam u najvećoj panici u svom profesionalnom životu. Prije nekoliko godina je mladi čovjek rekao svom vrhovnom komandantu da *se rak razvija u predsjedništvu*. Sada mnogo stariji čovjek kaže u suštini isto, osim što je u ovom slučaju saznanje o bolesti — ako ona postoji kako ja vjerujem da postoji — držano u potaji od vas.

— Vi ste ovdje, dr. Payton — rekao je Jennings, čiji je rezonantni glas bio ravan, a strah nepogrešivo prisutan. — Da, *doktore* Payton — morao sam neke stvari brzo saznati — jer mi je Sam Winters pojasnio da ako vi kažete da ste alarmirani, onda bi većina drugih bila u šoku. Na temelju onoga što ste mi rekli, razumijem što je mislio. Ja sam u šoku.

— Zahvalan sam starom znancu na intervenciji. Znao sam da će me se sjetiti; nisam bio siguran hoće li me uzeti ozbiljno.

— U suštini, vi tražite od mene da povrijedim niz pravila koja su vitalna i ugrađena u moju službenu prišegu. Jesam li u pravu do sada?

— Ja sam vam dao svoje razloge, gospodine Predsjedniče. Postoji mreža okolnosti koja se širi od Omana do Kalifornije, a tako je jasno da je riječ o nečemu što je više nego podudarnost. Ti fanatici, ti teroristi, ubijaju zbog jednog cilja koji potiče sve druge motivacije. Oni žele skrenuti pažnju na sebe, oni zahtijevaju novinske naslove do točke samoubojstva. Jedina naša nada da ulovimo njih i ovlašnje ljude koji su iza njih jest da zadržimo te novinske naslove... Sijući pometnju i osujećenost netko bi mogao pogriješiti u naletu ljutnje, potražiti nekoga do koga oni ne mogu doći, prekinuti lanac tajnovitosti; a *mora* da postoji lanac, sir. Te ubojice su došle *ovamo* a to je zahtijevalo moćne veze, da kažem samo to za početak. Oni se kreću od jednog dijela zemlje do drugog s oružjem; to nije jednostavan pothvat s obzirom na naše sigurnosne procedure... Ja imam terenskog agenta iz Kaira koji ide u San Diego, a najbolji čovjek kojega imamo u Bejrutu odlazi u dolinu Baaka. Oni oboje znaju koga traže.

— *Isusel* — uzviknu Jennings, skočivši s kauča; spala mu je papuča ali je on to zanemario i stao koračati po sobi. — Ja ne mogu vjerovati da je Orson bilo koji *dio* ovoga! On nije osoba s kojom rado dijelim ležaj, ali on nije umobolan — osim toga nije sklon samoubojstvu.

— On možda *nije* dio toga, sir. Vlast, čak i potpredsjednička privlači one koji hoće biti moćni — ili još moćniji.

— *Prokletstvo!* — viknuo je Predsjednik, prišavši stolu stila kraljice Anne¹ na kome su bili razbacani papiri. — Ne, pričekajte trenutak — rekao je Jennings, okrenuvši se. — U vašim riječima spominjete tu mrežu okolnosti koja se nekako širi od omanske krize preko cijelog svijeta do San Diega. Kažete da to mora biti više podudarnost i da je to sve što imate. Vi nemate taj pištolj koji se puši, samo nekoliko ljudi koji su se upoznali prije mnogo godina na Srednjem istoku, i osobu koja se odjednom pokazuje tamo gdje je ne očekujete.

— Ta osoba, ta žena, ima iza sebe prošlost graničnih financijskih manipulacija za vrlo visoke uloge. Nju bi jedva mogao primamiti opskurni politički položaj koji je svjetlosnim godinama udaljen od njene normalne kompenzacije... Ukoliko nema i nekih drugih primisli.

— Andy-dječak — rekao je Predsjednik, za sebe. — Andy s rukom dobrodošlice... Ja to nisam nikad čuo o Ardisi. Mislio sam da je bila neki bankovni rukovodilac ili slično... koga je upoznala. Kao prvo, zašto bi Vanvlanderen htio da ona radi za Orsona?

¹ Stil namještaja popularan u Engleskoj oko 170020 i u Americi oko 172070, za koji je karakteristična upotreba slobodnih krivina, orahova furnira i laganih nogu *fop. prev.*

— Po mom sudu, sir, to je sve dio mreže, lanac. — Payton je ustao. — Meni je potreban vaš odgovor, gospodine Predsjedniče.

— Gospodine Predsjedniče — ponovi Jennings, tresući glavom kao da ne može baš sasvim prihvatiti tu titulu. — Pitam se da li vam ta riječ zapinje u grlu.

— Oprostite?

— Vi znate što ja mislim, doktore. Vi ovamo stižete u jedan sat ujutru s tim paranoidnim scenarijem, tražeći od mene da uradim ono zbog čega mogu biti inkriminiran kao Predsjednik.

— Tražili ste da budem iskren, sir. Da sam mislio....

— Ma, hajde, skinite se s toga — rekao je Jennings, okrenuvši se prema antiknom stolu s papirima posijanim po cijeloj površini... — Vi imate zeleno svjetlo, doktore. Odite kamo god vas vražji vlak odveze, ali me stalno izvještavajte. Dat ću vam sakrosanktni broj koji ima samo moja obitelj.

— Potrebno mi je predsjedničko »rješenje o neotkrivanju«. Pripremio sam ga.

— Da pokrije vaše dupe?

— Zaciјelo ne, sir. Ja ću ga supotpisati, preuzimajući punu odgovornost za taj zahtjev.

— Onda zašto?

— Da bih zaštitio one ispod sebe koji su u to upetljani a nemaju pojma zašto. — Payton je iz džepa jakne izvukao presavijeni papir. — Ovo stavlja jasno do znanja da vaše osoblje nije bilo konzultirano.

— Hvala vam najljepše. I tako oboje visimo.

— Ne, gospodine Predsjedniče, samo ja. Neotkrivanje je ugrađeno u statute Kongresnog akta iz 1947, kojima se institucionalizira CIA. Ono dozvoljava izuzetnu akciju Agencije u vrijeme nacionalne krize.

— Svaki takav zaključak trebalo bi da ima vremensko ograničenje.

— Ima, sir. To je za razdoblje od pet dana.

— Potpisat ću ga — rekao je Jennings, uzevši papir, ali je gotovo istodobno uzeo drugi papir sa stola. Dok potpisujem želim da ovo pročitate — zapravo, ne morate. Poput većine kompjuteriziranih ispisa iz ureda za štampu, predug je. To mi je stiglo danas poslije podne.

— Što je to?

— Analiza kampanje da se kongresmen Evan Kendrick gurne na stranački tiket idućeg lipnja. — Predsjednik je zastao. — Kao kandidat za potpredsjednika — dodao je meko.

— Mogu li to vidjeti, molim vas? — upita Payton, zakoraknuvši, ispružene ruke.

— Mislio sam da bi vas to moglo zanimati — rekao je Jennings, uručivši papir direktoru Specijalnih projekata. — Pitam se da li biste vi to uzeli tako ozbiljno kao što je Sam Winters uzeo vas.

— Uzimam, sir — odgovori mu Payton, sada brzo, oprezno čitajući kompjuterski ispis

— Ako ima ikakve suštine u toj vašoj paranoji, ovdje biste joj mogli naći bazu — rekao je Predsjednik, pomno gledajući u svog neočekivanog posjetioca. — Ljudi iz mog ureda za štampu kažu da bi to moglo poletjeti... poletjeti brzo i visoko. A od idućeg tjedna, sedam

uglednih dnevnika na srednjem zapadu učinit će više nego samo spomenuti Kendrickovo ime, oni će ga gotovo uvodnički poduprijeti. Tri od tih dnevnika posjeduju radio i televizijske stanice u koncentriranim područjima sjevera i juga, a, govoreći o podudarnostima, svi su oni već dobili audio i videotrake kongresmenovih pojavljivanja na televiziji.

— Od koga? Ja to ovdje ne mogu naći.

— I nećete. Postoji samo jedan odbor od pola dupeta, ad hoc odbor u Denveru, o kojemu nitko ništa nije čuo. Sve se isporučuje Chicagu.

— To je nevjerojatno!

— Ne baš — nije se suglasio Jennings. — Moglo bi se pokazati da je kongresmen privlačan kandidat. Oko njega ima nekog tihog elektriciteta. On projicira povjerenje i snagu. On bi se mogao uhvatiti — brzo i visoko, kako kažu moji ljudi. Rulja Orsona Bollingera, koja je moja rulja, mogla bi oboljeti od kolektivnog proljeva.

— Nije to ta ne vjerojatnost o kojoj govorim, gospodine Predsjedniče. Kad sam suočen s tako očitom vezom i ja moram odstupiti. To je previše jednostavno, *suviše* očito. Ja ne mogu vjerovati da bi Bollingerovi ljudi mogli biti tako glupi. Takvo ponašanje previše inkriminira, preopasno je.

— Ja vas gubim, doktore. Mislio sam da ćete reći nešto poput »aha, moj dragi Watson, evo dokaza!« Ali vi to ne kažete, zar ne?

— Ne, sir.

— Ako kanim potpisati taj bogomprojekti optužujući papir, mislim da imam pravo znati zašto.

— Zato jer je to *uistinu* previše očigledno. Bollingerovi ljudi znaju da će Evana Kendricka ubrzo lansirati u nacionalnoj kampanji da zamjeni njihova potpredsjednika, pa unajmljuju palestinske teroriste da ga *ubiju*? Samo bi manjak mogao izmisliti takav scenarij. Jedna greška, propust u više od stotinu utanačenja, ako jednog ubojicu uhvate živa — što smo mi *učinili* — i njima se može ući u trag... ući će im se u trag, ako potpišete taj papir.

— Onda, koga ćete naći? Što ćete naći?

— Ne znam, sir. Možda ćemo početi s tim ad hoc komitetom u Denveru. Već mjesecima s Kendrickom manevriraju prema političkom svjetlu pozornice što on uopće ne želi — od čega je čak pobjegao, zapravo. A sada, uoči stvarnog guranja, događa se grozota u Fairfaxu i neuspjeli napad na Mesa Verde, napad koji onemogućuje jedan starac koji očito ne dopušta u svojim godinama da se upliču u njegove akcije. On je *ubio* trojicu terorista.

— Želim ga upoznati, usput rečeno — prekinu ga Jennings.

— Ja ću to organizirati, ali biste to mogli požaliti.

— Koja je vaša ideja?

— Postoje dvije frakcije, dvije grupe, dva kampa, a nijedan nije primitivan. Pa ipak, jedan je vjerojatno strahovito pogriješio, što nema smisla.

— Ja vas opet gubim....

— I ja sam izgubljen, gospodine Predsjedniče... Hoćete li potpisati papir? Hoćete li mi dati pet dana?

— Hoću, doktore Payton, ali zašto imam osjećaj da ću se sučeliti s giljotinom?

— Kriva projekcija, sir. Javnost nikad ne bi dopustila da vam otkikare glavu.

— Javnost se može strašno varati — rekao je predsjednik Sjedinjenih Država, sagnuvši se nad stolom kraljice Anne, potpisavši dokument. — To je također dio historije, profesore.

Ulične svjetiljke čikaškog Lake Shore Drivea treptale su na snijegu koji je padao, stvarajući sićušne nalete svjetla na stropu sobe u hotelu Drake. Sat je otkucao dva sata ujutru, a mišićavi plavokosi muškarac je spavao u krevetu, dišući duboko i ravnomjerno, kao da ga samokontrola nikad ne ostavlja. Odjednom je prestao disati, jer se začulo oštro zvonce telefona. Naglo se uspravio, prebacio noge ispod pokrivača na pod, i zgrabio slušalicu. — Da? — rekao je Miloš Varak, bez traga sna u glasu.

— Imamo problem — rekao je Samuel Winters iz svoje radne sobe u Cynwid Hollowu, Maryland.

— Možete li mi reći više o tome, sir?

— Ne vidim razloga zašto ne, barem kratko i u skraćenicama. Ova je linija čista, a ne mogu zamisliti ikoga tko bi se umetnuo u vašu.

— Skraćenice, molim.

— Otprilike prije sedam sati nešto se grozno dogodilo u kući u predgrađima Virginije...

— *Oluja!*

— Ako vas razumijem, da, strašna oluja s ogromnim gubitkom.

— *Ikar?* — Varak je gotovo zavikao.

— Nije bio tamo. Niti je bio u planinama, gdje je pokušano slično, ali je osujećeno.

— *Emmanuel Weingrass!* — prošaptao je Čeh. — On je bio meta. Znao sam da će se to dogoditi.

— Ne bi se baš činilo tako, ali zašto to kažete?

— Poslije, sir... Odvezao sam se iz Evanstona oko dvanaest i trideset...

— Znao sam da ste vani, počeo sam vam telefonirati još prije nekoliko sati ali nisam ostavio poruku, dakako. Je li sve prema rasporedu?

— Ispred njega, ali to nije ono što mislim. Na radiju nije bilo vijesti ni o jednom od tih dva događaja, a to iznenađuje, zar ne?

— Ako sve bude kako očekujem — odgovori mu AVinters — neće *biti* ništa barem nekoliko dana, ako i onda.

— To još više iznenađuje. Kako to znate, sir?

— Zato jer vjerujem da sam to ja sredio. Čovjek u koga imam povjerenje otišao je privatno u *Šesnaest stotina* zahvaljujući mojoj intervenciji. On je sada tamo. Ako postoji ikakva nuda da se ulove odgovorni, potrebno mu je zatamnjene.

S ogromnim olakšanjem, Miloš Varak je odmah shvatio da Samuel Winters nije izdajica unutar Invera Brassa. Tko god da je doušnik, taj neće produžiti lov na ubojice, ako su upućeni iz San Diega. Osim te istine, tog olakšanja, češki je koordinator sada imao nekoga kome se može povjeriti.

— Sir, molim vas da me pažljivo slušate. To je imperativno — ponavljam imperativno — da sutra zakažete sastanak što je ranije moguće. To mora biti *za vrijeme* dana, sir, *ne noću*. Svaki će sat brojati u svakoj od vremenskih zona.

— To je zapanjujući zahtjev.

— Nazovite to hitnošću. To *jest* hitnost, sir... I nekako, na neki *način*, ja moram naći drugu hitnost. Moram nekoga prisiliti da se pokrene.

— Bez podrobnosti, možete li mi navesti razlog?

— Da. Jedino što smo mislili da se nikad ne bi moglo dogoditi u grupi dogodilo se. Ima netko tko tamo ne bi trebao biti.

— Dobri *Božel*... Jeste li *sigurni*?

— Siguran sam. Prije nekoliko sekundi sam vas eliminirao kao mogućnost.

Bila su četiri sata i dvadeset pet minuta po kalifornijskom vremenu; sedam i dvadeset pet u istočnim Sjedinjenim Državama. Andrew Vanvlanderen je sjedio u baršunastoj stolici, staklena pogleda, dok mu se teško tijelo treslo i preplitalo; valovita bijela kosa sad je bila neuredna. U naletu pomame odjednom je bacio čašu debelog dna punu whiskyja preko prostora u televizor; odbila se od mahagonijskog kabineta i pala na bijeli tepih. U bijesu je zgrabio mramornu pepeljaru i bacio je u ekran 24-satnog programa All News¹. Konveksna staklena slika se rasprsnula a televizor je implodirao glasnim oštrim praskom, dok je crni dim pojario iz elektronske utrobe. Vanvlanderen je nerazumljivo grmio na ništa i na sve, a drhtave usne su mu pokušavale oblikovati riječi koje nije mogao naći. Za nekoliko sekundi je njegova žena istrčala iz spavaće sobe.

— Što to *radiš*? — vriskula je.

— Nema — *auh!* — ništa, nijedne bogomprojekte stvari! — vriskao je, miješajući slova; vrat i lice su mu se zacrvenjeli, a vene po vratu i čelu su se raširile. — Nijedne jebene stvari! Sto se *dogodilo*! Što se događa? Oni to ne mogu učiniti! Platio sam im ravnih *dva milijuna*. — A onda, bez upozorenja ili najmanjeg znaka ičeg drugog osim snažnog stezaja bijesa, Vanvlanderen je zateturao sa stolice, drhtavih ruku i šaka koje su se tresle kao da netko luđački mlati s njima; pritisnuo je zid zraka koji nije mogao vidjeti svojim izbočenim očima, stao kao ukopan, zavitlao glavom i srušio se na pod. Kad mu se lice sručilo u debeli sag bijesni grleni krik bio je posljednji zvuk iz njegova grla.

Njegova četvrta žena, Ardis Wojak Montreaux Frazier-Pyke Vanvlanderen, učini nekoliko koraka, bijela lica, kože koja se nategla i pretvorila u pergament maske, dok su joj velike oči buljile u mrtva muža. — *Ti kurvin sine!* — prošapće. — Kako si me mogao ostaviti s tom cijelom zbrkom, koja god jest? Što si *dođavola* učinio!

¹ Američki satelitski tv program koji isključivo emitira vijesti i reklame (*op. prev.*)

32

Ahbyahd je pozvao svoja četiri »svećenika« zajedno u sobu motela koju je dijelio s mladim Članom misije što je govorio tečno engleski i nikad nije bio u Omanu. Bilo je 5,43h ujutru, koloradsko vrijeme, i dugo bdijenje je završilo. Neće biti rendez-vousa. Komanda dva nije uspostavila vezu, što znači da su Yosef i njegovi ljudi mrtvi; nije bilo drugog objašnjenja. Otvrđli veteran koji je bio napola Židov, ali koji je iz temelja mrzio sve što je zapadnjačko i izraelsko, nije mogao dozvoliti da nekog člana njegove grupe zarobe živog. Zato je zahtijevao da obogaljeni dječak sa zečjom usnom, kojega se nije moglo odbiti od misije, uvijek bude pored njega.

— Moja braćo — započe Čovjek bijele kose, suočen sa četvoricom ljudi svoje komande u maloj, prljavoj motelskoj sobi. — Naše je vrijeme došlo i mi mu se približavamo s ushićenjem, znajući da mnogo bolji svijet leži pred nama, nebo gdje ćemo biti slobodni, a ne robovi i pioni drugih kao ovdje na zemlji. Ako Alahovom milošću preživimo da se opet borimo, mi ćemo našoj braći i sestrama donijeti sveto ubojsvo iz osvete, koje nam tako pravedno pripada. A svijet će znati da smo to mi učinili, znat će da je pet junačkih ljudi prodrlo i sve uništilo u dvjema tvrđavama koje je veliki neprijatelj izgradio ne bi li nas zaustavio... Sad se moramo pripremiti. Najprije s molitvom, a zatim s praktičnom primjenom naše stvari. Ovisno o onome što ćemo saznati, mi ćemo udariti kad oni napad budu najmanje očekivali — ne uz pokrivač noći već na svjetlu sunca. U smiraj dana mi ćemo biti sa svetim satom Salat el Maghreba ili u rukama Alaha.

Bilo je nešto iza podneva kad je Khalehla sišla iz aviona i ušla u čekaonicu međunarodnog aerodroma San Diego. Odmah je shvatila da je netko promatra jer se promatrač nije gradio da to ne čini. Preteški muškarac neopisiva izgleda, u neizglačanom, loše skrojenom odijelu od gabardena, jeo je kukuruzne kokice iz bijele kartonske kutije. Jednom je kimnuo, okrenuo se i uputio širokim hodnikom prema terminalu. To je bio znak. Za nekoliko trenutaka je Adrienne Rashad uhvatila korak s njim.

— Držim da čekate da me povezete — rekla je ne gledajući ga.

— Kad bi to bilo tako, vi biste me na koljenima molili da vas povedem kući, Što ću vjerojatno morati učiniti.

— Vaša je skromnost neodoljiva poput vas.

— To kaže i moja žena, osim što dodaje »ljepota«.

— O čemu se radi?

— Nazovite Langley. Imam osjećaj da se pakao premjestio na zemlju, ali na-zovite s jednog od tih telefona, ne od mene, ako ćemo uopće k meni. Čekat ću vas naprijed; ako smo tim, ekipa, samo klmnite i slijedite me... na pristojnoj udaljenosti, prirodno.

— Mislim da se ne bih usprotivila imenu. Nešto barem.

— Pokušajte Shapoff.

— *Paprenjak?* — reče Khalehla, nakratko premjestivši pogled na terenskog oficira o kojemu tako visoko misle da je praktički legenda u Agenciji. — Istočni Berlin? Prag? Beč...

— Zapravo — prekinu je čovjek u neurednom gabardenskom odijelu — zapravo ja sam ljevoruki paradontičar iz Clevlenda.

— Držim da sam imala drugačiju sliku o vama.

— Zato sam ja »Paprenjak«... prokleto glupo ime. Telefonirajte. Khalehla se zaustavila kod prvog javnog telefona. Tjeskobna i neupoznata s posljednjim telefon-skim postupanjima, pritisnula je dugme Operator i, glumeći smeteni francuski akcent, zamolila vezu s brojem koji već odavno zna napamet, na račun tog broja.

— Da? — rekao je Mitchell Payton s druge strane žice.

— MJ, ja sam. Sto se dogodilo?

— Andrew Vanvlanderen je umro rano jutros.

— *Ubijen?*

— Ne, srčani napad; mi smo se u to uvjerili. U njegovoje krvi bilo prilično alkohola a on je bio sasvim neuredan — neobrijan, podlivenih očiju, tijelo mu je vonjalo po znoju i gorem — ali bio je srčani udar.

— Prokletstvo... *prokletstvo!*

— Bio je i zanimljiv niz okolnosti — uvijek okolnosti, ništa Čisto. Satima je sjedio pred televizorom i neosporno ga razbio s mramornom čikobernicom.

— Razdražen, razdražen — rekao je agent iz Kaira. — Što kaže njegova žena?

— Između pretjeranih suza i molbi da je ostave nasamo, stoička udovica tvrdi da je bio u depresiji zbog teških gubitaka na tržištu i u drugim ulaganjima. Ona, dakako, inzistira da nema pojma o čemu se točno radi, mada, dakako, zna. Taj je brak morao biti zaključen na finansijskom izvještaju ispod madraca.

— Jeste li provjerili njenu informaciju?

— Naravno. Njegova bi kasa mogla održavati nekoliko manjih država. Čak su njegova dva konja pobijedila na dnevnom dublu u Santa Aniti, prošlog tjedna, pa uz nekoliko njegovih drugih konja galopiraju prema milijunima koje će steći svojim uslugama kao pastusi.

— Znači da je lagala.

— Lagala je — suglasi se Payton.

— Što ne mora značiti da je lagala i o depresiji.

— Pokušajmo to zamijeniti s drugom riječju. Bijes, možda. Manički bijes, udružen s histeričnim strahom.

— Nešto se nije dogodilo? — predloži Khalehla.

— Nešto nije objelodanjeno da se *dogodilo*. Možda je uspjelo, možda nije... možda se zapetljalo. Možda, a ovo bi mogao biti okidač, *možda* je nekoliko ubojica zarobljeno živih, kao što je, jedan, uistinu, zarobljen u Mesa Verde.

— A zarobljeni se ljudi mogu pripremiti da govore knjige i knjige a da to i ne znaju.

— Točno. Sve što je potrebno je jedan izvor koji će opisati lokaciju, način putovanja, dogovorenja mjesta. Mi imamo takav izvor, takvu osobu. Previše je komplikirano sve tajiti i skrivati. Tko god je iza tih ubojstava treba da to zna, ili barem sumnja na to. To je moglo biti na pameti Andrewu Vanvlanderenu.

— Kako je sa zatvorenikom?

— On je sada ispod, ili, kako doktori to kažu, sada ga uzimaju. On je manjak. Pokušao je sve od samozagušenja do gutanja jezika. Zbog toga su mu morali ubrizgati sredstvo za smirenje prije nego mu mogu dati serum. Morali su nekako usporiti njegove reakcije. Doktori mi kažu da ćemo prve izvještaje imati za otprilike jedan sat.

— Šta sada *ja* radim, MJ? Ne mogu sada dosađivati rastuženoj udovici, jer...

— Naprotiv, moja draga. To je baš ono što ćeš učiniti. Mi ćemo tu nedokazanu pasivu pretvoriti u čvrstu aktivu. Kada osoba poput gospode Vanvlanderen prihvati položaj koji znači i bliske odnose s mogućim nasljednikom predsjednika Sjedinjenih Država, osobna razmatranja postaju drugorazredna... Ti ćeš se ispričati, dakako, ali ćeš se onda držati scenarija kako smo ga skicirali.

— Kad o tome bolje razmislim — kazala je Khalehla — u ovim okolnostima trenutak i ne može biti bolji. Ja sam posljednja osoba koju bi mogla očekivati. To će je dobro stresti.

— Drago mi je da se slažeš. Upamti, ti možeš pokazati sućut, ali hladni posao nacionalne sigurnosti dolazi na prvo mjesto.

— Što je sa Shapoffom? Jesmo li tim?

— Jedino ako ti treba. Posudili smo ga mornaričkoj obavještajnoj tajnoj službi, status savjetnika, i zadovoljan sam što je tamo, ali bih radije da startaš solo. Drži se naših utanačenja o kontaktima, s njima radi.

— Držim da on nije upoznat s ovim poslom?

— Ne, samo da ti pruži svu pomoć koja ti bude potrebna.

— Razumijem.

— Adrienne — rekao je direktor Specijalnih projekata. — Ima još nešto o čemu bi trebalo da znaš. Možda smo korak bliže našem plavokosom Evropljaninu i, što je jednako važno, njegovu poslu.

— Tko je on? Što ste pronašli?

— Mi ne znamo *tko* je on, ali bih rekao da radi za ljude koji bi htjeli vidjeti Evana u Bijeloj kući... ili barem bliže njoj.

— Moj Bože! On to ne bi razmatrao ni za hiljadu godina! Tko su ti ljudi?

— Vrlo bogati i vrlo spretni, puni inicijative, kako držim. — Payton joj je ukratko ispričao o predstojećoj nacionalnoj kampanji da se Kendricka lansira za potpredsjednika. — Jennings kaže da su njegovi ljudi uvjereni da bi to moglo poletjeti — »brzo i visoko«, bile su njegove riječi. A po mom mišljenju, on se ne bi ni najmanje protivio.

— Sve do Predsjednikovog reagiranja — rekla je Khalehla tihim glasom — svaki korak, svaki pokret koji je učinjen bio je promišljen i analiziran. Svaki osim jednoga.

— Na što misliš?

— Evanov odgovor, MJ. On to ne bi nikad prihvatio.

— Možda je to cipela koja još nije nabačena.

— To bi morala biti željezna čizma veličine Sfingina stopala... Zatim, tu su *dvije* grupe, jedna gura našeg herojskog kongresmena na nacionalni tiket, a druga čini prokleti sve da ga drži podalje od njega.

— Ja sam došao do istih zaključaka i to sam rekao Predsjedniku. Hajde na posao, oficiru Rashad. Nazovi me kad se smjestiš u hotel. Možda će tada već imati vijesti od naših doktora.

— Shvaćeno.

Bila su tri sata zimskog poslijepodneva, istočno standardno vrijeme, kad su limuzine već bile parkirane na prilaznom putu imanja u Cynwid Hollowu. Šoferi su pušili i tiho razgovarali između sebe. Unutra je počeo sastanak.

— Ovo će biti kratko — rekao je Miloš Varak, obraćajući se članovima Inver Brassa, koji su sjedili na svojim mjestima, dok im je sjaj svjetiljki osvjetljavao lica u velikoj, prigušeno osvijetljenoj radnoj sobi — ali je informacija tako vitalna da sam ipak molio doktora Wintersa za sastanak. Smatrao sam prijeko potrebnim da vas upoznam s njom.

— To je očito — rekao je Eric Sundstrom, uzrujan. — Ostavio sam cijeli laboratorij, ljude koji ne znaju što im je dalje raditi.

— Mene ste izvukli iz sudnice, Miloše — dodala je Margaret Lowell. — Držim da ste u pravu kao i uvijek.

— Molim da počnemo — javio se Samuel Winters, s britkošću u glasu, dijelom zbog nestrpljenja, a dijelom zbog nečeg drugog, vjerojatno ljutnje. — Informacija je razorna.

Margaret Lowell je bacila pogled na sjedokosog povjesničara. -Dakako da smo spremni, Same. Mi samo lovimo dah.

Govornik Inver Brassa je kimnuo, pokušaj osmijeha mu nije uspio. — Oprostite mi ako vam se doimam uzrujano. Istina je u tome da sam preplašen, a bit ćete i vi.

— U tom slučaju, u laboratorijima nije ništa tako važno kao ovo sada — rekao je Sundstrom blago. — Molim vas, počnite, Miloše.

— Palestinski teroristi su napali kuće kongresmena Kendricka i u Virginiji i u Coloradu. Više je osoba izgubilo život.

U toj nesvakidašnjoj prostoriji zgrade na imanju u Chesapeake Bayu izbila je neka vrst kontroliranog pandemonija. Prisutni su ili gotovo pali na naslone ili su se u šoku nagnuli preko stola; grleni uvici začuše se iz stisnutih usana, a oči su bile ili raširene od užasa ili sužene nevjericom, a pitanja su brzo napala Varaka poput oštih pucnjeva repetirane puščane vatre.

— Je li Kendrick *ubijen*?

— Kad se to *dogodilo*?

— Ja nisam ništa čuo o *tome!*

— Je li netko uhvaćen *živ*? — To posljednje pitanje izazvalo je Miloša Varaka da odmah ispita izražaj ispitivača. Bio je to Gideon Logan, čije je tamno lice bilo bijesno — ili je to mahnitost... ili strah?

— Odgovorit ću na sve što mogu — rekao je Čeh, koordinator Invera Brassa — ali vam moram reći da nisam u potpunosti informiran. Glas je da je Kendrick preživio i sada je negdje pod zaštitom. Napadi su izvršeni kasno jučer poslije podne ili moguće rano uvečer.

— *Moguće?* — uzviknu Margaret Lowell. — *Jučer?* Zašto to ne znate — zašto to svi ne znamo, zašto to *zemlja* ne zna?

— Potpuno je zamračenje, koje su vjerojatno zahtjevale obavještajne službe, a odobrio ga je Predsjednik.

— Očito s namjerom da se pohvata Arape — rekao je Mandel. — Oni ubijaju radi publiciteta, a ako ga ne dobiju još su luđi nego su bili. Luđaci stupaju naprijed...

— A ako su živi moraju izići iz zemlje — dodao je Sundstrom. -Mogu li izaći, Varak?

— To zavisi o stupnju organizacije njihova dolaska i odlaska, sir. O onome tko im je omogućio da dođu.

— Je li itko od Palestinaca uhvaćen živ? — ustrajao je Gideon Logan.

— O tome mogu samo nagađati — odgovori mu Čeh; pogled mu je bio neutralan, ali je ispod te neutralnosti bio ispitivački sjaj. — Imao sam sreću da saznam što sam saznao prije nego je određeno potpuno zatamnjene; tada još nije stigla informacija o gubitku.

— Koja su vaša nagađanja? — upita ga Sundstrom.

— U najboljem slučaju, postoji samo deset od petnaest posto mogućnosti da je neki od napadača uhvaćen — živ. Brojka se zasniva na bliskoistočnoj statistici. Uobičajeno je da teroristički timovi nose sa sobom kapsule sa cijanidom ušivenе u suvratke, a skriveni nožići za brijanje i štrcaljke su im zalijepljene za razne dijelove tijela; nose bilo što što im olakšava da si uzmu život nego otkriju ono što znaju pod mučenjem ili drogama.

— Ipak je moguće da su jedan ili dvojica možda uhvaćeni živi — ustrajao je Logan.

— Zašto je to toliko važno, Gideone? — upita Samuel Winters.

— Zato jer znamo za izuzetne mjere koje su poduzete radi zaštite Kendricka — odgovorio je crni preduzimač, proučavajući Varakovo lice — a mislim da je prijeko potrebno saznati kako su ti neškolovani fanatici prodrli kroz takve mjere sigurnosti. Neki glas o tome, Miloše?

— Da, sir. Moj, pa znači da je jedva služben, ali je samo pitanje dana kada će federalne jedinice povezati ono što sam ja već povezao.

— Što je to, dođavola? — užviknu Margaret Lowell oštrim glasom.

— Prepostavljam da svi znate za događaj s Andrewom Vanvlanderenom...

— Ne! — upadne Lowellova.

— Što je s njim? — upita Gideon Logan.

— Zar bi trebalo da znamo? — oglasio se Mandel.

— Umro je — rekao je Eric Sundstrom, naslonivši se na naslon stolice.

— Što? — Riječ je bila ispučana triput zaredom.

— Dogodilo se rano jutros u Kaliforniji, prekasno za istočne novine — objasnio je Winters. — Kao uzrok smrti naveden je srčani napad. Čuo sam tako preko radija.

— To nije najveća vijest dana — nastavi Sundstrom, nagnuvši se naprijed. — Posljednja izdanja *Posta* imaju to na četvrtoj ili petoj stranici, mislim, jer Vanvlanderen je bio poznat samo u ovom gradu. Izvan ovog grada i Palm Springsa, nema mnogo ljudi koji su mu čuli barem ime.

— Kakva je to veza s Palestincima? — upita Logan, koji je svoje tamne oči prikovaо na Varaka.

— Navodni srčani napad je otvoreno pitanje, sir.

Svako je lice oko stola bilo poput granita — tvrdo, nepokretno. Polako, svi stadoše gledati jedni u druge jer se golemost zapleta kotrljala preko njih kao ogromni snažni val.

— To je vrlo neobična tvrdnja, gospodine Varak — rekao je Winters tiho. — Da li biste objasnili, kao što ste meni, molim vas?

— Ljudi oko potpredsjednika Bollingera, apsolutno najveći prinosnici stranke, s interesima koje treba zaštititi, tuku se između sebe. Saznao sam da postoje razne frakcije. Jedna želi zamijeniti potpredsjednika s određenim kandidatom, druga ga želi zadržati, a treća inzistira na čekanju dok politički pejzaž ne bude jasniji.

— *Pa?* — intonirao je Jacob Mandel, skinuvši očale čeličnog okvira.

— Jedina osoba koja je očito svima *neprihvatljiva* je Evan Kendrick.

— *I, Miloše?* — upita ga Margaret Lowell.

— Sve što radimo sadrži stanovit rizik, odvjetnice — odgovori joj Varak. — Ja to nisam nikad pokušao minimizirati usprkos činjenici da sam vam garantirao anonimnost. Pa ipak, da bismo otpočeli kampanju za kongresmena Kendricka, morali bismo stvoriti politički komitet kroz koji ćemo slati materijale i znatna sredstva, a da se vas nigdje ne vidi. To bi potrajalo nekoliko tjedana, a moguće je da bi vijest stigla do San Diega... Nije teško zamisliti reagiranja Bollingerovih ljudi, osobito onih koji su mu najnaklonjeniji. Kendrick je pravi i prznati američki heroj, vrijedan kandidat kojega bi val popularnosti mogao dovesti na stranački tiket, baš onako kako smo zamislili da bude. Ti se ljudi mogu uspaničiti i potražiti brza, konačna rješenja... Medu njima bi mogli biti Vanvlanderenovi; a gospođa Vanvlanderen, Potpredsjednikov šef osoblja, ima široke veze u Evropi i na Bliskom istoku.

— Dobri *Kriste!* — uzviknuo je Sundstrom. — Je li vi želite reći da je potpredsjednik Bollinger odgovoran za te terorističke napade, za ta *ubojstva*?

— Ne izravno, ne, sir. To bi moglo biti više u skladu s primjedbama kralja Henrika, koje je izrekao u kraljevskom dvoru a ticale su se Becketa.¹ »Hoće li me netko otarasiti ovog buntovnog svećenika?« Kralj nije izdao naredbu, nije nikoga naputio, on je to jednostavno rekao, vjerojatno smijući se, ali to nije promaklo njegovim vitezovima. A središnja točka ove teme jest da su moćni ljudi iz prijeke nužde pozvali te ljude, ubojice, pustili ih u zemlju i opskrbili sa svime što im treba, od oružja nadalje.

— To je *nevjerljivo!* — začu se glas Mandela koji je stezao naočari, glasom koji je više bio šapat.

— Samo trenutak — reče Gideon Logan, nakrivivši svoju veliku glavu, s očima prikovanim na Čeha. — Također ste pretpostavili da bi Vanvlanderena kap mogla biti nešto drugo. Što vas navodi na takve sumnje, a ako ste u pravu, u kakvoj je to vezi s Palestincima?

— Moje prvo sumnje oko kapi pojatile su se kad sam saznao da je gospođa Vanvlanderen naredila da se tijelo spali već jedan sat pošto je stiglo u krematorij. Tvrdila je da su se o takvoj proceduri međusobno sporazumjeli.

— Rečena procedura uklanja svaku mogućnost autopsije. — Odvjetnica Lowell je kimnula, razjasnivši ono što je očito. — Kakva je palestinska veza, Miloše?

— Za početak, vrijemeslijed. Zdravi sportaš koji nikad nije patio od visokog tlaka odjednom je mrtav za manje od dvadeset četiri sata nakon napada na Kendrickovu kuću. A onda, dakako, saznajući dalje o širokim kontaktima koje gospođa Vanvlanderen ima na Bliskom istoku — ta moja razmišljanja o njoj potakao je naš kratki razgovor o njoj koji smo vodili na prošlom sastanku. To su elementi koje će federalni istražitelji sastaviti kroz nekoliko dana, a, ako budu osnovani, naći će vjerojatni razlog da ih povežu s krvoprolaćima.

— Ali ako je Vanvlanderen petljaо s teroristima, zašto su njega ubili? — upita zbumjeni Sundstrom. — On je držao konce.

¹ Thomas Beckett (1118-70), engleski prelat, tajnik Henrika II, nadbiskup od Canterburya: ubijen nakon svog suprotstavljanja pokušajima Henrika II da vlada klerom (*op. prev.*)

— Ja ču na to odgovoriti, Eric — rekla je Margaret Lowell. — Najbolji način da uklonimo dokaze je da ih uništimo. Ubijen je glasnik, a ne onaj koji je poslao glas. Tako se ne može ući u trag podstrelkaču.

— Previše, *previše!* — uzviknu Jacob Mandel. — Tako visoke razine naše vlade da mogu biti takvo *smeće*?

— Mi znamo da to mogu biti, moj prijatelju — odgovori mu Samuel Winters. — Inače mi ovdje ne bismo radili ovo što radimo.

— Tragedija — rekao je financijer, tužno tresući glavom. — Nacija koja toliko obećava toliko je izmrcvarena iznutra. Oni će promijeniti sva pravila, sve zakone. Zbog *čega*?

— Zbog sebe — tiho odgovori Gideon Logan.

— Što vi mislite da će se dogoditi, Miloše? — upita ga Margaret Lowell.

— Ako ima ikakve suštine u mojim spekulacijama, a potamnjenje još potraje pa prestane, ja vjerujem da će biti stvorena pokrivena priča koja će potpuno izostaviti svako spominjanje vladinih funkcionera koji kontaktiraju s teroristima. Pronaći će one na kojima će se kola slomiti, a oni su već mrtvi. Washington ne smije dopustiti da bude drugačije; vanjska politika bi se srušila u paramparčad.

— A Bollinger? — Sundstrom se opet naslonio na naslon stolice.

— Službeno, iako su žrtveni janjci dovoljno uvjerljivi, njega bi, kao što ovdje kažete, mogli skinuti s kuke... To je službeno, ne tiče se nas.

— To je zanimljiva tvrdnja, mada ne prosvjetljuje, gospodine Varak — rekao je Winters. — Da li biste pojasnili?

— Rado, sir. Iako se moram vratiti u Chicago, ja sam se dogovorio sa stanovitim osobljem telefonske kompanije u San Diegu da mi osiguraju podatke o svakom telefonskom pozivu upućenom rezidenciji Bollingerovih, njegovu uredu i svakom članu osoblja. Oni će navesti sve pozivne brojeve i vrijeme nazivanja, uključujući javne telefone i njihove lokacije. Ukoliko se ne varam, imat ćemo dovoljno municije, mada samo uzgredne, i mada samo indicije, da potpredsjednika privolimo da se blagostivo ukloni s tiketa.

Posljednja limuzina je odjurila ispred kuće kad je Samuel Winters spustio telefonsku slušalicu u sobi za dnevni boravak i pridružio se Varaku pored velikog frontalnog prozora.

— Tko od njih? — upita Čeh, gledajući u kola koja su se udaljavala.

— Mislim da ćete znati prije jutra u Kaliforniji... Helikopter će biti ovdje za nekoliko minuta. Mlažnjak je dobio dozvolu za uzletanje u četiri i trideset u Eustonu.

— Hvala vam, sir. Nadam se da sva ta utanačenja nismo obavili ni za šta.

— Vaše su sumnje vrlo jake, Miloše. Tko god to jeste neće se usudit telefonirati. On ili ona morat će se pojaviti osobno. Je li sve spremno u hotelu?

— Da. Moj vozač na aerodromu u San Diegu imat će ključeve servisnog ulaza i apartmana. Ja ču se poslužiti teretnim liftom.

— Kažite mi — sada će aristokratski sjedokosi povjesničar. — Je li moguće da je točan scenarij koji ste nam predstavili današnjeg poslijepodneva? Zar je Andrew Vanvalderen uistinu *mogao* kontaktirati s Palestincima?

— Ne, sir, to *nije* moguće. To njegova žena ne bi nikad dopustila. Ona bi ga sama ubila da je pokušao. Takvim komplikiranim utanačenjima, dakako, može se ući u trag, ali teško, no ona bi se za to pobrinula. Previše je profesionalna.

U daljini, iznad voda Chesapeake Baya, mogao se čuti odsječni zvuk helikopterskih rotora. Bio je sve glasniji.

Khalehla je bacila tašku na pod, a zatim je dvije kutije i tri vrećice za shopping bacila na krevet, pa kliznula za njima. Zamolila je »Paprenjaka« Shapoffa da je odveze do trgovine da kupi neke odjevne predmete, jer je odjeća koju je posjedovala ostala u Kairu ili u Fairfaxu, ili na Bahamskom otočju u policijskim kolima, ili u mlažnjaku zrakoplovstva SAD.

— Fiddle-dee-dee¹ — rekla je u umornoj imitaciji Scarlet O'Hare,² zureći u strop. — Htjela bih o *svemu* sutra razmišljati — nastavila je u sebi glasno — ali, prokletstvo, ne mogu. — Sjela je i podigla telefonsku slušalicu, te stala birati određene brojeve da bi uspostavila vezu s Paytonom u Langleyu, Virginija.

— Da?

— MJ, zar ti nikad ne ideš kući?

— Jesi li ti u *svojoj* kući, moja draga?

— Ja više ne znam gdje je, ali će ti reći jednu tajnu, ujače Mitch.

— Ujače?... Dobra nebesa, ti vjerojatno želiš da ti dozvolim da jašeš na poniju. O čemu se radi? Van s tajnom!

— Moglo bi se dogoditi da kuću dijelim zajedno sa stanovitim našim prijate-ljem.

— Gle, ti si napredovala.

— Ne, on je. Čak je govorio o dvadeset ih trideset godina.

— Čega?

— Ne znam. Pravi dom i dječica i takve stvari, držim.

— Onda ga izvucimo živa, Adrienne.

Khalehla je zatresla glavom, ne kao negaciju, već da se vrati natrag u realnost koja je okružuje. — »Adrienne« — to djeluje, MJ. Oprosti.

— Što? Mi imamo pravo na naše blijeske sreće, a ti znaš da ti ja svu sreću želim.

— To se tebi nije nikad dogodilo, zar ne?

— To je moj izbor, terenski oficir Rashad.

— U'vatila, druškane, ili da kažem *sir*?

— Reci što god hoćeš ali me slušaj. Stigao je prvi izvještaj s klinike — zatvorenik. Oni očito putuju kao svećenici, maronitski svećenici s izraelskim pasošima. Taj dječak ne zna kako mnogo; on je jedan od onih *također-sudjelovaо*, kojemu je nekako dopušteno da bude dio tima. Obogaljen je dok je bio s našim kongresmenom u Omanu.

— Znam, Evan mi je rekao. Bili su u policijskim kolima na putu za Jabal Sham. Mislili su da ih voze na smaknuće.

— Stvari tu postaju nejasne... tom je mladiću malo rečeno i s pravom, jer je sasvim nestabilan. Prema onome što su naši kemičari mogli sastaviti, međutim, dva su tima morala uspostaviti kontakt blizu aerodroma — »Komanda jedan« imala se pridružiti »Komandi dva«, što vjerojatno znači da su se teroristi iz Fairfaxa imali spojiti s jedinicom iz Colorada — i to *tamo*.

¹ Izraz koji je danas vrlo rijedak, a uzvik je nestrpljivosti, nevjericu ili neraspoloženja (*op. prev.*)

² Lice iz romana »Prohujalo s vihorom« američke spisateljice Margarete Mitchell (1900-49) (*op. prev.*)

— Tu je mnogo organizacije i podešavanja, mnogo miljaže. Mora da imaju vrlo snalažljive i kompetentne putničke agente koji rade na njihovim itinererima.

— Vrlo vješte i vrlo skrivene. Čovjek bi gotovo mogao reći birokratski ops-kurne.

— Pa govoreći o tome, ja sam dva kata iznad ucviljene udovice.

— Njena je kancelarija obaviještena. Rečeno joj je da očekuje tvoj telefonski poziv.

— Onda se moram izravnati i baciti na posao.

Khalehla je spustila slušalicu, pa koju sekundu zurila u nju, a onda je s poda podigla tašku. Otvorila ju je i izvukla list papira na kojem je napisala Evanov telefonski broj u Mesa Verde. Za nekoliko sekundi je telefonirala.

— Rezidencija Kendrick — začu se ženski glas koji je Khalehla prepoznala kao glas jedne od sestara.

— Mogu li razgovarati s kongresmenom, molim vas? Ovdje je gospođica Adrienne iz State Departmenta.

— Svakako, medu, ali će morati ostaviti slušalicu dok ga ne pronađem. On je vani i govori doviđenja tom zgodnom mladom Grku.

— Kome?

— Mislim da je Grk. On poznaje mnoge ljude koje je kongresmen poznavao u Arabiji ili gdje je to već bilo.

— O čemu to govorite.

— O svećeniku. On je mladi svećenik iz...

— *Uklonite Evana!* — vrissnula je Khalehla, skočivši na noge Vičite stražarima! Tamo su i drugi! Oni ga žele ubiti!